

एम/एस. सावथ वेस्ट पोर्ट लिमीटेड, मुरगाव बंदर, गोंय वरवी

मुरगाव पत्तन न्यास, मुरगाव, गोंय हांगाच्या 5A आनी 6A ह्या धक्क्याच्या प्रस्तावित टर्मिनल क्षमताय सुधारणे खातीर

पर्यावरणीय भोवशीक सुनावणेच्या

लेखी प्रस्नाच्यो जापो

सल्लागार:

WAPCOS इंडिया लि., गुरग्राम

(भारत सरकाराचो उपक्रम)

एम/एस. सावथ वेस्ट पोर्ट लिमीटेड, मुरगाव बंदर, गोंय वरवी

मुरगाव पत्तन न्यास, मुरगाव, गोंय हांगाच्या 5A आनी 6A ह्या धक्क्याची प्रस्तावित टर्मिनल क्षमताय सुधारणा

1. चिखली ग्राम कृती समिती, चिखली, गोंय		
i.	बंदराचो विस्तार करपाचो प्रकल्प तीन वेगवेगळ्या भागात विभागला हे अजाप कशे. अशे करपा फाटल्यान एकूच कारणाची शक्यताय आसूंक शकता आनी ते म्हळ्यार दर एक प्रकल्प ल्हान म्हणून दाखोवप जाका लागून पर्यावरणीय परिणाम उणो दिसतलो. पर्यावरणीय मान्यताय दितना बंदराच्या विस्ताराच्या सगल्या पैलूंचो परिणाम एकठांय मतीत घेवचो.	जरी प्रकल्पाची सुवात मुरगाव बंदरात आसली, तरीय 5A, 6A टर्मिनल एस.डब्ल्यू.पी.एल., गोंय चलयता. ईआयए अधिसूचोवणी 2006 (दुसुस्ती) दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण एस.डब्ल्यू.पी.एलान MoEFCC नवी दिल्ली कडल्यान ईआयए करच्या खातीर संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन मेळयल्यात. EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला.
ii.	सद्या बंदराच्या वावराक लागून जावपी वायु प्रदूशणाच्या परिणामाचे मुल्यांकन करूंक ना. बंदराच्या विस्ताराच्या पर्यावरणीय परिणामाचे मुल्यांकन करच्या आदी हे करूंक जाय. हे करूंक अपेस येवप म्हळ्यार अविज्ञानीक अभ्यास केल्ले वरीच.	हे निरीक्षण बरोबर ना. मुलभूत सरभोवतणच्या दर्जाची पर्यावरणीय मूलभूत स्थिती, प्रकरण 3, विभाग 3.15, पान क्र. 3-17 चेर तपशीलवार वर्णन केला. बांधकाम आनी कार्यरत पांवड्यार वायु दर्ज्याचेर जावपी परिणाम प्रकरण 4, विभाग 4.2.4, पान क्र. 4.4 आनी प्रकरण 4, विभाग 4.3.4, पान क्रमांक 4-14 हांगा क्रमान दिला.
iii.	बंदराचो विस्तार आनी अतिरीक्त कोळसो आनी लोह हाताळणीक लागून उल्लेखनीय प्रमाणात वायु प्रदूशण जातले. हाका लागून जावपी वायु दर्जाच्या बदलांचे गुणात्मक मुल्यांकन करपाक अहवालात अपेस आयला.	भारत सरकारान अधिसूचित केल्ले वायु उत्सर्जन मानक (NAAQS, 2009) आमी मेळयल्यात. क्षमताय वाड पांवड्यार योग्य APCMs स्थापीत करून आमी उत्सर्जन मानकाक पाळो दितले. प्रस्तावीत उत्सर्जन नियंत्रण उपाय प्रकरण 4, परिणाम मुल्यांकन आनी शमन उपाय, विभाग 4.3.4, पान क्र. 4.10 चेर दिल्यात. प्रस्तावीत क्षमताय वाडीक लागून वायु पर्यावरणाचेर उल्लेखनीय परिणाम जावपाची शक्यताय ना.
iv.	अतिरीक्त कोसळो हाताळणी वा लोह खनीज हाताळणीक लागून अतिरीक्त वीखारी अवजड धातूंचो हवेतल्यान प्रसार जावपाक शकता, जातुंतले कांय कांक्र जनक आसात. ह्या वायु प्रदूशकांचे भलायकेचेर जावपी परिणामांचे मुल्यांकन करपाक धोको मुल्यांकन करपाक जाय. अवजड धातूंचे उत्सर्जन आनी ताका लागून मानवी भलायकेचेर जावपी परिणामांचो उल्लेख अहवालात केल्लो ना.	भारत सरकारान अधिसूचित केल्ले वायु उत्सर्जन मानक (NAAQS, 2009) आमी मेळयल्यात.
v.	बंदर विस्ताराक लागून जावपी अतिरीक्त वायु प्रदूशण भाराचो, खासा करून ओझोनाचो वनस्पती आनी पीकांचेर उल्लेखनीय परिणाम जातलो. हाचे दर्ज्यात्मक मुल्यांकन करूंक ना.	प्रकल्पातल्यान ट्रोपोस्फेरिक ओझोनाचे मुळावे वा दुय्यम स्रोत ना.
vi.	बंदर विस्ताराक लागून जावपी अतिरीक्त वायु प्रदूशण भाराचो, खासा करून आम्ल वायु SO ₂ आनी NO ₂ , चो स्मारकांक कळंब लागून परिणाम जातलो. पोन्ने गोंय हे संसारीक दायज सुवात. हवेतल्या अतिरीक्त आम्ल वायुचो पोन्ने गोंय आनी हेर बांधकामां वेल्या परिणामांचे मुल्यांकन करपाक आयिल्ले अपेस हे फंटीगपण आसा.	प्रकल्पात SO ₂ आनी NO _x सारखे इंधन ज्वलनाचेर आधारीत प्रदूशकांचो ¹ बींदू स्रोत ना. भारत सरकारान अधिसूचित केल्ले वायु उत्सर्जन मानक (NAAQS, 2009) आमी मेळयल्यात. प्रकल्पातल्यान कसलेच अतिरीक्त SO ₂ आनी NO _x योगदान आसचे ना.

¹ DG सेट सोडून, जे अतिरीक्त आसात आनी अदीमदी तांचो वापर जाता.

vii.	ट्रेजीगाक लागून बंदरातल्या उदकांत अतिरीक्त गढुळताय वाडतली आनी ताच्या जलीय पर्यावरणाचेर परिणाम जातलो अशे अहवालात नमुद केला. कोळसो आनी लोह खनीज हाताळणी क्षणीक उत्सर्जनाक लागून बंदरातल्या उदकांतल्या जलीय पर्यावरणाचेर परिणाम करतली.	आधुनिकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ट्रेजीगाचो प्रस्ताव ना.
viii.	वयर नमुद केल्ल्या प्रकल्पाच्या EIA मसुद्यात चिखली खाडी ह्या पर्यावरणीय नदरेन अती संवेदनशील नाजूक सुवातीचो उल्लेख वा भासाभास करपाक अपेस आयला. ही जैवविविधताय सुवात प्रकल्प सुवातेच्या 5 किमी अंतरात आसा मात प्रकल्पाच्या निरीक्षण क्षेत्राच्या मुळाव्या आनी दुय्यम वाठारातल्या जैवविविधतायेचेर प्रकल्पाच्या परिणामाचे मुल्यांकन केल्ले दिश्टी पडना. ताका लागून आमी हाची नोंद करुन दितात आनी तुमच्या नदरेक हाडुन दितात जाका लागुन तुमी त्याप्रमाण सक्षम निर्णय घेवपाक शकतले:	EIA अहवालात आनी हेर वैधानीक सादरीकरणात हाचो स्पश्टपणान उल्लेख आसा की प्रस्ताव हो सदयाच्या ऑपरेशनच्या आधुनिकीकरणाचो आसा जो पुरायपणान बंदर बँकअप/जमनीच्या वटेन आसा. धक्को /सागरी वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना.
a.	ही चिखली खाडी संवेदनशील उत्पत्ती सुवात आसा आनी गंभीर धोक्याची प्रजाती mollusk, जाका "मॅडिओस" ह्या थळाव्या नावान वळखतात, सामान्यपणान "वीडोपॅन ऑयस्टर" म्हणतात आनी विज्ञानीक नाव Placuna Placenta (Linne) आसा ताची प्रजनन सुवात आसा. हाचो धोक्याचो संवर्धन दर्जो पळयल्यार हे प्रजातीच्या वाडिल्ल्या अशाश्वत वाणिज्यीक मोलाक लागून, MoEF, GOI, न Placuna Placenta (Linne), दुरुस्ती केल्ल्या वन्यजीव राखण कायदो, 1972 च्या परिशीश्ट IV खाला आस्पावीत केल्यात.	उपकार करुन 1(viii) क दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
b.	ह्या उदका स्रोताचेर हिंद महासागराचो प्रभाव आसा आनी झुवारी न्हंयेतल्या उदकाक लागून हेर वेगवेगळ्या समुद्री जीवांच्या प्रजननाक मजत जाता आनी ताच्या विस्तीर्ण वाठारातल्या चीपांच्या झाडांक तेंको मेळता. Clams (तीस-यो), Oysters (कालवां), कुल्ल्यो आनी शींदाणे हांगा भरपुर प्रमाणात मेळतात आनी थळावे गांवकार आपली उपजिवीका म्हण शाश्वत तरेन व्हडा प्रमाणात त्यो काडतात. ह्या न्हंयेच्या पात्रातलो गाळ कितलीशीच पीळग्यो तरेकवार शींपयांच्या नुस्त्या खातीर संपन्न प्रजनन सुवात आसा आनी मर्यादित लोकांक शाश्वत उपजिवीकेचो पर्याय दिता.	उपकार करुन 1(viii) क दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
c.	गोंय सरकाराच्या विज्ञान, तंत्रज्ञान आनी पर्यावरण खात्यान ह्या वाठाराचो NIO ह्या CSIR प्रयोगशाळेवरवी अभ्यस सुरु केला.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
d.	ह्या उदका स्रोताचे तपशिलवार सर्वेक्षण करुन, NIO न फेब्रुवारी 2010 तल्या आपल्या अहवालात चिखली खाडिचो खासा संदर्भ दिवन अशे निरीक्षण दिले की, झुवारी न्हंयच्या तोंडाची समुद्री जैवविविधताय, समुद्री जैवविविधतायेत संपन्न आसा, थंय 200 वयर प्रकाराचे प्राणी आनी सूक्ष्म झाडांच्यो (phytoplankton) 34 प्रजाती तशेच चीपां आनी macrophytes आदी आसात. निरीक्षणाचो परिणाम अशेय सूचीत करता की चिखली खाडीतली परिस्थिती Placuna Placenta (बीडो पॅन ऑयस्टर्स) ची वसती, वाड आनी प्रजननाक उत्कृश्ट आसा. NIO अहवालात फुडे अशी सुचोवणी केल्या की ह्या वाठाराची राखण करुंक जाय आनी योग्य रितीन ताचे वेवस्थापन करुंक जाय.	उपकार करुन 1(viii) क दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
e.	थळाव्या गावकारांनी स्वताच जावन स्वेच्छेन नामनेचे सागरी प्राणीशास्त्रज्ञ दो. मनोज आर. बोरकार, हांच्या वरवी चिखली खाडीचे समुद्री सर्वेक्षण केले. सर्वेक्षण अहवालात अशे सामकारा आयले की, चिखले गांवच्या किना-या वांगडा, हो वाठार दोन धांपण्यांच्या शींपल्या खातीर आदर्श सुवात आसा. तांच्या	उपकार करुन 1(viii) क दिल्लो प्रतीसाद पळयात.

	निरीक्षणात फुडे अशे दिसून आयला की सापल सयत, वारेग जुवो आनी फोडियेम मजगतीचो सागरी बॅन्थीक क्षेत्र लेगीत कालवां ह्या वन्य जीव राखण कायदो 1972 च्या तजवीजां खाला Bivalve Mollusc च्या अनुसूचित IV प्रजातीं खातीर संपन्न सुवात आनी प्रजनन वाठार आसा.	
f.	गोंय राज्य जैव विविधताय मंडळान सांकवाळे खाडीच्या जमनीच्या वचेन चार सुवातांचेर फलक लायल्यात, जांतुत तो वाठार पर्यावरणीय नदरेन नाजुक सागरी सुवात म्हण घोशीत केला.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
g.	पुण्यातल्या राष्ट्रीय हरीत लवादान आव्हान याचिका क्र 10/2016 त दिल्ल्या निर्देशा उपरांत गोंय किनारी वाठार वेवस्थापन प्रधीकरणान (GCZMA), "एमपीटीत केप सायझ जहाजां खातीर प्रवेश कालवो खोल करपाचेर" अभ्यास करुंक एक तज्ञ समिती नियुक्त केल्या. ते तज्ञ समितीन एमपीटीच्या डिपनींग प्रकल्पाच्या "ट्रेजींग वावराक लागून जावपी पर्यावरणीय दर्जो आनी परिणाम" हो आपलो अहवाल सादर केलो. ह्या अहवालात, वास्को खाडी सयत कांय वाठाराची झीज जावपाच्या धोक्या सयत ह्या ट्रेजींगाक लागून जावपी वेगवेगळ्या मुद्द्याचेर गंभीर भंय उक्तायला. किना-याची झीज आनी /वा ट्रेजींग आनी किना-याची झीज जावपा मदलो संबंध ह्या मुद्द्याचे निराकरण करुंक वेगळो भू तंत्रीक अभ्यास करपाची मागणी तांतूत केल्या. वयर नमुद केल्ले मतीत घेवन, चिखली ग्राम कृती समिती फुडे अशी मागणी करता की, हे विशय समजुवपाक सक्षम अश्या भोव-विशयक मंडळा वांगडा परिणामांचे पुनर्मुल्यांकन करचे. जो वेळ मेरेन विज्ञानीक अभ्यास जायना, तो मेरेन भारतीय सर्वोच्च न्यायालयाचो सिद्धांत लागू करुन प्रस्तावीत प्रकल्प स्थगित दवरचो.	आधुनिकीकरण आनी परिणाम स्वरुप क्षमताय वाड प्रकल्पाचो भाग म्हण ट्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना.
2. विनायक विश्वनाथ साठे, दाबोळी		
i.	कोळसो उद्देगांत आशिल्ल्यांचे एकमत आसा की, कडक नेम आसूनय, उर्जा बाजारांत कोळसो हो गरजेचो गडो आसतलो, नव्या वैधानीक स्थीतीत कसो वावर करप आनी तरीय वेवसाय चालू कसो दवरप हे पळोवपाचो विशय आसा.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
ii.	युरोपात EPAS उक्त्या साठ्यातल्यान व्हावपी उदक आनी वा-यान फाफसोवपी धुल्ल हांचे विशी खासा करुन हुस्को करतात, म्हणुनच ते कोळसो धांपुन दवरतात.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
iii.	आयात वाडली तशी MPT अदीक आनी अदीक कोळसो हाताळतलो. आनी व्हडले स्टील आनी उर्जा प्रकल्प आशिल्ल्या अंतर्गत वाठारात रेल्वे जोडणी आशिल्ल्या कारणान आयातीत महत्वाचो वाटो आसतलो. ही परिस्थिती युरो - बंदराक समान आसा. कोळसो हाताळणीवेलो लेख म्हणता: • एम्स्टरडेम शाराच्या शेजराक आशिल्ल्यान आनी हालीच्या परवानग्यांक लागून आमी कडक पर्यावरणीय नेमां खाला काम करतात. • हवेची दिशा आनी गती मतीत घेवन, आमच्या टर्मिनला भोवतणी घटक आसात जे हवेत	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.

	साठील्ले बारीक धुल्ल मेजता, जाल्यार सॉफ्टवेयर खासा करुन साचिल्ल्या धुल्लाचे चित्रण करुंक आनी टर्मिनल क्षेत्रातल्या अतिरीक्ता खातीर तयार केला. टर्मिनलांचेर कीमान धुल्ल तयार जावचो म्हण रियटलॅन्डन घेतील्ल्या कार्यवाही उपायात, मशिनरीची मर्यादित गती, बंद ग्रब्स, हॉपर्स आनी कन्वेयर्स वा बेल्टांचेर फवारणी यंत्रणा आनी टर्मिनलाचेर सेगीत उदकाची फवारणी करप हांचो आस्पाव आसा.	
iv.	नागपुरचे तेन्नाचे संचालक डॉ दवे हांच्या वांगडा हाव स्वीडनाक गेल्लो आनी स्वीडीश ईपीए अधिका-यां वांगड्या विशयाचेर भासाभास केल्ली. विशयाचेर स्वीडीश अधिका-यांनी केल्ल्यो शिफारसी ते सांगतात. a. उदरगत जावपी वातावरणात, ग्रीनफिल्ड क्षेत्रात उद्देग/वावर सुरु करपी पयल्या युनीटाक फायदे आसतात. थळाव्या प्रधिकरणान घालुन दिल्ले नेम पुराय करुंक ते आपल्या नियंत्रण यंत्रणेचे मापन करुंक शकतात. मात, मागीर स्थापन केल्ल्या युनीटांक ताचे लुकसाण जाता. b. हाका लागून सुरवाते सावनच कडक मार्गदर्शक तत्वां लागू करप गरजेचे आसा. सुविधांचो विस्तार जाता आनी नव्यो सुविधा स्थापन जातात, ताका लागून वातावरणात भायर पडपी कणांच्या तत्वांत वाड जाता. सगल्या युनीटांतल्यान जावपी सगल्या प्रदुशणाचे समाज आनी सरकारान नियंत्रण करपाची गरज आसा. हवेतल्या बारीक धुल्लाचो साठो मेजपा खातीर, प्रत्येक घटकांच्या सरभोवतणी देखरेख घटक स्थापीत करुनच फक्त हे करुंक शकतात. ही निरीक्षणां मतीत घेवची आनी EPA मानकां 24/7 तत्वाचेर पुराय करपाचे विचार करपाची सुचोवणी तांणी दिल्ली.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
3. विनायक विश्वनाथ साठे. दाबोळी		
i.	पर्यावरणांची राखण करुंक सकयल दिल्ले शमन उपाय गरजेचे आसात; - कोळसो, खनीज सारख्या धुल्लाच्या म्हालाचो धांपुन साठो करचो. - धुल्ल दमना खातीर फावो तीतले उदक उपलब्ध करचे, ताचेर प्रक्रिया करची आनी ताचो पुनर्वापर करचो. - जहाजाचेर लोडींग आनी अनलोडिंग मशिनरीचेर धुल्ल एकठांय करपी यंत्रणा आसची. - बंदरावेली अतिरीक्त येरादारी हाताळपाक, रेल्वेचे दुपदरीकरण आनी बायणा वरुणापुरी बाय पास रस्तो पुर्व-आवश्यकताय. - झुवारी न्हंयेतल्यान, न्हंय, रेल्वे रस्तो टर्मिनला कडेन/कडल्यान बार्जींनी म्हालाची हालचाल बंदरावेली गर्दी उणी करुंक मजत करतली. - MPT न सगल्याक कायम देखरेख स्थानकां स्थापन करची आनी गरज पडता तेन्ना चालका कडल्यान सुधारणा वावराची जतनाय घेवची.	- टर्मिनला भीतरलो सगलो बल्क म्हाल सद्या ताडपत्रीन धांपिल्लो आसा. - सद्याच्या कार्यवाहीत अंमलबजावणी केल्या - सद्याच्या कार्यवाहीत अंमलबजावणी केल्या - आमची व्याप्ती आनी नियंत्रणात वावर ना - सद्या रस्तो आनी बार्ज येरादारी जायना, फुडारातय शक्यताय ना. - प्रस्न आमका विचारुंक ना.
4. गोंयातल्या लोकांकडल्यान (गोवा अगेन्स्ट कोल - 2889 सयां सयत)		

i.	प्रस्नातीत आशिल्ल्या ईआयए अभ्यासात ह्या प्रस्तावीत बंदर विस्तारीकरणा कडेन संबंधित ड्रेजींग, रेल्वे रुळाचे दुपदरीकरण आनी म्हामार्गाचे बांधकाम हांचो आस्पाव आसपाक जाय आशिल्लो. पुराय प्रकल्पाचो एकठांय अभ्यास करूंक ताका अपेस आयला. ह्या बंदर विस्तार प्रकल्पाचेर आमचो आक्षेप आसा कारण: - भारतीय संविधान आनी खासा करून 74 व्या दुरुस्तीत खात्री दिल्या त्या प्रमाण फुकट, पुर्व, म्हायतीपूर्ण संमतीच्या आमच्या हक्काचे ही प्रक्रिया उल्लंघन करता. ईआयए अहवालात समाजावेल्या धोक्यावेली मुळावी म्हायती तांतुत आस्पावीत नाशिल्ल्यान हे अधोरेखीत जाता. - दक्षीण अस्तंत रेल्वे आनी रस्त्या वेल्यान रस्तो/रेल्वेन कोळश्याची येरादारी केल्यार लोकांचे विस्थापन जातले, लोकांक भलायकेचे गंभीर धोके निर्माण जातले आनी अस्तंत घाटाच्या नाजुक पर्यावरणाची हानी जातली. - गोंयचे समुद्र आनी न्हंयांत ड्रेजींग आनी कोळश्याची येरादारी केल्यार आमच्या समुद्री पर्यावरणाक आनी नुस्तेकार समुदायाक गंभीर धोको निर्माण जातलो. - वायु प्रदुशण आनी जल प्रदुशणात विखारी वाड जाल्ल्यान वास्कोतल्या लोकांक भलायकेच्या गंभीर धोक्याक तोंड दिवचे पडतले. - आमच्या सरकारान पॅरिस 2016 त केल्ल्या बांधिलकीक पाळो दिवन कोळश्याचो वापर उणो करूंक जाय. हवामान बदल परिणामांक लागून हो प्रकल्प जन हिताच्या आड आसा. धक्को 5A आनी 6A चो विस्तार, प्रवेश कालव्याचे ड्रेजींग आनी धक्को 8, 9 आनी बार्ज धक्क्याच्या विस्ताराच्या तीन प्रकल्पा सयत, राज्यात कोळसो हाताळणीत वाड जावपा संबंदानचे सगले प्रस्ताव गोंयचे लोक हांगा भायरायतात.	ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 (दुरुस्ती)त दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण ईआयए करचे खातीर SWPL न संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन MoEFCC, नवी दिल्ली कडल्यान मेळयल्यात. MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या टीओआर क पाळो दिवन ईआयए/ईएमपी अहवाल तयार केला. प्रस्तावीत वाड प्रकल्पात ड्रेजींग, रेल्वे रुळाचे दुपदरीकरण आनी कसल्याच म्हामार्गाच्या रुंदिकरणाचो आस्पाव ना. - क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण MSIHC नेम, 1989, (दुरुस्ती 2000) प्रमाण कसलोच धोकादायक म्हाल हाताळपाचो प्रस्ताव ना. - आमी रस्तो येरादारी वरवी म्हाल हाताळनात. म्हाल खाली करूंक रेल्वे येरादारी हो सद्या चालु आशील्लो वावर आसा. ते आमची व्याप्ती आनी नियंत्रणात ना. - आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना. - भारत सरकारान अधिसूचीत केल्ले वायु उत्सर्जन मानकांक (NAAQS, 2009) आमी पाळो दितात. वावराक लागून थळाव्या लोकांचेर परिणाम जावपाचे उदका प्रदुशणाचे स्रोत ना. - प्रस्न विचारूंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
5. एड. फा. मायकल फेर्नांडिस, पीपल अगेन्स्ट एट्रोसीटी एन्ड इनजस्टीस, चिखली, गोंय.		
i.	बंदराचो विस्तार करपाचो प्रकल्प तीन वेगवेगळ्या भागात विभागला हे अजाप कशे. अशे करपा फाटल्यान एकूच कारणाची शक्यताय आसूंक शकता आनी ते म्हळ्यार दर एक प्रकल्प ल्हान म्हणून दाखोवप जाका लागून पर्यावरणीय परिणाम उणो दिसतलो. पर्यावरणीय मान्यताय दितना बंदराच्या विस्ताराच्या सगल्या पैलूंचो परिणाम एकठांय मतीत घेवचो.	ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 (दुरुस्ती)त दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण ईआयए करचे खातीर SWPL न संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन MoEFCC, नवी दिल्ली कडल्यान मेळयल्यात. MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या टीओआर क पाळो दिवन ईआयए/ईएमपी अहवाल तयार केला.
ii.	सद्या बंदराच्या वावराक लागून जावपी वायु प्रदुशणाच्या परिणामाचे मुल्यांकन करूंक ना. बंदराच्या विस्ताराच्या पर्यावरणीय परिणामाचे मुल्यांकन करच्या आदी हे करूंक जाय. हे करूंक अपेस येवप म्हळ्यार अविज्ञानीक अभ्यास केल्ले वरीच.	हे निरीक्षण बरोबर ना. मुलभूत सरभोवतणच्या दर्जाची पर्यावरणीय आधारभूत स्थिती, प्रकरण 3, विभाग 3.15, पान क्र. 3-17 चेर तपशीलवार वर्णन केला. बांधकाम आनी कार्यरत पांवड्यार वायु दर्ज्याचेर जावपी परिणाम प्रकरण 4, विभाग 4.2.4, पान क्र. 4.4 आनी प्रकरण 4, विभाग 4.3.4, पान क्रमांक 4-14 हांगा क्रमान दिला.

iii.	बंदराचो विस्तार आनी अतिरीक्त कोळसो आनी लोह हाताळणीक लागून उल्लेखनीय प्रमाणात वायु प्रदूषण जातले. हाका लागून जावपी वायु दर्ज्याच्या बदलांचे गुणात्मक मुल्यांकन करपाक अहवालात अपेस आयला.	भारत सरकारान अधिसूचित केल्ल्या वायु उत्सर्जन मानकांक (NAAQS, 2009) आमी पाळो दितात. क्षमताय वाड पांवड्यार योग्य APCMs स्थापीत करुन, आमी उत्सर्जन मानकांक पाळो दितले. प्रस्तावीत उत्सर्जन नियंत्रण उपाय प्रकरण 4, परिणामांचे मुल्यांकन आनी शमन उपाय, विभाग 4.3.4, पान no. 4.14 चेर दिल्यात. प्रस्तावित क्षमताय वाडीक लागुन पर्यावरणाचेर उल्लेखनीय परिणाम जावपाची शक्यताय ना.
iv.	अतिरीक्त कोसळो हाताळणी वा लोह खनीज हाताळणीक लागून अतिरीक्त वीखारी अवजड धातूंचो हवेतल्यान प्रसार जावपाक शकता, जांतुतले कांय कांक्र जनक आसात. ह्या वायु प्रदूषकांचे भलायकेचेर जावपी परिणामांचे मुल्यांकन करपाक धोको मुल्यांकन करपाक जाय. अवजड धातूंचे उत्सर्जन आनी ताका लागून मानवी भलायकेचेर जावपी परिणामांचो उल्लेख अहवालात केल्लो ना.	भारत सरकारान अधिसूचित केल्ले वायु उत्सर्जन मानकांक (NAAQS, 2009) आमी पाळो दितात. NAAQS, 2009 केंद्रीकरणाचेर उत्सर्जनाचे भलायकेचेर परिणाम जातात हे समा न्हय.
v.	बंदर विस्ताराक लागून जावपी अतिरीक्त वायु प्रदूषण भाराचो, खासा करुन ओझोनाचो वनस्पती आनी पीकांचेर उल्लेखनीय परिणाम जातलो. हाचे दर्ज्यात्मक मुल्यांकन करुंक ना.	प्रकल्पातल्यान ट्रोपोस्फेरीक ओझोनाचे मुळावे वा दुय्यम स्रोत ना
vi.	बंदर विस्ताराक लागून जावपी अतिरीक्त वायु प्रदूषण भाराचो, खासा करुन आम्ल वायु SO₂ आनी NO₂, चो स्मारकांक कळंब लागून परिणाम जातलो. पोन्ने गोंय हे संसारीक दायज सुवात. हवेतल्या अतिरीक्त आम्ल वायुचो पोन्ने गोंय आनी हेर बांधकामांचेर परिणामांचे मुल्यांकन करपाक आयिल्ले अपेस हे फंटीगपण आसा.	SO₂ आनी NO_x सारख्या इंधनाचेर आधारीत प्रदूषकांची² बींदु स्रोतां ना. भारत सरकारान अधिसूचित केल्ल्या वायु उत्सर्जन मानकांक (NAAQS, 2009) आमी पाळो दितात. प्रकल्पातल्यान SO₂ आनी NO_x चे अतिरीक्त योगदान आसचे ना.
vii.	अहवालात अशे नमुद केला की, ड्रेजींगाक लागून बंदर उदकात अतिरीक्त गडुळताय जातली आनी हाचो परिणाम बंदरातल्या उदकातल्या जल पर्यावरणाचेर जातलो कारण हांतुतलो कांय म्हाल तात्पुरते उत्सर्जन म्हण बंदरातल्या उदकांत वतलो. उदकांत जावपी अश्या उत्सर्जनाच्या परिणामांचे योग्य मुल्यांकन करुंक ना. अहवाल सामकोच उण्या विज्ञानीक दर्ज्याचो आसा आनी तांतुत दाखयला त्या परस अदीक लिपयला. हो अहवाल न्हयकारुंक जाय आनी ताच्या लेखकांक काळे वळेरेत घालुन तांचेर दंड घालुंक जाय. म्हणुन प्रकल्पाच्या प्रस्तावकान नवो अहवाल तयाक करुंक जाय.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना. प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
viii.	प्रकल्पाचे प्रस्तावक M/s. SWPL हांणी सादर केल्ल्या ईआयए अहवालात सुचयला त्या प्रमाण धक्को 5A आनी 6A वेली प्रस्तावीत टर्मीनल क्षमताय वाड पर्यावरणीय नदरेन सादो वावर न्हय अशे आमचे म्हणणे आसा, खरे म्हळ्यार ईआयए अहवाल होच MoEFCC, GoI न जारी केल्ल्या ToR कडल्यान पुरायपणान वेगळो आसा आनी EIA 2006 च्या व्याप्तीच्या अनुरूप ना.	प्रस्न नेमको ना.

² DG सेट वगळुन, जे अतिरीक्त आसात आनी केन्ना केन्नाय वापरतात.

a.	बंदर आनी हार्बराचेर MoEFCC न घाल्ल्या मार्गदर्शक तत्वां कडल्यान विचलीत जाल्ल्या कारणाक लागुन, सुरवातीकच, "M/S. SWPL वरवीं MPT च्या धक्को 5A आनी 6A चेर प्रस्तावीत टर्मिनल क्षमताय वाडीवेलो ईआयए मसुदो न्हयकारपाक जाय.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
b.	सद्याच्या बंदराचे विस्तारीकरण आनी किनारी क्षेत्रांत नवे प्रकल्प सुरु करपा संबंदान, पर्यावरण आनी रानां मंत्रालयाच्या (IA-III विभाग) ऑफीस मेमोरेन्डमात घालुन दिल्ल्या मार्गदर्शक तत्वांक पाळो दिवूंक नाशिल्ल्यान दुस-या कारणाक लागुन तो न्हयकारला.	प्रस्न नेमको ना.
c.	ईआयए अधिसुचोवणी 2006 च्या कॉलम 9 (III) त नमुद केल्ल्या प्रमाण पर्यावरणीय नदरेन संवेदनशील वाठारावेली म्हायती दिवूंक नाशिल्ल्यान फुडे तो न्हयकारला. ईआयए अधिसुचोवणी 2006 च्या कॉलम 9 (III) त नमुद केल्ल्या प्रमाण पर्यावरणीय नदरेन संवेदनशील वाठाराच्या तपशीलाची नोंद करपाक आमी ही संद घेतात.	पर्यावरणीय नदरेन संवेदनशील प्रजातींचो योग्य उल्लेख ईआयए अहवालाच्या प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.17.9, पान क्र. 3-61 दिला. प्रकल्पाच्या अंदाजे केंद्राकडल्यान 10 किमी परिघाच्या परिणाम शीमेतल्या संवेदनशील घटकांची तपशिलवार वळेरी EAC, MoEFCC आनी हेर वैधानिक यंत्रणांच्या योग्य अवलोकना खातीर निमाण्या ईआयए अहवालात आस्पावीत करतले.
d.	आमचो असो दावो आसा की प्रस्तावीत सुवातीच्या 15 किमी परीघा भीतरल्या पर्यावरणाची ह्या प्रकरणातलो ईआयए अपुरी रुपरेशा आसा आनी खुपशी महत्वाची पर्यावरणीय वेवस्था आनी तांच्या जैवविविधतायेच्या देण्यांचेर एक तर पुरायपणान दुर्लक्ष केला वा ताचे उणे प्रतिनीधित्व केला.	ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 (दुरुस्ती)त दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण ईआयए करचे खातीर SWPL न संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन MoEFCC, नवी दिल्ली कडल्यान मेळयल्यात. EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला.
e.	हवा आनी आवाज /कंपनांची देखरेख करपा खातीरच्यो नमुनो सुवातो प्रस्तावीत ऑपरेशन्स/वावरच्या संभाव्य परिणामाच्या वाठाराकडेन सुसंगत ना.	प्रस्न नेमको ना.
f.	ईआयए अधिसुचोवणी आनी बंदर आनी हार्बरावेल्या MoEF नेमावलींतल्या मार्गदर्शक तत्वां प्रमाण हवा नमुनो वावर करूंक ना.	प्रकल्प आनी हेर वावरातल्यान परिणाम शीमेत जावपी वायु प्रदुशकाच्या केंद्रीकरणाचे पडबींब दाखोवपाक विवेकशीलतायेन दवरिल्ल्या देखरेख सुवातांचेर एका मोसमातली मुलभूत सरभोवतणची तपशीलवार वायु देखरेख केल्या. वायु देखरेख आनी परिणामांचे विवेचन प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्ज्यात केलां.
g.	मध्यवर्ती क्षेत्रातल्या जमनीवेल्या जैवविविधतायेचेर पुरायपणान दुर्लक्ष केला आनी फक्त समुद्री पर्यावरणातल्या समुद्री (उदकाचेर उफेंवपी वस्तु) आनी बेन्थीक (समुद्री तळ) जीवांचेर लक्ष केंद्रीत केलां. ईआयए अहवालात न्हंयेच्या देंगेवेल्या प्रजातींचो उल्लेख करूंक ना.	गोंय सरकाराच्या रानां अहवालाचेर आधारित भू जैवविविधताय अभ्यास प्रकरण 3, विभाग 3.18, पान क्र 3-63 त दिला. सागरी पर्यावरण, बेन्थीक आनी समुद्री जीव प्रकरण 3, विभाग 3.17, पान क्र. 3-28 त तपशीलवार दिला.
h.	ट्रेजींगाचे सुस्पष्ट धोको ईआयएत मान्य केल्यात मात बेन्थीक जीवाणूंची रोखडीच परतुन वसाहत जाता अशे चित्रीत केलां. हे खुपच अविज्ञानीक आनी फटींग आसा. बेन्थोस हे समुद्रातले नाजूक क्षेत्र आनी ट्रेजींग वा जहाजाच्या हालचालींक लागुन जलगतीशीलता जावन एक फावट तांका व्यत्यय आयलो जाल्यार ते जीवाशास्त्रीय जिवाणू विरोधी जांवपाक शकतात. ट्रेजींग "बेन्थो- समुद्री युगमनात" हस्तक्षेप करूंक शकता, हाका लागुन ह्या उदकांतल्या जीवाणुंच्या मुळाव्या उत्पादन क्षमतायेक मार बसपाक शकता.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ट्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना.

i.	चिखली खाडी जी कावळ्याच्या उडपाच्या 5 किमी अंतराच्या उक्त्या सुवातेत आसा, ती समुद्री जिवांच्या वसाहतीं खातीर असामान्य आसा, जांतुतल्या कांयचे संसारीक वितरण मर्यादीत आसा आनी मोलादिक सांबाळ दर्जो आसा. रानांजीव राखण कायदो 1972 प्रमाण अनुसूचीत प्रजाती वीडोपॅन ऑयस्टरांचे हांगा प्रजनन जाता आनी हे क्षेत्र जैवविविधताय राखण क्षेत्र म्हण जाहीर करचे म्हण CVAC न राज्य आनी केंद्रीय अधिकारणीक याचिका सादर केल्या. खाडीच्या NIO न केल्ल्या अभ्यासात CVAC चो मुद्दो उखलुन धरला की हो वाठार ह्या आदीच प्रदुशकांच्या ताणा खाला आसा आनी खाडीच्या सरभोवतणी उद्देगीक वावराक मान्यताय दिवची न्हय.	ईआयए अहवाल आनी तांच्या वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बँकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनिकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना.
j.	चिखली किनारी वाठारात चीपांची झाडां आसात आनी म्हणुन CRZ परिणामांच्या उजवाडांत तांचे परिक्षण जावचे पडतले.	ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बँकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनिकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना.
k.	बायणा किनारी वाठाराच्या विरुद्ध आशिल्ले 2 जुवें (ग्रेन्ड आनी पिकेनो जुवे) मेगा-चिरोप्टेरन वाघुळ <i>Pteropus giganteus</i> खातीर फाटली कितलीशीच दशकां आवास आनी वसाहत आसा. तांचो संवर्धन हुस्को उणे करपाचो कसलोय यत्न EIA 2006, WPA 1972, BDR, 2002 हांचे खर उल्लंघन केल्ले वरीच जातले.	ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बँकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनिकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना.
l.	ग्रेन्ड जुव्याच्या सरभोवतणी प्रवाळी सापडल्यात, ताची नोंद ईआयए अहवालात आसा. प्रवाळांच्या सोदाच्या बातम्यांचो अहवाल ह्या अहवाला वांगडा जोडला.	हालीच ग्रेन्ड जुव्याचेर प्रवाळी सापडल्या ही वस्तुस्थिती ईआयए अहवालात प्रकरण 3: पर्यावरणीय मुलभूत स्थिती, विभाग 3.17.10, पान क्र. 3-61 चेर नमुद केला. मात ग्रेन्ड जुवो हो प्रस्तावीत प्रकल्पा कडल्यान समुद्री अंतराचेर सुमार 10 किमी पयस आसा. कसल्याच प्रकारचे उल्लेखनीय विपरीत परिणाम जावपाक तो प्रस्तावीत प्रकल्प सुवाते कडल्यान खुप पयस आसा.
m.	GCZMA न तज्ञ समिती नियुक्त केल्या, जांच्या अहवालात ड्रेजीगाक लागुन जावपी वेगवेगळ्या मुद्द्यांचेर गंभीर हुस्को उक्तायला, हांतुत वास्को खाडी सयत थारावीक वाठाराची झीज जावपाचो धोको उक्तायला. किनारी झीज आनी /वा ड्रेजीग आनी किनारी झीजे मदली जोडणी ह्या मुद्द्याचेर वेगळो भू तंत्रीक अभ्यास करपाची मागणी तांतुत केल्या.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजीग करपाचो प्रस्ताव ना.
n.	ईआयए अहवालात निरीक्षण क्षेत्रातल्या लोकसंख्येचो चुकीचो आकडो दिला. समा आकडो वेगळो दिला.	निरीक्षण बरोबर ना. प्रकल्प क्षेत्रातले लोकसंख्येचे चित्र जनगणना अहवाल 2011 चेर आधारून आसा. ह्या प्रकरणात सादर केल्ली म्हायती ही मुखेलपणान मुळावो जनगणना गोशावरो. 2011 हातुतल्यान घेतल्या.
o.	आपत्ती वेवस्थापन आराखड्यात बंदराच्या सरभोवतणच्या लोकसंख्येच्या स्थलांतरणा वीशी कांयच नमुद करुंक ना. बंदराक तेंकुन पेट्रोल आनी एसीडाच्यो टाक्यो आसात.	क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण MSIHC नेम, 1989 (दुरुस्ती, 2000) प्रमाण धोकादायक म्हाल हाताळपाचो प्रस्ताव ना. सुवाते भायल्यो घडणुको (SWPL वाठाराच्या शीम मर्यादेच्या भायर परिणाम जावपी) सद्याच्या आनी प्रस्तावीत वावरात जावपाची शक्यताय ना.
p.	वायु प्रदुशण विश्लेशण प्रत्यक्ष सोदात उणे पडता. देखरेखीचो काळ MoEF च्या मार्गदर्शक तत्वां प्रमाण नियोजीत करुंक ना. वयर दिल्ल्या निवेदनाच्या उजवाडात, PAAI, असो तर्क करता की, भोवशीक वाठारात परिचलीत केल्लो ईआयए प्रकल्प प्रस्तावकांक योग्य जावचे खातीर आनी प्रकल्पाक पर्यावरणीय मान्यताय मेळोवच्या	प्रस्न नेमको ना.

	खातीर तयार केला.	
6. श्री. रुई एम डा कोस्ता आरावजो, चिखली जैवविविधताय वेवस्थापन समिती, चिखली		
i.	SWPL वरवी "एमपीटीच्या धक्को क्र. 5a आनी 6a च्या प्रस्तावीत टर्मीनल क्षमताय वाडीवेलो ईआयए मसुदो अहवाल न्हयकारुंक जाय कारण MoEFCC न बंदर आनी हार्बराच्या नेमांवीशी घालुन दिल्ल्या मार्गदर्शक तत्वा कडल्यान तो विचलीत जाला.	प्रस्न नेमको ना.
ii.	सद्याच्या बंदराचे विस्तारीकरण आनी किनारी क्षेत्रात नवे प्रकल्प सुरु करपा संबंदान, पर्यावरण आनी रानां मंत्रालयाच्या (IA-III विभाग) ऑफीस मेमोरेन्डमात घालुन दिल्ल्या मार्गदर्शक तत्वांक हांतुत पाळो दिवंक ना.	प्रस्न नेमको ना.
iii.	ईआयए अधिसूचोवणी 2006 च्या कॉलम 9 (III) त नमुद केल्ल्या प्रमाण पर्यावरणीय नदरेन संवेदनशील वाठारावेली म्हायती हांतुत दिवुंक ना.	पर्यावरणीय नदरेन संवेदनशील प्रजाती ईआयए अहवालाच्या प्रकरण 3, पर्यावरणीय मुलभूत दर्जो, विभाग 3.17.9, पान क्र. 3-61 उपरांत योग्य रीतीन नमुद केल्यात. प्रकल्पाच्या अंदाजे केंद्राकडल्यान 10 किमी परिघाच्या परिणाम शीमेतल्या संवेदनशील घटकांची तपशिलवार वळेरी EAC, MoEFCC आनी हेर वैधानीक यंत्रणांच्या योग्य अवलोकना खातीर निमाण्या ईआयए अहवालात आस्पावीत करतले.
iv.	प्रस्तावीत सुवातीच्या विहीत 15 किमी परिघा भीतरले पर्यावरण आनी खुपशी महत्वाची पर्यावरणीय यंत्रणा आनी जैवविविधताये कडेन एक तर दुर्लक्ष केला वा साफ केला वा उणे प्रतिनीधित्व केला.	प्रस्न नेमको ना.
v.	हवा आनी आवाज /कंपनांची देखरेख करपा खातीरच्यो नमुनो सुवातो प्रस्तावीत ऑपरेशन्स/वावरच्या संभाव्य परिणामाच्या वाठाराकडेन सुसंगत ना.	प्रकल्प आनी हेर वावरातल्यान परिणाम शीमेत जावपी वायु प्रदुशकाच्या केंद्रीकरणाचे पडबींब दाखोवपाक विवेकशीलतायेन दवरिल्ल्या देखरेख सुवातांचेर एका मोसमातली मुलभूत सरभोवतणची तपशीलवार वायु देखरेख केल्या. वायु देखरेख आनी परिणामांचे विवेचन प्रकरण 3, पर्यावरणीय मुलभूत दर्ज्यात केलां.
vi.	मध्यवर्ती क्षेत्रातल्या जमनीवेल्या जैवविविधतायेचेर पुरायपणान दुर्लक्ष केला आनी फक्त समुद्री पर्यावरणातल्या समुद्री (उदकाचेर उफेंवपी वस्तु) आनी बेन्थीक (समुद्री तळ) जीवांचेर लक्ष केंद्रीत केलां. ईआयए अहवालात न्हंयेच्या देगेवेल्या प्रजातींचो उल्लेख करुंक ना.	गोंय सरकाराच्या रानां अहवालाचेर आधारीत भूप्रदेशीय जैवविविधताय, प्रकरण 3, विभाग 3.18, पान क्र. 3-63 चेर दिला. सागरी पर्यावरण, बेन्थीक आनी समुद्री पर्यावरण तपशीलान प्रकरण 3, विभाग 3.17, पान क्र. 3-28 चेर दिला.
vii.	ट्रेजींग "बेन्थो- समुद्री युग्मनात" हस्तक्षेप करुंक शकता, हाका लागुन ह्या उदकांतल्या जिवानुंच्या मुळाव्या उत्पादन क्षमतायेक मार बसपाक शकता.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ट्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना.
viii.	चिखली खाडी ही उक्ती सुवात, सागरी जीवाणुं खातीर असामान्य वसाहत आसा. रानांजीव राखण कायदो 1972 प्रमाण अनुसूचीत प्रजाती वीडोपॅन ऑयस्टरांचे हांगा प्रजनन जाता. खाडीच्या NIO न केल्ल्या अभ्यासात CVAC चो मुद्दो उखलुन धरला की हो वाठार ह्या आदीच प्रदुशकांच्या ताणा खाला आसा आनी खाडीच्या सरभोवतणी उद्देगीक वावराक मान्यताय दिवची न्हय.	ईआयए अहवाल आनी ताच्या वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बँकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनीकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना.

ix.	गोंय जैवविविधताय मंडळान हो वाठार "पर्यावरणीय नदरेन नाजूक सागरी सुवात" म्हण जाहीर केला, जे ईआयए अहवालात नमुद करूंक ना.	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
x.	चिखली किनारी वाठारात चीपांची झाडां आसात आनी म्हणुन CRZ परिणामांच्या उजवाडांत तांचे परिक्षण जावचे पडतले.	ईआयए अहवाल आनी ताच्या वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बँकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनिकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना.
xi.	बायणा किनारी वाठाराच्या विरुद्ध आशिल्ले 2 जुवें (ग्रेन्ड आनी पिकेनो जुवे) वाघुळा खातीर फाटली कितलीशीच दशकां वेगळो आवास आनी वसाहत आसा. तांचे संवर्धन हुस्को उणो करपाचो कसलोय यत्न EIA 2006, WPA 1972, BDR, 2002 हांचे खर उल्लंघन केल्ले वरीच जातले.	ईआयए अहवाल आनी ताच्या वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बँकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनिकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना.
xii.	अरबी समुद्राच्या बायणा किना-या लागसारच्या उथळ वाठारात डॉल्फीन सारख्या सस्तन प्राण्यांची हाजेरी आशिल्ल्याचे अहवाल आसात.	संवेदनशील आनी धोक्यात आशिल्ले किनारी जीवीत जशे की प्रवाळीं, डगोंगस, समुद्री तण, विशीश्ट चीपांची झाडां, आदी हांचेर ईआयए अहवाल, प्रकरण 3: पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.17.9, पान क्र. 3-61 उपरांत योग्य तरेन भासाभास केल्या.
xiii.	2015 वर्साच्या हालीच्या अहवालात, ग्रेन्ड आनी पिकेनो जुव्या लागसारची प्रवाळी ईआयए अहवालात ना.	ग्रेन्ड जुव्याचेर हालीच प्रवाळी सापडल्यात हे सत ईआयए अहवालात, प्रकरण 3: पर्यावरणीय मुलभूत दर्जो, विभाग 3.17.10, पान क्र. 3-61 योग्य रितीन नमुद केला. ग्रेन्ड जुवो प्रस्तावीत प्रकल्पा कडल्यान समुद्री अंतरान 10 किमी पयस आसा आनी कसलोय उल्लेखनीय विपरीत परिणाम जावपाक प्रस्तावीत प्रकल्प सुवाते कडल्यान पयस आसा.
xiv.	मुरगाव बंदर विस्ताराच्या पर्यावरणीय परिणामांच्या अहवालांचेर टिप्पणी:	
	a. बंदराचो विस्तार करपाचो प्रकल्प तीन वेगवेगळ्या भागात विभागला हे अजाप कशे. अशे करपा फाटल्यान एकूच कारणाची शक्यताय आसूंक शकता आनी ते म्हळ्यार दर एक प्रकल्प ल्हान म्हणून दाखोवप जाका लागून पर्यावरणीय परिणाम उणो दिसतलो. पर्यावरणीय मान्यताय दितना बंदराच्या विस्ताराच्या सगल्या पैलूंचो परिणाम एकठांय मतीत घेवचो.	उपकार करुन 1(i) क आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
	b. सद्या बंदराच्या वावराक लागून जावपी वायु प्रदूशणाच्या परिणामाचे मुल्यांकन करूंक ना. बंदराच्या विस्ताराच्या पर्यावरणीय परिणामाचे मुल्यांकन करच्या आदी हे करूंक जाय. हे करूंक अपेस येवप म्हळ्यार अविज्ञानीक अभ्यास केल्ले वरीच.	उपकार करुन 1(ii) क आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
	c. बंदराचो विस्तार आनी अतिरिक्त कोळसो आनी लोह हाताळणीक लागून उल्लेखनीय प्रमाणात वायु प्रदूशन जातले. हाका लागून जावपी वायु दर्जाच्या बदलांचे गुणात्मक मुल्यांकन करपाक अहवालात अपेस आयला.	उपकार करुन 1(iii) क आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
	d. अतिरिक्त कोसळो हाताळणी वा लोह खनीज हाताळणीक लागून अतिरिक्त वीखारी अवजड धातूंचो हवेतल्यान प्रसार जावपाक शकता, जातूंतले कांय कांक्र जनक आसात. ह्या वायु प्रदूशकांचे भलायकेचेर जावपी परिणामांचे धोको मुल्यांकन करपाक जाय. अवजड धातूंचे उत्सर्जन आनी ताका लागून मानवी भलायकेचेर जावपी परिणामांचो उल्लेख अहवालात केल्लो ना.	उपकार करुन 1(iv) क आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
	e. बंदर विस्ताराक लागून जावपी अतिरिक्त वायु प्रदूशन भाराचो, खासा करुन ओझोनाचो वनस्पती आनी पीकांचेर उल्लेखनीय परिणाम जातलो. हाचे दर्ज्यात्मक मुल्यांकन करूंक ना.	उपकार करुन 1(v) क आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
	f. बंदर विस्ताराक लागून जावपी अतिरिक्त वायु प्रदूशन भाराचो, खासा करुन आम्ल वायु SO2	उपकार करुन 1(vi) क आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.

	आनी NO ₂ , चो स्मारकांक कळंब लागून परिणाम जातलो. पोन्ने गोंय हे संसारीक दायज सुवात. हवेतल्या अतिरीक्त आम्ल वायुचो पोन्ने गोंय आनी हेर बांधकामांचेर परिणामांचे मुल्यांकन करपाक आयिल्ले अपेस हे फंटींगपण आसा.	
	g. ड्रेजीगाक लागून बंदरातल्या उदकांत अतिरीक्त गडुळताय वाडतली आनी ताच्या जलीय पर्यावरणाचेर परिणाम जातलो कारण हांतुतलो कांय म्हाल बंदराच्या उदकातल्या जलीय पर्यावरणाचेर परिणाम करतलो कारण कांय म्हाल क्षणीक उत्सर्जन म्हण बंदरातल्या उदकांत वतलो अशे अहवालात नमुद केला. उदकांत अशे तरेचे उत्सर्जन जाल्यार जावपी परिणामांचे योग्य मुल्यांकन करुंक ना. अहवाल सामकोच उण्या विज्ञानीक दर्ज्याचो आसा आनी तांतुत दाखयला त्या परस अदीक लिपयला. हो अहवाल न्हयकारुंक जाय आनी ताच्या लेखकांक काळे वळेरेंत घालुन तांचेर दंड घालुंक जाय.	उपकार करुन 1(vii) क आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
7. कुस्तोदीओ डिसोझा, वास्को		
i.	SWPL वरवी धक्को क्र. 5A आनी 6A च्या क्षमताय वाडी खातीरच्या ईआयए अहवालाचो मसुदो भोवशीक छाननी खातीर थळाव्या भाशेत उपलब्ध करुन दिंवक ना. ईआयए अधिसूचोवणी 2006 च्या वेगवेगळ्या विभागा प्रमाण ती गरज आसा.	ईआयए अहवालाच्या मसुद्याच्यो प्रती GSPCB न ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 त दिल्ल्या सुवातांचेर उपलब्ध करुन दिल्ल्यो आनी प्रकल्प वाठारात वितरीत केल्ल्यो. ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्त) त थारावन दिल्ली सगली आवश्यकता आमी पुराय केल्या.
ii.	ईआयए अहवालाचो थळावो मसुदो मध्यवर्ती वाचनालय, चिखली पंचायत आनी PCB च्या संकेतस्थळार उपलब्ध ना. तो सांता क्रुज पंचायतीक सादर करुंक ना जी प्रकल्प क्षेत्राच्या 10 किमी परिघात आसा.	ईआयए अहवालाच्या मसुद्याच्यो प्रती GSPCB न ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 त दिल्ल्या सुवातांचेर उपलब्ध करुन दिल्ल्यो आनी प्रकल्प वाठारात वितरीत केल्ल्यो. ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्त) त थारावन दिल्ली सगली आवश्यकता आमी पुराय केल्या.
iii.	हे सगले 3 प्रकल्प खरे म्हळ्यार एक आसात, वावराच्या अनुसूचीच्या 7(e) प्रमाण ईआयए अधिसूचोवणी 2006 त EC ची गरज आसा.	हे निरीक्षण ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्ती) प्रमाण ना.
1. कुस्तोदीओ डिसोझा, वास्को		
i.	20.03.2017 तारखेचे पत्र, विशय: कोळसो (MPT) विस्तार प्रकल्पा खातीर भोवशीक सुनावणी जी आदी 20.03.2017, 24.03.2017 आनी 27.03.2017 तारखेक निश्चित केल्ली - त्या खातीर फावो त्या आकाराची सुवात आनी सप्तकाच्या योग्य दिसा खातीर विनंती.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
2. एरीक पीटो, आल्तो पर्वरी, गोंय		
i.	सकयल्या आधारांचेर आक्षेप: a. ड्रेजीगाक लागुन आनी समुद्री तळातल्यान 2.44 दशलक्ष क्युबीक मिटर्स रेंव काडिल्ल्यान किनारी भूंयेची रुपां आनी समुदायाचेर विपरीत परिणाम जातलो. b. कोळश्याच्या धुल्लाक लागुन श्वसनाची दुयेंसा आनी फुफुसाचें कांक्राचे दुयेंस जाता.	a. आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना. b. निरीक्षण बरोबर ना.

	c. ट्रक आनी रेल्वेन अंतर्गत भागात कोळश्याची येरादारी करपावीशी ईआयए अहवालात वर्णन ना. d. गोंय हे पर्यटन सुवात म्हण फामाद आसा. हाका लागुन क्रुज टर्मिनलाच्या लागसारच्या वाठारात कोळश्याच्या याडीक लागुन पर्यटनाच्या हेताक मार बसतलो. e. भारतात स्वताचे उण्या दर्ज्याचे कोळश्याचे उत्पादन जाता, मात आधुनीक तंत्रज्ञानाक लागुन ताच्यो अशुद्धी काडुन उडोवप आनी प्रदुशण उणे करप, आनी प्रधानमंत्री श्री. मोदी हांच्या "मेक इन इंडीया" घोशणेक पाळो दिवप, हाका लागुन कोळश्याची आयात बंद केल्यार आमची वेपाराची न्हयकारी तुळा उणी जातली आनी आमच्या देशी कोळसो उद्देगाक उर्बा मेळतली.	c. सदयाच्या वावराक म्हालाच्या रस्तो येरादारीचो आस्पाव ना आनी क्षमता वाड जाल्या उपरांतय ती प्रस्तावीत ना. d. MPT च्या धक्को वाटपा प्रमाण दोनीय क्रुज टर्मिनल आनी आमच्या वावराचे सह-अस्तीत्व आसा. e. प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
3. लॉरेन्डा श्रीधरन, आम आदमी पार्टी (आप)		
i.	सकयल्या आधारारेर आक्षेप: - आदर्श आचार संहितेच्या उल्लंघनाची कागाळ - पक्षाचे फुडारी सुमार दसका वयर धुलाच्या प्रदुशणा आड आर्दोलन करुंक सदाच फुडे आसात. - MPT ऑफिसर्स कलबात भोवशीक सुनावणी घेवपा वीशी थळाव्या खबरापत्रात छापुन हाडील्ले मात त्या खातीर भारतीय वेचणुक आयोगाची मान्यताय घेवुंक नाशिल्ली, जी सक्तीची आवश्यकताय आसा. - मतदारांक रोजगार आनी सामाजिक अर्थीक लावाचे उतर दिवन तांका हायस दाखोवपाचो यत्न करुन MPT न भाजपाच्या मजतीन तीन प्रकल्पांच्या बांधकामाची प्रभावीपणान घोशणा केली आनी उतर दिले, जांतुत भोवशीक नीधीच्या व्हडा प्रमाणातल्या गुंतवणुकीचो आस्पाव आसा आनी ते आजुन मेरेन लोकांक खबर नाशिल्ले. - हया प्रकल्पांत ताकतीक ना आनी वेचणुक प्रक्रिये उपरांत सुनावणी घेतल्यार सर्ग सकयल पडचो ना. - पर्यावरणीय भोवशीक सुनावणी वेचणुक प्रक्रिये वेळार थारावप हो उणे लोक वाटेकार जावचे हया खातीर मुद्दाम केल्लो यत्न आसा. - वेचणुक प्रक्रिया पुराय जांय मेरेन भोवशीक सुनावणी फुडे धुकलची.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
11. दक्षीण गोंयचे जिल्लोधिकारी आनी जिल्लो न्यायदंडाधिका-यांचे कार्यालय.		
	दक्षीण गोंयचे जिल्लो न्यायदंडाधिकारी श्री स्वप्नील नायक हांणी 16.03.2017 तारखेक GSPCB क पत्र बरोवन सुवातींत बदल ना करपावीशी कळयला.	NA
12. दक्षीण गोंयचे जिल्लोधिकारी आनी जिल्लो न्यायदंडाधिका-यांचे कार्यालय.		

	दक्षीण गोंयचे जिल्लो न्यायदंडाधिकारी श्री स्वप्नील नायक हांणी 16.03.2017 तारखेक GSPCB क पत्र बरोवन, कळयला की श्री विनायक व्ही. साठे हांणी भोवशीक सुनावणेचे मुद्दे आनी ती फुडे धुकलपावीशी पत्रात बरयला, जाल्यार श्री विनायक हांचे कडल्यान कांयच प्रतिसाद मेळुंक ना.	NA
13. श्री सावीयो जे. एफ. कोरीया, वास्को दा गामा		
i.	सकयल दिल्ल्या मुद्द्यांवीशी GSPCB धाडिल्ले 25.01.2017 तारखेचे पत्र: - पर्यावरणीय भोवशीक सुनावणी 12.03.2017 तारखे उपरांत परतुन थारावची आनी सुवात बदलची. - MPT ऑफिसर्स क्लब हॅडलॅंड सड्यार आसा, हाका लागुन कुडका, बांबोळी वाठारातल्यान येवपी लोकांक ते त्रासाचे जातले. - भोवशीक सुनावणी वास्को शारांत खंयसरय घेवची. - ती तालुका मुख्यालयात घेवची. - प्रकल्प पुरस्कर्त्याच्या मालकीचे सुवातेर वातावरण बिघडपाक शकता आनी मुक्त आनी प्रामाणीक सुनावणी खातीर अनुकूल ना. - भोवशीक सुनावणी शेनवार वा आयतारा घेवपाची मागणी करता. - लोकांचो उणो सहभाग आसतलो हाची जतनाय घेवच्या खातीर भोवशीक सुनावणी मुद्दाम जावन गैरसोयेची तारीख आनी सुवातेर दवरल्या अशे परतुन सांगता. - GSPCB क गंभीर भोवशीक सल्लोमसलत करच्या बदला फक्त सुनावणी घेवपाची औपचारिकता पुराय करपाक रस आसा अशे दिसता. - तीनांतली दर एक भोवशीक सुनावणी एका म्हयन्याच्या फरकान दवरची जाका लागुन लोक हांतुत गंभीरपणान वाटेंकार जावपाक शकतले.	NA
14. श्री. कुस्दोतीओ डी सोझा, ओल्ड क्रॉस नुस्तेमारी बोट धनी सहकारी सोसायटी ली., वास्को, गोंय.		
i.	03.03.2017 तारखेचे, GSPCB क धाडिल्ले सकयली म्हायती दिवपी पत्र: - व्हडले सुवातेर स्थलांतर करपाची मागणी, शक्यतो वास्कोतले टिळक मैदान. - कारण सुनावणेक हाजीर रावपाक मार बशिल्ल्या लोकांच्या अपेक्षीत आकड्या खातीर प्रस्तावीत सुवात पुरायपणान अपुरी आसा.	NA
15. आल्कान्द गुरजाव, बायणा रापोणकार आनी नुस्तेमारी बोट धनी सोसायटी गोंय.		
i.	03.03.2017 तारखेचे, GSPCB क धाडिल्ले सकयली म्हायती दिवपी पत्र: व्हडले सुवातेर स्थलांतर करपाची मागणी, शक्यतो वास्कोतले टिळक मैदान.	NA

	कारण सुनावणेक हाजीर रावपाक मार बशिल्ल्या लोकांच्या अपेक्षीत आकड्या खातीर प्रस्तावीत सुवात पुरायपणान अपुरी आसा.	
16. श्री. गाब्रीयेल डिक्रुज		
i.	बंदराचो विस्तार आनी ड्रेजीगाक लागुन सकयली म्हायती दिवपी GSPCB क बरयिल्ले पत्र: - पर्यावरणीय धोके. - हंप बॅक डॉल्फीन्स, ओर्कास, पांखा नासिल्लो ल्हान आकाराचे व्हेल नुस्ते आनी किलर व्हेल्स हांका लुकसाण करपी सामको थेट आनी उण्या काळाचो भंय. - ड्रेजीगाक लागुन उदका पोंदा आवाज जाता जाचो हंप बॅक डॉल्फीन्स, ओर्कास, पांखा नाशिल्ले ल्हान आकाराचे व्हेल नुस्ते आनी किलर व्हेल्स हांच्या अन्न सोद आनी सामाजिक जिणेचेर गंभीर परिणाम जाता.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना.
17. वास्को आनी मुरगावचे गरीब आनी वंचित निवासी 211 सयां सयत.		
i.	कोळश्याक लागुन जावपी भलायकेच्या समस्येक लागुन आमका जगप कठिण करता कारण आमी व्हडली वैजकी बीलां फारीक करपाक शकनात.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
ii.	MPT च्या प्रकल्पांक वाट करुन दिवच्या खातीर आमची घरां मोडली. बायणा, देस्तेरो आना खारीवाडो हे ते वाठार आसात ज्या वाठारातल्यान MPT आमका काडपाक सोदता.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
iii.	वेगवेगळे ईआयए अहवाल आशिल्ले तीन प्रकल्प खरे म्हळ्यार एकाच प्रकल्पाचो वाटो आसात, म्हणुन ते एकामेकां बगर कार्यरत जावपाक शकनात. ईआयए अभ्यास पुरायपणान फटींग आसा आनी ToR सामकेच चूकीचे आसात.	ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 (दुरुस्ती)त दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण ईआयए करचे खातीर SWPL न संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन MoEFCC, नवी दिल्ली कडल्यान मेळयल्यात. EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला.
20. भोवशीक सुनावणेचे कांय तिडकल्ले उपस्थीत, 29 सयां सयत.		
i.	PH वेळार हाजीर आशिल्ल्या लोकांक सुनावणेत वाटेंकार जावपाची संद न्हयकारल्या.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
ii.	3 प्रकल्पां खातीर एकूच PH घेवपाचो विचार करचो अशे MoEF न GSPCB क सांगिल्ले, मात GSPCB न 7 दिसांत 3 वेगवेगळ्यो सुनावणी घेतल्यो.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
iii.	हाजेरी पत्रकांचे वितरण करुंक ना, हाका लागुन व्हडा प्रमाणातले उपस्थीत सयो करुंक शकले ना.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
21. श्री. परशुराम सोनुर्लेकर, मुरगांव, 4 सयां सयत.		

i.	वास्को शार आनी लागसारचो वाठार कोळसो प्रदुशणान पिडीत आसा. वास्कोकारांक कोळसो समस्या ही जीवन मरणाची समस्या जाल्या आनी ताचो भलायकी आनी जीवताच्या दर्ज्याक गंभीरपणान मार बसता.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
ii.	बंदर वाठारात पडुन आशिल्लो कोळसो धांपुन दवरपाक उपाय करुंक ना आनी अधिकारी म्हणतात की कोळसो धांपप हे प्रत्यक्षात अशक्य आसा.	निरीक्षण समा ना. साठो करतना वा सुधारणा करतना सोडुन हेर वेळार सदाच कोळसो साठो यार्ड ताडपत्रीन धापिल्लो आसता, क्षणीक उत्सर्जनाक आळो हाडपाक ताचेर सेगीत आनी पुरायपणान उदकाची फवारणी/फॉर्गींग जाता.
iii.	पर्यावरणीय प्रदुशणाचे परिणाम हे बरेच खबर आसात कारण GSPCB न Adani, SWPL आनी MPT क लेगीत कितल्योश्योच नोटीसी जारी केल्यात. मात कितल्योश्योच नोटीसी जारी करुन लेगीत प्रदुशण नियंत्रणात हाडपाक आनी बंद करपाक तांका अपेस आयला, आयच्या तारखे मेरेन कोळसो प्रदुशण दिसान दिस वाडत आसा आनी प्रस्तावीत वाड लाखांनी नागरीकांच्या जिवीताची नाशाडी करतले. कोळश्याचे प्रदुशण हे ल्हव जाता आनी ताचे मनश्याच्या जिवीताचेर जावपी परिणामांचे मुल्यांकन करुंक जाय कारण पयसुल्ल्या काळात ते परिणाम करतले.	GSPCB न निर्देश दिल्ल्या प्रमाण SWPL उपाय करता आनी प्रक्रिया आनी वेळेची मर्यादा दिल्या त्या प्रमाण प्रकरण वेळार आनी विज्ञानीक पद्धतीन सोडयता. भारत सरकारान अधिसूचीत केल्ले वायु उत्सर्जन मानकांक (NAAQS, 2009) आमी पाळो दितात.
22. मुरगाव युवा ट्रस्ट, वास्को.		
i.	MPT त फुडल्या कोळसो वेपाराच्या विस्ताराचो खर निशेध आनी विरोध करतात, कारण कोळसो प्रदुशण ह्या आदीच निमाण्या पांवड्यार पावला आनी आमच्या पर्यावरणाचो -हास केला. ज्या तरेन अदानी आनी हेर कोळसो हाताळणी कंपनी MPT त कोळसो हाताळतात ते पुरायपणान कसल्याच प्रतिबंधात्मक उपाया बगर आसा.	प्रस्न विशिश्ट ना. कोळसो धुल्लाचे उत्सर्जन जावचे न्हय ह्या खातीर SWPL फावो तीतले आनी गरजेचे उपाय घेता.
ii.	तुतीकोरन बंदर जंय फक्त कोळसो हाताळतात, थंय व्हडा प्रमाणात प्रदुशण जाता म्हण ह्या धुल्लाच्या कोळश्याक न्हयकारला. ते ह्या MPT बंदरात हाडला, मात हाचो थळ्याव्यांच्या भलायकेचेर किते परिणाम जातले आनी हाका लागुन पर्यावरणाचो -हास जातलो हे मतीत घेवंक ना. आमचे अशे मत आसा की भलायकी आनी सुरक्षीत पर्यावरणा खातीर MPT तलो धुल्लाचो कोळसो वेपार पुरायपणान बंद करुंक जाय.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
23. मॅगी सिल्वेरा, भारत मुक्ती मोर्चा, दिवाडी, गोंय. 24. सेबेस्तीयन रॉड्रीग्स, झुवारीनगर, गोंय		
i.	MPT चे धक्के कर्नाटकातल्या JSW उर्जा कंपनी खातीर कोळसो आयात करुंक वापरतले. गोंयाक हाचे लुकसाण जावपाक जायना. गोंय कोळश्याचे कॉरीडॉर करुंक आमी विरोध करतात.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
ii.	ईआयए निरीक्षण व्यापक आसपाक जांय, विघटीत न्हय. विघटीत प्रभाव मुल्यांकन हे भामक आनी	प्रस्न नेमको ना.

	दीशाभूल करपी आसा.	
iii.	कालवो खोल करपा खातीर केल्ल्या ड्रेजींगक लागुन हया आदीच जैवविविधताय नश्ट केल्या. MPT क ड्रेजींग करपाक परवानगी दिवपाक जायना.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना.
iv.	प्रवेश कालवो खोल करपाचेर प्रकल्प निंबुन आसा. जेन्ना प्रकल्प एकामेकांचेर निंबुन आसात जाल्यार भोवशीक सुनावणी वेगवेगळी कित्याक निश्चीत केल्या.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना.
v.	"अतिरीक्त जमीन आनी बंदराचो आस्पाव ना" हे भ्रामक आसा कारण MPT वरवी बंदराचे ड्रेजींग करपाचेर हो प्रकल्प निंबुन आसा आनी ताचे तांच्या जोड परिणामांचेर भासाभास करुंक ना.	निरीक्षण योग्य ना. आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना.
vi.	कोळसो प्रदुशणाक लागुन आमी वास्कोत नितळ हवा घेवपाक शकनात. वास्को MPT बंदरातल्यान कोळसो आयात बेगोबेग थांबोवपाक जाय.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
vii.	भूजलात कॉलीफॉर्म आसप हांतुतल्यान भूजलाचे प्रदुशण सिद्ध जाता.	सद्याच्या वावरात प्रक्रीया करुंक नाशिल्ले सांड उदक सोडीनात आनी क्षमताय वाड प्रकल्पात ताची शक्यताय ना. कॉलीफॉर्माची हाजेरी प्रकरण 3, विभाग 3.11, कोश्टक 3.6, पान क्र. 3-10 हया पर्यावरणीय आधारभूत अभ्यासात दिला.
viii.	मडकय, शिरदोणा, बांबोळी, नावशी, काणका, ओशेल, दोना पावला आनी करंजाळेतल्या नुस्तेमारी लोकसंख्येक ईआयए अभ्यासातल्यान भायर दवरल्यात.	प्रकल्प क्षेत्राच्या 10 किमी परिघाचो नुस्तेमारी कडेन संबंधीत डेटा पर्यावरणीय आधारभूत दस्तावेजाचो वाटो म्हण गोंय सरकाराच्या नुस्तेमारी संचालकाच्या नुस्तेमारी अहवालातल्यान घेतला. म्हायती तपासतले आनी निमाण्या ईआयए अहवालात नोंद करतले.
ix.	कार्यवाहीक लागुन जहाजांची हालचाल, तैल फैलाव आनी म्हाल हाताळणी आनी हस्तंतरण हाका लागुन जावपी वायु, उदक, आवाज हया पर्यावरण प्रदुशणाचे स्रोत ईआयए अहवालाच्या प्रकरण 4 त दिल्यात. हाका लागुन प्रकल्प न्हयकारुंक जाय.	प्रकल्पाच्या सगल्या वावराक लागुन जावपी वायु, उदक, आवाजाच्या प्रदुशणाचो परिणाम, मुल्यांकन आनी शमन उपाय प्रकरण 4 त दिल्यात. मात टर्मीनलाच्या समुद्रा वटेन बदल प्रस्तावीत नाशिल्ल्यान, प्रस्तावीत अतिरीक्त/बदलिल्ल्या सागरी वावराक लागुन उल्लेखनीय न्हयकारी परिणामाची शक्यताय ना
x.	बार्जी तांचो कोयर आनी इंधन मांडवी आनी झुवारी न्हंयेत सोडतात. बार्जीतले उरिल्ले खनीज, हयो न्हंयो आनी कुंभारजुवा न्हंयेत सोडतात. बार्जी न्हंयत धुवातात आनी हाका लागुन प्रदुशण जाता.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
xi.	बार्जी वरवी खनीजाची येरादारी जाता थंय मांडवी आनी झुवारी न्हंयेत नुस्तेमा-यां खातीर मर्यादा आसात.	सागरी/उदका वटेनच्या वावराचे नियंत्रण MPT करता, कारण बंदराचे संवर्धनाचो वावर तांच्या कडेन आसा. सुचालन, जहाजांची सुवात बदलप आनी हेर संबंधीत वावराचेर आमचे नियंत्रण ना.
xii.	गोंयातल्या खंयच्या वाठारातल्यान कोळश्याचेर फवारणी करुंक उदक हाडतले. फवारणी करुंक कितल्या उदकाची गरज आसा.	ईआयए अहवाल, प्रकरण 5, पर्यावरणीय वेवस्थापन आराखडो, विभाग 5.3.2, पान 5-15 त नमुद केल्ले प्रमाण उदकाची वट्ट गरज 500 kld आसा. टर्मीनल सद्या MPT च्या STP कडल्यान 200-250 kld प्रक्रीया केल्ले सांड उदक वापरता. धुल्ल दमना खातीर अतिरीक्त प्रमाणातले उदक PWD चलयता त्या बायणातल्या सद्या कार्यरत आशिल्ल्या 2300 kld CETP तल्यान घेवपाचे थारायला.
xiii.	गोंयात खंय तेलाच्या कोयराचो विलो लायतले.	धोकादायक आनी हेर कोयर नेम, 2016 त नमुद केल्ल्यो प्रथा आनी प्रक्रीया पाळुन तयार जाल्लो

		तेलाचो कोयर GSPCB च्या अधिकृत विक्रीत्याक दितात.
xiv.	गोंयात खंय घन कोयराचो विलो लायतले.	तयार जाल्लो घन कोयर विलो लावपाक मुरगाव नगरपालीका मंडळाक (MMC) सोपयतात.
xv.	तैल फैलावाचो किनारी वाठाराचेर परिणाम आनी सागरी संवेदनशील क्षेत्राची हानी हे सामके खरे आसा. वयर दिल्ल्या मुद्द्यांचेर आमी MPT च्या धक्को क्र. 5a आनी 6a ची SWPL वरवीं टर्मिनल क्षमताय वाड करपाक आमी खर विरोध करतात.	तेलाच्या कार्गोची सद्या हाताळणी जायना, आनी क्षमताय वाडीचो वाटो म्हण ती हाताळपाचो प्रस्ताव ना.
25. मॅगी सिल्वेरा, भारत मुक्ती मोर्चा, दिवाडी, गोंय.		
i.	JSW क धुल्ल दमना खातीर दर दिसा 3 लाख लीटर उदक आनी अग्नीशमना खातीर अतिरीक्त 1 लाख उदकाची गरज आसतली. ताचो 12 म्हयन्या खातीर वर्सुकी गरजे प्रमाण गुणाकार केला जे असामान्यपणान खुप आसा. हे मान्य ना. कितल्याश्याच कुटुंबांक आनी शाळेतल्या भुरग्यांक व्हांवते उदक मेळना. जाल्यार ते म्हणतात की कोळश्याच्या धुल्ल दमना खातीर सांड उदक वापरतले.	ईआयए अहवाल, प्रकरण 5, पर्यावरणीय वेवस्थापन आराखडो, विभाग 5.3.2, पान 5-15 त नमुद केल्ले प्रमाण उदकाची वट्ट गरज 500 kld आसा. टर्मिनल सद्या MPT च्या STP कडल्यान 200-250 kld प्रक्रिया केल्ले सांड उदक वापरता. धुल्ल दमना खातीर अतिरीक्त उदक PWD च्या सद्या बायणात कार्यरत आशिल्ल्या 2300 kld CETP कडल्यान मेळोवपाचो प्रस्ताव आसा.
ii.	गोंय प्रदूशीत करपाची JSW क मान्यताय दिल्या कारण गोंय सरकार स्वताच प्रदूशीत आसा.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
iii.	कोळसो प्रदूशणाक लागुन JSW क वास्कोत विनाश करपाक दिवप ही लजेची गजाल आसा.	
iv.	JSW न आपले ऑपरेशन्स बंद करुंक जाय आनी गोंयातल्यान भायर वचपाक जाय.	
26. ज्युडीथ आल्मेदा, कोलवा, साश्ट, गोंय		
i.	प्रदूशण नियंत्रण मंडळ कितलीशीच वर्सा गोंयात मायनींग धुल्ल प्रदुशण आडावपाक शकले ना. कोळसो प्रदुशणाचे नियंत्रण ते कशे करतले? लोक फुफुसांची दुयेसां आनी क्रांक्राक लागुन पीडा सोसतात आनी मरतात. हाचेर कीते आभ्यास वा डेटा एकठाय केला.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
ii.	कोळसो मिनेरांक तांच्या कोळसो धुल्ला सयत राज्यात हाडच्या आदी मायनींग आनी हेर उद्देगीक कोयराक लागून सध्या जाता त्या विध्वंसाच्या प्रदुशणाचे नियंत्रण करुंक GSPCB न पयली शिकपाक जाय. आनी जर तुमी हे करुंक शकनात जाल्यार हाव कोळश्याक ना म्हणता.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
27. दो. सबिना मार्टीन्स, पणजी, गोंय.		
i.	कोळसो आनी हेर संबंधीक वावराक लागून कार्बन कण हवेत फाफसतले आनी हाका लागुन गंभीर वायु प्रदुशण जातले. कार्बन प्रदूशकांक लागुन श्वसन आनी भलायकेचे गंभीर प्रस्न जातले.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.

ii.	साठो करून दवरिल्ल्यान उजो लागपाक शकता आनी ताचो परिणाम म्हणून भलायकेचो गंभीर परिणाम जांवपाक शकता. उदकांचो वापर करून उजो पालवयल्यार कोयराचे उदक व्हावपाक शकता आनी अवजड धातूक लागून भूजल दूशीत जांवपाक शकता. नुस्त्यांनी खाल्ले अवजड धातू आमच्या अन्न साखळेत प्रवेश करतले आनी लोकांनी खाल्ल्यान ताचे अवजड धातू वीख जातले.	SWPL त हाताळतात त्या कोळश्यात मुळातच आर्द्रता आसता, धुल्ल दमना खातीर आनी केन्नाय उजो लागल्यार तो पालोवच्या खातीर नियंत्रीत पद्धतीन अतिरीक्त उदकाची फवारणी करतात. हे उदक पुरायपणान म्हाल शोशुन घेता. उदक फवारणी /फॉर्गींग आनी अग्नीशमन वावराक लागुन घाण उदक तयार जावचे ना. मान्सुन तशेच हेर सुक्या मोसमात म्हाल धांपील्ल्या स्थीतीत साठोवन दवरतात. सुधारणा सुवातेर म्हालाच्या धाकल्या उक्ते सुवातेक लागुन व्हांवपी उदक तयार जाता जे साठो (स्थायीक) तळ्यात एकठांय करतात, जंय गाळ बसता जाता. कोळसो हो सैमीक तरेन तयार जावपी भुगोलीक म्हाल आनी वीखारी/धोकादायक म्हाल न्हय.
iii.	ड्रेजीगाक लागून नुस्त्याच्या प्रजननाचो -हास जातलो आनी ताका लागून नुस्तेमार समुदायाच्या येणावळीक तोटो जातलो.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना
iv.	कोळसो हबाक लागून निश्चीतपणान सामान्य लोकांच्या जीवीताच्या दर्ज्याचेर परिणाम जातलो.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
28. दो. सबीना मार्टीन्स, बायलांचो साद, पर्वरी, बार्देज, गोंय.		
i.	ड्रेजीगाक लागून सागरी जीवीताच्या प्रजननाचो -हास जातलो, जे जायती बायलां आनी कुटुंबाचो उपदजिवीकेचो स्रोत आसा. जायती बांयला शेलफीश एकठांय करून विकतात.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना
ii.	कोळसो येरादारीक लागून कोळश्याचे प्रदूषण जातले आनी भलायकेच्यो समस्या आनी दुयेंसा जातली. श्वसनाच्या मार्गाचो संसर्ग, अस्थमा, खोकलो, दमो आदी कोळसो प्रदूषणाक लागून जाता.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
iii.	काळे कण बशील्ल्यान ते निवळ करपाचे काम वाडतले. कपडे, फर्नीचर, जमीन, रांदपाची आयदना, घरातल्यो वस्तू जशे की फ्रीज, कंप्युटर आदींचेर बशील्ल्या कार्बन कणां खातीर भरपुर सांबाळ वेळ लागता.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
29. डॉ. सबीना मार्टीन्स, गोवा बचाव अभियान (GBA), पणजी, गोंय.		
i..	ड्रेजीगाक लागून सागरी जिवीताचेर गंभीर परिणाम जातलो, जे थळाव्या समुदायाचे उपजिवीकेचे साधन आसा. थळावी बायलां शेलफीशाचेर निंबुन आसात जाचो -हास जातलो.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना
ii.	गोंयचो जैव संवेदनशील वाठार कोळसो प्रदूषणा कडल्यान राखचो अशी मागणी GBA करता.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
iii.	कोळश्याक लागून जावपी वायु आनी उदकाचे प्रदूषण थांबोवपाक बेगोबेग पावला मारची अशी GBA ची GSPCB कडेन मागणी आसा.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
iv.	राज्य आनी केंद्रीय अधिकारणीन मुखार मांडिल्ले मुद्दे लक्षात घेवचे आनी ड्रेजींग, कोळसो हब स्थापन करप आनी कोळसो येरादारी थांबोवची अशी GBA ची GSPCB कडेन मागणी आसा.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
30. कृष्णा साळकार, नगरसेवक, मुरगांव.		

i.	कोळसो येरादारी आनी साठ्याचे हे आदीच पर्यावरणाचेर विपरित परिणाम जाल्यात. वायु आनी आवाज प्रदूशणात वाड (ट्रकां वरवीं जावपी कोळसो येरादारी). धुल्लाच्या प्रदूशणाक लागून जांयते भलायकेचे प्रस्न उप्रासतात.	सद्याच्या वावरात तशेच प्रस्तावीत क्षमताय वाड स्थीती रस्त्यावेल्यान म्हालाची येरादारी करपाचो प्रस्ताव ना.
ii.	उदरगत जरी महत्वाची आसली तरीय ती करूंक फावो ना जेन्ना ती पर्यावरणीय नदरेन शाशवत ना आनी मनश्याच्या भलायकेचेर परिणाम करता - फक्त वास्कोचेच फुडले पिळगेचेर न्हय जाल्यार पुराय गोंयचे. कोळसो ऑपरेशन्साच्या प्रस्तावीत विस्ताराचो हांव खर विरोध करता आनी वास्को/गोंय कोळसो हब करपाच्या विचाराच्या विरोधात आसा.	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
31. मुरारी बांदेकार, नगरसेवक, मुरगांव.		
i.	बंदराचो विस्तार केल्यार कोळश्याची येरादारी वाडतली जाचो परिणाम म्हणून कोळश्याचे प्रदूशण जातले आनी फुफुसांच्या कांक्रांचे ते एक गंभीर कारण आसतले.	कोळश्याची धापिल्ल्या रेल्वे वाहकात येरादारी करतात. लोडींग वावर जालो तशे रोखडेच इन-मोशन वेगोन लोडींग यंत्रणा, योग्य तरेन राजून सुरक्षीत करून बेगोबेग आनी आपचलीत रितीन म्हाल गाडी धांपतात, हाका लागून म्हाल भायर सरपाची कसलीय शक्यताय उरना. प्रकल्प प्रस्तावक हो वावर एकदम कडकपणान करतात.
ii.	बंदराचो विस्तार करच्या खातीर ड्रेजींग करचे पडतले जाका लागून निवासी इमारती, घरां हांकां खुप मार बसतलो आनी बेगीन मोडून पडतली. विस्तार शक्य ना आनी किना-याचेर ड्रेजींग खर्चीक आनी मनश्यांक धोक्याचे आसा.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना
32. अभीजित प्रभूदेसाय, कुडतरी, गोंय.		
i.	सगल्या 3 प्रकल्पांचो ईआयए अहवाल अपुरो आसा आनी सकयल्या आधाराचेर तो करूंक जाय: - आदली बांधकामा, ड्रेजींगाची कामां, सीआरझेड आनी हेर मान्यताय, आदलो अभ्यास आनी अहवालाचे संदर्भ घेवचे आनी ते अभ्यासात आस्पावीत करचे. - झीजीचो अभ्यास आनी सायड स्कॅन सर्वेक्षण करचे.	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
26. अभीजित प्रभूदेसाय, कुडतरी, गोंय.		
i.	कोळसो धक्को आनी हेर घाण /धोकादायक वावर वास्को शारा भायर व्हरात, आनी MPT न सद्याच्या साधनसुविधा थळावो समुदाय आनी पर्यटनाच्या उदरगती खातीर परतुन दिवपाचेर काम करचे.	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
ii.	PSUs च्या निर्णया वांगडाच खासगी वाठाराकय थर्मल कोळश्याची आयात बंद करपाचेर विनोवुंक जाय.	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
iii.	हे प्रकल्प कोळसो क्षमताय वाडीखातीर आसुनय ईआयए अहवालात, ग्लोबल वॉर्मींग, हवामान बदल जीवाश्म इंधन, समुद्री पांवड्यात वाड हांचो एकूय उल्लेख ना.	प्रस्तावीत प्रकल्प हो बंदर टर्मिनलाचेर कोळसो हाताळपा आसा. उपकरणांचे आधुनीकीकरण आनी सद्याच्या क्षमतायेचो बरो वापर हाका लागून क्षमताय वाड हो प्रस्तावीत ब-या कार्यक्षमतायेचो

		परिणाम आसा. ग्लॉबल हवामान बदल प्रस्नाक संबधीत करप ईआयए शीमेच्या भायर आसा.
iv.	लोकांचे आनी खासा करून वास्कोतल्या नागरीकांचे आनी कोळसो प्रदूशणाक लागून मार बशिल्ले आनी प्रकल्पाक मान्यताय दिल्यार ज्या नुस्तेमा-यांची उपजीवीका आनी घरां नश्ट जातली तांचे कडेन सल्लो मसलत करच्या आदींच ह्या प्रकल्पाचे नियोजन केला आनी कार्यवाही सुरु केल्या.	निरीक्षण बरोबर ना. ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्ती) च्या तजवीजी प्रमाण ह्या आदी EC च्या प्रक्रीयेचो भाग म्हण MPT तल्या प्रकल्पा खातीर भोवशीक सल्लोमसलत केल्या.
v.	आदल्या ड्रेजीगाक लागून खारीवाडो किना-याची गंभीर झीज जाल्या. रुमडावाड्यावेली पलसणां कोसळपाक प्रवण देंवतेचो भंय मतीत घेतलो ना.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजीग करपाचो प्रस्ताव ना
vi.	सद्याच्या कोळसो हाताळणीक लागून जावपी वायु प्रदूशणाचो इतीहास ईआयए अहवालात ना. GSPCB न MPT क कोळसो हाताळणी 25 % उणी करपाचो निर्देश दिला. हाका लागून कोळसो क्षमतायेचो विस्तार मतीत घेवपाक मोळना.	GSPCB च्या निर्देशांक आवश्यक अनुपालन योग्य रितीन आनी बेगोबेग केल्ले आनी योग्य प्रक्रियेक पाळो दिवन प्रस्न सोडयिल्लो.
vii.	प्रवेश कालवो आनी धक्को 8, 9 आनी बार्ज धक्क्याच्या पुनर्वीकासा खातीरच्या ईआयए अहवालात दिल्ल्या तज्ञांच्या वळेरेत अशे दिसून आयला की तांचेर सय करूंक ना. धक्को 5A, 6a वाडीच्या ईआयए अहवालात तज्ञांच्यो सयो आनी घोशणापत्र ना. खंयच्या ईआयए अहवालात CRZ, भूगोल, हायड्रोजीओलोजी आनी हायड्रोलोजी खातीरच्या तज्ञांची वळेरी ना.	WAPCOS हे QCI NABET चे मान्यतायप्राप्त सल्लागार, तांका कीतल्याश्याच प्रकारच्या प्रकल्पांत अणभव आसा. संबधीत तज्ञांचो सहभाग आनी मान्यताय प्राप्त ToRs च्या चौकटेतल्या कुशळतायेत ईआयए केला.
viii.	व्हडा प्रमाणात पोलीस दळांच्या हाजेरीत भंयाचे वातावरण तयार करून भोवशीक सुनावणी घेतात. त्याच दिसा इतीवृत्त तयार करपाक अपेस आयिल्ल्यान अपुर्ण आनी चुकीचे इतीवृत्त तयार जाला जे फक्त व्हीडीओ चित्रीकरण पळोवनच समा करूंक शकतात.	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
ix.	ईआयए अधिसूचोवणे खालची पुर्ण प्रक्रिया निश्काळीपणान आनी गंभीरपणा बगर केल्या, हाका लागून सरकारान श्रीमंत कोर्परेटॉ खातीर प्रस्तावीत ह्या प्रकल्पांक मान्यताय दिवपाचे हे आदीच थारायला अशे दिसता.	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
x.	प्रवेश कालवो आनी वळसो पात्राच्या प्रस्तावीत ड्रेजीगात 15 mt कॅपीटल ड्रेजीग आनी 6 mt सांबाळ ड्रेजीगाचो आस्पाव आसा. 6 mt च्या सांबाळ ड्रेजीगाक लागून बेन्शीक समुदाय केन्नाच परतुन प्राप्त जावचो ना आनी सागरी पर्यावरण आनी झुवारी न्हयच्या पुराय मुखातली नुस्तेमारी कायमची नश्ट जातली, मात हो गंभीर परिणाम मतीत घेवंक ना.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजीग करपाचो प्रस्ताव ना
xi.	रेल्वे आनी रस्त्यान कोळश्याची येरादारी केल्यार जावपी परिणामांचेर ईआयए अहवाल दुर्लक्ष करता. क्षणीक कोळसो धुल्लाचे प्रदूशण आनी येरादारीक लागून वाडिल्ल्या डिजेल प्रदूशणाचे कोळसो कॉरीडोरात रावपी लोकांची भलायकी, उपजीवीका आनी तांच्या कृशी क्षेत्राचेर जाल्ले परिणाम मतीत घेवपाक अहवालात अपेस आयला.	ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्ती)त दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण ईआयए करचे खातीर SWPL न संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन MoEFCC, नवी दिल्ली कडल्यान मेळयल्यात. EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला.
xii.	पुराय प्रक्रिया बेकायदेशीर आनी सुरवे सावनच शून्य आसा कारण आदीच केल्ल्या बेकायदेशीर ड्रेजीगाक पर्यावरण कायद्या खाला कार्योत्तर मान्यताय दिवपाक जायना.	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
xiii.	वास्को शाराक उच्च धोको आसा कारण कितलोसोच स्फोटक म्हाल हांगा हाताळतात आनी ताचो साठो जाता, जांतुत अमोनीया, पेट्रोलियम उत्पादना, कोळसो आनी लाकडाच्या तुकड्यांचो आस्पाव आसा.	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.

xiv.	एकोड्या प्रकल्पाचे अदीक प्रकल्पात तुकडे करून प्रस्तावकांनी कायद्याक फटयला.	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
xv.	सांबाळ ड्रेजींगाचो बेन्थीक समुदाया वांगडा संबंध, बेन्थीक समुदायाचो नुस्तेमारी बरोबरचो संबंध आनी नुस्तेमारीचो नुस्तेमा-यांच्या उपजिवीके कडलो संबंध निश्चित करूंक जाय जाका लागून परिणाम मुल्यांकन करपाक जातले.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना
xvi.	सगल्या 3 फॉर्म I त पुरायपणान फटींगपणा आसात आनी ईआयए अभ्यास मान्य ना.	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
xvii.	प्रवेश कालवो खोल करपाच्या ईआयए अहवालात अशे म्हळा की एमपीटी वाठाराच्या 10 किमी क्षेत्रात किनारी झीज जांवक ना हे पुरायपणान फट आसा. हो प्रकल्प सोडून दिवचो आनी गोंयात कोळसो हाडपाचो विचार बंद करचो अशे आवाहन करता.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना
27. कांसावली ग्रामस्थ कृती समिती, गोंय - प्रिशीला फेर्नानडीस आनी आंतोनीयो फेर्नानडीस.		
i.	ईआयए अधिसुचोवणी 2006 प्रमाण ईआयए अहवालाचो पुराय मसुदो थळाव्या भाशेत, कोंकणीत आमच्या कांसावली, आरोशी, कुयेली ग्राम पंचायतीत मेळुंक ना.	ईआयए अहवालाच्या मसुद्याच्यो प्रती GSPCB न ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 त दिल्ल्या सुवातांचेर उपलब्ध करून दिल्ल्यो आनी प्रकल्प वाठारात वितरीत केल्ल्यो. ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 (दुरुस्त) त थारावन दिल्ली सगली आवश्यकता आमी पुराय केल्या.
28. सुरेश बर्वे, वास्को.		
i.	चिखले, चिकोळणा आनी सांकवाळे गांवातल्या पंचायतीत उपलब्ध आशिल्लो ईआयए अहवाल पळोवपाक न्हयकार दिलो. प्रत आरटीआय खाला मागची असो सल्लो म्हाका पंचायतीतल्या कर्मचा-यांनी दिलो. ह्या पंचायतीक बरयिल्ले पत्र जोडलां.	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
ii.	थळाव्या भाशेत ईआयए अहवालाचो मसुदो भौवशीक छाननी खातीर उपलब्ध करून दिवक ना जी ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 खाला आवश्यकताय आसा.	ईआयए अहवालाच्या मसुद्याच्यो प्रती GSPCB न ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 त दिल्ल्या सुवातांचेर उपलब्ध करून दिल्ल्यो आनी प्रकल्प वाठारात वितरीत केल्ल्यो. ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 (दुरुस्त) त थारावन दिल्ली सगली आवश्यकता आमी पुराय केल्या.
29. डायना तावारीस, मडगांव, गोंय.		
i.	ह्या 3 प्रकल्पा खातीरचो ईआयए अहवाल गुन्यावकारी, फटींग, पुरायपणान लोक विरोधी आनी पर्यावरण विरोधी आसा. गोंयात सल्लोमसलत करिनास्तना घाण कोळसो गोंयात हाडपाचो निर्णय कशे घेवपाक शकतात.	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
ii.	पयल्या वर्सा 15mts ड्रेजींग आनी त्या उपरांत दर वर्सा 6Mt ड्रेजींग जातले, जाचो अर्थ ते सागरी पर्यावरण, नुस्ते, समुद्री सस्तान आदी मारून वडयतले, खारीवाडो किनारो ना जावप, सडा दोंगुल्ली कोसळप आदी हजारांनी जाणांक विस्थापीत करतात.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना
iii.	MPT चो कोळसो साठो अमोनीया टाक्यांक लागून आशिल्ल्यान आपत्ती वेवस्थापन आराखडो ना.	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.

iv.	कोळश्यान तयार केल्ल्या ग्लॉबल वॉर्मिंगा आड झुजपाची आमची फुडले पिळगे कडेन लागणुक आसा. MPT तलो कोळसो पुरायपणान काडून वडोवपाक जाय.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
v.	2016 वर्साच्या सुरवेक MPT न केल्ल्या बेकायदेशीर ड्रेजींगाक लागुन कसलीय मान्यताय मेळोवपाक तांका अपात्र थारायता.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
vi.	6 न्हंयांचे ड्रेजींग करुन गोंयाक कोळसो हबात रुपांतरीत करपाक MPT प्रकल्पांची अंमलबजावणी करता.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
vii.	ह्या प्रकल्पाचो सगल्यात चड बेकायदेशीर आनी असंवैधानीक पैलू म्हळ्यार जींदाल, अदानी आनी वेदांता खातीर येरादारीचे शुल्क उणे करप.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
30. संजय रेडकार, नीज गोंयकार फौज, पट्टोंग बायणा, वास्को.		
i.	ड्रेजींग आनी वर्सुकी सांबाळ ड्रेजींगाक लागुन पर्यावरण आनी मीनवी वस्तींचेर व्हडा प्रमाणात पालसणां कोसळतली. सुरवेचे 15 दशलक्ष m3 ड्रेजींग आनी त्या उपरांत वर्सुकी 6 दशलक्ष m3 ड्रेजींगाचो परिणाम म्हणुन पर्यावरणाची महत्वाची कायम हानी जातली. चिखले खाडीतले आमचे दायज आनी जैवविविधतायेचेर परिणाम.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना
ii.	सगलो एकोडो प्रकल्प म्हण एकठाय परिणाम मुल्यांकन आनी वेगवेगळे प्रकल्प म्हण न्हय. सगले 3 प्रकल्प एकमेकांचेर निंबुन आसात आनी एक प्रकल्प म्हण मानचे. धक्क्याचो विस्तार, ड्रेजींग आनी कोळसो वाड प्रकल्पाचो आमी एकठायपण विरोध करतात.	ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्ती)त दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण ईआयए करचे खातीर SWPL न संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन MoEFCC, नवी दिल्ली कडल्यान मेळयल्यात. EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला.
31. शारधा आमोणकर, नगरसेवक, वास्को		
i.	बंदराचो विस्तार केल्यार कोळश्याची येरादारी वाडतली जाचो परिणाम म्हणून कोळश्याचे प्रदूषण जातले आनी फुफुसांच्या कांक्रांचे ते एक गंभीर कारण आसतले.	प्रस्तावक आपल्या बंदर टर्मिनलाचो विस्तार करीना.
ii.	बंदराचो विस्तार करच्या खातीर ड्रेजींग करचे पडतले जाका लागून निवासी इमारती, घरां हांकां खुप मार बसतलो आनी बेगीन मोडून पडतली. विस्तार शक्य ना आनी किना-याचेर ड्रेजींग खर्चीक आनी मनश्यांक धोक्याचे आसा.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना
32. कल्याणी मांद्रेकर, बायणा ग्राम, वास्को.		
i.	- SWPL ही कंपनी आसा जीणे धाकली युनीट जशे की हॉटेलां, गॅस्ट हावज हांकां मजत केल्या. - अतिरिक्त येणावळीक लागुन गावांची अर्थीक स्थिती सुधारता.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात. प्रकल्प क्षेत्राच्या सामाजीक - अर्थीक आनी पर्यावरणीय उदरगती खातीरच्या CSR वावरा खातीर

		SWPL बांधील आसा. SWPL न फुडल्या 5 वर्सात रु. 825 लाखाचे नियोजन केलां.
33. मोहमद सी., वास्को		
i.	- SWPL ही कंपनी आसा जीणे स्वच्छ भारत अभियानात वाटो घेतला. - CSR च्या वाठारात, सडा, बोगदा आनी बायणा गावांतल्या वेगवेगळ्या सुवातांनी कोयराचे डबे स्थापीत केल्यात. - SWPL न वास्को शाराचो सौंदर्यशास्त्रीय देखावो वाडोवपाक मजत केल्या आनी नितळ सवयो रुजयल्यात.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात. प्रकल्प क्षेत्राच्या सामाजीक - अर्थीक आनी पर्यावरणीय उदरगती खातीरच्या CSR वावरा खातीर SWPL बांधील आसा. SWPL न फुडल्या 5 वर्सात रु. 825 लाखाचे नियोजन केलां.
34. राहुल बसू, गोवा फांवडेशन, म्हापसा		
i.	एका प्रकल्पाची एकामेकांक जोडील्ल्या भोव प्रकल्पांत विभागणी करपाक विरोध करता. हो प्रकल्प MPT चो सुचालन कालवो केपसायझ जहाजां खातीर खोल करपा कडेन आनी धक्को क्रमांक 8, 9 आनी बार्ज धक्क्याच्या पुनर्विकासाकडेन जोडिल्लो आसा. तशेंच सावथ वेस्टर्न रेल्वेचे आनी राष्ट्रीय महामार्गाचे दोट्टीकरण आनी गोंयातल्या स न्हंयांच्या राष्ट्रीयकरणा कडेन जोडिल्ले आसा.	ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 (दुरुस्ती)त दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण ईआयए करचे खातीर SWPL न संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन MoEFCC, नवी दिल्ली कडल्यान मेळयल्यात. EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला.
ii.	फॉर्म I: फॉर्म 1 चेर PP न सय करुंक ना, ताजेर VP (प्रकल्प) JSW इन्फ्रा हांणी सय केल्या, हाका लागुन पुराय फॉर्म 1 अवैध थारता.	VP (प्रकल्प) JSW साधनसुवीधा SWPL प्रकल्पांचे, प्रकल्प मुखेली.
iii.	फॉर्म I तली चुकिची म्हायती: - Para III (7), संरक्षण स्थापना: प्रकल्पाच्या 15 किमी हवाई अंतरा भीतर कितलीशीच स्थापना आसात. देखीक INS हंसा, INS मांडवी. - Para III (8), दाट लोकवस्तीचे क्षेत्र: MPT वास्को शाराच्या मध्यवर्ती वाठारात आसा आनी त्याच खातीर ते क्रुज टर्मीनल बंदरांत रुपांतरीत करपाचो आनी सरभोवतण्या उण्या लोकवस्तीच्या वाठारात धोकादायक आनी घाणेरेडे म्हाल हालोवपाचो प्रस्ताव सरकारान दवरिल्लो. - Para III (9), क्षेत्र व्यापिल्ले आसा. - संवेदनशील सस्तन प्रण्याचो भुंय वापर: MPT चे स्वताचे हॉस्पीटल आसा आनी वास्को शार आनी प्रकल्पाच्या सरभोवतण्या वाठारात जायती हॉस्पीटलां आसात. - Para III (10), महत्वाची उच्च दर्ज्याची स्रोतां आशिल्ले वाठार: ते खुप आसात. देखीक, चिखली खाडी, फक्त 2 किमी पयसुल्ली न्हय वॉडोपॅन ओयस्टर खातीर फामाद आसा जे नामशेश जावपाक लागी पावला. ग्रेन्ड जुव्याचेर उच्च जैवविविधतायेचे कोरल रीफ आसात.	2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्ल्या सदयाच्या बंदर टर्मीनलाचे हे आधुनिकीकरण. प्रकल्पात अतिरीक्त भुंय संपादन, रेल्वे साधनसुविधेत वाड, खंयच्या जल/सागरी वटेनचे बदल वा मुखेल नागरी बांधकामाचो आस्पाव ना. आरोप केल्ले प्रमाण, प्रकल्पाच्या वावरात कसलेय सत वा म्हायती EAC, MoEFCC वा हेर खंयच्याय वैधानीक यंत्रणेकडल्यान लिपोवपाचो यत्न करुंक ना. प्रकल्पाच्या अंदाजे केंद्राकडल्यान 10 किमी परिघाच्या परिणाम शीमेतल्या संवेदनशील घटकांची तपशिलवार वळेरी EAC, MoEFCC आनी हेर वैधानीक यंत्रणांच्या योग्य अवलोकना खातीर निमाण्या ईआयए अहवालात आस्पावीत करतले. ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बॅकअप/जमनीच्या वटेन सदयाच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनिकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना.

	Para III (11), हे आदीच प्रदुशण जाल्ले वाठार: सदयाचे कोळसो हाताळणी धक्के ह्या गटांत येतात. रेल्वे धांपील्ल्यो गाडयो वापरीना, हाका लागुन सगलो वाठार प्रदुशीत जाता. न्हयचे उदक पेंवपाक योग्य ना.	निरीक्षण बरोबर ना.
iv.	ईआयए मसुदो अहवाल- - धक्को 5-6 खातीरच्या ईआयए त अत्यंत धोक्याचो उल्लेख ना. लागसरच्या वाठारात अमोनीया टाकी आसा तशेच POL हाताळपी पायपलायनी जांतुतल्या नाफ्ता सारखे ज्वलनशील पदार्थ व्हरतात. कोळसो साठे परत परत धुंवरेत आसतात. धुल्ल दमनाच्या गैरहाजेरेत, MPT कोळसो धुल्ल स्फोटाचो धोको घेता. - धक्को 8-9 खातीरच्या ईआयए मसुदो अहवालात पुर्णपणान धापिल्लो कोळसो साठो, अग्नीशमन आनी धुल्ल दमन यंत्रणे सयत सज्ज, प्रस्तावीत आसा. मात धक्को 5A, 6A खातीरच्या ईआयए अहवाल मसुद्यात अशी आवश्यकताय ना अशे म्हळां. जेन्ना विद्यमान पर्यावरणीय नेमांक पाळो दियनात तेन्ना विस्तारीकरणाचो विचार कसो करूंक शकतात.	- MSIHC नेम, 1989 (दुरुस्ती, 2000) प्रमाण प्रकल्पाच्या क्षमताय वाडीचो भाग म्हण कसलोच धोकादायक म्हाल हाताळपाचो प्रस्ताव ना. सदयाच्या आनी प्रस्तावीत वावराक लागुन कसल्योय ऑफसायट घडणुको (SWPL वाठाराच्या शीमे भायर परिणाम आसपी) जावपाची शक्यताय ना. कोळश्याच्या धुल्लाचो स्फोट असीमीत वातावरणात जायना. - निरीक्षण समा ना. धांपील्लो म्हाल, धुल्ल दमनाची हाजेरी आनी आग्नीशमन यंत्रणा सदयाच्या वावराचो भाग आसात.
v.	वायु दर्ज्या खातीर अभ्यास काळ हो फक्त मार्च ते मे मेरेन आसा. मात तो डिसेंबर - जानेवारी आसुंक जाय कारण ह्या काळात तापमान उणे आसता आनी धुल्ल दाट आसता. फक्त कांय अश्या सुवातीवेल्या डेटाचे विश्लेशण केलां जंय प्रदुशणाचो भार उणो आसा.	प्रकल्प आनी हेर वावरातल्यान परिणाम शीमेत जावपी वायु प्रदुशकाच्या केंद्रीकरणाचे पडबींब दाखोवपाक विवेकशीलतायेन दवरिल्ल्या देखरेख सुवातांचेर एका मोसमातली मुलभूत सरभोवतणची तपशीलवार वायु देखरेख केल्या. वायु देखरेख आनी परिणामांचे विवेचन प्रकरण 3, पर्यावरणीय मुलभूत दर्ज्यात केलां.
vi.	सागरी अभ्यास 2 दिसां भीतर पुराय केल्लो. हे अपुरे आसा.	समुद्री उदक मुल्यांकन APHA च्या मानक नेमांक पाळो दीवन सागरी डेटा एकठांय केला आनी ताचे विश्लेशण केला. <i>in-situ</i> डेटाचे बेगेबग सुवातेरच विश्लेशण केला आनी बाकीचे नमुने सांबाळून दवरून फुडल्या विश्लेशणा खातीर प्रयोगशाळेत धाडिल्ले.
vii.	पावसाच्या उदकातल्यान व्हावपी घाण उदक धोकादायक आसता. मात ताचे नियंत्रण आनी प्रक्रिया करूंक ना. मान्सून काळात ते न्हंयेत व्हावन वता.	हेर मोसमा वरीच पावसाच्या दिसांनीय म्हालाचो साठो धांपिल्ल्या स्थीतीत करतात. सुधारणा सुवातेर म्हालाच्या धाकल्या उक्ते सुवातेक लागुन व्हावपी उदक तयार जाता जे डंप (स्थीर) तळ्यात एकठांय करतात, जंय गाळ बसता जाता. कोळसो हो सैमीक तरेन तयार जावपी भुगोलीक म्हाल आनी वीखारी/धोकादायक म्हाल न्हय.
viii.	व्हडले मुद्दे: - सगल्या विस्तार प्रकल्पांत, इतीहासीक पर्यावरणीय वावर आनी अनुपाल अहवाल आनी हेर खंयचीय म्हायती मसुदो आनी अंतीम ईआयए वांगडा भोवशीक प्रगटीकरणाचो वाटो आसुंक जाय. - सगल्या प्रकल्पा खातीर, PP, संचालक आनी वरिश्ठ अधिका-यांची 10 वर्सा काळाची पर्यावरणीय प्रणाली नोंद दिवपाक जाय, हे थारावपाक की ते वावरा खातीर उचित आनी योग्य लोक आसात कांय ना. - EIAs चडशे सहाय्यक अभ्यासाचेर निंबून आसात. सगले अभ्यास ईआयए मसुद्याचो वाटो म्हणुन उक्तो करूंक जाय. - अभ्यास आनी डेटा संकलना आदी लोकांक म्हायती दिवपाक जाय. मागीर ते तपासूंक शकतले की डेटा खरोच एकठांय केल्लो.	ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 (दुरुस्ती)त दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण ईआयए करचे खातीर SWPL न संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन MoEFCC, नवी दिल्ली कडल्यान मेळयल्यात. EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला.

	- कंप्यूटर कोडा सयत एकठाय केल्लो सगलो डेटा निकालाची तपासणी करच्या खातीर भोवशीक अधिकार क्षेत्रात दिवपाक जांय. - हे खंयच्याय सहाय्यक अभ्यासाकूय लागू जाता.	
35. पिटर सीरील आंद्राद, वास्को.		
i.	JSW आपली गोंयातली क्षमताय कर्नाटकांतल्या प्रकल्पां खातीर वाडयता. इतली वर्सा SWPL बंदराचो गोंयाक कसो लाव जाला आनी ह्या प्रकल्पाचो नागरीकांक कसो लाव जातलो.	हे टर्मिनल भारत सरकार आनी गोंय सरकाराच्या योग्य मान्यताय आनी कर कारभारा खाला वावर करता. ह्या वावराचो एक महत्वाचो सकारात्मक परिणाम म्हळ्यार थळावी रोजगार निर्मीती आनी दुय्यम वेवसाय. प्रकल्पाचे प्रस्तावक लागींच्या निवासी क्षेत्रात जनतेच्या फायद्या खातीर CSR वावर करता.
ii.	हे सुवीधेत कितल्या गोंयकारांक रोजगार दिला आनी वाडी उपरांत कितल्यांक रोजगार दिवपाचो प्रस्ताव आसा. अशे तरेच्या वावरातल्यान गोंय सरकार आनी MMC क कितलो महसुल मेळता.	SWPL टर्मिनलाचेर काम करपी सदयाच्या 400 कामगारांतले सुमार 60% कामगार गोंयकार आसात. प्रकल्प ब-या कार्यवाही कार्यक्षमतायेतल्यान तयार जाल्लो परिणाम स्वरूप वाड आशिल्ल्यान, प्रस्तावीत क्षमताय वाडीच्या अंमलबजावणी उपरांत रोजगारांत उल्लेखनीय अशी वाड नासतली. भारत सरकार आनी MMC क फारीक केल्ल्या महसुला कडेन संबंधीत प्रस्न, योग्य मार्गान विचारल्यार कंपनी ताची जाप दिवपाक शकता, कारण ती संवेदनशील/गुप्त गटां खाला आसुंक शकता आनी एकतर्फी पणान दीवपाक जायना.
iii.	GSPCB केल्ल्या AAQM तली निरीक्षणां ईआयए अहवालाच्या मसुद्यांत आस्पावीत ना. ईआयए अहवालात नमुद केल्लो AAQM अहवाल चुकीचो आसा आनी अशे सुवातेच्या AAQM स्थानकांचेर केला जंय वायु प्रदुशणाचो पांवडो प्रभावीपणान नोंद जायना.	प्रकल्प आनी हेर वावरातल्यान परिणाम शीमेत जावपी वायु प्रदुशकाच्या केंद्रीकरणाचे पडबींब दाखोवपाक विवेकशीलतायेन दवरिल्ल्या देखरेख सुवातांचेर एका मोसमातली मुलभूत सरभोवतणची तपशीलवार वायु देखरेख केल्या. वायु देखरेख आनी परिणामांचे विवेचन प्रकरण 3, पर्यावरणीय मुलभूत दर्ज्यात केलां.
iv.	प्रस्तावीत प्रकल्प सुवातेच्या सरभोवतणी नुस्तेमारी वावर जांयना हे निवेदन चूकचे आसा अशे तांणे सांगला. नुस्तेमारी जहाजांच्या विस्ताराचेर अहवालात मौन आसा आनी खारीवाडा जेटी वेगो वावर ईआयए अहवालात ना.	निरीक्षण समा ना. बंदर ISPS सहत्व आशिल्ल्यान सुरक्षा कारणांक लागुन बंदर वाठार आनी लागसरच्या कालव्यात नुस्तेमारीक मान्यताय ना. खारीवाडा FLC वेल्या नुस्ते लँडीगाचो तपशील प्रकरण3: विभाग 3.19, पान क्र. 3.72 दिल्या.
v.	प्रस्तावीत प्रकल्पाच्या सरभोवतणी कासवांची पिलां घालपाच्यो सुवातों ना ह्या ईआयए अहवालातल्या वक्तव्याचेर तांणी आक्षेप घेतला. कासवांचे बायणा किना-यार प्रजनन जाता आनी थंय तांती घालतात हाचो स्पश्ट पुरावो आसा अशे तांणी सांगला. हाचे वेल्यान असे दिसता की अयोग्य अभ्यास केला अशे तांणी म्हळा.	निरीक्षण समा ना. वेगवेगळे आनी सहज तांती घालपाच्यो घडणुको कासवाची तांती घालपाच्यो सुवातों म्हणुन

		वर्गीकरण करूंक ना.
vi.	वास्को आनी सरभोवतण्या वाठारात कोळश्याच्या धुल्लाक लागुन कोळसो प्रदूषण आसा हे सत्य ते न्हयकारूंक शकनात अशे तांणी म्हळां. SWPL च्यो वास्को शार, खारीवाडा, बायणा, चिखली आनी मंगोर हीलाचेर परिक्षण सुविधा ना?	भारत सरकारान अधिसूचीत केल्ले वायु उत्सर्जन मानकांक (NAAQS, 2009) आमी पाळो दितात. GSPCB न निर्देश दिल्ल्या सुवातांचेर AAQची देखरेक केल्या आनी तांका ताचे निकाल नेमान दिल्यात.
vii.	SWPL चो ईआयए म्हणता की प्रकल्पाच्या 10 किमी परीघात फक्त 1540 नुस्तेकार सापडल्यात जांतुत वास्को शारांत 262, बायणांत 421, बोगमाळ्यार 109 आनी वेळसांव 348 नुस्तेकार आस्पाव आसा. नुस्तेकार संघटना म्हणता गोंयात 10000 नुस्तेकार आसात. SWPL न नुस्तेमार समुदायातल्या कितल्या लोकांक रोजगार दिला?	प्रकल्प सुवातेच्या 10 किमी परिघातलो नुस्तेमारी कडेन संबंधीत डेटा गोंय सरकाराच्या नुस्तेमारी संचालक, नुस्तेमारी अहवालातल्यान पर्यावरणीय मुलभूत दस्ताऐवजातल्यान घेतला. बंदर टर्मिनल वावर हो उच्च विशीश्ट उद्देगीक वावर आसा जांतुत संबंधीत, नोकरेची -विशीश्ट पात्रताय, प्रशीक्षण आनी कुशळतायेची गरज आसा. मात, SWPL थळाव्या रोजगाराक सदांच प्राधान्य दिता.
viii.	EIA मुद्दाम अशे दाखयता की थळाव्या नुस्तेमारीचेर सामको उणो परिणाम जाता. प्रकल्प सुवाते कडल्यान खारीवाडो, बायणा, बोगमाळो किना-या वेली नुस्ते देवोवपाची केंद्रा कितल्या अंतराचेर आसात हाचो उल्लेख ना.	नुस्ते लेंडींगाचो तपशील प्रकरण 3, पर्यावरणीय मुलभूत दर्जो, विभाग 3.19, पान क्र. 3.72 त दिला.
ix.	MMC त खुप व्हडली लोकसंख्या आनी उद्देग आसात जशे की बंदर, रेल्वे, तेलाच्यो टाक्यो, अमोनीया टाक्यो, फोस्फेरीक एसीड टाक्यो, कोळसो साठो, लाकडाच्या तुकड्यांचो साठो. मात ईआयए अहवालात म्हळां की भूजल दर्जो खुप बरो आसा. धुल्ल दमन उपायांक लागुन भूजल प्रदुशण जांवपाक शकता अशे ईआयए तज्ञ म्हणतात.	निरीक्षण समा ना. धुल्ल दमन वावराक लागुन भूजल प्रदूशीत जावपाची शक्यताय ना.
x.	MPT जांका कोळसो हाताळणी आनी साठ्याची उंची 7 m आनी धक्को क्र. 10/11 चेर धापिल्लो साठो राखप जमले ना, ते खात्री दिवपाक शकतात की उंची आनी हेर अटी घाल्यार प्रकल्प प्रस्तावक तांका पाळो दितले.	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
xi.	रेल्वे डब्यांक लागुन मनश्यां वरवी हाताळणी जाता ती रेल्वे क्रॉसींगां परत परत बंद जातली, जरी रेल्वेन क्रॉसींगाचेर पुल बांदपाचो प्रस्ताव दवरला तरी ते जावपाक वर्सा लागतली. ट्राकां वरवी म्हालाची येरादारी जाता म्हण शारांतल्या लोकांक त्रास जातात. खुप जाण म्हणतात की प्रदुशण हे वाहनांच्या येरादारीक लागुन जाता आनी कोळश्याच्या धुल्लाक लागुन न्हय. ट्रेनी शारांतल्या वतात तेन्ना हॉर्नीचो आवाज आनी धातु एकामेकांक आदळील्ल्यांनी जावपी आवाजाक लागून शाराक त्रास जाता आनी रेक्सांत वाड जाल्यार समस्या आनीक वाडतली.	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
xii.	ईआयए असो दावो करता की CSR खाला समाज सेवा केल्या मात आमच्या घरांक कोळश्याच्या धुल्लाक लागुन मार बसला.	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
xiii.	रेल्वे लायनीच्या दोट्टीकरणाक लागुन मडगांव ते बंदर मेरेन लायनीच्या लागी आशिल्ली घरां ते मोडतले असो भंय आसा.	रेल्वे साधनसुवीधा ह्या प्रकल्पाच्या व्याप्तीत येना. रेल्वे दुपदरीकरण प्रस्तावीत क्षमताय वाडीचो भाग ना. म्हालातली वाड सद्याच्या रेल्वे साधनसुवीधेत आस्पावन घेवपाक जाता.

xiv.	कोळश्याचे प्रमाण वाडोवपाक मान्यताय ना. हो अहवाल न्हयकारला आनी MPT तली पुराय कोळसो हाताळणी बेगोबेग बंद करची.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
36. संजय रेडकर, नीज गोंयकार फौज, पणजी, गोंय		
i.	प्रकल्पाच्या सुवातेच्या 10 किमी परिघात दाट लोकवस्तीचो निवासी वाठार आसा. वायु प्रदुशणाक लागुन प्रकल्पाच्या सरभोवतणच्या लोकांच्या भलायकेक धोको निर्माण जाता. उच्च निलंबीत कण श्वसनाची दुयेंसा अस्थमा, क्रोनीक ब्रोंकायटीस, कार्डीओवास्कुलर अशी दुयेंसा वाडतात.	भारत सरकारान अधिसूचीत केल्ले वायु उत्सर्जन मानकांक (NAAQS, 2009) आमी पाळो दितात.
ii.	सद्याची माल हाताळणी आनी सुक्या बल्क म्हालाच्या येरादारीक लागुन वास्कोत सदाच प्रदुशण तयार जाला आनी मुरगाव नगरपालीका मंडळान (MMC) जायत्यो कागाळी केल्यात आनी आक्षेप घेतल्यात.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
iii.	एकठाय परीणाम मुल्यांकन हे एकोडो प्रकल्प म्हण जावचे आनी वेगवेगळे प्रकल्प म्हण न्हय. सगले 3 प्रकल्प एकामेकांचेर निंबुन आसात आनी ते एक प्रकल्प म्हण मानचे.	ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्ती)त दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण ईआयए करचे खातीर SWPL न संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन MoEFCC, नवी दिल्ली कडल्यान मेळयल्यात. EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला.
iv.	सरभोवतणच्या वायु दर्ज्याच्या देखरेख स्थानकांच्या सुवातींचेर आक्षेप आसा, कारण तांतुतली चार दोंगुलेचेर आसात आनी वा-याच्या दीशेत ना.	प्रकल्प आनी हेर वावरातल्यान परिणाम शीमेत जावपी वायु प्रदुशकाच्या केंद्रीकरणाचे पडबींब दाखोवपाक विवेकशीलतायेन दवरिल्ल्या देखरेख सुवातांचेर एका मोसमातली मुलभूत सरभोवतणची तपशीलवार वायु देखरेख केल्या. वायु देखरेख आनी परिणामांचे विवेचन प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्ज्यात केलां.
37. श्रीमती. मेडलायन पेरेरा, वास्को		
i.	कोळसो हाताळणीत वाड जाली जाल्यार पांवडो कीते आसतलो हाचेर आमी गंभीर भंय उक्तायतात. कोळसो प्रदुशण हे सवकास आनी मौन हत्यारो, कोळसो धुल्लाचे जे आमी श्वसन करतात ताचो परिणाम फुफुसांच्या कांक्रांत जाता.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
ii.	हे तीनय प्रकल्प कोळसो वाडोवपा कडेन संबंधीत आसात. सिद्धांतीक नदरेन सगले प्रकल्प बरे दिसतात मात जे दाखयला त्या परस प्रत्यक्ष वस्तुस्थीत खुप पयस आसा आनी एक फावट प्रकल्प कार्यान्वीत जाल्या उपरांत प्रदुशणाच्या पांवड्याचेर कोण नदर दवरतलो.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
38. जॉर्जिया फियोला रेगो, आदली नगराध्यक्ष, MMC वास्को, 39 सयां सयत.		
i.	वायु प्रदुशण आनी भलायकी - वास्को शार आनी वयर दिल्लो हेर वाठार खर कोळसो प्रदुशण सोसता आनी गोंय प्रदुशण नियंत्रम मंडळान जारी केल्ल्या कितल्याश्याच कारणां दाखय नोटीस आनी काम बंद	भारत सरकारान अधिसूचीत केल्ले वायु उत्सर्जन मानकांक (NAAQS, 2009) आमी पाळो दितात.

	कर आदेशा वेल्यान हे सत मान्य केला. कितल्याश्याच वर्सांच्यो जायत्यो नोटीशी आनी आदेशा उपरांतय MPT, अदानी आनी JSW हांका प्रदुशण आडावप शक्य जाले ना. कोळसो आयातीतली प्रस्तावीत वाड ह्या सगल्या गंभीर प्रदुशीत वाठारा खातीर भलायकी आनी पर्यावरणाची आपत्ती थारतली आनी म्हणुन हे पुरायपणान मान्य ना.	
ii.	नुस्त्यांचेर परिणाम - वास्को खाडी, झुवारी न्हंय आनी संबंधीत वाठारातले सागरी जिवीत आनी जैवविविधताय भरपुर समृद्ध आसा आनी कोळसो विस्ताराक लागुन ताचो आनी खासा करुन प्रवाळीं आनी संरक्षीत प्रजाती जशे की वीडो पॅन ऑयस्टर्स, डॉल्फीन्स आनी व्हेल हांचो विद्धंस जातलो आनी मुरगाव बंदराच्या प्रस्तावीत ड्रेजीगाक लागुन मुरगाव हार्बर आनी शेजाराच्या वाठारांतल्या नुस्तेमारीचो विद्धंस जातलो जांतुत वास्को खाडी, चिखली आनी सांकवाळे ह्या वाठाराचो आस्पाव आसा.	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना. ईआयए अहवाल आनी तांच्या वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बॅकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनीकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना.
iii.	नुस्तेमा-यांचे विस्थापन- कोळश्याच्या आयातीतली प्रस्तावीत वाड, ड्रेजींग आनी आवश्यक साधनसुविधांक लागुन गोंयचे नुस्तेमार समुदाय पुरायपणान विस्थापीत जातले. हे अभूतपूर्व विस्थापन ईआयए अभ्यासात नमुद लेगीत करुंक ना. ईआयए अभ्यासात विस्थापनाचे प्रमाण दिवपाचो आनी खारीवाडो, बायणा आनी देस्तेरोतल्या नुस्तेमार समुदायाक, जांका हे आदीच केल्ल्या बेकायदेशीर ड्रेजींगाचो आनी ह्या आदीच सुरु जाल्ल्या रस्तो बांधकामाचो थेट मार बसला तांका जावपी नुकसाणाचे प्रमाण दिवपांचो यत्न लेगीत करुंक ना. ह्या प्रकल्पाक लागुन बायणा, देस्तेरो आनी खारीवाड्यार ह्या आदीच शंभरा वयर नुस्तेमार कुटुंबाचे विस्थापन जाला ताची नोंद करपाक ईआयए अहवालात अपेस आयला.	ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बॅकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनीकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना.
iv.	सावथ वेस्टर्न रेल्वे आनी NH17B आनी NH4 चे दुपदरीकरण - कोळश्याच्या प्रस्तावीत आयाती खातीरच सावथ वेस्टर्न रेल्वे रुळाचे दुपदरीकरण प्रस्तावीत आसा. दुस-या रेल्वे रुळाच्या बांधकाम बगर हे प्रकल्प अर्थशून्य आसात. सद्याचो रेल्वे रुळ गोंयाच्या दाट लोकसंख्याच्या गावांतल्यान धावता आनी थळ्याव्या समुदायाच्या विस्थापना बगर दोट्टीकरण शक्य ना. NH 17B आनी NH 4A च्या वेगवेगळ्या विभागात चालु आशिल्ली कामां लेगीत अतिरीक्त कोळसो आयाती खातीर आसात, तरीय हे सत लेगीत लोकां कडल्यान लिपयला.	रेल्वे साधनसुवीधा ह्या प्रकल्पाच्या व्याप्तीत येना. रेल्वे दुपदरीकरण प्रस्तावीत क्षमताय वाडीचो भाग ना. म्हालातली वाड सद्याच्या रेल्वे साधनसुवीधेत आस्पावन घेवपाक जाता.
39. संदीप मयेकार, अध्यक्ष, मुरगांव अवेन्यु सहकारी हावर्जींग सोसायटी लि. 26 सयां सयत		
i.	मुरगांव सहकारी हावर्जींग सोसायटीच्या रहीवाश्यांच्या वतीन आमी सकयल सय केल्ले अशे सांगुक सोदतात की आमच्या सोसायटी लागसार MPT करता त्या कोळसो, लोह खनीजा कडेन संबंधीत वावराक लागुन वायु प्रदुशणाचे संकश्ट आमी सोसतात.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
ii.	MPT वरवी जावपी कोळसो /लोह खनीज आदींचे लोडींग/अनलोडींग/ येरादारी ह्या वावराक लागुन कोळसो, लोह खनीजाचो धुल्ल तयार जाता आनी तो लागसारच्या वाठारात फासता. शासा करुन	भारत सरकारान अधिसूचीत केल्ले वायु उत्सर्जन मानकांक (NAAQS, 2009) आमी पाळो दितात.

	रातच्या थंड वेळार वायु प्रदुशण आनी धुल्ल फाफसप अती जाता. ह्या व्यतीरीकत, धुल्ल घरां आनी भोवशीक रस्ते /उक्त्या सुवातार फाफसता आनी सकयल बसता. रातच्या वेळार भोवशीक रस्त्यांचेर साठील्लो हो धुल्ल फुडे दिसाच्या वेळार रस्त्यांचेर वाहनांची येरादारी जाता तेन्ना वायु प्रदुशण तयार करता.	आमची कसलीच लोह खनीज हाताळणी प्रस्तावीत ना.
iii.	हे वायु प्रदुशण लोकां खातीर गंभीर स्वरुपाचे आसा. ह्या संबधान आमच्या सोसायटीतले रहिवाशी भलायके कडेन संबधीत समस्यांक फुडो करतात. श्वसनाची दुयेंसा जातली ह्या भयांन भुरगी भायर खेळपाक शकनात. हाका लागुन आमची जनेलां आनी दारां खुप वेळ बंद दवरप आमका सकतीचे जाता, रहिवाश्यांच्या भलायकी कडेन संबधीत पैलू मतीत घेवन ते आमका फायद्याचे ना.	NAAQS, 2009 चेर उत्सर्जनाचे संकेद्वकरणाचो भलायकेचेर परिणाम जाता अशे म्हणप चुकीचे.
iv.	आमच्या सोसायटीचे रहिवाशी आनी MPT वाठारात रावपी सामान्य जनतेक तोंड दीवचे पडता त्या गंभीर स्वरुपाच्या समस्येक लागुन आमी हे निवेदन सादर करतात. सुरवातेच्या पांवड्यार ह्यो समस्या सोडयल्ल्यार नागरीक फक्त श्वसनाच्या आनी हेर भलायकेच्या दुयेंसा कडल्यान वाटावतले तशेच खासा करुन राष्ट्रीय हरीत लवाद आनी न्याय वेवस्थेन उंचा पांवड्यावेल्या प्रदुशणाचेर हुस्को उक्तायल्या उपरांत वाठारातले प्रदुशण नियंत्रणात दवरपाक मजत जातली.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
v.	प्रदुशण फाफसोवपाक आळाबंद हाडिल्ल्यान नीतळ आनी पांचवे गोंय करपात आमचे योगदान दिवपाक मजत जातली.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
40. हेन्नीक डिमेलो, सरपंच, वेळसाव, मुरगांव 41. मेघा गुलाटी, बायणा. 42. टेरेन्स जॉर्ज, ईआयए स्रोत आनी प्रतीसाद केंद्र (ERC), पणजी, गोंय.		
i.	सावथ वेस्ट पोर्ट ली. च्या क्षमताय वाड, प्रवेश कालवो खोल करप, धक्को क्र 8, 9 आनी बार्ज धक्क्याच्या पुनर्विकासा खातीरचो ईआयए अहवालाचो मसुदो भोवशीक छाननी खातीर थळाव्या भाशेत उपलब्ध करुंक ना, ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 च्या सकयल्या कलमां खाला ते आवश्यक आसा. थळावो ईआयए अहवाल पणजेतले मध्यवर्ती वाचनालय, चिखली पंचायत आनी PCB च्या संकेतस्थळार उपलब्ध ना. ईआयए अहवालाच्या प्रमाण 10 किमी परिघात आशिल्ल्या वेळसाव पंचायतीत तो सादर करुंक ना (दिसाळ्यातल्या जायराती प्रमाण).	ईआयए अहवालाच्या मसुद्याच्यो प्रती GSPCB न ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 त दिल्ल्या सुवातांचेर उपलब्ध करुन दिल्ल्यो आनी प्रकल्प वाठारात वितरीत केल्ल्यो. ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 (दुरुस्त) त थारावन दिल्ली सगली आवश्यकता आमी पुराय केल्या.
ii.	ईआयए अधिसुचोवणी 2006 च्या प्रक्रिये प्रमाण भोवशीक नोटीस सदोश आसा, कारण फक्त थळावे लोक फक्त थळाव्या भाशेतल्या कार्यकारी सारांशातल्यान प्रकल्पाचे परिणाम समजुन तांचेर टिपणी करतले अशी कोण अपेक्षा करुंक शकना.	ईआयए अहवालाच्या मसुद्याच्यो प्रती GSPCB न ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 त दिल्ल्या सुवातांचेर उपलब्ध करुन दिल्ल्यो आनी प्रकल्प वाठारात वितरीत केल्ल्यो. ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 (दुरुस्त) त थारावन दिल्ली सगली आवश्यकता आमी पुराय केल्या.

43. फा. सावीयो फेर्नीडीस, सामाजिक न्याय आनी शांती खातीर मंडळ, पणजी, गोंय.		
i.	तयार केल्ले ईआयए अहवाल स्पश्टपणान दाखयतात की हे सगले प्रकल्प MPT तली पयल्या पांवड्यातली कोळसो हाताळणी सदयाच्या 7.5 दशलक्ष ते 25 MT करपा खातीर आसा. बेतुल हांगा कोळसो बंदर करपाचे ताकतीकेचे विचार आसात आनी 6 न्हंयाचे राश्ट्रीयकरण हेवूय गोंयात कोळसो हाडपा खातीर आसा आनी वास्को -बेळगाव रेल्वे रुळाचे दुपदीकरण हेवुय फक्त कोळसो हाताळणी खातीर आसा कारण आमच्या गावांतल्यान जायते म्हामार्ग विस्तार प्रकल्प बांधतात. हे सगले शांतपणान आनी भागांनी करतात, आनी गोंयच्या नागरीकांक काळखात दवरतात.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
ii.	MPT त जावपी कोळसो हाताळणीक लागुन वास्को आनी लागसारच्या वाठारात भरपुर वायु प्रदुशण आनी भलायकेच्यो समस्या जातात. GSPCB न धाडिल्ल्या असंख्य नोटीशीं उपरांतय प्रदुशण उणे जांवक ना. कोळसो हाताळणीतली प्रस्तावीत वाड वास्को, मुरगाव, दाबोळी, चिखली, सांकवाळे, झुवारी न्हंयेचो उत्तरे कडलो कीनारो गोवा वेल्ला ते दोना पावला मेरेन आनी कोळसो येरादारी खातीर वापरपाच्या रेल्व रुळ आनी म्हामार्गाच्या बाजुचे गांव ह्या वाठारातले वायु प्रदुशण व्हडा प्रमाणात वाडतले. न्हंयच्या तळाचे ड्रेजींग केल्ल्यान गोंयच्या नाजुक नुस्तेमारीवेलो परिणाम आपत्ती कारक आसतलो, बेन्थीक पर्यावरणाचो -हास जातलो जाचेर सागरी जीवन तिगुन आसा. GCZMA च्या तज्ञ वांगड्यांनी ह्या संबंदान गंभीर हुस्को उक्तायला. खारीवाडो, बायणा, देस्तेरो, झुवारी न्हंयचे मुख आनी बेतुलातल्या नुस्तेकार समुदाया कडल्यान सुरवात जावन गोंयातले नुस्तेकार पुरायपणान विस्थापीत जातले, जांका कोळसो हाताळणीक वाट करुन दिवपाक सक्ती केल्या. कोळश्याच्या धुल्लाक लागुन गोंयातले समुद्र, न्हंयो, वायु आनी भूंयेचे प्रदुशण जातले जाका लागुन व्हडा प्रमाणात दुयेंसा आनी मरण येतले. आमचे राष्ट्रीय अर्थकारण, पर्यटन आनी हेर अर्थवेवस्थेक मार बसतलो आनी गोंयात अर्थीक आनी सामाजीक पडझड जातली. फावर केल्ल्यो कॉर्पोरेट कंपनी व्हड फायदो करतल्यो, जाल्यार गोंय आनी गोंयकाराक ताचे मोल फारीक करचे पडतले.	भारत सरकारान अधिसूचीत केल्ले वायु उत्सर्जन मानकांक (NAAQS, 2009) आमी पाळो दितात. NAAQS, 2009 चेर उत्सर्जनाचे संकेद्वकरणाचो भलायकेचेर परिणाम जाता अशे म्हणप हे चूक. आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना. ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बँकअप/जमनीच्या वटेन सदयाच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनिकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना.
iii.	प्रदुशणाची समस्या फक्त मुरगाव तालुक्या पुरती मर्यादीत ना मात ज्या सरभोवतणच्या तालुक्यातल्यान कोळश्याची येरादारी जाता आनी हेर घटक आसात तांचोय आस्पाव जाता.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
44. दिनेश डायस, साल्वादोर- द -मुंद, गोंय.		
i.	फॉर्म I: फॉर्म I हे सावथ वेस्ट पोर्ट ली. न MOEFCC खातीर फेब्रुवारी 2015 त तयार केल्लो अर्ज, जांतुत आसा ती म्हायती पुरायपणान चूकीची आनी दिशाभुल करपी आसा. ह्या दस्तावेवजा प्रमाण पान 12 आनी 13 चेर, प्रस्तावीत प्रकल्पाच्या शीमेकडल्यान 15 किमी अंतरामेरेन: a. संरक्षण स्थापना ना (Sr. no. 7)	2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्ल्या सदयाच्या बंदर टर्मिनलाचे हे आधुनिकीकरण. प्रकल्पात अतिरीक्त भुंय संपादन, रेल्वे साधनसुविधेत वाड, खंयच्या जल/सागरी वटेनचे बदल वा मुखेल नागरी बांधकामाचो आस्पाव ना. आरोप केल्ले प्रमाण, प्रकल्पाच्या वावरात कसलेय सत वा म्हायती EAC, MoEFCC वा हेर खंयच्याय वैधानीक यंत्रणेकडल्यान लिपोवपाचो यत्न करुंक ना. प्रकल्पाच्या अंदाजे केंद्राकडल्यान 10 किमी परिघाच्या परिणाम शीमेतल्या संवेदनशील घटकांची

	b. दाट लोकसंख्या वा बांधकाम केल्ले क्षेत्र ना (Sr. no. 8) c. हॉस्पिटल, शाळा वा प्रार्थना घरां ना (sr. no. 9). d. महत्वाचे वा दुर्मीळ नुस्तेमारी, पर्यटन स्रोतां आशिल्ले वाठार ना (Sr. no. 10). हांतुत उल्लेख ना. i) ग्रेन्ड जुव्यावेली प्रवाळी ii) धोक्यातल्या वीडो पॅन ऑयस्टराची (menddio)चिखली खाडी, नावसी खाडी सांकवाळी खाडी. e. हे आदीच प्रदुशण वा पर्यावरणीय हानी जाल्ले वाठार. हांतुत वास्को शार वा झुवारी न्हंय हांचो उल्लेख ना जे एमपीटीच्या कोळसो हाताळणी वावराक लागुन भरपूर प्रमाणात प्रदुशीत जाल्यात. फॉर्म I त दिल्ली म्हायती चूकिची आशिल्ल्यान, प्रकल्प रद्द करुंक जाय आनी मान्यताय दिंवपाक जायना.	तपशिलवार वळेरी EAC, MoEFCC आनी हेर वैधानीक यंत्रणांच्या योग्य अवलोकना खातीर निमाण्या ईआयए अहवालात आस्पावीत करतले.
ii.	ईआयए अहवालाचो मसुदो: a. फाटल्या कीतल्याश्याच वर्सात धक्को 5A, 6A आनी 7 (अदानी) आनी 10 आनी 11 (MPT) चेर कोळसो हाताळणीक लागुन प्रदुशण जाल्ल्यान आनी न्यायालयाच्या आदेशाक लागुन बंदर आनी वास्को शारातल्या सरभोवतणच्या वायु दर्जाचेर वर्सभर नदर दवरतात. नोंदी क्षेत्र हे तयार उपलब्ध आसात. मात ईआयए अहवालात सरभोवतणचो वायु दर्जो 4 मार्च 2016 ते 28 मार्च 2016 ह्या काळातलोच उल्लेख आसा. (i) मान्सुन उपरांतचो काळ मध्य ऑक्टोबर ते नोव्हेंबर, आनी (ii) शींयाळी मोसम डिसेंबर ते फेब्रुवारी हाची म्हायती दिल्ली ना. सगल्या तीनूय मोसमाची म्हायती दिवपी नवो ईआयए अहवाल तयार करुंक जाय.	ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 (दुरुस्ती)त दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण ईआयए करचे खातीर SWPL न संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन MoEFCC, नवी दिल्ली कडल्यान मेळयल्यात. EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला.
	b. MPT वेल्या कोळसो हाताळणीक लागुन वास्को शार आनी थंयच्या निवासी लोकांची भलायकी आनी पर्यावरणाचेर विध्वंसक परिणाम जाल्यात. ईआयए अहवालात मुद्दाम फक्त 5 सरभोवतणच्या हवा दर्जो देखरेख स्थानकांवेल्यो नोंदी मतीत घेतल्यात. प्रदुशणाचे पांवडे मान्यताय प्राप्त मर्यादेत आसात कांय कीते हाची खात्री करच्या खातीर बंदर आनी शारां भोवतणी स्थापन केल्ल्या सरभोवतणच्या हवा देखरेख स्थानका वेल्यो नोंदी मतीत घेवक जाय आशिल्ल्यो.	प्रकल्प आनी हेर वावरातल्यान परिणाम शीमेत जावपी वायु प्रदुशकाच्या केंद्रीकरणाचे पडबींब दाखोवपाक विवेकशीलतायेन दवरिल्ल्या देखरेख सुवातांचेर एका मोसमातली मुलभूत सरभोवतणची तपशीलवार वायु देखरेख केल्या. वायु देखरेख आनी परिणामांचे विवेचन प्रकरण 3, पर्यावरणीय मुलभूत दर्ज्यात केलां.
	c. गोंयच्या उदकांत नोंद जाल्ल्यो नुस्त्यांच्यो प्रजाती. चिखली खाडी, सांकवाळे खाडी, नावसी खाडी प्रकल्प सुवातेच्या 10 किमी अंतरा भीतर आसात. धोक्यातले वीडो पॅन ऑयस्टर्स (Menndeo) ही रानां जीव राखण कायद्याच्या अनुसूची IV तली संरक्षीत प्रजाती ह्या वाठारात सापडल्या. मात ईआयए अहवालाच्या कोष्टक 3.38 त धोक्यातल्या ऑयस्टराचो मुद्दाम उल्लेख करुंक ना.	सागरी जीवांची वळेरी जांतुत नुस्त्याचो आस्पाव आसा, ती भारत सरकाराच्या नुस्तेमारी खात्या कडल्यान घेतल्या आनी प्रकरण 3, पर्यावरणीय मुलभूत दर्जो, विभाग 3.19, पान क्र. 3-72 उपरांत आस्पावीत केल्या. प्रजातींची मुलभूत दस्तावेज म्हण वळेरी केल्या. ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो

	बंदराच्या वावराच्या विस्ताराक वरवी कोळसो प्रदूशणाक लागुन हया संवेदनशील वाठारावेलो परिणाम मतीत घेतलो ना. हजारांनी कुटुंबा हया ऑयस्टराचे पीक घेतात आनी तांची उपजिवीका धोक्यात आयल्या. त्याचप्रमाण, ग्रॅन्ड जुव्या कडल्या (प्रस्तावीत सुवाती कडल्यान 7 किमी, पान 3-6 पळयात) दुर्मीळ आनी मोलादीक प्रवाळींचो उल्लेख ना. प्रदूशणाक लागुन जांचो उणाव कसोय भरुन येवपाक शकना ती प्रवाळीं कायमची नश्ट जातली.	पुरायपणान बंदर बॅकअप/जमनीच्या वटेन सदयाच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनिकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना. क्षमताय वाड प्रकल्पाच्या अंमलबजावणेक लागुन सागरी पर्यावरणाचेर उल्लेखनीय परीणाम जावपाची शक्यताय ना. ग्रॅन्ड जुव्याचेर हालीच प्रवाळीं सापडल्यात हे सत हे ईआयए अहवालात, प्रकरण 3, पर्यावरणीय मुलभूत दर्जो, विभाग 3.17.10, पान कर. 3-61 त योग्य रीतीन नमुद केलां. कसलोय तरेचो उल्लेखनीय विपरीत परिणाम जावपाक, ग्रॅन्ड जुवो प्रस्तावीत प्रकल्पा कडल्यान समुद्री अंतरान सुमार 10 किमी पयस आसा.
d.	नुस्तेकारांची लोकसंख्या. कोश्टक 3.41 त चिकोळणा, सांकवाळे आदी हे नुस्तेकारांच्या गावां कडेन आडनदर करुन मुरगाव तालुक्यातल्या नुस्तेकार लोकसंख्येक पुरायपणान उणे लेखल्यात, तिसवाडी तालुक्यातले कुडका, काकरा, नावशी, सीरीदाव, गोवा वेल्हा, बांबोळी आदी गांवातल्या लोकसंख्येचो उल्लेख ना.	प्रकल्पाच्या 10 किमी परिघातलो नुस्तेमारी कडेन संबंधीत डेटा, पर्यावरणीय मुलभूत दस्तावेज म्हण गोंय सरकाराच्या नुस्तेमारी संचालक, नुस्तेमारी अहवालातल्यान घेतला.
e.	शमन उपाय: अहवालात (पान 4-11) अशे म्हळा की सुको गाळ जाका इंधनाचे मोल आसा, तो गांवातल्या लोकांमदी वितरीत करुंक जाता. आयज मेरेन अशे तरेचो गाळ खंयच्याय गावका-यांक वितरीत केल्ल्याचो अहवाल ना. हाका लागुन आमी असो अनुमान कडुंक शकतात की लगदो समुद्र/न्हंयेत व्हरुन उडयतात.	कोळश्याचो गाळ खळाव्या गावका-यांक वितरीत करप हे सुचोवणेते वक्तव्य आशिल्ले, हे खंयच्या वैधानीक सक्ती खाला अनिवार्य ना. गाळ, जांतुत उदकांत गेल्लो बारीक कोळसो म्हाला वांगडा एकठांय करतात आनी तो रिकामो करतात. आमी हीच पद्धत फुडाराकय चालू दवरुंक शकतात.
f.	कोयराचे उदक तयार जावप ईआयए अहवाल (पान 4-13) म्हणता की कोळश्याच्या साठ्यातल्यान व्हावपी उदक खुप आम्लधर्मी आनी निलंबीत आनी विरघळील्ल्या घन आनी अवजड धातुंनी उच्च आसुंक शकता आनी भूजल आनी पृष्ठभागावेलो उदक दुशीत करुंक शकता. सदया मान्सुनात खुपशे व्हावपी उदक पर्यावरणाचे मोल दिवन समुद्रात व्हावपाक सोडला जाची ईआयए अहवालात नोंद ना.	अहवालात केल्ले वक्तव्य हे म्हालातल्यान व्हावपी उदकाचे सामान्य वैशिष्ट्य आसा. मात, हया प्रकरणात गरज म्हण धुल्लाच्या दमना खातीर आनी उजो पालोवपाक कोळश्याच्या म्हालाचेर नियंत्रीत पद्धतीन उदकाची फवारणी करतात. हे उदक म्हालात पुरायपणान शोशुन वता. उदकाची फवारणी /फॉगिंग आनी अग्नीशमन वावराक लागुन व्हावपी उदक तयार जायना. पावसाचे दिस तशेच हेर मोसमातय म्हाल धांपुन दवरतात. सुधारणा सुवातेर म्हालाच्या धाकल्या उक्ते सुवातेक लागुन व्हावते उदक तयार जाता जे साठो (स्थायीक) तळ्यात एकठांय करतात, जंय गाळ बसता जाता. कोळसो हो सैमीक तरेन तयार जावपी भुगोलीक म्हाल आनी वीखारी/धोकादायक म्हाल न्हय.
g.	MPT त धक्को 5A आनी 6A च्या सरभोवतणच्या वाठारात कोळसो/लाकडाच्या कुडक्याक लागुन जावपी उचेंल्या पांवड्यावेल्या प्रदूशणाचो ईआयए अहवालात उल्लेख ना. 5A आनी 6A धक्क्याची क्षमताय वाड वास्को शारांतल्या नागरीकां खातीर सांगुंक नाशील्ले दुख जातले आनी पर्यावरण, नुस्ते स्रोत, आनी खासा करुन झुवारी न्हंयेतल्या नुस्तेका-यांच्या उपजिवीकेक सुधारणा ना जावपा सारखे लुकसाण जातले. MoEFCC न प्रकल्पाक मान्यताय	ईआयए अहवालात, SWPL आवारात करपी वावर आनी तांची प्रदूशण क्षमताय आनी तपशीलवार विद्यमान /प्रस्तावीत शमन उपाय हाचे तांच्या अधिकारणी वांगडा वर्णन केला. हेर धक्क्यांर हेर म्हाल हाताळप हो MPT आनी धक्को/टर्मिनल भाडेकरुंचो अधिकार, जे अधिकृतपणान सांगुंक शकनात.

	दिवची न्हय अशी आमी मागणी करतात.	
45. एडवीन पीटो, साश्ट, गोंय.		
i.	ईआयए अधिसूचोवणी 2006 त पर्यावरणीय मान्यताय मेळोवप गरजेचे आशिल्ल्या वावरांच्या अनुसूचीच्या घटक 7(e) प्रमाण तीन प्रकल्प एक म्हण मानपाक जाय, मात वेगळे प्रकल्प म्हण दाखयल्यात जे मान्य ना.	ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्ती)त दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण ईआयए करचे खातीर SWPL न संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन MoEFCC, नवी दिल्ली कडल्यान मेळयल्यात. EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला.
ii.	ईआयए चो थळावो मसुदो 10 किमी परिघात येवपी चिखली पंचायत वा सांताक्रुज पंचायतीत उपलब्ध ना आनी प्रदुशण नियंत्रण मंडळाच्या संकेतस्थळारुय तो उपलब्ध ना	ईआयए अहवालाच्या मसुद्याच्यो प्रती GSPCB न ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 त दिल्ल्या सुवातांचेर उपलब्ध करून दिल्ल्यो आनी प्रकल्प वाठारात वितरीत केल्ल्यो. ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्त) त थारावन दिल्ली सगली आवश्यकता आमी पुराय केल्या.
iii.	धक्को 5A आनी 6A च्या वाडी खातीर ईआयए अहवालाचो कोंकणी वा अणकार उपलब्ध करून दिवपाक GSPCB अपेस आयला जे हेर दोन प्रकल्पां खातीर ईआयए अधिसूचोवणी 2006 च्या कलम 2.2 प्रमाण केल्ले.	ईआयए अहवालाच्या मसुद्याच्यो प्रती GSPCB न ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 त दिल्ल्या सुवातांचेर उपलब्ध करून दिल्ल्यो आनी प्रकल्प वाठारात वितरीत केल्ल्यो. ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्त) त थारावन दिल्ली सगली आवश्यकता आमी पुराय केल्या.
iv.	कोळसो विस्ताराचो वास्को आनी सरभोवतणच्या वाठाराचेर जावपी परिणामाचो केल्लो अभ्यास अहवाल GSPCB न लोकांक उपलब्ध करून दिवुंक जाय.	प्रस्न आमका विचारुंक ना.
46. अभिजीत डी. साळकर, वास्को, गोंय.		
i.	ईआयए अहवालाच्या प्रकरण 8 (8.4.2) चो संदर्भ दीता. पोटवाक्य म्हणता की देखरेखी खातीर फक्त तीन AAQM स्थानकांचो प्रस्ताव आसा. फक्त तीन स्थानकां पुरायपणान उणी पडतली आनी दिल्ल्या विहीत नेमांप्रमाण (WHO, 1977) थंय उणीच 12 स्थानका आसपाक जाय.	प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीच्या पांवड्यार प्रदूशकांचे संकेंद्रण थारावच्या खातीर तीन AAQM स्थानकां स्थापन केल्यात. क्षमताय वाड प्रकल्पांत मुखेल अशे नागरी काम आसचे ना, फक्त मॅकेनीकल रेट्रेफीटींग आनी ल्हान अनुकुल संरचनात्मक काम करतले. AAQ देखरेख आनी ताचो अहवाल दिवपा खातीर आमी GSPCB च्या निर्देशांक पाळो दितात. तशेच पाळतले वा GSPCB दिता त्या निर्देशांक पाळो दितले.
ii.	नमुनो घेवपाचो काळ आनी वारंवारता अशी आसपाक जाय की डेटातल्यान सांख्यीकी नदरेन विश्वसनीय सरासरी मेळोवपाक शक्य जातले. देखरेख 24 वरां आनी वर्सातले उणेच 104 दिस करुंक जाय.	AAQ देखरेख आनी ताचो अहवाल दिवपा खातीर आमी GSPCB च्या निर्देशांक पाळो दितात. तशेच पाळतले वा GSPCB दिता त्या निर्देशांक पाळो दितले.
iii.	रु. 12 LPA पुरायपणान अपुरो आसा. चलनवाडीक लागुन वर्सा वर्सा प्रमाण वाडी खातीर तजवीज केल्ली ना.	ईआयए अहवालात नमुद केला तो AAQ देखरेखीचो खर्च हो अंदाज आसा. गरजे प्रमाण देखरेखी खातीर अतीरीकत तजवीज करतले.
iv.	अहवालात बांधकाम सुवातेच्या लागी 3 देखरेख स्थानकां प्रस्तावीत करता. कार्यरत पांवड्यार ती बांधकाम सुवाते लागसार कित्याक आसपाक जाय. वावराक लागुन मार बसपाक शकता त्या सगल्या वाठारात ती फाफसल्ली आसुंक नाका व्हंय.	क्षमताय वाड प्रकल्पांत मुखेल अशे नागरी काम आसचे ना, फक्त मॅकेनीकल रेट्रेफीटींग आनी ल्हान अनुकुल संरचनात्मक काम करतले.

		AAQ देखरेख आनी ताचो अहवाल दिवपा खातीर आमी GSPCB च्या निर्देशांक पाळो दितात. तशेंच पाळतले वा GSPCB दिता त्या निर्देशांक पाळो दितले.
v.	नमुनो स्थानकांची देखरेख करपाक यंत्रणांची नेमणुक NGO कडेन दिवची.	AAQ देखरेख आनी ताचो अहवाल दिवपा खातीर आमी GSPCB च्या निर्देशांक पाळो दितात. तशेंच पाळतले वा GSPCB दिता त्या निर्देशांक पाळो दितले.
vi.	सरभोवतणच्या हवा दर्जो देखरेखीच्या, CPCB, MoEF, एप्रिल 2003 च्या मार्गदर्शक तत्वांप्रमाण सक्तीच्या नेमांचो उल्लेख ना	AAQ देखरेख NAAQS, 2009 प्रमाण केल्या.
47. वाय. सी. एच. सींग, 12 हेर वांगड्यां सयत		
i.	आमी सगले सावथ वेस्ट पोर्ट ली. सुरक्षे खाला काम करतात. हे आमच्या येणावळीचे मुखेल स्रोत आसा आनी आमच्या सगल्यांची कुटुंबा हे कंपनीचेर निंबुन आसात. म्हणुन ही कंपनी आमका चलपाक जाय.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
48. एम/एस. एस. एस. कन्नाटदार, 18 हेर वांगड्यां सयत		
i.	SWPL बंदराचे प्रदुशण करीना आनी फाटल्या पांच वर्सा परस अदीक काळा सावन काम करता. आमी सगले आनी आमची कुटुंबा आनी भुरगी ह्या बंदर सेवेचेर निंबुन आसात. म्हणुन आमका ही कंपनी चलपाची गरज आसा.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
49. प्रदीप आचरेकर, 5 हेर वांगड्या सयत		
i.	ही SWPL कंपनी सुमार दसका परस अदीक काळासावन काम करता आनी समाजाच्या अर्थीक, सांस्कृतीक आनी शिक्षणीक कामां खातीर मजत करता. आमी ह्या प्रकल्पाच्या फावरान आसात.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
50. रवींद्र सींग, 57 हेर वांगड्या सयत		
i.	SWPL सडा गावांतल्या बायलांचे सशक्तीकरण करुंक सक्रीयपणान काम करता. शीवपाची मशीनां, प्रशिक्षण, फॅशन डिजायनींग उपलब्ध केलां, कुटुंबाक मुळावी उपजिवीका उपलब्ध करुन दिता. आनी फुडाराकय तेंको दिता. आमी वाड प्रकल्पाच्या फावरान आसात.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
51. रोमी कुमार गुप्ता, 48 हेर वांगड्या सयत		
i.	SWPL न शाळांतल्या विद्यार्थ्यांक शिक्षणीक समान जशे की पुस्तकां, बांक, कंप्युटर्स, शाळेची इमारत आदी उपलब्ध करुन दिला. फुडारातय अश्या वावराक ते मदत करतले.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.

52. श्री प्रदिप सरोज, 10 हेर वांगड्या सयत		
i.	धक्को 5A आनी 6A च्या प्रस्तावीत विस्तार प्रकल्पातल्यान कितली रोजगार निर्मीती जातली. थळ्याच्या लोकांक प्राधान्य दिवपाची आमी मागणी करतात. कंपनी मान्य करता जाल्यार आमका कसलोच आक्षेप ना.	SWPL टर्मिनलांत सद्या काम करतात त्या वट्ट 400 कामगारांतले 60% कामगार गोंयकार आसात. प्रकल्प गटांत पडता तांतुत प्रस्तावीत क्षमताय वाडीची अंमलबजावणी केल्या उपरांत रोजगारांत उल्लेखनीय वाड जावची ना.
53. श्रीकांत 54 हेर वांगड्या सयत		
i.	SWPL फाटली 12 वर्सा काम करता आनी म्हाल हाताळता आनी उदरगतीच्या कार्यावळी खातीर काम करता. • कंपनीन अंगणवाडी बांधल्यात, म्हणुन आमी प्रकल्पांच्या फावरान आसात. • शाळांत तांणी शिक्षणीक सामान आनी भुरग्यांक पुस्तकां दिल्यात, म्हणुन आमी ह्या प्रकल्पांच्या फावरान आसात. • आमका रोजगार मेळला आनी म्हणुन आमची अर्थीक स्थिती सुधारल्या. म्हणुन आमी ह्या प्रकल्पांच्या उदरगतीच्या फावरान आसात. • शारांत हॉटेलां, कामगारां खातीर भाड्याची घरां, भाड्याच्यो सुवातो अशे तरेचो धाकलो अर्थीक तेंको कंपनीच्या वावराक लागुन तयार जाता. म्हणुन आमी विस्तार प्रकल्पाक तेंको दितात. • कर्मचारी आनी कंपनी आमची वाहनां भाड्यान घेता, म्हणुन बरे पैसे मेळतात. म्हणुन आमी ह्या प्रकल्पाच्या पुनर्वावराक तेंको दितात. • शाळां आनी शारांनी कंपनीन नितळसाण कार्यावळी खातीर फुडाकार घेतला. कोयराचे डबे उपलब्ध करुन दिल्यात, शौचालयां बांधल्यात. म्हणुन शाराची नितळसाण आनी सौंदर्य वाडला. • कंपनी कामगारांक वयक्तीक संरक्षण उपकरणां उपलब्ध करुन दिता, कामगारांच्या भलायकेची तपासणी करता, प्रदुशणाचेर नियंत्रण हाडता. म्हणुन प्रकल्पाच्या फावरान आसात. • आमी हे कंपनीक तेंको दितात कारण नव्यो भरती तयार जातल्यो. • आमची मागणी आसा की कंपनीन थळाव्यांक रोजगारा खातीर प्रधान्य दिवचे मागीर आमी प्रकल्पाक तेंको दितले.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
54. पवन कुमार, वास्को		
i.	SWPL फाटल्या 12 वर्सा परस अदीक काळा सावन काम करता, जाका लागुन उदरगत आनी रोजगार तयार जाता. आमी हे कंपनी वांगडा खुश आसात, आमका कसलीच हानी ना, हाका लागुन आमका खुप संदी मेळ्ळ्यो.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
55. मदन हळर्णकर, वास्को		

i.	हांव हया SWPL प्रकल्पाक तेंको दिता कारण ही कंपनी खुप बरी आसा, फाटली 10 वर्सा वयर काम करता, कंपनी बरी सुवीधा दिता, पगार वेळार दिता.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
56. अरुण कुमार, 5 हेर वांगड्या सयत		
i.	हया प्रकल्पाक तेंको दिता. ही कंपनी फाटल्या 5 वर्सा सावन बरे काम करता, सगले अधिकारी बरे आसात, काम सुरक्षीत आसा, सुरक्षेचेर प्रशीक्षण दितात.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
57. राजकुमार साव, वास्को		
i.	SWPL क लागुन उदरगत आनी रोजगार तयार जाता. आमी हे कंपनी वांगडा खुप खोशी आसात, आमका कसलीच हानी जांवक ना, हाका लागुन आमका खुप संदी मेळ्ळ्यो.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
58. अव्वन्ना चेदानी, वास्को		
i.	SWPL फाटल्या 15 वर्सा परस अदीक काळासावन कार्यरत आसा, हाका लागुन उदरगत आनी रोजगार तयार जाता. हे कंपनी वांगडा आमी खोशी आसात, आमका कांयच हानी ना, हाका लागुन आमका खुप संदी मेळ्ळ्यो.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
59. जफरुल्लाह शिकार, वास्को		
i.	हे उदरगतीक आक्षेप ना. SWPL हे MPT तले उत्तम बंदर. गोंयाक महसूल उपलब्ध करून दिता. CSR खाला कंपनी समाजाक स्वच्छ भारत अभियानाखाला जायत्यो ब-यो गोश्टी दीता. हे कंपनीचेर खुपशी कुटुंबा नीबुन आसात म्हणुन हाव कंपनी वांगडा खोशी आसा.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
60. संजय गोवींद घवारे, वास्को		
61. संजय महाले, वास्को		
i.	SWPL फाटल्या 12 वर्सा परस अदीक काळासावन कार्यरत आसा, SWPL क लागुन उदरगत, रोजगार तयार जातात. कंपनीन अंगणवाडीची उदरगत केल्या, शाळांखातीर उपकरणां, पुस्तकां भेटयल्यात. हे कंपनी वांगडा आमी खुप खोशी आसात. आमचो हे कंपनीक विरोध ना.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
62. दिपांकर पावल, वास्को		

i.	श्री दिपांकर पावल हावे पळयला की SWPL फाटल्या 12 वर्सा सावन काम करता आनी गोंय राज्याची उदरगत आनी प्रगती खातीर वावुरता. सकयल दिल्ल्या कारणांक लागुन म्हाका ह्या प्रकल्पाचेर आक्षेप ना. a) ते बंदराच्या उदरगती खातीर वावुरतात आनी MPT आनी गोंया खातीर महसूलाची निर्मिती करतात. b) वास्को आनी भोवतणच्या वाठारात ते रोजगाक तयार करतात. c) जायते ल्हान सहाय्यक वेवसाय जशे की हॉटेलां SWPL चेर नीबुन आसात. गाडी, बसीच्यो भाड्याच्यो सेवा SWPL चे नीबुन आसात. d) SWPL न CSR त बरो वावर केला. बायणा, बोयदातल्या शौचालयांचे नविनीकरण केलां. e) CSR खाला तांणी सगल्या शाळांक कोयराचे डबे दिल्यात. f) CSR खाला तांणी वास्को शारात उद्यान, हरीत दुभाजक आदींची उदरगत केल्या. g) CSR खाला तांणी खासा गरजेच्या विद्यार्थ्या खातीर शाळांक खेळपाची उपकरणां दिल्यात. h) CSR खाला तांणी 114 अंगणवाडींक उदक फिल्टर उपकरणां दिल्यात. i) स्वच्छ भारत अभियाना खाला कंपनी शार वेवस्थीत आनी नितळ दवरता. j) तांचो म्हाल धापिल्ल्या स्थितीत आनी रेल्वेत वता म्हणुन हावे कसलेच प्रदुशण जाता ते पळयिल्ले ना.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
63. संदिप महाले, वास्को		
i.	SWPL फाटल्या 12 वर्सा परस अदीक काळा सावन कार्यरत आसा, हाका लागुन उदरगत आनी रोजगार तयार जाता. हे कंपनी वांगडा आमी खोशी आसात, आमका कांयच हानी ना, हाका लागुन आमका खुप संदी मेळ्ळ्यो.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
64. झीनत खान, सडा		
i.	म्हजो घरकार फाटल्या 9 वर्सा सावन SWPL त काम करता. हाका लागुन आमची उपजिवीका चलता. आमका ही कंपनी वाडिल्ली जांय.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
65. मोहमद हुंचल, बोगदा		
i.	1 वर्सा सावन SWPL त काम करता. हाव मुळ कर्नाटकांतलो, हाव हांगा कामाखातीर आयिल्लो. हे कंपनीचेर खुपशी कुटुंबा निंबुन आसात. हाव आनी हे कंपनीत काम करता तांका सगल्यांक हे कंपनीची गरज आसा.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
66. शेदा कुमारी, सडा		

i.	म्हजो घरकार SWPL त फाटल्या पाच वर्सा सावन काम करता, जाका लागुन म्हजी भुरगी ब-या शाळेत शिकतात. खुपश्या लोकांची जीण हाका जोडिल्ली आसा.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
67. श्रीकांत शिंदे, सडा		
i.	हांव हया SWPL कंपनीत फाटल्या तीन वर्सा सावन काम करता. सावथ वेस्ट पोर्टात पर्यावरणाची राखण करपाक झुंजा पांवड्यार पांवला उबारतात. सगल्या कामगारांची सुरक्षा मतीत घेतल्या. सगल्या कामगारां खातीर हे बंदर गरजेचे आसा. हया बंदराक लागुन खुपश्या कुटुंबाची उपजिवीका चलता.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
68. बाबलो प्रसाद, वास्को		
i.	हाव आनी म्हज्या कुटुंबातले वांगडी हया बंदराचेर नौबुन आसात. आमी आमचे कुटुंब चलोवच्या खातीर युपी तल्यान हांगा आयल्यात. जर हे बंदर काम करना जाले जाल्यार भारताची वाड आनी उदरगत कशी जातली.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
69. शीवदयाळ, वास्को		
i.	हांव, म्हज्या पुराय कुटुंबातले वांगडी, भुरगी, भाव, आवय, बापुय हया बंदराच्या रोजगाराचेर जगतात. आमी जगपा खातीर युपीतल्यान आयिल्ले. हांव हे कंपनीचे उपकार मानता. म्हाका म्हज्या देशाची उदरगत करपाक जाय.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
70. कल्याणी मोहकर, बायणा		
i.	सावथ वेस्ट बंदराच्या उदरगतीक लागुन हया वाठारातलो सहाय्यक वेवसाय वाडतलो. गाडयो, चालक आनी ल्हान वेवसाय जशे की हॉटेलां, भाड्याची घरां हांची मागणी वाडतली. हाका लागुन गावक-यांची अर्थीक स्थिती वाडतली. वाठाराच्या उदरगती खातीर आमी हया प्रकल्पाक तेंको दीतात.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
71. जी. आर. चोडणकार, वास्को		
i.	फाटल्या 12 वर्सा सावन SWPL काम करता आनी गोंय राज्याची उदरगत आनी प्रगती खातीर काम करता ते हावे पळयला. सकयल्या कारणांक लागुन म्हजो हया प्रकल्पाक विरोध ना. a) ते बंदराच्या उदरगती खातीर काम करतात आनी MPT आनी गोंया खातीर महसुल तयार करतात. b) वास्को आनी लागसारच्या वाठारात ते रोजगार निर्मीती करतात.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.

	c) जायते ल्हान सहाय्यक जशे की हॉटेलां SWPL चेर निंबुन आसात, गाडी, बस भाड्याची सेवा SWPL चेर निंबुन आसा. d) SWPL CSR वाठारात बरो वावर करता. बायणा, बोगदा वाठारांतल्या शौचालयांचे नवीनीकरण केलां. e) CSR खाला तांणी सगल्या शाळांक कोयराचे डबे दिल्यात. f) CSR खाला तांणी वास्को शारात उद्यान, हरीत दुभाजक आदींची उदरगत केल्या. g) CSR खाला तांणी खासा गरजेच्या विद्यार्थ्यां खातीर शाळांक खेळपाची उपकरणां दिल्यात h) CSR खाला तांणी 114 अंगणवाडींक उदक फिल्टर उपकरणां दिल्यात i) स्वच्छ भारत अभियाना खाला कंपनी शार वेवस्थीत आनी नितळ दवरता. तांचो म्हाल धापिल्ल्या स्थीतीत आनी रेल्वेत वता म्हणुन हावे कसलेच प्रदुशण जाता ते पळयिल्ले ना.	
72. सुदेश गुंजीकर वास्को		
i.	फाटल्या 12 वर्सा सावन SWPL काम करता आना गोंय राज्याची उदरगत आनी प्रगती खातीर काम करता ते हावे पळयला. वास्को आनी लागसरच्या वाठारात केल्ल्या जायत्या CSR वावराचो हाव भाग आशिल्लो. ह्या दरगतीच्या वावराक म्हजो आक्षेप ना आनी हांव हे संघटने वांगडा खोशी आसा.	मतां मान्य आसात आनी तांची तोखणाय करतात.
73. वसंत नायक, पंचायत चिकोळणा, बोगमाळो		
i.	आमचे पंचायतीक ह्या भोवशीक सुनावणेची कयलीच म्हायती मेळुंक ना आनी ईआयए अहवालाचो मसुदोय मेळुंक ना. ईआयए अहवालाची प्रत आमका उपलब्ध करून दिवची अशी विनंती आमी करतात, त्या उपरांत योग्य तारखे वांगडा आमी आमचे म्हणणे, विचार, आक्षेप, सुचोवण्यो आसल्यार, MoEFCC न थारायिल्ल्या भोवशीक सुनावणेच्या मार्गदर्शक तत्वां प्रमाण दितले.	ईआयए अहवालाच्या मसुद्याच्यो प्रती GSPCB न ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 त दिल्ल्या सुवातांचेर उपलब्ध करून दिल्ल्यो आनी प्रकल्प वाठारात वितरीत केल्ल्यो. ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 (दुरुस्त) त थारावन दिल्ली सगली आवश्यकता आमी पुराय केल्या.
74. टी. टी. श्रीधरन, वास्को, गोंय.		
i.	प्रस्तावकांनी फावो तीतले लक्ष दिंवक ना आनी वास्को शाराच्या वाठारात कोळसो प्रदुशण नियंत्रीत करपाक फावो तीतली पावलां उबारपाक घाळसाण केल्या.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
ii.	प्रदुशणाच्या पांवड्यार नदर दवरपाक प्रस्तावकांनी फावो ती पांवला उबारुंक ना. भोवशीक विरोधा उपरांत GSPCB कारवाय केली आनी हाताळणी क्षमताय 5.5 MMT वेल्यान 4.5 MMT इतली केली.	GSPCB च्या निर्देशांक योग्य आनी बेगोबेग आवश्यक पाळो दिल्लो आनी योग्य प्रक्रीया पाळुन प्रस्न सोडयिल्लो.

iii.	कोळसो धुल्लाचे उदकाचे मीश्रण समुद्रात वचपा पासून आडावपाक प्रस्तावक फावो तीतले आनी योग्य उपाय करीनात. हाका लागुन सागरी जिवीत आनी पर्यावरणाचे भरुन ना येवपी लुकसाण जाता.	पावसाचे दिस तशेच हेर मोसमातय म्हालाचो धापिल्ल्या स्थीतीत साठो करतात. सुधारणा सुवातेर म्हालाच्या धाकल्या उक्ते सुवातेक लागुन व्हावपी उदक तयार जाता जे साठो (स्थायीक) तळ्यात एकठांय करतात, जंय गाळ बसता जाता. कोळसो हो सैमीक तरेन तयार जावपी भुगोलीक म्हाल आनी वीखारी/धोकादायक म्हाल न्हय.
iv.	प्रस्तावकांनी तांचो प्रकल्प 5000 MT अमोनीया साठो टाकयेच्या सामको लागी स्थापीत केला, जाका लागुन मुरगाव तालुक्याक गंभीर धोको उप्रासला. म्हणुन वाडीव क्षमताय हाताळणी प्रस्तावीत ना.	क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण MSIHC नेम, 1989, (दुरुस्ती 2000) प्रमाण कसलोच धोकादायक म्हाल हाताळपाचो प्रस्ताव ना. सद्याच्या आनी प्रस्तावीत वावराक लागुन ऑफसायट घडणुको, (SWPL वाठाराच्या शीमेच्या भायर परिणाम जावपी) जावपीची शक्यताय ना.
v.	वयर दिल्ले सादरीकरणाक हानी करीनास्तना, जर संबंधीत अधिकारणी असो निश्कर्श काडता की प्रकल्प सद्याच्या क्षमतायेच्या पांवड्यार वा वाडीव पांवड्यार कोळसो हाताळणी चालु दवरुंक सोदता जाल्यार सकयल दिल्ले सुरक्षा उपाय प्रस्तावीत आसात.	
	a. मुंबय उच्च न्यायालयाच्या गोंय खंडपीठान 24.02.2012 दिसा दिल्लो निवाडो मुरगावांतल्या कोळसो हाताळणीक पुरायपणान लागु जाता आनी म्हळ्यारच कोळश्याचो वावर धापिल्ल्या परिस्थितीत करुंक जाय.	मान्य आसा. टर्मिनलाचेर कोळश्याचो म्हाल सदाच धापिल्लो आसता आनी फुडाराकय तशेच करतले.
	b. कार्यकारी सारांशाच्या शमन उपायां प्रमाण: वायु प्रदुशण, कोळसो 12 मी. उंचीचेर साठयतले, जाची देंवती 35 डिग्री आसतली. अशे सादर करतात की निर्देशा प्रमाण, GSPCB न कोळश्याच्या साठ्याची उंचाय 5 मी मेरेन मर्यादीत दवरल्या.	टर्मिनलांत कोळश्याच्या धुल्लाच्या उत्सर्जनाचे नियंत्रण करुंक SWPL न साठ्याची योग्य उंची आनी 12 मी उंचीच्या वींड शिल्डा वांगडा धापिल्ल्या साठ्याचेर भर दीला.
	c. उच्च न्यायालयाच्या आदेशा प्रमाण स्वतंत्र आनी नामनेच्या यंत्रणेच्या नियुक्त्यां खातीर प्रदुशणाच्या पांवड्याचेर, कोळसो साठ्याच्या उंचीचेर, हाताळणीच्या पद्धतीचेर, लोडिंग आनी अनलोडिंग वावराचेर नेमान नदर दवरप अस्तीत्वांत आसप आनी बंधनकारक आसा.	आमी ह्या संबंदान GSPCB च्या निर्देशांक पाळो दितले.
vi.	MPT च्या मानादीक अध्यक्षांनी म्हणिल्ले की सुमार 100 क्रुज जहाजां मुगाव हार्बरात हाडपाचे ते यत्न करतात. इतले व्हडले पर्यटक, जहाजांचे कॅप्टन कोळसो प्रदुशणाचेर नाराज आसात. म्हणुन हाचो पर्यटन वेवसायाचेर परिणाम जातलो.	MPT केल्ल्या धक्को वाटपा प्रमाण क्रुज टर्मिनल आनी आमच्या वावराचे सहअस्तीत्व आसा.
vii.	प्रस्तावक आनी हेर कोळसो कंपन्यांनी कोळश्याच्या प्रदुशणाची बाधा जाल्ल्या लोकांक वैजकी मजत करपाक जाय.	आमी CSR वावर प्रमाणिकपणाच्या हेतून करतात. थळाव्या रहिवाशींच्या सगल्या साधनसुविधा आनी हेर गरजां खातीर सहकार्य करपाक आमच्या क्षमताये प्रमाण आमी उत्तम काम करतले.
75. वास्कोतले सगले नागरीक		
i.	20.03.2017 दीसा थारायिल्ल्या भोवशीक सुनावणेची सुवात अदीक लोकांक आस्पावन घेवपाक बदलल्या.	NA
76. डॉम्नीक नोरोन्हा, साश्ट, गोंय		
i.	हो प्रस्ताव, प्रस्तावीत कोळसो टर्मिनलाक आक्षेप म्हण मानचो अशी विनंती. दांडवाडो शीर्ली, साश्ट गोंय, पंचायतीत संमत केल्लो थाराव.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिंवक ना.

ii.	गोंय ह्या सुंदर राज्याची वेगळी वळख ते नश्ट करतले. हाका लागुन लागसरच्या वाठारात हानीकारक वास आनी घटक जातले. रस्तो येरादारी, कार्गो ऑपरेशन्स, जहाजांची येरादारी, कोयर आदी हांका लागुन आवाज आनी कंपना निर्माण जातात.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिंवक ना.
77. सावीयो, कोरीया, मांगोर हील, वास्को.		
i.	ईआयए अर्धवट आनी अपुरो आसा. हांतुत मुरगाव बंदरावेल्या हेर कोळसो आनी लोह खनीज हाताळणी वावरा कडेन दुर्लक्ष केलां आनी पर्यावरण आनी पर्यावरण शास्त्राचेर जावपी एकठाय परिणाम मतीत घेवपाक अपेस आयला आनी दुर्लक्ष केलां.	ईआयए अहवालात SWPL च्या आवारात जावपी वावर आनी तांची प्रदूशण क्षमताय आनी सद्याचे /प्रस्तावीत शमन उपायांचे विस्तारान वर्णन केलां. हेर धक्क्यांचेर हेर म्हाल हाताळप हो MPT चो अधिकार. त्या भायर, प्रकल्प क्षेत्रात सरभोवतणच्या हवेच्या दर्ज्याची देखरेख जायत्या स्थानकांचेर जाता. ह्यो नोंदी बंदराच्या आवारातल्या वावराची एकठाय नोंद दिता आनी ईआयए अभ्यासा खातीर आधाररेखा तयार जाली जी AAQ मानकांच्या मान्यताय प्राप्त मर्यादेंत आसा. आधारभूत पर्यावरणीय देखरेख MPT वाठारातल्या हे सद्याच्या उद्देग/वावरांतल्यान जावपी प्रदूशणाचे योगदान मतीत घेता. मापदंडांच्या देखरेखीच्यो सुवातो अशे तरेन वेंचल्यात की वाठारातल्या वेगवेगळ्या स्रोतांतल्यान जावपी प्रदूशणाची मॅजणी जाता. वेगवेगळ्या पर्यावरणीय मापदंडांच्या नमुनो सुवातांचो तपशील प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्ज्यांत दिला.
ii.	PP न महत्वाचे पर्यावरणीय तथ्य चुकीचे पद्धतीन सांगला आनी दामुन दवरला. आनी EAC कडेन व्हडा प्रमाणात फटींगपणा केल्यात. a. परिशिष्ट I फॉर्म I वा ईआयए अहवालाच्या मसुद्यात धक्को 7 चेर दुसरो कोळसो हाताळणी टर्मिनल आसा ह्या वीशी कुजबुज लेगीत ना. b. परिशिष्ट I च्या फॉर्म 1 च्या पैरा 9 त आनी फॉर्म I च्या पैरा III अ. क्र 11 त महत्वाचे सत पुरायपणान दामुन दवरला आनी चुकीचे पद्धतीन सांगला. परिणामी सद्याच्या कोळसो हाताळणी वावराचो. PP न विस्तार केल्या उपरांत धक्को क्र. 7 आनी सद्याच्या/प्रस्तावीत वावराचो, पर्यावरण आनी पर्यावरण शास्त्राचेर एकत्रीत परिणाम ईआयए त मतीत घेतलो ना. c. त्या व्यतीरिक्त, लोह खनीज धक्को क्र. 9 सामान्य म्हाल धक्को 10 आनी 11 जंय लाकुड जिप्सम आनी हेर वावराचो एकत्रीत परिणाम फॉर्म I आनी ईआयए अहवालात दामुन दवरला. d. प्रस्तावीत प्रकल्पाचो पर्यावरणीय परिणाम मेजपाक स्पष्टपणान संरचनात्मक अपेस आयला. ईआयए अधिसूचोवणी 2006 च्या परिशिष्ट ए च्या फॉर्म I पैरा 9 प्रमाण ते सक्तीचे आसा. e. विहीत अर्जाचो फॉर्म I त दिल्ल्या म्हायतीच्या आधाराचेर EAC न ToR निश्चीत केल्ले, म्हणुन दामुन दवरिल्ले महत्वाचे सत आनी दिल्ली चुकीची म्हायती ह्या प्रकरणाच्या मुळामेरेन आसा. PP न हे खबर आसून, मुद्दाम आनी वायट हेतान केला आनी EAC कडेन फटींगपणा केल्यात. म्हणुन हाव अशे म्हणता की, वयर दिल्ली महत्वाची म्हायती दामुन दवरली आनी चुकीची म्हायती	a. उपकार करुन 84(i) क दिल्लो आमचो प्रतीसाद पळयात. b. EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला. आधारभूत पर्यावरणीय देखरेख MPT वाठारातल्या हे सद्याच्या उद्देग/वावरांतल्यान जावपी प्रदूशणाचे योगदान मतीत घेता. मापदंडांच्या देखरेखीच्यो सुवातो अशे तरेन वेंचल्यात की वाठारातल्या वेगवेगळ्या स्रोतांतल्यान जावपी प्रदूशणाची मॅजणी जाता. वेगवेगळ्या पर्यावरणीय मापदंडांच्या नमुनो सुवातांचो तपशील प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्ज्यांत दिला. c. उपकार करुन 84(i) क दिल्लो आमचो प्रतीसाद पळयात d. उपकार करुन 84(ii.b) क दिल्लो आमचो प्रतीसाद पळयात e. आमी EC ची प्रक्रिया ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्त) प्रमाण केल्या, जांतुत सगली सादरीकरणां पारदर्शक पद्धतीन केल्यात. आरोप केला त्या प्रमाण, प्रकल्पाच्या वावरात, EAC, MoEFCC वा हेर खंयच्याय वैधानीक यंत्रणे कडल्यान खंयचेय सत वा म्हायती

	दिल्ल्याचे नदरे मुखार दवरून, नवो विस्तार /ToR चो प्रस्ताव EAC न मतीत घेवचो आनी त्या परांत नवी भोवशीक सल्लोमसलतीची प्रक्रीया घेवची.	लिपोवपाचो यत्न करूंक ना.
iii.	ईआयए अहवालाचो मसुदो अपुरो आसा, कारण निश्चीत TOR मतीत घेवप हांतुंत वगळला, म्हळ्यारच वारो आनी जीओ भार कार्यक्षम आशिल्ल्या, जीओडेसीक वा अणुवृत्त आकाराच्या घुमटी वांगडा धापिल्ल्या साठो शेडीच्या शक्यतायेवेलो अभ्यास सादर करूंक; a. ईआयए अहवालात धापिल्ल्या साठो शेडीच्या शक्यतायेचेर अभ्यास दिश्टी पडना ना आनी ईआयए अहवालाचो मसुदो ह्या गंभीर TOR चेर मौन आसा. b. PP जयगड बंदराचेर 15 MMTPA कोळसो हाताळणी सुवीधा चलयता जंय 105 x450 मी धापिल्लो कोळसो साठो आसा. c. ज्या वाठारात भरपुर उश्णकटीबंधीय पावस पडता वा लोकसंख्येच्या केंद्रात कोळश्याचो उक्तो साठो समस्याकारक आसता, थंय साठो धापुंक जाता - देखीक साठो घुमटी वा सीलो. घुमटी वा कोठीच्या प्रकारचो बंद कोळसो साठो हो खुप आदर्श धुल्ल विरोधी उपाय. PP च्या प्रकल्पाचेर अशे तरेची सुवीधा, कोळश्याचे बारीक कण वा-याक लागुन उडपाचे आडायतले, मान्सून काळात उर्जा उत्पादन खर्च उणो करून, मान्सून काळात कोळसो ओलो जावपा पासून आडावन, सुकोवपाचो व्हडा प्रमाणात खर्च वाटोवन, कोळसो साठ्याचेर फावारणी करपाचो उदकाचो वापर व्हडा प्रमाणात उणो करून हे फायदेशीर थारतले. PP च्या मुरगाव बंदरावेल्या विस्तार प्रकल्पात अशे तरेचो धापिल्लो कोळसो साठो उपलब्ध ना करपा फाटले कारण किते आसा? हांव अशे म्हणता की PP क तांच्या ईआयए चो परतुन विचार करून आनी वयर दिल्ले ToR (म्हळ्यारच, जीओडेसीक वा अणुवृत्त आकाराच्या घुमटेत धापिल्लो कोळसो साठो) आस्पावीत करपाचो निर्देश दिवप योग्य थारतले आनी पुनर्मुल्यांकन परत भोवशीक सल्लोमसलती खातीर, त्या उपरांत छाननी खातीर दवरचे.	ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 (दुरुस्त) त दिला त्या प्रक्रिये प्रमाण ईआयए अहवालाच्या मसुद्याचेर आधारून भोवशीक सुनावणी आसा. भोवशीक सल्लोमसलत प्रक्रियेत मेळिल्ल्या वक्तव्यांचेर आदारून ईआयएक निमाणे रुप दितले आनी कसलोय उणाव आसल्यार, तो फावो ते तरेन पयस करतले. a. पुर्व-अभियांत्रिकी धापिल्ल्या संरचने खातीर अभियांत्रिकी व्यवहार्यता चालू आसा, ही क्रियाशील सुविधा आशिल्ल्यान, धापिल्ल्या शेडीची कार्यवाही आनी उबारणी करपाक आव्हाना आसात. हे EAC, MoEFCC क ईआयए सादरीकरणा वेळार दितले आनी ताचे बांधकाम व्यवहार्यता आनी MOEFCC च्या मान्यताये प्रमाण करतले. खरे म्हळ्यार जयगड सुविधा आदर्श म्हण हेर बंदरांचेर पाळतात. आमी EAC, MoEFCC च्या निर्देशांक पाळो दितले. b. निरीक्षण ह्या प्रकल्पा कडेन सुसंगत ना. c. सुचोवणी आनी निरीक्षणां योग्य भावनेन घेतल्यात आनी धापिल्ल्या शेडीच्या डिजायनाच्या अभ्यासात वापरतले. मात, सदयाच्या वावरात म्हाल धापिल्लो आसता अशे आमी परतुन सांगतात, क्षणीक उत्सर्जन तयार जावपाच्यो सगल्यो शक्यताय योग्य, उद्देगान मान्य केल्ले /नेम आनी प्रभावी पद्दतीनी (धापप, फवारणी, धापिल्ले वाहक, बंद हस्तांतरण टॉवर, अशे तरेचे.) सोडयल्यात. ह्या व्यतीरिक्त, सध्याच्या वावरात भारत सरकारान अधिसूचित केल्ले वायु उत्सर्जन मानकांक (NAAQS, 2009) आमी पाळो दितात.
iv.	ईआयए अभ्यास अपुरो आसा, कारण रेल्वे डब्यांनी कोळश्याच्या येरादारी वेळार जावपी पर्यावरणीय परिणामां कडेन तो पुरायपणान आडनदर करता. a. ईआयए अहवालात अशे म्हळां की म्हालाची येरादारी पुरायपणान रेल्वे डब्यांनी जातली, मात कर्नाटकांतल्या विजयनगरातल्या JSW स्टील कारखान्या मेरेन रेल्वे मार्गान कोळशाची येरादारी करतना जातल्या पर्यावरणीय परिणामां कडेन अभ्यासात पुरायपणान दुर्लक्ष केलां. b. हांव वास्को रेल्वे स्थानकाच्या सुमार 700 मिटर SW वाठारात आनी SWR BG रेल्वे लायनीच्या 530 मिटर अंतराचेर रावता. हांव आनी म्हजे कुटुंब फाटल्या दसक भरांत कोळश्याची येरादारी करपी रेल्वे डब्यांतल्यान जावपी धुल्लाचे उत्सर्जन सोसतात. c. मुरगांव बंदर ते लोंढां मेरेनच्या BG रुळाचे दुपदरीकरण करपाचो प्रस्ताव आसा जाका लागुन हो	निरीक्षण समा ना. a. ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 (दुरुस्ती)त दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण ईआयए करचे खातीर SWPL न संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन MoEFCC, नवी दिल्ली कडल्यान मेळयल्यात EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला. ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 (दुरुस्ती)त दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण ईआयए करचे खातीर SWPL न

मार्ग "कोळसो कॉरीडॉरात" रुपांतरीक जातलो. d. मुरगांव बंदर ते तोरानगल्लु कर्नाटका मदले अंतर सुमार 415 किमी आसा आनी प्रस्तावीत वाडीक लागुन वास्को -ते वास्को फेरयेचो वेळ 6 वरां सयत दर दीसा 12 - 15 रॅकांची येरादारी जातली. कोळसो ट्रेनींच्या हालचालींक लागून, गाडयांच्या उक्त्या पृष्ठभागाक लागून, परजीवी कोळसो आनी वाहनांतल्यान फैलाव जाल्ल्यान कोळश्याचो धुल्ल रेल्वे कॉरीडोरात आनी त्या वाठारात फाफसतलो. e. कोळश्याचो धुल्ल आनी कण रेल्वे कॉरीडोरांतल्यान सरभोंवतणच्या समुदायाचेर फाफसतलो त्या वीशी ईआयए अहवालात कसलोच डेटा ना. AAQ मानक आनी रेल्वे कॉरीडोराची देखरेख करुन ताचे मुल्यांकन करुंक जाय. PP न हवा बोगदो अभ्यास, ताडपत्रीतल्यान धुल्ल फाफसोवपाचो आकडो, उंचाये कडेन संबंधीत वायुगती शास्त्र आनी भाराची मांडणी हांचेर अभ्यास करुंक ना. f. डीजलाच्या वापराक लागुन ट्रेनीं, कणांचे (PM 2.5) उत्सर्जन करतात, तशेच आवाजाचे प्रदुशण जाता. रेल्वे लायन अस्तंत घाटांतली संरक्षीत रानां आनी संरक्षीत वाठारातल्यान धांवता. कोळश्याचो धुल्ल लागसारच्या झाडांच्या पानांचेर बसतलो आनी तांच्या फोटोसींथेसीस क्षमतायेचेर परिणाम जातलो. g. वाड जाल्या उपरांत दर दीसा 12 - 15 रॅकांची कल्पना ईआयए अभ्यास मुसुदयात केला, सद्याचे हेर आनी प्रस्तावीत MPT विन्मुख रेल्वे येरादारी मतीत घेवन रेल्वे येरादारीचेर एकठांय जावपी परिणामांचे विश्लेशण करुंक ना. h. पर्यावरणीय प्रदूशणा वांगडाच, रेल्वे रुळ हुंपपी रस्तो येरादारी आनी पादाचारी हांचेर जावपी परिणाम मतीत घेतलो ना. वाडील्ल्या रेल्वे येरादारीक लागुन फाटक आशिल्ल्या रेल्वे क्रॉसींगाचेर परत परत ब्लॉक जावन गर्दी जातली आनी ताका लागुन थळावी लोकसंख्या, वेवसाय आनी आपत्कालीन सेवांचेर परिणाम जातलो. i. अभ्यासात अशे निष्पन्न जाला की 0.05% ते 1% कोळसो येरादारी वेळार शेणता. हे प्रमाण येरादारीचो प्रकार आनी फेरयेच्या अंतराचेर निंबुन आसता, मात देशभरातली सगली कोळश्याची येरादारी मतीत घेतल्यार हे प्रमाण खुप जाता. विस्तारा उपरांत फक्त PP च्या वावरांतच एमपीटी ते तोरानगल्लु रेल्वे रुळा मजगती 415 किमी रेल्वे लायनींत दर वर्सा 130000 MT कोळसो/कोक शेणुन ताचो फैलाव जातलो. अंशीक शमन उपाय म्हणुन, निमाण्या EIA/EMP त सकयल दिल्ले उपाय मतीत घेवचे अशे हांव सुचयता. a. कोळश्याचो धुल्ल भायर पडचो न्हय म्हण धातु वा फायबरग्लास धांपणी कोळश्याच्या गाडयांक बसोवची. योगायोगान कोळसो येरादारीत ही संसारातली सगल्यात उत्तम कृती म्हण मानतात. गोंयाक संसारातल्या उत्तम कृतीचो अधिकार आसा, ताडपत्री ह्या दुय्यम श्रेणीच्या उपायाचो न्हय.	संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन MoEFCC, नवी दिल्ली कडल्यान मेळयल्यात. रेल्वे येरादारी हो चालू वावर. क्षमताय वाड प्रकल्पाचो भाग म्हण अतिरीक्त म्हालाची हाताळणी आस्पावन घेवपा खातीर विस्तराची गरज ना, कारण अतिरीक्त म्हाल हाताळपाक सद्याची साधनसुविधा फावो तितली आसा. b. कोळसो धांपिल्ल्या रेल्वे डब्यातल्यान येरादारी करतात. ट्रेनीचे डबे धांपपाचो वावर लोडींग वावरा उपरांत बेगोबेग आनी आपचलीत रितीन पुरायपणान दोरीन सुरक्षीत करुन इन-मोशन वाहन लोडींग यंत्रणा वापरुन करतात, हाका लागुन कलसोय म्हाल भायर करपाची कसलीय शक्यताय उरना. हो शून्य- आडवाद आनी शून्य चुक वावर, जो प्रकल्पाचे प्रस्तावक पुराय कडकपणान करतात. c. SWPL वरवी रेल्वे रुळाचे दोट्टीकरण करपाचो प्रस्ताव ना. मालातली वाड सद्याच्या रेल्वे साधनसुविधेत आस्पावन घेवपाक जाता. d. कोळसो धांपिल्ल्या रेल्वे डब्यातल्यान येरादारी करतात. ट्रेनीचे डबे धांपपाचो वावर लोडींग वावरा उपरांत बेगोबेग आनी आपचलीत रितीन पुरायपणान दोरीन सुरक्षीत करुन इन-मोशन वाहन लोडींग यंत्रणा वापरुन करतात, हाका लागुन कलसोय म्हाल भायर करपाची कसलीय शक्यताय उरना. हो शून्य- आडवाद आनी शून्य चुक वावर, जो प्रकल्पाचे प्रस्तावक पुराय कडकपणान करतात. e. उपकार करुन 84(iv.d) क दिल्लो आमचो प्रतीसाद पळयात f. रेल्वेचो वावर भारतीय रेल्वेच्या नियंत्रणात आसा. g. उपकार करुन 84(iv.a) क दिल्लो आमचो प्रतीसाद पळयात h. सद्या आनी फुडारातय म्हालाची रस्त्यावेल्यान येरादारी ना. प्रस्तावीत म्हालाची येरादारी, सद्याच्या रेल्वे रेळाच्या अतिरीक्त क्षमताये वरवी ताच्या विस्तारा बगर करतले. i. उपकार करुन 84(iv.d) क दिल्लो आमचो प्रतीसाद पळयात a. कोळश्याची वाहना जीओटेक्स्टायल /लवचीक पोलीथीन चादरांनी धांपप हे सार्वत्रीक, उद्देगान मान्य केल्ले /नेम आनी प्रभावी पद्दत आसा. धांपिल्ल्या वाहनांतल्यान उत्सर्जन जावपाची
--	--

	b. उरिल्लो कोळसो परत मुरगाव बंदरात वचपा पासून आडावपाक परावलंबी भार पुरायपणान काडप आनी अनलोडींगा उपरांत कोळसो गाडयो नितळ करप/धुवप. c. AAQ देखरेख स्थानकां रेल्वे कॉरीडॉरा बरोबर गोंय SPCB स्थापन केल्यात, आनी ताचो खर्च PP न करप. d. रेल्वे रुळावेल्या फाटक आशिल्ल्या सगल्या मुखेल रस्तो क्रोसींगाचेर उड्डाण पुलांचे बांधकाम.	शक्यताय ना. तशेच, उपकार करून आमचो 84(iv.d) क दिल्लो प्रतीसाद पळयात. b. रोलिंग साठ्याचेर आमचे कांयच नियंत्रण ना कारण तो भारतीय रेल्वेच्या मालकीचो आसा. साठो तांच्या मुक्कामार वाहन-टिपलींगावरवीं रिती करतात, जाका लागून कसलोय बाकी म्हाल उरपाची शक्यताय नासता. म्हळां तशे परजीवी माल, आसलो जाल्यार वाहनाच्या पोंदा पुडून उरून वायु उत्सर्जन जावपाची संभावना ना. c. प्रस्न आमकां विचारुंक ना. d. रेल्वेचो वावर भारतीय रेल्वेच्या नियंत्रणांत आसा.
v.	दर दीस 7 लाख लीटर उदकाची पुरवण करपाच्या स्रोताच्या वाठारात उदकाचो ताण ईआयए त अभ्यासूंक ना: a. अर्ज फॉर्म I त पुराय ऑपरेशनात 7 KLD ची अपेक्षा उक्तायल्या जी गोंय PWD च्या सद्याच्या वाटणीतल्यान पुराय करतले. ईआयए अहवालाच्या मसुद्यात कोश्टक 4.4 त वाडी उपरांत उदकाचो वापर 5 KLD म्हळां जो सध्या 3.1 KLD आसा. प्रस्तावीत प्रकल्पा खातीर उदकाचो वापर 625 थळाव्या घराब्यांची दिसपट्टी गरज पुराय करपाक फावो तीतली आसा. b. ईआयए अहवालात ह्या मोलादीक सामाजीक स्रोतां कडेन पुरायपणान आडनदर केल्या आनी वाठारातलो उदकाचो ताण वा PWD च्या पुरवणे वेळो ताण मतीत घेवपाक अपेस आयला. c. सांड उदक प्रक्रीया सुवीधा, उदकाचो पुनर्वापर, उदकाचे संवर्धन आनी भूजल परत भरपाक पावसाच्या उदकाचो साठो हांचो तपशील आस्पावीत करुंक ना. d. राज्यांच्या जायत्या वाठारात उदकाचो भरपुर उणाव आसा आनी टँकरा वरवीं उदकाची पुरवण करची पडता. कर्नाटकांत येरादारी करपा खातीरच्या कोळश्याच्या साठ्याचेर फवारणी करुंक हे जांय.	a. धुल्ल दमना खातीर प्रस्तावीत 700 kld उदकाचे अपेक्षीत प्रमाण फॉर्म 1 त नमुद केल्ले. ईआयए अहवाल, प्रकरण 5, विभाग 5.3.2, पान क्र. 5-15 त प्रमाणात 500 kld इतली सुधारणा केल्या. बंदर टर्मिनलाचेर सद्या MPT च्या STP कडल्यान 200-250 kld प्रक्रीया केल्ले सांड उदक वापरता. बायणात PWD च्या कार्यरत आशिल्ल्या 2300 kld CETP कडल्यान धुल्ल दमना खातीर उदकाचे अतिरिक्त प्रमाण घेवपाचो प्रस्ताव आसा. म्हळ्यारच खंयच्याय प्रतीस्पर्धी वापरकर्त्याकडेन उदक घेवचे ना. b. वयर केल्ल्या आमच्या वक्तव्या उपरांत हे निरीक्षणाचो संबंध ना. c. विस्तारीत जल संतुळन आकृती ईआयए अहवाल, प्रकरण 5, पर्यावरणीय वेवस्थापन आराखडो, विभाग 5.3.2, पान क्र. 5-15 चेर दिला. d. वयर केल्ल्या आमच्या वक्तव्या उपरांत ह्या निरीक्षणाचो संबंध ना.
vi.	सद्याच्या वावरात PP चे पर्यावरणीय नेमांक पाळो दिवप निर्शेणेचे आसा. गोंय SPCB EPA 1986 खाला सकयल दिल्ल्या मान्यतायेच्या उल्लंघना खातीर PP निर्देश जारी केल्यात. a. जो मेरेन गोंय SPCB स्रोत विभाजन अभ्यास करीना आनी PP चे सद्याचे कोळसो हाताळणी वावर पर्यावरणीय नेमां प्रमाण आसात हांचे प्रमाणन जायना तो मेरेन फुडल्या विस्ताराक परवानगी मेळची ना. b. फाटल्या दसकांत मुरगाव पत्तन न्यासातल्या सद्याच्या वावराक लागून जावपी व्हडा प्रमाणातले अमर्यादीत कोळसो कोक प्रदुशण वास्को शार आनी सरभेवतणच्या वाठारात पळयला, हाचो गुन्यावकार PP, सावथ वेस्ट पोर्ट आनी अदानी मुरगाव बंदर टर्मिनल ली. चलयता. c. हो दावो सिद्ध करुंक विधानसभेतल्या तपासातल्या रुपात भरपुर डेटा आसा, सद्याच्या भूरांकुळ वायु प्रदुशण पांवड्यार फुडली भर घालपाक परवानगी दिवपाक ते उपयुक्त थारतले. d. AAQM चो डेटा जोडला जो AAQ मानकांच्या उल्लंघनात आसा. जो अदानी कोळसो टर्मिनलाच्या संयोजनात आसा.	a. GSPCB न दिल्ल्या निर्देशांचे गरजेचे पालन योग्य रितीन आनी बेगोबेग केल्ले आनी योग्य प्रक्रियेक पाळो दिवन प्रकरण सुटावे केल्ले. CPCB न अधिसूचीत केल्ले वायु उत्सर्जन मानकांक (NAAQS, 2009) आमी पाळो दितात. b. ईआयएचो भाग म्हण केल्ले सरभोवतणचे विश्लेशण तशेच हेर नियमीत देखरेख अशे दाखयता की सरभोवतणच्या हवेचे मानक उत्सर्जन नियंत्रण उपाय जाग्यार आशिल्ल्यान टर्मिनलाच्या वाठारात निश्चीत केल्ल्या पल्ल्यात आसा. c. प्रस्न विचारुंक ना, म्हणून जाप दिवुंक ना. d. वक्तव्य PP क निर्देशीत नाशिल्ल्यान प्रतीसाद दिवुंक ना.

	e. हाचो परिणाम म्हण, वास्को आनी मुरगाव तालुक्यांतले नागरीक आनी खासा करून आमच्या भुरग्यांक कोळश्याच्या धुलाच्या उच्च PM10 पांवड्याच्या प्रकाराक सेगीत संसर्ग जाल्ल्यान हानी जाता आनी गंभीर भलायकेच्या समस्येची बाधा जाता, जांतुंत श्वसनाची दुयेंसा, इस्कीमीक काळजाची दुयेंसा आदींचो आस्पाव आसा. तरीय PP चो ईआयए अभ्यास अहवाल अशे दाखयता की PM पांवडो नैमां भीतर आसा. योग्य उदरगती वांगडा प्रदुशण नियंत्रणात दवरपाक कडक उपाय आसपाक जाय. ह्या परिस्थितीत गोंय राज्य प्रदुशण नियंत्रण मंडळ स्रोत नियुक्ती अभ्यास हातात घेवपाचो प्रस्ताव दवरता.	e. भारत सरकारान अधिसूचित केल्ले वायु उत्सर्जन मानकांक (NAAQS, 2009) आमी पाळो दितात.
vii.	प्रकल्पाची सुवात CRZ वाठारात येता. गोंय किनारी वाठार वेवस्थापन अधिकारणीची (GCZMA) मान्यताय, शिफारस मेळयिल्ली ना. स्वाभावीकपणान प्रकल्प CRZ अधिसूचोवणी 1991 च्या कार्यक्षेत्रा खाला येता. हे फॉर्म -I पैरा 1 (मुळावी म्हायती) अ. क्र. 24 तशेंच ईआयए अहवालाच्या मसुद्याच्या पैरा 1.5 आनी 1.7 त मान्य केला. मात, गोंय किनारी वेवस्थापन आधिकारणीची मान्यताय/शिफारसी PP न सादर करुंक ना. अश्यो मान्यताय /शिफारसी भोवशीक सुनावणे वेळार छाननी खातीर मुखार दवरुंक जाय.	CRZ अधिसूचोवणी 2011, (दुरुस्त) खाला CRZ मान्यताये खातीर अर्ज, गोंय किनारी वाठार वेवस्थापन अधिकारणीच्या छाननी खाला आसा. ईआयए अधिसूचोवणी 2006 (दुरुस्ती) त भोवशीक सल्लोमसलतीचो भाग म्हण CZMA शिफारसी आस्पावीत करपाची तजवीज ना.
viii.	चिखली सांकवाळे खाडी सारख्या जैवविविधताय दायज सुवाते वेल्या पर्यावरणीय परिणामांचे विश्लेशण करुंक ना: a. प्रकल्प सुवाते कडल्यान उत्तरेक 5 किमी अंतराचेर चिखली सांकवाळे खाडीत जैवविविधताय दायज सुवातीचे अस्तीत्व PP न दामुन दवरला. PP न अश्या सगल्या पर्यावरणीय संवेदनशील वाठारांची वळेरी अर्ज फॉर्म I च्या पैरा 9 (III) त दिवपाक जाय, मात पर्यावरणीय नदरेन नाजूक वाठाराचे अस्तीत्व EAC कडल्यान लिपयला. b. गोंय राज्य जैवविविधताय म्हामंडळान सांकवाळे खाडी "जैवविविधताय दायज सुवात" म्हण जाहीर करपाचो प्रस्ताव हालीच दवरला. c. CSIR-NIO अभ्यासात अशे दिसून आयला की, चिखली खाडी सागरी जैवविविधतायेत समृद्ध आसा जंय 200 वयर प्राण्यांच्यो प्रजाती आनी 34 पादक प्लवक (phytoplankton) प्रजाती तशेंच चीपांची झाडां आनी मॅक्रोफॉयट्स आसात. d. वीडो पॅन ऑयस्टर <i>Placuna Placenta</i> चो सैमीक साठो बरे स्थिती आनी संख्येत सापडला. e. ह्या वीडोपॅन ऑयस्टर <i>Placuna Placenta</i> चे अस्तीत्व आनी प्रकल्पाचो ह्या दुर्लभ प्रजातींचेर परिणाम, ईआयए अहवालात मतीत घेवक ना, हे कोश्टक 3.28 तल्यान दीसता. f. EAC कडल्यान हे महत्वाचे पर्यावरणीय सत लीपयिल्ल्या उपरांत, ईआयए अहवालाच्या मसुद्यात ह्या पर्यावरणीय नदरेन नाजूक वाठाराची कुजबुज लेगीत ना, प्रस्तावीत वावराचो ताजेर परिणाम आनी अश्या परिणामांचे शमन करपाचे उपाय मतीत घेवपाचे सोडूनच दी.	2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्ल्या सद्याच्या बंदर टर्मिनलाचे हे आधुनिकीकरण. प्रकल्पात अतिरिक्त भुंय संपादन, खंयच्या जल/सागरी वटेनचे बदल वा मुखेल नागरी बांधकामाचो आस्पाव ना. पुरायपणान बंदर बॅकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशनाचे आधुनिकीकरण करपाचो हो प्रस्ताव आसा. धक्को /सागरी वटेन कसलोच बदल करपाचो प्रस्ताव ना. प्रकल्पाच्या अंदाजे केंद्राकडल्यान 10 किमी परिघाच्या परिणाम शीमेतल्या संवेदनशील घटकांची तपशिलवार वळेरी EAC, MoEFCC आनी हेर वैधानिक यंत्रणांच्या योग्य अवलोकना खातीर निमाण्या ईआयए अहवालात आस्पावीत करतले. ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानिक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बॅकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशनाच्या आधुनिकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना.
ix.	सद्याच्या वावरा खातीर EC त दिल्ल्या अटींच्या अनुपालनाच्या दर्ज्याचो प्रमाणीत अहवाल सादर करपाकडेन PP न दुर्लक्ष केला, जे MOEF पत्रक क्र. F. No. J-11011/618/2010/IA-II(I) तारीख 30.05.2012 खाला सकतीचे आसा.	अर्द वर्सुकी EC अनुपालन अहवाल MoEFCC RO, बेंगलोर हांगा नेमान सादर करतात. आमी प्रमाणीत EC अनुपालन अहवाला खातीर MoEFCC RO, बेंगलोर हांगा अर्ज केला, आनी

	चालू/सद्याच्या वावरा खातीर RO, MOEFCC न EC अर्ज दाखल करतना EC त घालुन दिल्ल्या अटींच्या अनुपालनाच्या दर्ज्याचो प्रमाणीत अहवाल सादर करपाक PP क अपेस आयला आनी दुर्लक्ष केलां. खरे म्हळ्यार, खंयच्याय सक्षम प्रधिकरणाक PP नेमान अनुपालन अहवाल सादर केल्ल्याची नोंद ना. म्हज्या आरटीआय प्रस्नाक जाप दिवन मुरगाव पत्तन न्यासान म्हाका जून 2016 त लिखीत रुपांत कळयला की तांच्याय कडेन ह्या संबंदान कसल्योय नोंदी ना.	प्रक्रीया चालू आसा.
x.	PP न आयज मेरेन EC त निर्धारित जायत्या गंभीर अटींचे पालन करूंक ना. फाटी दीला ताचो विस्तार करतना हांव फुडे तुमचे नदरेक हाडुन दिंवक सोदता की, EC न घालुन दिल्ल्या साबार अटींचे PP न पालन करूंक ना. a. अट (vii) त हेर अटीं वांगडाच दर हेक्टर सुवातेर 2000 ते 2500 झाडांचो हरीत बफर तयार करपाची गरज आसता. अशे तरेचो हरीत पट्टो फाटल्या 16 वर्सांत तयार करूंक ना. b. अट (xi) त हेर अटीं वांगडा पर्यावरण विभागान एकठांय केल्ल्यो नोंदी आनी डेटा योग्य विश्लेशणा वांगडा आनी सुधारणा उपायां वांगडा RO. MOEF, SR, बेंगलुरु हांगा सादर करपाची गरज आसा. c. तशेंच, अट xiv प्रमाण PP स म्हयन्याच्या नियमित कालांतरात सुरक्षेच्या उपायांच्या अंमलबजावणे वीशी मंत्रालयाक कळोवप गरजेचे आसा. वयर म्हळा तशे, भोवशीक क्षेत्र वा मुरगाव पत्तन न्यासा कडेन अश्यो अनुपालन नोंदी उपलब्ध ना.	a. 1400 m² (साधारणपणान) चो आस्पाव आशिल्लो हरीत पट्टो जांतुत 700 झाडांचो आस्पाव आसा, प्रकल्प सुवातेर वाडयला. वाठार हरीत करूंक आनी क्षणीक उत्सर्जन धरपाक सगले यत्न केल्यात. b. वायु, उदक, आवाजाचो दर्जो हांची नेमान देखरेख करतात आनी अर्द वर्सुकी EC अनुपालन अहवालाचो भाग म्हण MoEFCC RO, बेंगलोर हांगा सादर करतात. c. स म्हयन्याळो देखरेख अहवाल RO, MoEFCC, बेंगलोर आनी GSPCB धाडतात.
ix.	कोळसो साठो यार्डीतले प्रदूषण आनी व्हावपी उदक हांका लागुन जावपी पर्यावरणीय परिणामांचे शमन करपाक प्रस्तावीत उपाय पुरायपणान अपुरे आसात. a. ईआयए त शमन उपाय अहवालाच्या मसुद्याच्या पान 4-11 त कथीतपणान दाखयल्यात, मात कोळसो साठो यार्डीतल्यान जावपी प्रवाहाचेर प्रक्रीया करपा खातीर प्रस्तावीत उपाय हे फसवे, फक्त भाकड वक्तव्यां, आनी पुरायपणान अपुरे आसात. ईआयए अहवालात सेटलींग टाकयेची क्षमताय दिंवक ना. हाचे वेल्यान अशे स्पश्ट जाता की, भरपुर पावसाच्या दिसांनी, कोळश्यातले विखारी सल्फर कंपावंडस पावसाच्या उदकाक लागुन व्हावतले आनी पर्यावरणाची हानी करतले. कोळसो वापराच्या क्रमांत कोळश्याच्यो मनीस निर्मीत वस्तू जायत्या पांवड्यार सागरी पर्यावरणात वतात. कोळसो उत्पादन आनी आयात करपी देशांत साठो आनी लोडिंग सुवीधा आसा त्या वाठाराच्या लागसार सागरी पर्यावरणात कोळश्याचे भरपुर प्रमाण संभाव्य आसता.	गरज पडता तशे धुल्लाच्या दमना खातीर आनी उजो पालोवपाक कोळश्याच्या म्हालाचेर नियंत्रीत पद्धतीन उदकाची फवारणी करतात. हे उदक म्हालात पुरायपणान शोशुन वता. उदकाची फवारणी /फॉगिंग आनी अग्नीशमन वावराक लागुन व्हांवपी उदक तयार जायना. हेर मोसमा वरीच पावसाच्या दीसांनीय म्हालाचो धापिल्ले परिस्थिती साठो करुन दवरतात. सुधारणा सुवातेर म्हालाच्या धाकल्या उक्ते सुवातेक लागुन धांवते उदक तयार जाता जे साठो (स्थायीक) तळ्यात एकठांय करतात, जंय गाळ बसता जाता. कोळसो हो सैमीक तरेन तयार जावपी भुगोलीक म्हाल आनी विखारी/धोकादायक म्हाल न्हय.. विस्तारा उपरांत, टर्मिनलाचेर म्हालातल्यान व्हांवपी उदक तयार जाले जाल्यार ते हाताळपाक 36mx8mx5m आकाराचे डंप तळे सक्षम आसतले.
xii.	निश्कर्श म्हणुन हांव अशे म्हणता की प्रस्तावीत प्रकल्पाचो ईआयए म्हळ्यार काळीमा आनी निश्काळजीपणान, हेतुन आनी बेफीकरीन केला. PP न महत्वाचे पर्यावरणीय सत दामुन दवरला आनी चुकीचे पद्धतीन दाखयला. पर्यावरण संवेदनशील वाठार आनी जैवविविधताय दायज क्षेत्राच्या अस्तीत्वा कडेन दुर्लक्ष केलां. ईआयए अहवालात गंभीर मुद्द्याकडेन दुर्लक्ष केला, विश्वसनीयताय ना. रेल्वे डब्यातल्यान कोळश्याच्या येरादारीचे पर्यावरणीय परिणामां कडेन दुर्लक्ष केलां.	WAPCOS हे QCI NABET चे मान्यतायप्राप्त सल्लागार, तांका कीतल्याश्याच प्रकारच्या प्रकल्पांत अणभव आसा. संबंधीत तज्ञांचो सहभाग आनी मान्यतायप्राप्त ToRs च्या चौकटेतल्या कुशळतायेत ईआयए केला.

EAC न सुवात वा उप पंगडाक भेट दिवची अशे म्हणता आनी सुचयता.	
78. कुस्तोदियो डी सोझा, गोवा अगेन्स्ट कोल, वास्को	
i.	गोंयातल्यान कोळसो आयात करपाचो विचार जाणुनबुजून लिपयला: हो प्रकल्प MPT तल्या कोळसो हाताळणीत कितल्याश्याच पटीन वाडीचो आसा, जाची फुडे कर्नाटक, महाराष्ट्र आनी आंध्र प्रदेशांतल्या ग्रामीण वाठारात वशील्ल्या आनी प्रस्तावीत उर्जा प्रकल्प आनी स्टील प्रकल्पा खातीर येरादारी जातली. म्हणुन, पर्यावरणीय आनी सामाजीक -अर्थीक परिणामाच्या अभ्यासाच्या प्रत्यक्ष व्याप्तीत सकयल्या गोष्टींचो आस्पाव गरजेचो आशिल्लो; - समुद्र, न्हंय आनी खाडीचे ड्रेजींग - बंदराचेर धक्क्याचे बांधकाम आनी विस्तार - बंदर न्यासाचेर कोळसो हाताळणी - वाडीव कोळश्याची कर्नाटकांत येरादारी करच्या खातीर रेल्वे आनी रस्तो जोडणेचे बांधकाम - कर्नाटका आनी हेर राज्यांनी प्रस्तावीत स्टील आनी उर्जा प्रकल्प. - PP न प्रकल्पाचे खरे रुप MoEF कडल्यान लीपोवन पुरायपणान फटींगपणा केल्यात. - MoEF न हेर प्रकल्पांची म्हायती उपलब्ध आसुनय पुराय प्रकल्प मतीत घेयनास्तना आनी ToR जारी करुन पुराय तरेन चूक केल्या. - अदानी, JSW आनी हेरां खातीर गोंय हे कोळसो हब करपाचो विचार आसा हे सत सरकारान जाणुन बुजुन लिपयला. - भारतीय संविधाना प्रमाण लोकां कडेन सल्लोमसलत करुन सगले नियोजन करप गरजेचे आसा.
ii.	पर्यावरणीय कायद्यांचे उल्लंघन करच्या खातीर कामाच्या व्याप्तीचे कुडके: प्रकल्पाच्या प्रत्यक्ष व्याप्तीत सद्या मुरगांव बंदरात ड्रेजींग करप (आनी फुडारात गोंयातल्यो 6 न्हंयो), मुरगांव, साश्ट आनी तिसवाडी तालुक्यांतल्यो जायत्यो नुस्तेमारी सुविधा बळकावप, कोळसो हाताळणी खातीर धक्के आनी जेटी बांदप, सद्या आशिल्ल्या धक्क्यांचो विस्तार/उदरगत, 4 पदरी म्हामार्गाची बांधणी आनी आमचे गांव, आनी अस्तंत घाटातल्यान सावथ-वेस्टर्न रेल्वे रुळाचे दोट्टीकरण हांचो आस्पाव आसा. अशे दिसता की, PP फक्त अभ्यासात धक्को 5A आनी 6A सोडुन हेर संबंधीत कामांकडेन मुद्दाम जावन दुर्लक्ष केला, आनी ईआयए अधिसूचोवणीचे उल्लंघन केलां. प्रकल्प ल्हान ल्हान विभागांत वाटुन घालां, जे स्वता पुरते अर्थशून्य आसा. पर्यावरण, अर्थकारण आनी गोंयच्या समाजावेलो गंभीर परिणाम लिपोवपाचो हो अप्रामाणीक यत्न आनी ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 चे उल्लंघन.
	- आधुनीकीकरण आनी परिणाम स्वरुप क्षमताय वाड प्रकल्पाचो भाग ड्रेजींग ना. प्रस्तावीत आधुनीकीकरणात ड्रेजींग आसा वा ना, ताचो सद्याच्या उदरगतीचेर परिणाम जायना. - ह्या आधुनीकीकरण प्रकल्पा खातीर अतिरीक्त धक्को वा अतिरीक्त बंदराची गरज ना. - प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवुंक ना. - सद्या आनी फुडारातय म्हालाची रस्तो येरादारी ना. SWPL वरवी रेल्वे रुळाच्या विस्ताराचो प्रस्ताव ना. म्हालातली वाड सद्याच्या रेल्वे साधनसुवीधेत आस्पावन घेवपाक जाता. - प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवुंक ना. 2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्ल्या सद्याच्या बंदर टर्मिनलाचे हे आधुनीकीकरण. प्रकल्पात अतिरीक्त भुंय संपादन, रेल्वे साधनसुविधेत वाड, खंयच्या जल/सागरी वटेनचे बदल वा मुखेल नागरी बांधकामाचो आस्पाव ना. आरोप केल्ले प्रमाण, प्रकल्पाच्या वावरात कसलेय सत वा म्हायती EAC, MoEFCC वा हेर खंयच्याय वैधानीक यंत्रणेकडल्यान लिपोवपाचो यत्न करुंक ना. - उपकार करुन 1(i) क दिल्लो आमचो प्रतीसाद पळयात - प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवुंक ना. - भोवशीक सल्लोमसलत हो ईआयए अधिसूचोवणी 2006 च्या EC प्रक्रीयेचो वांटो आसा आनी जनतेच्या मागणे प्रमाण ती घेतल्या.
	उपकार करुन 1(i), 84(iv.c), आनी 85(i.a) क दिल्लो आमचो प्रतीसाद पळयात

iii.	गोंयच्या नुस्तेमारीचो विध्वंसः गोंया वरवी कोळसो आयातींत वाड करपाची प्रस्तावीत येवजण सागरमाला खातीरच्या निमाण्या अहवालात (खंड V) दिल्या. ह्या अहवालातल्यान हे स्पश्ट जाता की मुरगांव तालुको आनी बेतुल नुस्तेमारी गांवांतलो नुस्तेकार समुदाय ह्या प्रकल्पाक लागुन पुरायपणान विस्थापीत जातलो. मुरगांव बंदरावेले प्रस्तावीत ड्रेजींग मुरगांव हार्बर आनी वास्को खाडी, चिखली आनी सांकवाळे सारख्या सरभोंवतणच्या वाठारातल्या नुस्तेमारीचो पुरायपणान विध्वंस जातलो. रस्ते जाळे, कार्यशाळा आनी CFS सुविधांक लागुन बायणांतले नुस्तेमार पुरायपणान विस्थापीत जावपाचो प्रस्ताव आसा. गोंयातल्या अंतर्गत भागात कोळसो हाताळणी व्हरपाक, न्हंयो, जमनी आनी गोंयातल्या अंतर्गत वाठारातल्या गांवांत विध्वंस पातळोवच्या खातीर, 6 न्हंयांचे राष्ट्रीयकरण आनी ड्रेजींग करतात. ह्यो विध्वंसक येवजणो गोंयच्या नुस्तेमारी उद्देगाची पुरायपणान वाट लायतल्यो, वेगळ्या सागरी जीवीताच्या जैवविविधतायेचो विध्वंस करतल्यो आनी गोंय राज्याच्या सामाजिक अर्थीक वाठाराक हानी करतल्यो.	6 न्हंयांचे ड्रेजींग हे ह्या आधुनीकीकरण प्रकल्पाच्या व्याप्तीत येना. ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बँकअप/जमनीच्या वटेन सदयाच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनीकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना. तशेच उपकार करुन 85(i.a) दिल्लो आमचो प्रतीसाद पळयात.
iv.	नुस्तेमार समुदायाचे विस्थापनः गोंयातलो नुस्तेकार समुदायाक नुस्त्याच्या साठ्याचे लुकसाण, आनी शारीकरणाची वाड, पर्यटन उद्देग आनी मायनींग सारख्या गोश्टींक लागुन तयार जाल्ल्या हेर ह्या सारख्या समस्यांनी ह्या आदीच रेंवाडो घाला, जाका लागुन नुस्तेमारीचो, नुस्तेमारी साधनसुविधा आनी नर्सरीचो विध्वंस आनी प्रदूशण जाला. कोळश्याच्या आयातीतली प्रस्तावीत वाड, ड्रेजींग आनी आवश्यक साधनसुविधांक लागुन गोंयातल्या नुस्तेमार समुदायाचे पुरायपणान विस्थापन जातले. प्रकल्पाचो आवश्यक भाग, ड्रेजींगाक लागुन आनी ह्या आदीच सुरु जाल्ल्या रस्तो बांधकामाक लागुन थेट मार बशिल्ले खारीवाडो, बायणा आनी देस्तेरोतल्या नुस्तेमार समुदायाचे जावपी विस्थापन आनी हानी हाचे प्रमाण दिवपाचो यत्न ईआयए अधिसूचोवणेत करुंक ना. बायणा, देस्तेरो आनी खारीवाड्यावेल्या शंभरेक नुस्तेमार कुटुंबाच्या विस्थापनाची नोंद करुंक EIA अभ्यासात अपेस आयला.	ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बँकअप/जमनीच्या वटेन सदयाच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनीकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना. आधुनीकीकरण आनी परिणाम स्वरुप क्षमताय वाड प्रकल्पाचो, ड्रेजींग भाग ना.
v.	कोळसो धुल्लाचे प्रदुशणः वास्को शार, मुरगांव, दाबोळी, चिखली, सांकवाळे, कुडाळी आनी दोना पावला मेरेन झुवारी न्हंयेचो उत्तरे कडलो किनारो ह्या आदीच गंभीर कोळसो प्रदुशणाचो त्रास सोसता आनी हे सत GSPCB न जारी केल्ल्या जायत्या कारणां दाखय नोटीस आनी काम बंद कर आदेशावेल्यान मान्य जाता. जायत्यो नोटीसी आनी आदेश जारी करुनय MPT, अदानी, SWPL हांका प्रदूशण आडावप जमले ना. कोळसो आयातीतली प्रस्तावीत वाड ह्या सगल्या अती प्रदुशीत वाठारा खातीर भलायकी आनी पर्यावरणीय आपत्ती थारतली. थळाव्या लोकसंख्येच्या भलायकेचेर आनी पर्यावरणाचेर जावपी परिणाम खबर आसूनय अशे तरेच्या अती प्रदुशीत वाठारात, कोळसो हाताळणी वाडुंक जायना.	GSPCB न दिल्ल्या आदेशांचे योग्य आनी बेगोबेग पालन केल्ले आनी योग्य प्रक्रीयेक पाळो दिवन प्रकरणीचे निराकरण केल्ले. भारत सरकारान अधिसूचित केल्ले वायु उत्सर्जन मानकांक (NAAQS, 2009) आमी पाळो दितात. क्षमताय वाड पांवड्यार, योग्य APCMs स्थापीत करुन आमी उत्सर्जन मानकांक पाळो दीतले. प्रस्तावीत उत्सर्जन नियंत्रण उपाय प्रकरण 4, परिणामांचे मुल्यांकन आनी शमन उपाय, विभाग

	सद्याच्या कोळसो हाताळणी सुविधांतल्यान जावपी वायु प्रदूशण आडावपाक कितल्याश्याच तेंपाचे अपेस आनी नाईलाजाचे सत PP न मुद्दाम जावन लिपयला. ईआयए अभ्यासात GSPCB न जारी केल्ल्यो नोटीसो, राहिवाश्यांनी कितलोसोच तेंप सोशील्ले धुल्लाचे प्रदूशण आनी ह्यो गंभीर समस्या सुटाय्यो करपाक PP क आयिल्ले अपेस ह्यो गोश्टी मतीत घेवपाक पुरायपणान अपेस आयला.	4.3.4, पान क्र. 4.14 चेर दिल्यात. प्रस्तावीत क्षमताय वाडीक लागुन वायु पर्यावरणाचेर उल्लेखनीय परिमाम जावपाची शक्यताय ना.
vi.	रेल्वेक लागून लोकांचे विस्थापन; - कोळश्याच्या प्रस्तावीत आयातीच्या येरादारी खातरीच सावथ वेस्टर्न रेल्वेचे दुपदरीकरण प्रस्तावीत आसा. - सद्याचो रेल्वे रुळ गोंयातल्या उच्च लोकसंख्या आशिल्ल्या गांवातल्यान वता आनी थळाव्या समुदायाचे व्हडा प्रमाणात विस्थापन करुन रुळाचे दुपदरीकरण शक्य ना. - रेल्वे रुळा लागसरच्या थळाव्या लोकसंख्येवेलो भलायकी आनी आवाजाच्या प्रदूशणाचो परिणाम व्हडा प्रमाणात वाडतलो. - रेल्वे रुळा लागसरच्या शाश्वत अर्थवेवस्थेची हानी आनी पर्यावरणाचो विध्वंस तीतलोच भयानक आसतलो. - रेल्वे रुळाच्या दुपदरीकरणाक लागुन अस्तंत घाटाचो (WGs) विध्वंस आनी विखंडन हे WG तले वन्य जीवन आनी खासा करुन उत्तर गोंयातल्या वाठारा खातीर भंय आसा.	रेल्वे वरवी म्हालाचे स्थलांतर ही चालू आशिल्ली प्रक्रीया. क्षमताय वाड प्रकल्पाचो भाग म्हण हाताळपाच्या प्रस्तावीत अतिरीक्त म्हालाक आस्पावन घेवपाक भारतीय रेल्वे वरवी, रेल्वे रुळाच्या विस्ताराची गरज ना, कारण सद्याची रेल्वे साधनसुवीधा अतिरीक्त म्हाल हाताळपाक फावो तीतली आसा.
vii.	NH17B आनी NH 4A लागुन लोकांचे विस्थापन; - NH 17B आनी NH4A च्या वेगवेगळ्या विभागात सद्या चालू आशिल्ले काम हे फक्त अतिरीक्त कोळश्याच्या आयाती खातीर आसा, जें जनते कडल्यान लिपयला. - ही कामां पर्यावरणीय संवेदनशील, CRZ वाठार, मुखेल कृशी जमीन, जल भरणा आनी थळाव्या समुदायाचो विध्वंस करतली. - NH 4A च्या विभागाचो विस्तार, महावीर राष्ट्रीय उद्यान/WLS कडेन WGs दुभाजीत करता हो ह्या कामांचोच भाग आसा. ही रानां आनी व्हडल्या देंवणशे मदल्यान रस्त्यांचो विस्तार पर्यावरणीय आपत्ती थारतली. - प्रकल्पाच्या परिणामाचीं चूकीची म्हायती दिवच्या खातीर प्रस्तावीत कोळसो आयातींतल्या वाडी खातीरच्या रस्तो विस्ताराची म्हायती जाणून बुजून लिपयल्या.	सद्या आनी फुडारातय म्हालाची रस्त्यावेल्यान येरादारी जावची ना. ह्या आधुनीकीकरणाच्या प्रस्तावाक लागुन SWPL न खंयच्याय रस्तो विस्ताराचो प्रस्ताव दवरुंक ना.
viii.	ईआयए अधिसूचोवणी 2006 खाला कार्योत्तर मान्यताय घेवपाची तजवीज ना: PP न ह्या आदीच ड्रेजींगाच्या कामांचो कांय भाग पुराय केला, देस्तेरो, बायणा आनी खारीवाड्यावेल्या शंभरेक नुस्तेमार कुटुंबाचे विस्थापन, बायणा किना-यावेल्या रेंवेच्या ढिगा-यांचो विध्वंस आनी MPT गेट 9 वेल्यान NH 17B खातीर उड्डाण पुलाच्या बांधकामा खातीर (जें NH4A क बेळगांवा जोडता) झीज प्रवण देस्तेरो दोंगुल्ली भरप, NH 17B च्या मीसींग लींका खातीर लोटलींतल्यो खाजन जमनी भरप आनी खांडेपारा NH4A च्या विभागात दोंगुल्लेची कापणी आनी झाडां तोडप आदी. ही सगली कामां कोळसो विस्तारा खातीर आसात आनी काम सुरु करच्या आदी	निरीक्षण समा ना. आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना. I ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानिक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बँकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनिकीकरणाचो आसा.

	हाचो अभ्यास करूंक जाय आशिल्लो. - राज्य सरकार, MPT आनी केंद्र सरकारान मुद्दाम हे सत लोकांकडल्यान लिपयला आनी ईआयए अधिसूचवणे खाला दिल्ल्या प्रमाण पुराय प्रकल्पा खातीर ईआयए अभ्यास करीनास्तना हे काम फुडे व्हेला. - ईआयए अधिसूचवणे खाला कार्योत्तर मान्यताय घेवपाची तजवीज ना म्हणुन, हो प्रस्ताव न्हयकारूंक जाय आनी जमीन आनी न्हंयांचो तळ परत आशिल्लो तसो करूंक जाय.	धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना.
ix.	हवामान बदल, ग्लोबल वॉर्मिंग: - भारताची संसारीक समुदाया कडेन बांधीलकी, जी ताच्या INDC त घोशीत केल्ली, त्या प्रमाण जीवाश्म इंधनाच्या वापरात 2030 मेरेन 40% उणाव हाडूंक जाय. कोळसो साधनसुविधेत वाड ही भारताच्या जीवाश्म इंधन उणो करपाच्या बांधीलकेत फुडे वचपी वाट न्हय. - NASA आनी हेर संशोधनात्मक संस्थांच्या संकेतस्थळार प्रदर्शित केलां त्या प्रमाण संसारीक सरासरी तापमान वाडीचो दर भयानक आसा आनी आमी बेगोबेग काळसो साधनसुविधा उणी करपाक जांय. कोळश्याच्या वापराच्या वाडी खातीर हो आसा, मात हवामान बदल वा ग्लोबल वॉर्मिंगा वीशी ईआयए अहवालात उल्लेख ना, हांतुतल्या अशे दिसुन येता की प्रकल्पाचे अती महत्वाचे पैलू मुद्दाम लिपयल्यात.	प्रस्तावीत प्रकल्प हो बंदर टर्मिनलाचेर कोळसो हाताळणी खातीर आसा. आधुनीकीकरण आनी सद्याच्या क्षमतायेचो बरो वापर करच्या खातीर प्रस्तावीत ब-या कार्यक्षमतायेचो परिणाम म्हळ्यार क्षमतायेत वाड. संसारीक हवामान बदल मुद्द्याचेर उपाय करप हे ईआयए व्याप्तीच्या भायर आसा.
x.	एकठाय परिणाम मतीत घेवपाक अपेस: - झुवारी न्हंय आनी तीचे मुख, मुरगांव आनी सांकवाळे खाडीतले आनी चिखलीतले किनारी उदक प्रदूशणाक लागुन आनी मनश्याचो वावर जशे की मायनींग, बंदरावेलो वावर, जहाज आनी बाजींची बांधणी आनी दुरुस्ती, लोकवस्ती, शारीकरण, पर्यटन आनी उद्देग हाका लागुन परिणाम जाला. ईआयए अहवालात ह्या वावराचो आनी तांच्या एकठाय परिणामाचो कसलोच उल्लेख ना.. - ईआयए अभ्यासात ह्या वाठाराच्या किना-याची व्हडा प्रमाणातली झीज मतीत घेतली ना. सल्लागारांच्या मर्यादीत दृष्टीकोनाक लागुन चुकील्ले कांय महत्वाचे मुद्दे आसात; - मायनींगाची परतुन सुरवात - माननीय उच्च न्यायालयान गोंयात नव्यान लोह खनीजाच्या खणकामाक परवानगी दिल्या. व्हडा प्रमाणांत खणकाम सुरु जाल्ल्यान समुद्र आनी न्हंयाचे व्हडा प्रमाणात प्रदूशण जातले आनी नुस्तेमारी, सागरी जिवीत आनी मार बशिल्ले नुस्तेकार हांचेर व्हडा प्रमाणात परिणाम जातलो. - पर्यटन- पर्यटन हो गोंयच्या अर्थवेवस्थेचो कणो आसा आनी हरीत आनी नितळ प्रतीमेक लागुन पर्यटक भेट दितात. कोळसो हाताळणीत वाड केल्यार डॉल्फीन्स पळोवप, कोरल रीफ डायवींग आदी, तशेच दर्या देंगो, वास्को शार आनी विमानतळ वाठाराचेर जाल्ल्या परिणामांक लागुनय गोंयच्या पर्यटन संकल्पनेत भरपूर उणाव येतलो. - नुस्तेमारी- मानवनिर्मित वावराक लागुन गोंयची नुस्तेमारी, नुस्त्याच्या साठ्याच्या उणावाची खर हानी सोसता. हे उणावाच्या गंभीर पांवड्यार पावला. ईआयए अहवालात गोंयची नुस्तेमारीची	EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला. आधारभूत पर्यावरणीय देखरेख MPT वाठारातल्या हेर सद्याच्या उद्देग /ऑपरेशन्सातल्यान जावपी प्रदूशण मतीत घेता. मापदंडाची देखरेख सुवातों अशे तरेन वेंचल्यात की ते वाठारातल्या वेगवेगळ्या स्त्रोतांकडल्यान जावपी प्रदूशणय दाखोवन दीता. वेगवेगळ्या पर्यावरणीय मापदंडाच्या नमुनो सुवातांचो तपशील पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, प्रकरण 3 हांगा दिला. ईआयए अहवाल आनी हेर वैदानीक सादरीकरणांत स्पश्टपणान नमुद केला की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदराच्या बँकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्सांच्या आधुनीकीकरणाचो आसा. धक्को/सागरी वटेन कसलोच बदल प्रस्तावीत ना. निरीक्षण समा ना. प्रकल्प वाठाराचो किनारी रेशा दर्जो प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.14, पान क्र. 3-16 दिलां. - टिप्पणी PP कडेन संबधीत ना. - टिप्पणी PP कडेन संबधीत ना.

	भलायकी मतीत घेना. d. किनारी झीज - गोंयच्यो रेंवाळ दर्यादेगो खर झीज सोसतात आनी ताचो दस्तावेज तयार केला. ड्रेजींग आनी व्हडा प्रमाणातलो वावर आनी जहाजांचो आकार, झीज आनी वाडयतले आनी अभ्यासात हे सत मतीत घेतले ना. e. रियल इस्टेट आनी शारीकरण - शारीकरण आनी रियल इस्टेटाक लागुन न्हंयो, समुद्र आनी जमनी सयत अभ्यास क्षेत्रात गंभीर परिणाम जाल्यात, जाका लागुन सागरी आनी जमनीच्या पर्यावरणाचेर तशेच अर्थवेवस्था आनी गोंयच्या समाजाचेर खर प्रदूशन, झीज, गाळ साचप आनी हेर न्हयकारी परिणाम जातात. ईआयए अहवालात ह्या परिणामांचो संदर्भ ना. f. गोंयची वहन क्षमताय - गोंयची ल्हान जमीन आनी उदका मार्ग पारंपारीक रितीन वापरतात आनी ताका लागुन शाश्वत अर्थीक आनी सामाजिक उदरगत जाल्या. आयज तीच जमीन आनी उदक खाजगी लावा खातीर जशे की जशे की अदानी आनी JSW, 5 तारांकीत हॉटेलां, क्रुज जहाज पर्याटन, कसीनो, मरीना, उद्देगीक वाड, शीक्षणीक आनी वैजकीय संस्था, रियल इस्टेट, मायनींग आनी साधनसुविधा प्रकल्पां हांच्या खातीर वळयला, जाका लागुन गंभीर संघर्श जाल्यात. हे आवश्यक आसा की, गोंयचो सद्याचो अर्थीक वावर आनी तांचो एकठांय परिणाम मतीत घेवन राज्याची वहन क्षमताय आदी पळोवची.	c. ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, कोष्टक 3.14, पान क्र. 3-75 हांगा दिल्ले म्हायतीत 2011ते 2015 काळांत सागरी नुस्ते उत्पादनात वाड जाल्ल्याचे दाखयता. (स्त्रोत- नुस्तेमारी संचालनालय, गोंय सरकार). d. आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना. e. टिप्पणी PP कडेन संबंधीत ना. f. टिप्पणी PP कडेन संबंधीत ना.
xi.	अपुरो आनी उथळ ईआयए अभ्यास: प्रकल्पा खातीर केल्लो ईआयए अभ्यास सकयल दिला त्या प्रमाण पुरायपणान दोशपूर्ण, अपुरो आनी ईआयए अधिसूचवणेचे पुर्ण उल्लंघन करता; a. फॉर्म I त सत पुरायपणान लिपयला : - फॉर्म I ची प्रत उपलब्ध ना. PP न फटीचे फॉर्म I सादर केला. प्रकल्पात बंदर आनी प्रवेश कालव्याचे ड्रेजींग, कोळसो हाताळणीत वाड आनी ताचो परिणाम म्हण प्रदूशन, सावथ वेस्टर्न रेल्वेचे दुपदरीकरण आनी NH 17B आनी 4A चे बेळगाव मेरेन चार पदरीकरण हे सत तांतुत लिपयिल्ल्यान ते अपुरे आसा. - अभ्यास क्षेत्रातल्या असंख्य अनुसूचीत I प्रजाती आनी प्रवाळी आनी गोंयच्या पारंपारीक नुस्तेमारी खाडीचे सामाजिक-अर्थीक महत्व फॉर्म I त सुचीत करुंक जाय आशिल्ले. b. तीनूय अभ्यास वयले वयले आसात आनी अहवालात डेटा कॉपी पेस्ट केला.: तीनय अभ्यास एकाच वेळार एकच सल्लागार WAPCOS हांणी केलां. तीनय अभ्यासात पुराय वळख आनी कांय भाग कॉपी पेस्ट केला. ईआयए अभ्यासात अभ्यास क्षेत्राच्या सामाजिक -अर्थीक आनी पर्यावरणीय वास्तव कडेन आडनदर केल्या. c. अपुरो आनी अपुर्ण ToR: ToR लेगीत उपलब्ध ना, मात सहाजीकच तो पुरायपणान अपुरो आसा कारण न्हंयाचे ड्रेजींग, येरादारी साधन सुविधा, वाडिल्ले कोळसो हाताळणी ऑपरेशन्स आनी ताचो परिणाम म्हण लोक आनी पर्यावरणाचेर पडपी प्रभाव हे प्रकल्पाचे भाग मतीत घेवपाचे निर्देश	निरीक्षण समा ना. ईआयए अधिसूचवणी, 2006 (दुरुस्ती)त दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण ईआयए करचे खातीर SWPL न संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन MoEFCC, नवी दिल्ली कडल्यान मेळयल्यात. EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला. a. भोवशीक सल्लोमसलती खातीर प्रसारीत केल्ल्या ईआयए अहवालाच्या मसुद्याचो फॉर्म I भाग आशिल्लो. 2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्ल्या सद्याच्या बंदर टर्मिनलाचे हे आधुनीकीकरण. प्रकल्पात अतिरीक्त भुंय संपादन, रेल्वे साधनसुविधेत वाड, खंयच्या जल/सागरी वटेनचे बदल वा मुखेल नागरी बांधकामाचो आस्पाव ना. आरोप केल्ले प्रमाण, प्रकल्पाच्या वावरात कसलेय सत वा म्हायती EAC, MoEFCC वा हेर खंयच्याय वैधानीक यंत्रणेकडल्यान लिपोवपाचो यत्न करुंक ना. प्रकल्पाच्या अंदाजे केंद्राकडल्यान 10 किमी परिघाच्या परिणाम शीमेतल्या संवेदनशील घटकांची तपशिलवार वळेरी EAC, MoEFCC आनी हेर वैधानीक यंत्रणांच्या योग्य

सल्लागाराक दिंवक ना. कोरल रीफ, अनुसूची I तल्यो प्रजाती आनी नुस्तेमार समुद्राचो उल्लेख करपाक आयिल्ले अपेस हाका लागुन ToR अदीक असंबद्ध आनी अपुरो जाता. d. साहित्यीक अभ्यास आनी दुय्यम डेटाचो संदर्भ घेवपाक आयिल्ले अपेस: ईआयए सल्लागारांक भोवशीक क्षेत्रात उपलब्ध आशिल्ले दस्तावेज आनी WWF, NIO आदींनी अभ्यास क्षेत्रातल्या समृद्ध वनस्पत आनी प्राणी जैवविविधतायेचेर (डॉल्फिन्स, व्हेल, समृद्ध कोरल रीफ आनी अनुसूची I तली स्थळाच्या मूळाची वनस्पत आनी प्राणी) केल्ल्या अभ्यासाचो संदर्भ घेवपाक अपेस आयला. अभ्यास क्षेत्रातली व्हडा प्रमाणातली पारंपारीक नुस्तेमारी आनी समृद्ध नुस्तेमारी आनी तांचे अर्थीक महत्व. वास्कोतल्या थळाव्यांक तोंड दिवचे पडता ती जुनाट कोळसो प्रदुशणाची समस्या आनी GSPCB कडल्यान जायत्यो नोटीशी मेळुनय ह्यो समस्या सुटाव्यो करपाक कंपनीक आयिल्ले अपेस. e. मुळावो अभ्यास करुंक आयिल्ले अपेस: अभ्यास क्षेत्राच्या 10 किमी परिघातल्या पर्यावरणीय आनी सामाजीक अर्थीक विशयाचेर कसलोच मुळावो अभ्यास करुंक ईआयए सल्लागारांक अपेस आयला. कोळसो प्रदुशणाचो मुद्दो अधोरेखीत केल्ल्यान रहीवाश्यांक तोंड दिवचे पडतात त्या वायु प्रदुशणा कडेन संबंधीत भलायकेच्या मुद्द्याचेर प्रस्तावकान तपशीलवार अभ्यास करपाची गरज आसा. f. पुरायपणान चूकीचो आधारभूत डेटा: अर्थपूर्ण आधारभूत डेटा नाशिल्ल्यान ईआयए अभ्यास फटीचो आनी असंबद्ध जाता. देखीक, अभ्यास क्षेत्रात डॉल्फिन, व्हेल, कोरल रीफ, नर्सरी आदी ना अशे म्हणून, अभ्यास क्षेत्राच्या जैवविविधताये कडेन ईआयए अभ्यासात पुरायपणान आडनदर केल्या. अभ्यास क्षेत्रात रावपी नुस्तेमार आनी तांचेर निंबून आशिल्ल्यांचो आकडो जो दिला ताचे परस खुप अदीक आसा. ड्रेजींग आनी कोळसो हाताळणीक लागुन जावपी नुस्तेमा-यांच्या अर्थीक आनी सामाजीक विस्थापनाचे प्रमाण दिवपाचो यत्न करुंक ना. g. ईआयए अहवालात निराधार वक्तव्यां: ईआयए अहवालात संदर्भ दीयनास्तना वक्तव्यां केल्यात. h. गंभीर विध्वंसक परिणाम मुद्दाम लीपयल्यात: सल्लागारान अभ्यास क्षेत्राच्या पर्यावरणीय, अर्थीक आनी सामाजाचे प्रत्यक्ष स्वरूप फटींग दिला आनी लिपयला. पर्यावरण आनी सामाजिक -अर्थवेवस्थेचेर परिणाम खुप कमी जातलो अशे फटींग चित्र निर्माण करच्या खातीर आधारभूत डेटात फटींगपणा करप. i. अपुरे तज्ञ आनी अभ्यास: कोळसो आयातीतली वाड, रेंव, न्हयेचे ड्रेजींग हाका लागुन लाखांनी रहीवाश्यांचेर गंभीर परिणाम जातले, कारण ताच्या परिणामांचो ह्या आदीच अणभव घेतला. मात, सद्याच्यो भलायकेच्यो समस्या आनी ताची संभाव्य वाड हाचेर अभ्यास करुंक ना. ड्रेजींग, जहाजांचो वाडील्लो आकडो आनी आकार आनी कोळसो हाताळणीचो सागरी जिवीत, जैवविविधताय, नुस्तेमारी आनी नुस्तेकारांची उपजिवीका हांचेर परिणाम ह्या वीशी योग्य अभ्यास करुंक ना. j. मनमानीपणान हेत सांगला, विचारात लेगीत घेवुंक ना: EMP कडेन संबंधीत प्रकरण 5.1 त म्हळां	अवलोकना खातीर निमाण्या ईआयए अहवालात आस्पावीत करतले. फॉर्म 1 हे ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्त) प्रमाण ईआयए पूर्व सादरीकरण. पर्यावरणीय घटकांचो तपशील ईआयए अभ्या उपरांत सादर करुंक शकतात. b. आमचो प्रकल्प हो MPT न प्रस्तावीत केल्ल्या हेर दोन प्रकल्पांच्या परिणाम वाठाराचो भाग आसा (जशे की, 1. कॅपीटल ड्रेजींग आनी 2. धक्को 8 आनी 9 आनी बार्ज धक्क्याची सुधारणा), हे खुप तर्कशुद्ध आसा की ईआयए अहवालातले कांय घटक समान आसतले. M/s WAPCOS लि., भारत सरकार हांका ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्त) वा हेर खंयचेय परिपत्रक/ OMs /नोटीसी वा MoEFCC ची हेर कळोवणी वा हेर खंयच्याय वैधनीक मंडळाच्या चौकटे खाला खंयचेय सुवातेर प्रकल्प घेवपाक निर्बंध ना. c. ToR हो भोवशीक सल्लोमसलती खातीर फीरयिल्ल्या ईआयए अहवालाच्या मसुद्याचो वाटो आशिल्लो. न्हंयांचे ड्रेजींग हे अधुनीकीकरणाचो भाग ना. d. वेगवेगळ्या सरकारी संघटनां कडल्यान प्रकल्प वाठारा खातीर संबंधीत साहित्यीक सर्वेक्षण आनी दुय्यम डेटा एकठांय करपाचो वावर केला आनी ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्ज्यात नोंद केला. e. मुळावो आधारभूत अभ्यास सरभोवतणची हवा, आवाज, उदक (भूजल, पृष्ठभाग - समुद्री उदका सयत), माती (सागरी गाळा सयत), सागरी आनी जमनीच्या पर्यावरणीय आनी जैवीक घटकां, खातीर केला आनी ताचे तपशील प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्ज्यात दिल्यात. प्रकल्पाच्या वाठाराची जवसंख्यांकी रुपरेशा जनगणना अहवाल, 2011 चेर आधारीत आसा. ह्या प्रकरणात दिल्ली म्हायती मुखेलपणान मुळावो जनगणना गोशावरा 2011 तल्यान घेतल्या. सामाजिक -अर्थीक अभ्यासा खातीर मुळावो आधारभूत डेटा एकठांय करुंक ना कारण प्रस्तावीत प्रकल्पाचो थळाव्या रहिवाशींचेर कसलोच प्रत्यक्ष आनी उल्लेखनीय न्हयकारी परिणाम जायना, कारण क्षमताय वाड प्रकल्पात भुंय संपादनाचो प्रस्ताव ना. आमच्या क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना.
--	--

	"ईआयए अभ्यासात EMP चे महत्व म्हळ्यार पर्यावरणावेलो ताण/भार हो वहन क्षमताये भीतर आशिल्ल्याची खात्री करप. मात पर्यावरणाची वाहन क्षमताय आनी पर्यावरणावेलो ताण हाचे प्रमाण दिंवक ना. k. पर्याय: प्रस्तावीत प्रकल्पाक खंयचोय पर्याय विचारात घेवपाचो यत्न सल्लागारांनी करुंक ना. पर्यावरणीय आनी सामाजिक-अर्थीक विध्वंस मतीत घेयनास्तना गोंया वरवी कोळसो आयात वाडोवपाचो पयलीच विचार केल्लो निर्णय हांतुत दिसता. आयात केल्ल्या कोळश्या परस देशी कोळसो वापरपाचो विचार मतीत घेवपाक अपेस. l. खर्च आड लाव: खर्च आड लाव हाचेर अभ्यास करुंक ना. आधारभूत डेटा वा खर्च आनी प्रकल्पाचे लाव हांचे प्रमाण थारावपाचो यत्न करुंक ना. m. प्रस्तावकांनी ईआयए मार्गदर्शन पुस्तीके कडेन आडनदर केल्या आनी MoEF च्या ToR मार्गदर्शक तत्वांचे उल्लंघन केलां: बंदर आनी हार्बरावेल्या 2010 पुस्तीकेत दिल्ल्या जायत्या सुचोवण्यांक पाळो दिवपाक सल्लागारांक अपेस आयला. तशेच, ईआयए अभ्यास, MoEF न ToR खातीर ऑगस्ट 2009 त जारी केल्ल्या मार्गदर्शक तत्वांचे पुरायपणान उल्लंघन करता.	f. उपकार करुन वयर दिल्ल्या मुद्द्याक आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.. g. साबार दुय्यम डेटा स्रोतांचेर आधारुन ईआयए तयार केला, जांका ईआयए अहवालाच्या वेगवेगळ्या प्रकरणात योग्य श्रेय दिलां. h. उपकार करुन वयर दिल्ल्या मुद्द्याक आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात. i. आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो ड्रेजिंग भाग ना. j. प्रकरण 5, पर्यावरणीय वेवस्थापन आराखडो, विभाग 5., पान क्र. 5-1 त केल्ले वक्तव्य हे प्रकल्प वावराकडले न्हयकारी परिणाम ताब्यात दवरपा खातीर /सुधारपा खातीर योग्य आनी अनुरूप EMPs घालुन दिवपाच्या आधाराच्या संदर्भात केल्ले. सद्याचे ऑपरेशन्स वा प्रस्तावीत क्षमताय वाडीच्या बाबतीत खंयचेय पर्यावरणीय मापदंड तांच्या वहन क्षमताये मेरेन पाविल्ल्याचे ईआयए अहवालात दाखयना. k. 2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्ल्या टर्मिनल सुवीधेचे हे आधुनीकीकरण. म्हणुन पर्यायांचो अभ्यास करपाची गरज ना. l. ईआयए अधिसूचोवणी 2006 (दुरुस्त), परिशिष्ट III, Sr. 9 प्रमाण MoEFCC न जारी केल्ल्या अतिरिक्त ToR चो भाग म्हण आस्पावीत केल्यारुच खर्चाच्याचो लावाचे मुल्यांकन करप गरजेचे आसा. m. EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला.
xii.	स्थीरताय आनी जतनायेची तत्वां मतीत घेवक ना: ईआयएत खंयच 'स्थीरताय' वा जतनायेचे तत्व' हे शब्द नमुद करुंक ना.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.
xiii.	बेकायदेशीर आनी अवैध भोवशीक सुनावणी - 20.03.2017 दिसा निश्चीत केल्ली PH सकयल्या मुद्द्यांक लागुन बेकायदेशीर आनी अवैध आसा; a. मुद्दाम जावन कामाच्या दिसा घेतल्या: PH सोमारा 1930 वरांचेर थारायल्या जो मार बशील्ल्या वास्कोतल्या नागरीकां खातीर कामाचो दिस आसा. b. वेळार प्रतिनीधीत्व करुन लेगीत मुद्दाम ल्हान सभाघरांत घेतला. c. लोकां मेरेन पावपाक अपेस - गोंयात कोळश्याची आयात वाडोवपाचो निर्णय घेवच्या आदी अधिकारीणीन लोकांक प्रकल्पाचे स्वरुप आनी परिणाम हाचे विशी म्हायती दिवपाक जाय आशिल्ली.	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.

	आमी ईआयए अभ्यास न्हयकारतात कारण तो पुरायपणान फटींग आसा आनी ईआयए अधिसूचोवणेचे उल्लंघन करता. आमी ह्या प्रकल्पाक विरोध करतात कारण तो फक्त गोंयच्या नुस्तेकारांच्या, वास्को द गामा, मुरगाव आनी हेर मार बशील्ल्या गावांच्या रहिवाश्यांच्या, आनी समुद्र आनी गोंयच्या न्हंयाच्या जल जिवीताच्या हीताच्याच आड न्हय, जाल्यार राष्ट्रीय आनी संसारीक हिताच्या आड आसा.	
	79. कुस्तोदियो डिसोझा, कॅन्सर्न रेसीडेंट ऑफ गोवा, वास्को सुमार 3200 सयां सयत 80. वफेडरेशन ऑफ रेनबो वॉरीयर्स, मडगांव 81. बायणा रापोणकार आनी नुस्तेमारी बोट धनी संघटना, वास्को 82. गोंयच्या रापोणकारांचो एकवोट, कांसावली, मुरगांव 83. ऑल्ड क्रॉस नुस्केमार बोट धनी सहकारी सोसायटी. लि, वास्को 84. व्हीलेज ग्रुप ऑफ गोवा, मडगांव 85. नुवे नागरी आनी गिरायक मंच, साश्ट	
i.	MPT जमीन आनी उदक बेकायदेशीरपणान वापरता: MPT न बेकायदेशीरपणान मुरगाव कोमुनीदादीच्या मालकीची जमीन आनी नुस्तेमार समुदायाच्या हार्बर आनी समुद्रातल्या उदकाचेर आपलो ताबो दवरला. जमीन वा थळाव्या समुदायाच्या हक्कांचे कसलेच प्रकारचे हस्तांतरण केन्नाच जाले ना. जमनीची मालकी तपासून पळयनास्तना EAC/MoEF न ToR जारी करुन आपली जापसालदारकी पुराय करपाक अपेक्षी थारल्यात. मुंबय उच्च न्यायालयाच्या गोंय खंडपीठा मुखार प्रकरण सुरु आसा.	टिप्पणी प्रकल्प प्रस्तावकां खातीर ना.
ii.	खासगी बंदरा खातीर MPT हो एक मोर्चा: हो प्रकल्प भोवशीक हीताच्या आड आसा. SWPL आनी अदानी हांका प्रचंड फायदो जावच्या खातीर फक्त आसा आनी ह्या खासगी म्हामंडळांच्या मालकीच्या फॅक्ट-यांखातीर हाची येवजण आसा. • हाका लागुन ग्लॉबल वॉर्मिंग वाडतले - सगल्या मनीसकुळाक घातक. • हाका लागुन पुराय गोंयातलो वायु, उदक आनी जमीन प्रदूशीत जातली जाका लागुन लाखानी नागरीक ल्हवु ल्हवु मरतले. • हार्बर, न्हंयो, समुद्र, खाडी आनी खाजन जमनीतले समुद्री जीवन ते मारुन वडयतले. • ड्रेजीगाक लागुन हार्बर आनी वास्को खाडी भोवतणची नाजूक आनी पर्यावरणीय-संवेदनशील देंवती कोसळतली, जाका लागुन धा हजार नागरीक विस्थापीत जातले आनी व्हडा प्रमाणात सामाजिक-अर्थीक आनी पर्यावरणीय विध्वंस जातलो.	उपकार करुन 1(iii), 4(i.d), आनी 85(i.a) क आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
iii.	गोंया वरवी कोळश्याची आयात वाडोवपाची येवजण मुद्दाम लिपयल्या: हो प्रकल्प MPT चेर कितल्याश्याच पटींनी कोळश्याची हाताळणी वाडोवपा खातीर आसा जाची फुडे	• आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो ड्रेजींग भाग ना.

	कर्नाटक, महाराष्ट्र आनी आंध्र प्रदेशांत वशील्ल्या आनी प्रस्तावीत उर्जा आनी स्टील प्रकल्पा कडेन येरादारी जातली. हाका लागुन, पर्यावरणीय आनी सामाजिक-अर्थीक परिणाम अभ्यासा खातीर कामाच्या प्रत्यक्ष व्याप्तीचो आस्पाव करुंक जाय आशिल्लो; • समुद्र, न्हंय आनी खाडीचे ड्रेजींग • बंदराचे धक्क्यांचे बांधकाम आनी विस्तार • बंदर न्यासा कडेन कोळश्याची हाताळणी • वाडिल्ल्या कोळश्याची कर्नाटकात येरादारी करच्या खातीर रेल्वे आनी रस्तो जोडणीचे बांधकाम • कर्नाटक आनी हेर राज्यांतले प्रस्तावीत स्टील आनी उर्जा प्रकल्प. • PP न MoEF कडल्यान कामाचे प्रत्यक्ष स्वरुप लिपोवन पुराय फटींगपणा केल्यात. • MoEF न हेर प्रकल्पांवीशी म्हायती उपलब्ध आसूनय पुराय प्रकल्प मतीत घेयनास्तना आनी ToR जारी करुन पुरायपणान चूक केल्या. • सरकारान गोंयाक अदानी, JSW आनी हेरां खातीर कोळसो हबात रुपांतरीत करपाची येवजण केल्या हे सत मुद्दाम लिपोवन दवरला. • सगली येवजण लोकां वांगडा करुन करची अशी भारतीय संबिधानात आवश्यकताय आसा.	प्रस्तावीत आधुनीकीकरणात ड्रेजींग आसा वा ना, ताचो सध्याच्या उदरगती कडेन संबंध ना. • हया आधुनीकीकरणाच्या प्रकल्पा खातीर अतिरिक्त धक्को आनी अतिरिक्त वॉटरफ्रंटची गरज ना. • प्रस्न विचारुंक ना म्हणुन जांप दिंवक ना. • सद्या आनी फुडारातय म्हालाची रस्त्यावावेल्यान येरादारी ना. SWPL कडल्यान रेल्वे रुळाच्या विस्ताराचो प्रस्ताव ना. म्हालातली वाड सध्याच्या रेल्वे साधनसुविधेत आस्पावन घेवपाक जाता. • प्रस्न विचारुंक ना म्हणुन जांप दिंवक ना. • 2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्ल्या सद्याच्या बंदर टर्मिनलाचे हे आधुनीकीकरण. प्रकल्पात अतिरिक्त भुंय संपादन, रेल्वे साधनसुविधेत वाड, खंयच्या जल/सागरी वटेनचे बदल वा मुखेल नागरी बांधकामाचो आस्पाव ना. आरोप केल्ले प्रमाण, प्रकल्पाच्या वावरात कसलेय सत वा म्हायती EAC, MoEFCC वा हेर खंयच्याय वैधानीक यंत्रणेकडल्यान लिपोवपाचो यत्न करुंक ना. • उपकार करुन 1(i) क आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात. • प्रस्न विचारुंक ना म्हणुन जांप दिंवक ना. • ईआयए अधिसुचोवणी 2006 प्रमाण भोवशीक सल्लोमसलत हो EC प्रक्रियेचो भाग आसा आनी लोकांच्या मागणे प्रमाण घेतल्या.
iv.	पर्यावरणीय कायद्याचे उल्लंघन करच्या खातीर कामाच्या व्याप्तीचे तुकडे: प्रकल्पाच्या प्रत्यक्ष व्याप्तीत, सद्या मुरगांव हार्बराचे ड्रेजींग (आनी फुडाराक गोंयातल्या 6 न्हंयातले), मुरगांव, साश्ट आनी तिसवाडी तालुक्यातल्यो कितल्योश्योच नुस्तेमारी सुविधा हातासप, कोळसो हाताळणी खातीर धक्को आनी जेटी तयार करप, सद्याच्या धक्क्याचो विस्तार/उदरगत, 4 पदरी म्हामार्गाचे बांधकाम आनी आमचे गांव आनी अस्तंत घाटातल्यान सावथ-वेस्टर्न रेल्वेचे दुपदरीकरण हांचो आस्पाव आसा. अशे दिसून आयला की PP न अभ्यासात धक्को 5A आनी 6A सोडुन सगल्या हेर संबंधीत कामां कडेन मुद्दाम आडनदर केल्या, आनी म्हणुन ईआयए अधिसुचोवणेचे उल्लंघन केलां. प्रकल्प ल्हान भागांत विभागला, जे फक्त एकोडे अर्थशून्य आसात. पर्यावरण, अर्थकारण आनी गोंयाच्या समाजावेलो गंभीर परिणाम लिपोवपाचो हो कुटील यत्न आनी ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 चे उल्लंघन.	उपकार करुन 1(i), 84(iv.c), आनी 85(i.a) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात
v.	गोंयाच्या नुस्तेमारीचो विध्वंस: गोंया वरवी कोळसो आयातींत वाड करपाची प्रस्तावीत येवजण सागरमाला खातीरच्या निमाण्या अहवालात (खंड V) दिल्या. हया अहवालातल्यान हे स्पश्ट जाता की मुरगांव तालुको आनी बेतुल नुस्तेमारी गांवांतलो नुस्तेकार समुदाय हया प्रकल्पाक लागुन पुरायपणान विस्थापीत जातलो.	6 न्हंयांचे ड्रेजींग हे आमच्या हया आधुनीकीकरण प्रकल्पाच्या व्याप्तीत ना. ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो

	मुरगांव बंदरावेले प्रस्तावीत ड्रेजींग मुरगांव हार्बर आनी वास्को खाडी, चिखली आनी सांकवाळे सारख्या सरभोवतणच्या वाठारातल्या नुस्तेमारीचो पुरायपणान विध्वंस जातलो. रस्ते जाळे, कार्यशाळा आनी CFS सुविधांक लागुन बायणांतले नुस्तेमार पुरायपणान विस्थापीत जावपाचो प्रस्ताव आसा. गोंयातल्या अंतर्गत भागात कोळसो हाताळणी व्हरपाक, न्हंयो, जमनी आनी गोंयातल्या अंतर्गत वाठारातल्या गांवांत विध्वंस पातळोवच्या खातीर, 6 न्हंयाचे राष्ट्रीयकरण आनी ड्रेजींग करतात. ह्यो विध्वंसक येवजणो गोंयच्या नुस्तेमारी उद्देगाची पुरायपणान वाट लायतल्यो, वेगळ्या सागरी जीवीताच्या जैवविविधतायेचो विध्वंस करतल्यो आनी गोंय राज्याच्या सामाजिक अर्थीक वाठाराक हानी करतल्यो.	पुरायपणान बंदर बॅकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनिकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना. तशेंच उपकार करुन 85(i.a) क आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
vi.	नुस्तेमार समुदायाचे विस्थापन: गोंयातलो नुस्तेमार समुदायाक, नुस्त्याच्या साठ्याचे लुकसाण, आनी शारीकरणाची वाड, पर्यटन उद्देग आनी मायनींग सारख्या गोष्टींक लागुन तयार जाल्ल्या हेर ह्या सारख्या समस्यांनी ह्या आदीच रेवाडो घाला, जाका लागुन नुस्तेमारीचो, नुस्तेमारी साधनसुविधा आनी नर्सरीचो विध्वंस आनी प्रदूषण जाला. कोळश्याच्या आयातीतली प्रस्तावीत वाड, ड्रेजींग आनी आवश्यक साधनसुविधांक लागुन गोंयातल्या नुस्तेमार समुदायाचे पुरायपणान विस्थापन जातले. प्रकल्पाचो आवश्यक भाग, ड्रेजींगाक लागुन आनी ह्या आदीच सुरु जाल्ल्या रस्तो बांधकामाक लागुन थेट मार बशिल्ले खारीवाडो, बायणा आनी देस्तेरोतल्या नुस्तेमार समुदायाचे जावपी विस्थापन आनी हानी हाचे प्रमाण दिवपाचो यत्न ईआयए अधिसूचोवणेन करुंक ना. बायणा, देस्तेरो आनी खारीवाड्यावेल्या शंभरेक नुस्तेमार कुटुंबाच्या विस्थापनाची नोंद करुंक EIA अभ्यासात अपेस आयला.	ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बॅकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनिकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना. आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो ड्रेजींग भाग ना.
vii.	कोळसो धुल्लाचे प्रदुशण: वास्को शार, मुरगांव, दाबोळी, चिखली, सांकवाळे, कुडाळी आनी दोना पावला मेरेन झुवारी न्हंयेचो उत्तरे कडलो किनारो ह्या आदीच गंभीर कोळसो प्रदुशणाचो त्रास सोसता आनी हे सत GSPCB न जारी केल्ल्या जायत्या कारणां दाखय नोटीस आनी काम थांबय आदेशा वेल्यान मान्य जाता. जायत्यो नोटीसी आनी आदेश जारी करुनय MPT, अदानी, SWPL हांका प्रदुशण आडावप जमले ना. कोळसो आयातीतली प्रस्तावीत वाड ह्या सगल्या अती प्रदुशीत वाठारा खातीर भलायकी आनी पर्यावरणीय आपत्ती थारतली. थळाव्या लोकसंख्येच्या भलायकेचेर आनी पर्यावरणाचेर जावपी परिणाम खबर आसूनय अशे तरेच्या अती प्रदुशीत वाठारात, कोळसो हाताळणी वाडुंक जायना. सद्याच्या कोळसो हाताळणी सुविधांतल्यान जावपी वायु प्रदुशण आडावपाक कितल्याश्याच तेंपाचे अपेस आनी नाईलाजाचे सत PP न मुद्दाम जावन लिपयला. ईआयए अभ्यासात GSPCB न जारी केल्ल्यो नोटीसो, राहिवाश्यांनी कितलोसोच तेंप सोशील्ले धुल्लाचे	GSPCB न दिल्ल्या आदेशांचे योग्य आनी बेगोबेग पालन केल्ले आनी योग्य प्रक्रीयेक पाळो दिवन प्रकरणीचे निराकरण केल्ले. भारत सरकारान अधिसूचीत केल्ले वायु उत्सर्जन मानकांक (NAAQS, 2009) आमी पाळो दितात. क्षमताय वाड पांवड्यार, योग्य APCMs स्थापीत करुन आमी उत्सर्जन मानकांक पाळो दीतले. प्रस्तावीत उत्सर्जन नियंत्रण उपाय प्रकरण 4, परिणामांचे मुल्यांकन आनी शमन उपाय, विभाग 4.3.4, पान क्र. 4.14 चेर दिल्यात. प्रस्तावीत क्षमताय वाडीक लागुन वायु पर्यावरणाचेर उल्लेखनीय परिणाम जावपाची शक्यताय ना.

	प्रदूषण आनी ह्यो गंभीर समस्या सुटाव्यो करपाक PP क आयिल्ले अपेस ह्यो गोश्टी मतीत घेवपाक पुरायपणान अपेस आयला.	
viii.	रेल्वेक लागून लोकांचे विस्थापन; - कोळश्याच्या प्रस्तावीत आयातीच्या येरादारी खातीरच सावध वेस्टर्न रेल्वेचे दुपदरीकरण प्रस्तावीत आसा. - सद्याचो रेल्वे रुळ गोंयातल्या उच्च लोकसंख्या आशिल्ल्या गांवातल्यान वता आनी थळाव्या समुदायाचे व्हडा प्रमाणात विस्थापन करून रुळाचे दुपदरीकरण शक्य ना. - रेल्वे रुळा लागसरच्या थळाव्या लोकसंख्येवेलो भलायकी आनी आवाजाच्या प्रदूशणाचो परिणाम व्हडा प्रमाणात वाडतलो. - रेल्वे रुळा लागसरच्या शाश्वत अर्थवेवस्थेची हानी आनी पर्यावरणाचो विध्वंस तीतलोच भयानक आसतलो. - रेल्वे रुळाच्या दुपदरीकरणाक लागून अस्तंत घाटाचो (WGs) विध्वंस आनी विखंडन हे WG तले वन्य जीवन आनी खासा करून उत्तर गोंयातल्या वाठारा खातीर भंय आसा.	रेल्वे वरवीं म्हालाचे स्थलांतर ही चालू आशिल्ली प्रक्रीया. क्षमताय वाड प्रकल्पाचो भाग म्हण हाताळपाच्या प्रस्तावीत अतिरीक्त म्हालाक आस्पावन घेवपाक भारतीय रेल्वे वरवीं, रेल्वे रुळाच्या विस्ताराची गरज ना, कारण सद्याची रेल्वे साधनसुवीधा अतिरीक्त म्हाल हाताळपाक फावो तीतली आसा
ix.	NH17B आनी NH 4A लागून लोकांचे विस्थापन; - NH 17B आनी NH4A च्या वेगवेगळ्या विभागात सद्या चालू आशिल्ले काम हे फक्त अतिरीक्त कोळश्याच्या आयाती खातीर आसा, जें जनते कडल्यान लिपयला. - ही कामां पर्यावरणीय संवेदनशील, CRZ वाठार, मुखेल कृशी जमीन, जल भरणा आनी थळाव्या समुदायाचो विध्वंस करतली. - NH 4A च्या विभागाचो विस्तार, महावीर राष्ट्रीय उद्यान/WLS कडेन WGs दुभाजीत करता हो ह्या कामांचोच भाग आसा. ही रानां आनी व्हडल्या देंवणशे मदल्यान रस्त्यांचो विस्तार पर्यावरणीय आपत्ती थारतली. - प्रकल्पाच्या परिणामाचीं चूकीची म्हायती दिवच्या खातीर प्रस्तावीत कोळसो आयातींतल्या वाडी खातीरच्या रस्तो विस्ताराची म्हायती जाणून बुजून लिपयल्या.	सद्या आनी फुडारातय म्हालाची रस्त्यावेल्यान येरादारी जावची ना. ह्या आधुनीकीकरणाच्या प्रस्तावाक लागून SWPL न खंयच्याय रस्तो विस्ताराचो प्रस्ताव दवरूंक ना.
x.	ईआयए अधिसूचोवणी 2006 खाला कार्योत्तर मान्यताय घेवपाची तजवीज ना: - PP न ह्या आदींच ड्रेजींगाच्या कामांचो कांय भाग पुराय केला, देस्तेरो, बायणा आनी खरीवाड्यावेल्या शंभरेक नुस्तेमार कुटुंबाचे विस्थापन, बायणा किना-यावेल्या रेंवेच्या ढिगा-यांचो विध्वंस आनी MPT गेट 9 वेल्यान NH 17B खातीर उड्डाण पुलाच्या बांधकामा खातीर (जें NH4A क बेळगांवा जोडता) झीज प्रवण देस्तेरो दोंगुल्ली भरप, NH 17B च्या मीसींग लोकां खातीर लोटलींतल्यो खाजन जमनी भरप आनी खांडेपारा NH4A च्या विभागात दोंगुल्लेची कापणी आनी झाडां तोडप आदी. ही सगली कामां कोळसो विस्तारा खातीर आसात आनी काम सुरु करच्या आदी हाचो अभ्यास करूंक जाय आशिल्लो. - राज्य सरकार, MPT आनी केंद्र सरकारान मुद्दाम हे सत लोकांकडल्यान लिपयला आनी ईओए	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना. ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बॅकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनीकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना.

	अधिसुचवणे खाला दिल्ल्या प्रमाण पुराय प्रकल्पा खातीर ईआयए अभ्यास करीनास्तना हे काम फुडे व्हेला. ईआयए अधिसुचवणे खाला कार्यात्तर मान्यताय घेवपाची तजवीज ना म्हणुन, हो प्रस्ताव न्हयकारुंक जाय आनी जमीन आनी न्हंयांचो तळ परत आशिल्लो तसो करुंक जाय	
xi.	हवामान बदल, ग्लॉबल वॉर्मिंग: - भारताची संसारीक समुदाया कडेन बांधीलकी, जी ताच्या INDC त घोशीत केल्ली, त्या प्रमाण जीवाश्म इंधनाच्या वापरात 2030 मेरेन 40% उणाव हाडुंक जाय. कोळसो साधनसुविधेत वाड हो भारताच्या जीवाश्म इंधन उणो करपाच्या बांधीलकेत फुडे वचपी वाट न्हय. - NASA आनी हेर संशोधनात्मक संस्थांच्या संकेतस्थळार प्रदर्शित केलां त्या प्रमाण संसारीक सरासरी तापमान वाडीचो दर भयानक आसा आनी आमी बेगोबेग काळसो साधनसुविधा उणी करपाक जांय. कोळश्याच्या वापराच्या वाडी खातीर हो आसा, मात हवामान बदल वा ग्लॉबल वॉर्मिंगा वीशी ईआयए अहवालात उल्लेख ना, हांतुतल्या अशे दिसुन येता की प्रकल्पाचे अती महत्वाचे पैलू मुद्दाम लिपयल्यात.	प्रस्तावीत प्रकल्प हो बंदर टर्मिनलाचेर कोळसो हाताळणी खातीर आसा. आधुनीकीकरण आनी सद्याच्या क्षमतायेचो बरो वापर करच्या खातीर प्रस्तावीत ब-या कार्यक्षमतायेचो परिणाम म्हळ्यार क्षमतायेत वाड. संसारीक हवामान बदल मुद्द्याचेर उपाय करप हे ईआयए व्याप्तीच्या भायर आसा.
xii.	एकठाय परिणाम मतीत घेवपाक अपेस: - झुवारी न्हंय आनी तीचे मुख, मुरगांव आनी सांकवाळे खाडीतले आनी चिखलीतले किनारी उदक प्रदुशणाक लागुन आनी मनश्याचो वावर जशे की मायनींग, बंदरावेलो वावर, जहाज आनी बाजीची बांधणी आनी दुरुस्ती, लोकवस्ती, शारीकरण, पर्यटन आनी उद्देग हाका लागुन परिणाम जाला. ईआयए अहवालात ह्या वावराचो आनी तांच्या एकठाय परिणामाचो कसलोच उल्लेख ना.. - ईआयए अभ्यासात ह्या वाठाराच्या किना-याची व्हडा प्रमाणातली झीज मतीत घेतली ना. सल्लागारांच्या मर्यादीत दृष्टीकोनाक लागुन चुकील्ले कांय महत्वाचे मुद्दे आसात; g. मायनींगाची परतुन सुरवात - माननीय उच्च न्यायालयान गोंयात नव्यान लोह खनीजाच्या खणकामाक परवानगी दिल्या. व्हडा प्रमाणांत खणकाम सुरु जाल्ल्यान समुद्र आनी न्हंयांचे व्हडा प्रमाणात प्रदुशण जातले आनी नुस्तेमारी, सागरी जिवीत आनी मार बशिल्ले नुस्तेकार हांचेर व्हडा प्रमाणात परिणाम जातलो. h. पर्यटन- पर्यटन हो गोंयच्या अर्थवेवस्थेचो कणो आसा आनी हरीत आनी नितळ प्रतीमेक लागुन पर्यटक भेट दितात. कोळसो हाताळणीत वाड केल्यार डॉल्फीन्स पळोवप, कोरल रीफ डायवींग आदी, तशेच दर्या देंगो, वास्को शार आनी विमानतळ वाठाराचेर जाल्ल्या परिणामांक लागुनय गोंयच्या पर्यटन संकल्पनेत भरपूर उणाव येतलो. i. नुस्तेमारी- मानवनिर्मित वावराक लागुन गोंयची नुस्तेमारी नुस्त्याच्या साठ्याच्या उणावाची खर हानी सोसता. ते उणावाच्या गंभीर पांवड्यार पावला. ईआयए अहवालात गोंयची नुस्तेमारीची भलायकी मतीत घेना.	EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला. आधारभूत पर्यावरणीय देखरेख MPT वाठारातल्या हेर सद्याच्या उद्देग /ऑपरेशन्सातल्यान जावपी प्रदूशण मतीत घेता. मापदंडाची देखरेख सुवातीं अशे तरेन वेंचल्यात की ते वाठारातल्या वेगवेगळ्या स्त्रोतांकडल्यान जावपी प्रदूशणय दाखोवन दिता. वेगवेगळ्या पर्यावरणीय मापदंडाच्या नमुनो सुवातांचो तपशील पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, प्रकरण 3 हांगा दिला. ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानिक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बॅकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनिकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना. निरीक्षण समा ना. प्रकल्प वाठाराचो किनारीरेशा दर्जो प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.14, पान क्र. 3-16 दिलां. a. टिप्पणी PP कडेन संबंधीत ना. b. टिप्पणी PP कडेन संबंधीत ना. c. ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, कोश्टक 3.14, पान क्र. 3-75

	j. किनारी झीज - गोंयच्यो रेंवाळ दर्यादेगो खर झीज सोसतात आनी ताचो दस्ताएवज तयार केला. ड्रेजींग आनी व्हडा प्रमाणातलो वावर आनी जहाजांचो आकार झीज आनीक वाडयतले आनी अभ्यासात हे सत मतीत घेतले ना. k. रियल इस्टेट आनी शारीकरण - शारीकरण आनी रियल इस्टेटिक लागुन न्हंयो, समुद्र आनी जमनी सयत अभ्यास क्षेत्रात गंभीर परिणाम जाल्यात, जाका लागुनसागरी आनी जमनीच्या पर्यावरणाचेर तशेच अर्थवेवस्था आनी गोंयच्या समाजाचेर खर प्रदूशन, झीज, गाळ साचप आनी हेर न्हयकारी परिणाम जातात. ईआयए अहवालात ह्या परिणामांचो संदर्भ ना. l. गोंयची वहन क्षमताय - गोंयची ल्हान जमीन आनी उदका मार्ग पारंपारीक रितीन वापरतात आनी ताका लागुन शाश्वत अर्थीक आनी सामाजिक उदरगत जाल्या. आयज तीच जमीन आनी उदक खाजगी लावाखातीर जशे की जशे की अदानी आनी JSW, 5 तारांकीत हॉटेलां, क्रुज जहाज पर्याटन, कसीनो, मरीना, उद्देगीक वाड, शीक्षणीक आनी वैजकीय संस्था, रीयल इस्टेट, मायनींग आनी साधनसुविधा प्रकल्पां हांच्या खातीर वळयला, जाका लागुन गंभीर संघर्श जाल्यात. हे आवश्यक आसा की, गोंयचो सद्याचो अर्थीक वावर आनी तांचो एकठांय परिणाम मतीत घेवन राज्याची वहन क्षमताय आदी पळोवची.	हांगा दिल्ले म्हायतीत 2011ते 2015 काळांत सागरी नुस्ते उत्पादनात वाड जाल्ल्याचे दाखयता. (स्त्रोत- नुस्तेमारी संचालनालय, गोंय सरकार). d. आधुनिकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाडीचो भाग म्हण ड्रेजींगाचो प्रस्ताव ना. e. टिप्पणी PP कडेन संबंधीत ना. f. टिप्पणी PP कडेन संबंधीत ना.
xiii.	अपुरो आनी उथळ ईआयए अभ्यासः प्रकल्पा खातीर केल्लो ईआयए अभ्यास सकयल दिला त्या प्रमाण पुरायपणान दोशपूर्ण, अपुरो आनी ईआयए अधिसूचोवणेचे पुर्ण उल्लंघन करता; a. फॉर्म I त सत पुरायपणान लिपयलाः - फॉर्म I ची प्रत उपलब्ध ना. PP न फटीचे फॉर्म I सादर केला. प्रकल्पात बंदर आनी प्रवेश कालव्याचे ड्रेजींग, कोळसो हाताळणीत वाड आनी ताचो परिणाम म्हण प्रदूशन, सावथ वेस्टर्न रेल्वेचे दुपदरीकरण आनी NH 17B आनी 4A चे बेळगाव मेरेन चार पदरीकरण हे सत तांतुत लिपयिल्ल्यान ते अपुरे आसा. - अभ्यास क्षेत्रातल्या असंख्य अनुसूचीत I प्रजाती आनी प्रवाळी आनी गोंयच्या पारंपारीक नुस्तेमारी खाडीचे सामाजिक-अर्थीक महत्व फॉर्म I त सुचीत करुंक जाय आशिल्ले . b. तीनूय अभ्यास वयले वयले आसात आनी अहवालात डेटा कॉपी पेस्ट केला.: तीनय अभ्यास एकाच वेळार एकच सल्लागार WAPCOS हांणी केलां. तीनय अभ्यासात पुराय वळख आनी कांय भाग कॉपी पेस्ट केला. ईआयए अभ्यासात अभ्यास क्षेत्राच्या सामाजिक -अर्थीक आनी पर्यावरणीय वास्तवाकडेन आडनदर केल्या. c. अपुरो आनी अपूर्ण ToR: ToR लेगीत उपलब्ध ना, मात सहाजीकच तो पुरायपणान अपुरो आसा कारण न्हंयाचे ड्रेजींग, येरादारी साधनसुविधा, वाडिल्ले कोळसो हाताळणी ऑपरेशन्स आनी ताचो परिणाम म्हण लोक आनी पर्यावरणाचेर पडपी प्रभाव हे प्रकल्पाचे भाग मतीत घेवपाचे निर्देश सल्लागाराक दिंवक ना. कोरल रीफ, अनुसूची I तल्यो प्रजाती आनी नुस्तेमार समुदायाचो उल्लेख	निरीक्षण समा ना. ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्ती)त दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण ईआयए करचे खातीर SWPL न संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन MoEFCC, नवी दिल्ली कडल्यान मेळयल्यात. EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला. a. भोवशीक सल्लोमसलती खातीर प्रसारीत केल्ल्या ईआयए अहवालाच्या मसुद्याचो फॉर्म I भाग आशिल्लो. 2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्ल्या सद्याच्या बंदर टर्मिनलाचे हे आधुनिकीकरण. प्रकल्पात अतिरीक्त भुंय संपादन, रेल्वे साधनसुविधेत वाड, खंयच्या जल/सागरी वटेनचे बदल वा मुखेल नागरी बांधकामाचो आस्पाव ना. आरोप केल्ले प्रमाण, प्रकल्पाच्या वावरात कसलेय सत वा म्हायती EAC, MoEFCC वा हेर खंयच्याय वैधानीक यंत्रणेकडल्यान लिपोवपाचो यत्न करुंक ना. प्रकल्पाच्या अंदाजे केंद्राकडल्यान 10 किमी परिघाच्या परिणाम शीमेतल्या संवेदनशील घटकांची तपशिलवार वळेरी EAC, MoEFCC आनी हेर वैधानीक यंत्रणांच्या योग्य अवलोकना खातीर निमाण्या ईआयए अहवालात आस्पावीत करतले.

करपाक आयिल्ले अपेस हाका लागुन ToR अदीक असंबद्ध आनी अपुरो जाता. n. साहित्याक अभ्यास आनी दुय्यम डेटाचो संदर्भ घेवपाक आयिल्ले अपेस: ईआयए सल्लागारांक भोवशीक क्षेत्रात उपलब्ध आशिल्ले दस्तावेज आनी WWF, NIO आदींनी अभ्यास क्षेत्रातल्या समृद्ध वनस्पत आनी प्राणी जैवविविधतायेचेर (डॉल्फिन्स, व्हेल, समृद्ध कोरल रीफ आनी अनुसूची I तली स्थळाच्या मूळाची वनस्पत आनी प्राणी) केल्ल्या अभ्यासाचो संदर्भ घेवपाक अपेस आयला. अभ्यास क्षेत्रातली व्हडा प्रमाणातली पारंपारीक नुस्तेमारी आनी समृद्ध नुस्तेमारी आनी तांचे अर्थीक महत्व. वास्कोतल्या थळाव्यांक तोंड दिवचे पडता ती जुनाट कोळसो प्रदुशणाची समस्या आनी GSPCB कडल्यान जायत्यो नोटीशी मेळुनय ह्यो समस्या सुटाव्यो करपाक कंपनीक आयिल्ले अपेस. o. मुळावो अभ्यास करूंक आयिल्ले अपेस: अभ्यास क्षेत्राच्या 10 किमी परिघातल्या पर्यावरणीय आनी सामाजीक अर्थीक विशयाचेर कसलोच मुळावो अभ्यास करूंक ईआयए सल्लागारांक अपेस आयला. कोळसो प्रदुशणाचो मुद्दो अधोरेखीत केल्ल्यान र्हीवाश्यांक तोंड दिवचे पडतात त्या वायु प्रदुशणा कडेन संबंधीत भलायकेच्या मुद्द्याचेर प्रस्तावकान तपशीलवार अभ्यास करपाची गरज आसा. p. पुरायपणान चूकीचो आधारभूत डेटा: अर्थपूर्ण आधारभूत डेटा नाशिल्ल्यान ईआयए अभ्यास फटीचो आनी असंबद्ध जाता. देखीक, अभ्यास क्षेत्रात डॉल्फिन, व्हेल, कोरल रीफ, नर्सरी आदी ना अशे म्हणून, अभ्यास क्षेत्राच्या जैवविविधताये कडेन ईआयए अभ्यासात पुरायपणान आडनदर केल्या. अभ्यास क्षेत्रात रावपी नुस्तेमार आनी तांचेर निंबून आशिल्ल्यांचो आकडो जो दिला ताचे परस खुप अदीक आसा. ड्रेजींग आनी कोळसो हाताळणीक लागुन जावपी नुस्तेमा-यांच्या अर्थीक आनी सामाजीक विस्थापनाचे प्रमाण दिवपाचो यत्न करूंक ना. d. ईआयए अहवालात निराधार वक्तव्यां: ईआयए अहवालात संदर्भ दीयनास्तना वक्तव्यां केल्यात. q. गंभीर विध्वंसक परिणाम मुद्दाम लीपयल्यात: सल्लागारान अभ्यास क्षेत्राच्या पर्यावरणीय, अर्थीक आनी सामाजाचे प्रत्यक्ष स्वरूप फटींग दिला आनी लिपयला. पर्यावरण आनी सामाजिक -अर्थवेवस्थेचेर परिणाम खुप कमी जातलो अशे फटींग चित्र निर्माण करच्या खातीर आधारभूत डेटात फटींगपणा करप. r. अपुरे तज्ञ आनी अभ्यास: कोळसो आयातीतली वाड, रॅव न्हयेचे ड्रेजींग हाका लागुन लाखांनी र्हीवाश्यांचेर गंभीर परिणाम जातले, कारण ताच्या परिणामांचो हया आदीच अणभव घेतला. मात, सद्याच्यो भलायकेच्यो समस्या आनी ताची सांभाळ वाड हाचेर अभ्यास करूंक ना. ड्रेजींग, जहाजांचो वाडील्लो आकडो आनी आकार आनी कोळसो हाताळणीचो सागरी जिवीत, जैवविविधताय, नुस्तेमारी आनी नुस्तेकारांची उपजिवीका हांचेर परिणाम हया वीशी योग्य अभ्यास करूंक ना. e. मनमानीपणान हेत सांगला, विचारात लेगीत घेवुंक ना: EMP कडेन संबंधीत प्रकरण 5.1 त म्हळां "ईआयए अभ्यासात EMP चे महत्व म्हळ्यार पर्यावरणावेलो ताण/भार हो वहन क्षमताये भीतर	फॉर्म 1 हे ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 (दुरुस्त) प्रमाण ईआयए पूर्व सादरीकरण. पर्यावरणीय घटकांचो तपशील ईआयए अभ्या उपरांत सादर करूंक शकतात. b. आमचो प्रकल्प हो MPT न प्रस्तावीत केल्ल्या हेर दोन प्रकल्पांच्या परिणाम वाठाराचो भाग आसा (जशे की, 1. कॅपीटल ड्रेजींग आनी 2. धक्को 8 आनी 9 आनी बार्ज धक्क्याची सुधारणा), हे खुप तर्कशुद्ध आसा की ईआयए अहवालातले कांय घटक समान आसतले. M/s WAPCOS लि., भारत सरकार हांका ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 (दुरुस्त) वा हेर खंयचेय परिपत्रक/ OMs /नोटीसी वा MoEFCC ची हेर कळोवणी वा हेर खंयच्याय वैधनीक मंडळाच्या चौकटे खाला खंयचेय सुवातेर प्रकल्प घेवपाक निर्बंध ना. c. ToR हो भोवशीक सल्लोमसलती खातीर फीरयील्ल्या ईआयए अहवालाच्या मसुद्याचो वाटो आशिल्लो. न्हंयांचे ड्रेजींग हे अधुनीकीकरणाचो भाग ना. d. वेगवेगळ्या सरकारी संघटनां कडल्यान प्रकल्प वाठारा खातीर संबंधीत साहित्यीक सर्वेक्षण आनी दुय्यम डेटा एकठांय करपाचो वावर केला आनी ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्ज्यात नोंद केला. n. मुळावो आधारभूत अभ्यास सरभोवतणची हवा, आवाज, उदक (भूजल, पृष्ठभाग - समुद्री उदका सयत), माती (सागरी गाळा सयत), सागरी आनी जमनीच्या पर्यावरणीय आनी जैवीक parameters, खातीर केला आनी ताचे तपशील प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्ज्यात दिल्यात. प्रकल्पाच्या वाठाराची जवसंख्यांकी रुपरेशा जनगणना अहवाल, 2011 चेर आधारित आसा. हया प्रकरणात दिल्ली म्हायती मुखेलपणान मुळावो जनगणना गोशावरा 2011 तल्यान घेतल्या. सामाजिक -अर्थीक अभ्यासा खातीर मुळावो आधारभूत डेटा एकठांय करूंक ना कारण प्रस्तावीत प्रकल्पाचो थळाव्या र्हीवाशींचेर कसलोच प्रत्यक्ष आनी उल्लेखनीय न्हयकारी परिणाम जायना, कारण क्षमताय वाड प्रकल्पात भुंय संपादनाचो प्रस्ताव ना. आमच्या क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना. e. उपकार करुन वयर दिल्ल्या मुद्द्याक आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
---	---

	आशिल्ल्याची खात्री करप. मात पर्यावरणाची वाहन क्षमताय आनी पर्यावरणावेलो ताण हाचे प्रमाण दिंवक ना. f. पर्याय: प्रस्तावीत प्रकल्पाक खंयचोय पर्याय विचारात घेवपाचो यत्न सल्लागारांनी करूंक ना. पर्यावरणीय आनी सामाजिक-अर्थीक विध्वंस मतीत घेयनास्तना गोंया वरवी कोळसो आयात वाडोवपाचो पयलीच विचार केल्लो निर्णय हांतुत दिसता. आयात केल्ल्या कोळश्या परस देशी कोळसो वापरपाचो विचार मतीत घेवपाक अपेस. g. खर्च आड लाव: खर्च आड लाव हाचेर अभ्यास करूंक ना. आधारभूत डेटा वा खर्च आनी प्रकल्पाचे लाव हांचे प्रमाण थारावपाचो यत्न करूंक ना. h. प्रस्तावकांनी ईआयए मार्गदर्शन पुस्तीके कडेन आडनदर केल्या आनी MoEF च्या ToR मार्गदर्शक तत्वांचे उल्लंघन केलां: बंदर आनी हार्बरावेली 2010 पुस्तीकेत दिल्ल्या जायत्या सुचोवण्यांक पाळो दिवपाक सल्लागारांक अपेस आयला. तशेंच, ईआयए अभ्यास, MoEF न ToR खातीर ऑगस्ट 2009 त जारी केल्ल्या मार्गदर्शक तत्वांचे पुरायपणान उल्लंघन करता.	f. साबार दुय्यम डेटा स्त्रोतांचेर आधारून ईआयए तयार केला, जांका ईआयए अहवालाच्या वेगवेगळ्या प्रकरणात योग्य श्रेय दिलां. g. उपकार करून वयर दिल्ल्या मुद्द्याक आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात. h. आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो ड्रेजिंग भाग ना. i. प्रकरण 5, पर्यावरणीय वेवस्थापन आराखडो, विभाग 5., पान क्र. 5-1 त केल्ले वक्तव्य हे प्रकल्प वावराकडले न्हयकारी परिणाम ताब्यात दवरपा खातीर /सुधारपा खातीर योग्य आनी अनुरूप EMPs घालून दिवपाच्या आधाराच्या संदर्भात केल्ले. सदयाचे ऑपरेशन्स वा प्रस्तावीत क्षमताय वाडीच्या बाबतीत खंयचेय पर्यावरणीय मापदंड तांच्या वहन क्षमताये मेरेन पाविल्ल्याचे ईआयए अहवालात दाखयना. j. 2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्या. टर्मिनल सुवीधेचे हे आधुनीकीकरण. म्हणून पर्यायांचो अभ्यास करपाची गरज ना. k. ईआयए अधिसूचोवणी 2006 (दुरुस्त), परिशिष्ट III, Sr. 9 प्रमाण MoEFCC न जारी केल्याधि अतिरिक्त ToR चो भाग म्हण आस्पावीत केल्यारुच खर्चाच्याचो लावाचे मुल्यांकन करप गरजेचे आसा. l. उपकार करून 5(viii.a) क आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात
xiv.	स्थीरताय आनी जतनायेची तत्वां मतीत घेंवक ना: ईआयएत खंयच 'स्थीरताय' वा जतनायेचे तत्व' हे शब्द नमुद करूंक ना.	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणून जाप दिवूंक ना.
xv.	बेकायदेशीर आनी अवैध भोवशीक सुनावणी - 20.03.2017 दिसा निश्चीत केल्ली PH सकयल्या मुद्द्यांक लागून बेकायदेशीर आनी अवैध आसा; a. मुद्दाम जावन कामाच्या दिसा घेतल्या: PH सोमारा 1930 वरांचेर थारायल्या जो मार बशील्ल्या वास्कोतल्या नागरीकां खातीर कामाचो दिस आसा. b. वेळार प्रतिनीधीत्व करून लेगीत मुद्दाम ल्हान सभाघरांत घेतला. c. लोकां मेरेन पावपाक अपेस - गोंयात कोळश्याची आयात वाडोवपाचो निर्णय घेवच्या आदी अधीकारणीन लोकांक प्रकल्पाचे स्वरूप आनी परिणाम हाचे विशी म्हायती दिवपाक जाय आशिल्ली. आमी ईआयए अभ्यास न्हयकारतात कारण तो पुरायपणान फटींग आसा आनी ईआयए अधिसूचोवणेचे उल्लंघन करता. आमी ह्या प्रकल्पाक विरोध करतात कारण तो फक्त गोंयच्या नुस्तेकारांच्या, वास्को द	प्रस्न विचारूंक ना, म्हणून जाप दिवूंक ना.

	गामा, मुरगाव आनी हेर मार बशील्ल्या गावांच्या रहिवाश्यांच्या, आनी समुद्र आनी गोंयच्या न्हंयांच्या जल जिवीताच्या हीताच्याच आड न्हय, जाल्यार राष्ट्रीय आनी संसारीक हिताच्या आड.	
86. युनायटेड गोवन फांडेशन, मडगाव		
i.	MPT जमीन आनी उदक बेकायदेशीरपणान वापरता: MPT न बेकायदेशीरपणान मुरगाव कोमुनीदादीच्या मालकीची जमीन आनी नुस्तेमार समुदायाच्या हार्बर आनी समुद्रातल्या उदकाचेर आपलो ताबो दवरला. जमीन वा थळाव्या समुदायाच्या हक्कांचे कसलेच प्रकारचे हस्तांतरण केन्नाच जाले ना. जमनीची मालकी तपासुन पळयनास्तना EAC/MoEF न ToR जारी करुन आपली जापसालदारकी पुराय करपाक अपेक्षी थारल्यात. मुंबय उच्च न्यायालयाच्या गोंय खंडपीठा मुखार प्रकरण सुरु आसा.	टिप्पणी प्रकल्प प्रस्तावकाक करुंक ना.
ii.	खासगी बंदरा खातीर MPT हो एक मोर्चा: हो प्रकल्प भोवशीक हीताच्या आड आसा. SWPL आनी अदानी हांका प्रचंड फायदो जावच्या खातीर फक्त आसा आनी ह्या खासगी म्हामंडळांच्या मालकीच्या फॅक्ट-यां खातीर हाची येवजण आसा. - हाका लागुन ग्लॉबल वॉर्मिंग वाडतले - सगल्या मनीसकुळाक घातक. - हाका लागुन पुराय गोंयातलो वायु, उदक आनी जमीन प्रदूशीत जातली जाका लागुन लाखानी नागरीक ल्हवल्हवु मरतले. - हार्बर, न्हंयो, समुद्र, खाडी आनी खाजन जमनीतले समुद्री जीवन ते मारुन वडयतले. - ड्रेजींगाक लागुन हार्बर आनी वास्को खाडी भोवतणची नाजुक आनी पर्यावरणीय-संवेदनशील देंवती कोसळतली, जाका लागुन धा हजार नागरीक विस्थापीत जातले आनी व्हडा प्रमाणात सामाजिक-अर्थीक आनी पर्यावरणीय विध्वंस जातलो.	उपकार करुन 1(iii), 4(i.d), आनी 85(i.a) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात
iii.	गोंया वरवी कोळश्याची आयात वाडोवपाची येवजण मुद्दाम लिपयल्या: हो प्रकल्प MPT चेर कितल्याश्याच पटींनी कोळश्याची हाताळणी वाडोवपा खातीर आसा जाची फुडे कर्नाटक, महाराष्ट्र आनी आंध्र प्रदेशांत वशील्ल्या आनी प्रस्तावीत उर्जा आनी स्टील प्रकल्पा कडेन येरादारी जातली. हाका लागुन, पर्यावरणीय आनी सामाजिक-अर्थीक परिणाम अभ्यासा खातीर कामाच्या प्रत्यक्ष व्याप्तीचो आस्पाव करुंक जाय आशिल्लो; - समुद्र, न्हंय आनी खाडीचे ड्रेजींग - बंदराचे धक्क्यांचे बांधकाम आनी विस्तार - बंदर न्यासा कडेन कोळश्याची हाताळणी - वाडिल्ल्या कोळश्याची कर्नाटकात येरादारी करच्या खातीर रेल्वे आनी रस्तो जोडणीचे बांधकाम - कर्नाटक आनी हेर राज्यांतले प्रस्तावीत स्टील आनी उर्जा प्रकल्प. - PP न MoEF कडल्यान कामाचे प्रत्यक्ष स्वरुप लिपोवन पुराय फटींगपणा केल्यात.	- आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो ड्रेजींग भाग ना. प्रस्तावीत आधुनीकीकरणात ड्रेजींग आसा वा ना, ताचो सध्याच्या उदरगती कडेन संबंद ना. - ह्या आधुनीकीकरणाच्या प्रकल्पा खातीर अतिरिक्त धक्को आनी अतिरिक्त वॉटरफ्रंटची गरज ना. - प्रस्न विचारुंक ना म्हणुन जांप दिंवक ना. - सद्या आनी फुडारातय म्हालाची रस्त्यावावेल्यान येरादारी ना. SWPL कडल्यान रेल्वे रुळाच्या विस्ताराचो प्रस्ताव ना. म्हालातली वाड सध्याच्या रेल्वे साधनसुविधेत आस्पावन घेवपाक जाता. - प्रस्न विचारुंक ना म्हणुन जांप दिंवक ना.

	- MoEF न हेर प्रकल्पांवीशी म्हायती उपलब्ध आसूनय पुराय प्रकल्प मतीत घेयनास्तना आनी ToR जारी करुन पुरायपणान चूक केल्या. - सरकारान गोंयाक अदानी, JSW आनी हेरां खातीर कोळसो हबात रुपांतरित करपाची येवजण केल्या हे सत मुद्दाम लिपोवन दवरला. - सगली येवजण लोकां वांगडा सल्लोमसल करुन करची अशी भारतीय संबिधानात आवश्यकताय आसा.	2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्ल्या सद्याच्या बंदर टर्मिनलाचे हे आधुनिकीकरण. प्रकल्पात अतिरीक्त भुंय संपादन, रेल्वे साधनसुविधेत वाड, खंयच्या जल/सागरी वटेनचे बदल वा मुखेल नागरी बांधकामाचो आस्पाव ना. आरोप केल्ले प्रमाण, प्रकल्पाच्या वावरात कसलेय सत वा म्हायती EAC, MoEFCC वा हेर खंयच्याय वैधानीक यंत्रणेकडल्यान लिपोवपाचो यत्न करुंक ना. - उपकर करुन 1(i) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात - प्रस्न विचारुंक ना म्हणुन जांप दिंवक ना. - ईआयए अधिसुचोवणी 2006 प्रमाण भोवशीक सल्लोमसलत हो EC प्रक्रियेचो भाग आसा आनी लोकांच्या मागणे प्रमाण घेतल्या.
iv.	पर्यावरणीय कायद्याचे उल्लंघन करच्या खातीर कामाच्या व्याप्तीचे तुकडे: प्रकल्पाच्या प्रत्यक्ष व्याप्तीत, सद्या मुरगांव हार्बराचे ड्रेजींग (आनी फुडाराक गोंयातल्या 6 न्हंयातले), मुरगाव, साश्ट आनी तिसवाडी तालुक्यातल्यो कितल्योश्योच नुस्तेमारी सुविधा हातासप, कोळसो हाताळणी खातीर धक्को आनी जेटी तयार करप, सद्याच्या धक्क्याचो विस्तार/उदरगत, 4 पदरी म्हामार्गाचे बांधकाम आनी आमचे गांव आनी अस्तंत घाटातल्यान सावथ-वेस्टर्न रेल्वेचे दुपदरीकरण हांचो आस्पाव आसा. अशे दिसून आयला की PP अभ्यासात धक्को 5A आनी 6A सोडुन सगल्या हेर संबंधीत कामां कडेन मुद्दाम आडनदर केल्या, आनी म्हणुन ईआयए अधिसुचोवणेचे उल्लंघन केलां. प्रकल्प ल्हान भागांत विभागला, जे फक्त एकोडे अर्थशून्य आसात. पर्यावरण, अर्थकारण आनी गोंयाच्या समाजावेलो गंभीर परिणाम लिपोवपाचो हो कुटील यत्न आनी ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 चे उल्लंघन.	उपकार करुन 1(i), 84(iv.c), आनी 85(i.a) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात
v.	गोंयच्या नुस्तेमारीचो विध्वंस: गोंया वरवी कोळसो आयातींत वाड करपाची प्रस्तावीत येवजण सागरमाला खातीरच्या निमाण्या अहवालात (खंड V) दिल्या. ह्या अहवालातल्यान हे स्पश्ट जाता की मुरगांव तालुको आनी बेतुल नुस्तेमारी गांवांतलो नुस्तेकार समुदाय ह्या प्रकल्पाक लागुन पुरायपणान विस्थापीत जातलो. मुरगांव बंदरावेलो प्रस्तावीत ड्रेजींग मुरगांव हार्बर आनी वास्को खाडी, चिखली आनी सांकवाळे सारख्या सरभोंवतणच्या वाठारातल्या नुस्तेमारीचो पुरायपणान विध्वंस जातलो. रस्ते जाळे, कार्यशाळा आनी CFS सुविधांक लागुन बायणांतले नुस्तेमार पुरायपणान विस्थापीत जावपाचो प्रस्ताव आसा. गोंयातल्या अंतर्गत भागात कोळसो हाताळणी व्हरपाक, न्हंयो, जमनी आनी गोंयातल्या अंतर्गत वाठारातल्या गांवांत विध्वंस पातळोवच्या खातीर, 6 न्हंयाचे राष्ट्रीयकरण आनी ड्रेजींग करतात. ह्यो विध्वंसक येवजणो गोंयच्या नुस्तेमारी उद्देगाची पुरायपणान वाट लायतल्यो, वेगळ्या सागरी जीवीताची जैवविविधतायेचो विध्वंस करतल्यो आनी गोंय राज्याच्या सामाजिक अर्थीक वाठाराक हानी करतल्यो.	6 न्हंयांचे ड्रेजींग हे आमच्या ह्या प्रकल्पाच्या व्याप्तीत ना. ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बँकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनिकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना. तशेंच उपकार करुन आमचो 85(i.a) हाका दिल्लो प्रतीसाद पळयात.

vi.	नुस्तेमार समुदायाचे विस्थापन: गोंयातलो नुस्तेकार समुदायाक नुस्त्याच्या साठ्याचे लुकसाण, आनी शारीकरणाची वाड, पर्यटन उद्देग आनी मायनींग सारख्या गोष्टींक लागुन तयार जाल्ल्या हेर ह्या सारख्या समस्यांनी ह्या आदीच रेंवाडो घाला, जाका लागुन नुस्तेमारीचो, नुस्तेमारी साधनसुविधा आनी नर्सरीचो विध्वंस आनी प्रदूषण जाला. कोळश्याच्या आयातीतली प्रस्तावीत वाड, ड्रेजींग आनी आवश्यक साधनसुविधांक लागुन गोंयातल्या नुस्तेमार समुदायाचे पुरायपणान विस्थापन जातले. प्रकल्पाचो आवश्यक भाग, ड्रेजींगाक लागुन आनी ह्या आदीच सुरु जाल्ल्या रस्तो बांधकामाक लागुन थेट मार बशिल्ले खारीवाडो, बायणा आनी देस्तेरोतल्या नुस्तेमार समुदायाचे जावपी विस्थापन आनी हानी हाचे प्रमाण दिवपाचो यत्न ईआयए अधिसूचोवणेन करुंक ना. बायणा, देस्तेरो आनी खारीवाड्यावेल्या शंभरेक नुस्तेमार कुटुंबाच्या विस्थापनाची नोंद करुंक EIA अभ्यासात अपेस आयला.	ईआयए अहवाल आनी हेर वैदानीक सादरीकरणांत स्पश्टपणान नमुद केला की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदराच्या बँकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्सांच्या आधुनीकीकरणाचो आसा. धक्को/सागरी वटेन कसलोच बदल प्रस्तावीत ना. आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो ड्रेजींग भाग ना.
vii.	कोळसो धुल्लाचे प्रदुशण: वास्को शार, मुरगांव, दाबोळी, चिखली, सांकवाळे, कुडाळी आनी दोना पावला मेरेन झुवारी न्हंयेचो उत्तरे कडलो किनारो ह्या आदीच गंभीर कोळसो प्रदुशणाचो त्रास सोसता आनी हे सत GSPCB न जारी केल्ल्या जायत्या कारणां दाखय नोटीस आनी काम थांबय आदेशावेल्यान मान्य जाता. जायत्यो नोटीसी आनी आदेश जारी करुनय MPT, अदानी, SWPL हांका प्रदूषण आडावप जमले ना. कोळसो आयातीतली प्रस्तावीत वाड ह्या सगल्या अती प्रदुशीत वाठारा खातीर भलायकी आनी पर्यावरणीय आपत्ती थारतली. थळाव्या लोकसंख्येच्या भलायकेचेर आनी पर्यावरणाचेर जावपी परिणाम खबर आसूनय अशे तरेच्या अती प्रदूशीत वाठारात, कोळसो हाताळणी वाडुंक जायना. सद्याच्या कोळसो हाताळणी सुविधांतल्यान जावपी वायु प्रदुशण आडावपाक कितल्याश्याच तेंपाचे अपेस आनी नाईलाजाचे सत PP न मुद्दाम जावन लिपयला. ईआयए अभ्यासात GSPCB न जारी केल्ल्यो नोटीसो, राहिवाश्यांनी कितलोसोच तेंप सोशील्ले धुल्लाचे प्रदूषण आनी ह्यो गंभीर समस्या सुटाव्यो करपाक PP क आयिल्ले अपेस ह्यो गोष्टी मतीत घेवपाक पुरायपणान अपेस आयला.	GSPCB न दिल्ल्या आदेशांचे योग्य आनी बेगोबेग पालन केल्ले आनी योग्य प्रक्रीयेक पाळो दिवन प्रकरणीचे निराकरण केल्ले. भारत सरकारान अधिसूचीत केल्ले वायु उत्सर्जन मानकांक (NAAQS, 2009) आमी पाळो दितात. क्षमताय वाड पांवड्यार, योग्य APCMs स्थापीत करुन आमी उत्सर्जन मानकांक पाळो दीतले. प्रस्तावीत उत्सर्जन नियंत्रण उपाय प्रकरण 4, परिणामांचे मुल्यांकन आनी शमन उपाय, विभाग 4.3.4, पान क्र. 4.14 चेर दिल्यात. प्रस्तावीत क्षमताय वाडीक लागुन वायु पर्यावरणाचेर उल्लेखनीय परिणाम जावपाची शक्यताय ना.
viii.	रेल्वेक लागून लोकांचे विस्थापन; - कोळश्याच्या प्रस्तावीत आयातीच्या येरादारी खातीरच सावथ वेस्टर्न रेल्वेचे दुपदरीकरण प्रस्तावीत आसा. - सद्याचो रेल्वे रुळ गोंयातल्या उच्च लोकसंख्या आशिल्ल्या गांवातल्यान वता आनी थळाव्या समुदायाचे व्हडा प्रमाणात विस्थापन करुन रुळाचे दुपदरीकरण शक्य ना. - रेल्वे रुळा लागसरच्या थळाव्या लोकसंख्येवेलो भलायकी आनी आवाजाच्या प्रदुशणाचो परिणाम व्हडा	रेल्वे वरवीं म्हालाचे स्थलांतर ही चालू आशिल्ली प्रक्रीया. क्षमताय वाड प्रकल्पाचो भाग म्हण हाताळपाच्या प्रस्तावीत अतिरीक्त म्हालाक आस्पावन घेवपाक भारतीय रेल्वे वरवीं, रेल्वे रुळाच्या विस्ताराची गरज ना, कारण सद्याची रेल्वे साधनसुविधा अतिरीक्त म्हाल हाताळपाक फावो तीतली आसा

	प्रमाणात वाडतलो. - रेल्वे रुळा लागसरच्या शाश्वत अर्थवेवस्थेची हानी आनी पर्यावरणाचो विध्वंस तीतलोच भयानक आसतलो. - रेल्वे रुळाच्या दुपदरीकरणाक लागुन अस्तंत घाटाचो (WGs) विध्वंस आनी विखंडन हे WG तले वन्य जीवन आनी खासा करुन उत्तर गोंयातल्या वाठारा खातीर भंय आसा.	
ix.	NH17B आनी NH 4A लागुन लोकांचे विस्थापन; - NH 17B आनी NH4A च्या वेगवेगळ्या विभागात सद्या चालु आशिल्ले काम हे फक्त अतिरीक्त कोळश्याच्या आयाती खातीर आसा, जें जनते कडल्यान लिपयला. - ही कामां पर्यावरणीय संवेदनशील, CRZ वाठार, मुखेल कृशी जमीन, जल भरणा आनी थळाव्या समुदायाचो विध्वंस करतली. - NH 4A च्या विभागाचो विस्तार, महावीर राष्ट्रीय उद्यान/WLS कडेन WGs दुभाजीत करता हो ह्या कामांचोच भाग आसा. ही रानां आनी व्हडल्या देंवणशे मदल्यान रस्त्यांचो विस्तार पर्यावरणीय आपत्ती थारतली. - प्रकल्पाच्या परिणामाचीं चूकीची म्हायती दिवच्या खातीर प्रस्तावीत कोळसो आयातींतल्या वाडी खातीरच्या रस्तो विस्ताराची म्हायती जाणून बुजून लिपयल्या.	सद्या आनी फुडारातय म्हालाची रस्त्यावेल्यान येरादारी जावची ना. ह्या आधुनीकीकरणाच्या प्रस्तावाक लागुन SWPL न खंयच्याय रस्तो विस्ताराचो प्रस्ताव दवरूंक ना.
ix.	हवामान बदल, ग्लॉबल वॉर्मिंग: - भारताची संसारीक समुदाया कडेन बांधीलकी, जी ताच्या INDC त घोशित केल्ली, त्या प्रमाण जीवाश्म इंधनाच्या वापरात 2030 मेरेन 40% उणाव हाडुंक जाय. कोळसो साधनसुविधेत वाड ही भारताच्या जीवाश्म इंधन उणो करपाच्या बांधीलकेत फुडे वचपी वाट न्हय. - NASA आनी हेर संशोधनात्मक संस्थांच्या संकेतस्थळार प्रदर्शित केलां त्या प्रमाण संसारीक सरासरी तापमान वाडीचो दर भयानक आसा आनी आमी बेगोबेग काळसो साधनसुविधा उणी करपाक जांय. कोळश्याच्या वापराच्या वाडी खातीर हो आसा, मात हवामान बदल वा ग्लॉबल वॉर्मिंगा वीशी ईआयए अहवालात उल्लेख ना, हांतुतल्या अशे दिसुन येता की प्रकल्पाचे अती महत्वाचे पैलू मुद्दाम लिपयल्यात.	प्रस्तावीत प्रकल्प हो बंदर टर्मिनलाचेर कोळसो हाताळणी खातीर आसा. आधुनीकीकरण आनी सद्याच्या क्षमतायेचो बरो वापर करच्या खातीर प्रस्तावीत ब-या कार्यक्षमतायेचो परिणाम म्हळ्यार क्षमतायेत वाड. संसारीक हवामान बदल मुद्द्याचेर उपाय करप हे ईआयए व्याप्तीच्या भायर आसा
xi.	एकठांय परिणाम मतीत घेवपाक अपेस: - झुवारी न्हंय आनी तीचे मुख, मुरगांव आनी सांकवाळे खाडीतले आनी चिखलीतले किनारी उदक प्रदूशणाक लागुन आनी मनश्याचो वावर जशे की मायनींग, बंदरावेलो वावर, जहाज आनी बाजींची बांधणी आनी दुरुस्ती, लोकवस्ती, शारीकरण, पर्यटन आनी उद्देग हाका लागुन परिणाम जाला. ईआयए अहवालात ह्या वावराचो आनी तांच्या एकठांय परिणामाचो कसलोच उल्लेख ना. - ईआयए अभ्यासात ह्या वाठाराच्या किना-याची व्हडा प्रमाणातली झीज मतीत घेतली ना. सल्लागारांच्या मर्यादीत दृष्टीकोनाक लागुन चुकील्ले कांय महत्वाचे मुद्दे आसात;	EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला. आधारभूत पर्यावरणीय देखरेख MPT वाठारातल्या हेर सद्याच्या उद्देग /ऑपरेशन्सातल्यान जावपी प्रदूशन मतीत घेता. मापदंडाची देखरेख सुवातो अशे तरेन वेंचल्यात की ते वाठारातल्या वेगवेगळ्या स्त्रोतांकडल्यान जावपी प्रदूशणय दाखोवन दीता. वेगवेगळ्या पर्यावरणीय मापदंडाच्या नमुनो सुवातांचो तपशील पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, प्रकरण 3 हांगा दिला. ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानिक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो

	a. मायनीगाची परतुन सुरवात - माननीय उच्च न्यायालयान गोंयात नव्यान लोह खनीजाच्या खणकामाक परवानगी दिल्या. व्हडा प्रमाणांत खणकाम सुरु जाल्ल्यान समुद्र आनी न्हंयाचे व्हडा प्रमाणात प्रदूशन जातले आनी नुस्तेमारी, सागरी जिवीत आनी मार बशिल्ले नुस्तेकार हांचेर व्हडा प्रमाणात परिणाम जातलो. b. पर्यटन- पर्याटन हो गोंयच्या अर्थवेवस्थेचो कणो आसा आनी हरीत आनी नितळ प्रतीमेक लागुन पर्यटक भेट दितात. कोळसो हाताळणीक वाड केल्यार डॉल्फीन्स पळोवप, कोरल रीफ डायवींग आदी, तशेच दर्या देंगो, वास्को शार आनी विमानतळ वाठाराचेर जाल्ल्या परिणामांक लागुनय गोंयच्या पर्यटन संकल्पनेत भरपुर उणाव येतलो c. नुस्तेमारी- मानवनिर्मित वावराक लागुन गोंयची नुस्तेमारी नुस्त्याच्या साठ्याच्या उणावाची खर हानी सोसता. ते उणावाच्या गंभीर पांवड्यार पावला. ईआयए अहवालात गोंयची नुस्तेमारीची भलायकी मतीत घेना. d. किनारी झीज - गोंयच्यो रेंवाळ दर्यादेगो खर झीज सोसतात आनी ताचो दस्ताएवज तयार केला. ड्रेजींग आनी व्हडा प्रमाणातलो वावर आनी जहाजांचो आकार झीज आनीक वाडयतले आनी अभ्यासात हे सत मतीत घेतले ना. e. रियल इस्टेट आनी शारीकरण - शारीकरण आनी रियल इस्टेटाक लागुन न्हंयो, समुद्र आनी जमनी सयत अभ्यास क्षेत्रात गंभीर परिणाम जाल्यात, जाका लागुनसागरी आनी जमनीच्या पर्यावरणाचेर तशेच अर्थवेवस्था आनी गोंयच्या समाजाचेर खर प्रदूशन, झीज, गाळ साचप आनी हेर न्हयकारी परिणाम जातात. ईआयए अहवालात ह्या परिणामांचो संदर्भ ना. f. गोंयची वहन क्षमताय - गोंयची ल्हान जमीन आनी उदका मार्ग पारंपारीक रितीन वापरतात आनी ताका लागुन शाश्वत अर्थीक आनी सामाजिक उदरगत जाल्या. आयज तीच जमीन आनी उदक खाजगी लावाखातीर जशे की जशे की अदानी आनी JSW, 5 तारांकीत हॉटेलां, क्रुज जहाज पर्याटन, कसीनो, मरीना, उद्देगीक वाड, शैक्षणिक आनी वैजकीय संस्था, रीयल इस्टेट, मायनींग आनी साधनसुवीधा प्रकल्पां हांच्या खातीर वळयला, जाका लागुन गंभीर संघर्श जाल्यात. हे आवश्यक आसा की, गोंयचो सदयाचो अर्थीक वावर आनी तांचो एकठांय परिणाम मतीत घेवन राज्याची वहन क्षमताय आदी पळोवची.	पुरायपणान बंदर बॅकअप/जमनीच्या वटेन सदयाच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनिकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना. निरीक्षण समा ना. प्रकल्प वाठाराचो किनारीरेशा दर्जो प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.14, पान क्र. 3-16 दिलां. a. टिप्पणी PP कडेन संबंधीत ना. b. टिप्पणी PP कडेन संबंधीत ना. c. ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, कोश्टक 3.14, पान क्र. 3-75 हांगा दिल्ले म्हायतीत 2011ते 2015 काळांत सागरी नुस्ते उत्पादनात वाड जाल्ल्याचे दाखयता. (स्त्रोत- नुस्तेमारी संचालनालय, गोंय सरकार). d. आधुनिकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाडीचो भाग म्हण ड्रेजींगाचो प्रस्ताव ना.. e. टिप्पणी PP कडेन संबंधीत ना. f. टिप्पणी PP कडेन संबंधीत ना.
xii.	अपुरो आनी उथळ ईआयए अभ्यासः प्रकल्पा खातीर केल्लो ईआयए अभ्यास सकयल दिला त्या प्रमाण पुरायपणान दोशपूर्ण, अपुरो आनी ईआयए अधिसूचोवणेचे पुर्ण उल्लंघन करता; a. फॉर्म I त सत पुरायपणान लिपयलाः फॉर्म I ची प्रत उपलब्ध ना. PP न फटीचे फॉर्म I सादर केला. प्रकल्पात बंदर आनी प्रवेश कालव्याचे ड्रेजींग, कोळसो हाताळणीत वाड आनी ताचो परिणाम म्हण प्रदूशन, सावथ वेस्टर्न रेल्वेचे	निरीक्षण समा ना. ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्ती)त दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण ईआयए करचे खातीर SWPL न संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन MoEFCC, नवी दिल्ली कडल्यान मेळयल्यात. EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला.

दुपदरीकरण आनी NH 17B आनी 4A चे बेळगाव मेरेन चार पदरीकरण हे सत तांतुत लिपयिल्ल्यान ते अपुरे आसा. - अभ्यास क्षेत्रातल्या असंख्य अनुसूचीत I प्रजाती आनी प्रवाळी आनी गोंयच्या पारंपारीक नुस्तेमारी खाडीचे सामाजिक-अर्थीक महत्व फॉर्म I त सुचीत करूंक जाय आशिल्ले. - तीनूय अभ्यास वयले वयले आसात आनी अहवालात डेटा कॉपी पेस्ट केला. तीनय अभ्यास एकाच वेळार एकच सल्लागार WAPCOS हांणी केलां. तीनय अभ्यासात पुराय वळख आनी कांय भाग कॉपी पेस्ट केला. ईआयए अभ्यासात अभ्यास क्षेत्राच्या सामाजिक -अर्थीक आनी पर्यावरणीय वास्तवाकडेन आडनदर केल्या. - अपुरो आनी अपूर्ण ToR: ToR लेगीत उपलब्ध ना, मात सहाजीकच तो पुरायपणान अपुरो आसा कारण न्हंयाचे ड्रेजिंग, येरादारी साधनमुविधा, वाडिल्ले कोळसो हाताळणी ऑपरेशन्स आनी ताचो परिणाम म्हण लोक आनी पर्यावरणाचेर पडपी प्रभाव हे प्रकल्पाचे भाग मतीत घेवपाचे निर्देश सल्लागाराक दिंवक ना. कोरल रीफ, अनुसूची I तल्यो प्रजाती आनी नुस्तेमार समुदायाचो उल्लेख करपाक आयिल्ले अपेस हाका लागुन ToR अदीक असंबद्ध आनी अपुरो जाता. - साहित्याक अभ्यास आनी दुय्यम डेटाचो संदर्भ घेवपाक आयिल्ले अपेस: ईआयए सल्लागारांक भोवशीक क्षेत्रात उपलब्ध आशिल्ले दस्तावेज आनी WWF, NIO आदींनी अभ्यास क्षेत्रातल्या समृद्ध वनस्पत आनी प्राणी जैवविविधतायेचेर (डॉल्फिन्स, व्हेल, समृद्ध कोरल रीफ आनी अनुसूची I तली स्थळाच्या मूळाची वनस्पत आनी प्राणी) केल्ल्या अभ्यासाचो संदर्भ घेवपाक अपेस आयला. अभ्यास क्षेत्रातली व्हडा प्रमाणातली पारंपारीक नुस्तेमारी आनी समृद्ध नुस्तेमारी आनी तांचे अर्थीक महत्व. वास्कोतल्या थळाव्यांक तोंड दिवचे पडता ती जुनाट कोळसो प्रदुशणाची समस्या आनी GSPCB कडल्यान जायत्यो नोटीशी मेळुनय हयो समस्या सुटाव्यो करपाक कंपनीक आयिल्ले अपेस. - मुळावो अभ्यास करूंक आयिल्ले अपेस: अभ्यास क्षेत्राच्या 10 किमी परिघातल्या पर्यावरणीय आनी सामाजीक अर्थीक विशयाचेर कसलोच मुळावो अभ्यास करूंक ईआयए सल्लागारांक अपेस आयला. कोळसो प्रदुशणाचो मुद्दो अधोरेखीत केल्ल्यान रहीवाश्यांक तोंड दिवचे पडतात त्या वायु प्रदुशणा कडेन संबंधीत भलायकेच्या मुद्द्याचेर प्रस्तावकान तपशीलवार अभ्यास करपाची गरज आसा. - पुरायपणान चूकीचो आधारभूत डेटा: अर्थपूर्ण आधारभूत डेटा नाशिल्ल्यान ईआयए अभ्यास फटीचो आनी असंबद्ध जाता. देखीक, अभ्यास क्षेत्रात डॉल्फिन, व्हेल, कोरल रीफ, नर्सरी आदी ना अशे म्हणून, अभ्यास क्षेत्राच्या जैवविविधताये कडेन ईआयए अभ्यासात पुरायपणान आडनदर केल्या. अभ्यास क्षेत्रात रावपी नुस्तेमार आनी तांचेर निंबून आशिल्ल्यांचो आकडो जो दिला ताचे परस खुप अदीक आसा. ड्रेजिंग आनी कोळसो हाताळणीक लागुन जावपी नुस्तेमा-यांच्या अर्थीक आनी सामाजीक विस्थापनाचे प्रमाण दिवपाचो यत्न करूंक ना. - ईआयए अहवालात निराधार वक्तव्यां: ईआयए अहवालात संदर्भ दीयनास्तना वक्तव्यां केल्यात.	a. भोवशीक सल्लोमसलती खातीर प्रसारीत केल्ल्या ईआयए अहवालाच्या मसुद्याचो फॉर्म I भाग आशिल्लो. 2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्ल्या सद्याच्या बंदर टर्मिनलाचे हे आधुनिकीकरण. प्रकल्पात अतिरीक्त भुंय संपादन, रेल्वे साधनसुविधेत वाड, खंयच्या जल/सागरी वटेनचे बदल वा मुखेल नागरी बांधकामाचो आस्पाव ना. आरोप केल्ले प्रमाण, प्रकल्पाच्या वावरात कसलेय सत वा म्हायती EAC, MoEFCC वा हेर खंयच्याय वैधानीक यंत्रणेकडल्यान लिपोवपाचो यत्न करूंक ना. प्रकल्पाच्या अंदाजे केंद्राकडल्यान 10 किमी परिघाच्या परिणाम शीमेतल्या संवेदनशील घटकांची तपशिलवार वळेरी EAC, MoEFCC आनी हेर वैधानीक यंत्रणांच्या योग्य अवलोकना खातीर निमाण्या ईआयए अहवालात आस्पावीत करतले. फॉर्म 1 हे ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्त) प्रमाण ईआयए पूर्व सादरीकरण. पर्यावरणीय घटकांचो तपशील ईआयए अभ्या उपरांत सादर करूंक शकतात. b. आमचो प्रकल्प हो MPT न प्रस्तावीत केल्ल्या हेर दोन प्रकल्पांच्या परिणाम वाठाराचो भाग आसा (जशे की, 1. कॅपिटल ड्रेजिंग आनी 2. धक्को 8 आनी 9 आनी बार्ज धक्क्याची सुधारणा), हे खुप तर्कशुद्ध आसा की ईआयए अहवालातले कांय घटक समान आसतले. M/s WAPCOS लि., भारत सरकार हांका ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्त) वा हेर खंयचेय परिपत्रक/ OMs /नोटीसी वा MoEFCC ची हेर कळोवणी वा हेर खंयच्याय वैधानीक मंडळाच्या चौकटे खाला खंयचेय सुवातेर प्रकल्प घेवपाक निर्बंध ना. c. ToR हो भोवशीक सल्लोमसलती खातीर फीरयिल्ल्या ईआयए अहवालाच्या मसुद्याचो वाटो आशिल्लो. न्हंयांचे ड्रेजिंग हे आधुनीकीकरणाचो भाग ना. d. वेगवेगळ्या सरकारी संघटनां कडल्यान प्रकल्प वाठारा खातीर संबंधीत साहित्यीक सर्वेक्षण आनी दुय्यम डेटा एकठांय करपाचो वावर केला आनी ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्ज्यात नोंद केला. e. मुळावो आधारभूत अभ्यास सरभोवतणची हवा, आवाज, उदक (भूजल, पृष्ठभाग - समुद्री उदका सयत), माती (सागरी गाळा सयत), सागरी आनी जमनीच्या पर्यावरणीय आनी
--	--

v. गंभीर विध्वंसक परिणाम मुद्दाम लीपयल्यात: सल्लागारान अभ्यास क्षेत्राच्या पर्यावरणीय, अर्थीक आनी सामाजाचे प्रत्यक्ष स्वरूप फटींग दिला आनी लिपयला. पर्यावरण आनी सामाजिक -अर्थवेवस्थेचेर परिणाम खुप कमी जातलो अशे फटींग चित्र निर्माण करच्या खातीर आधारभूत डेटात फटींगपणा करप. w. अपुरे तज्ञ आनी अभ्यास: कोळसो आयातीतली वाड, रेंव न्हयेचे ड्रेजींग हाका लागुन लाखांनी रहीवाश्यांचेर गंभीर परिणाम जातले, कारण ताच्या परिणामांचो ह्या आदींच अणभव घेतला. मात, सद्याच्यो भलायकेच्यो समस्या आनी ताची संभाव्य वाड हाचेर अभ्यास करूंक ना. ड्रेजींग, जहाजांचो वाडील्लो आकडो आनी आकार आनी कोळसो हाताळणीचो सागरी जिवीत, जैवविविधताय, नुस्तेमारी आनी नुस्तेकारांची उपजिवीका हांचेर परिणाम ह्या वीशी योग्य अभ्यास करूंक ना. e. मनमानीपणान हेत सांगला, विचारात लेगीत घेवुंक ना: EMP कडेन संबंधीत प्रकरण 5.1 त म्हळां "ईआयए अभ्यासात EMP चे महत्व म्हळ्यार पर्यावरणावेलो ताण/भार हो वहन क्षमताये भीतर आशिल्ल्याची खात्री करप. मात पर्यावरणाची वाहन क्षमताय आनी पर्यावरणावेलो ताण हाचे प्रमाण दिंवक ना. f. पर्याय: प्रस्तावीत प्रकल्पाक खंयचोय पर्याय विचारात घेवपाचो यत्न सल्लागारांनी करूंक ना. पर्यावरणीय आनी सामाजिक-अर्थीक विध्वंस मतीत घेयनास्तना गोंया वरवी कोळसो आयात वाडोवपाचो पयलीच विचार केल्लो निर्णय हांतुत दिसता. आयात केल्ल्या कोळश्या परस देशी कोळसो वापरपाचो विचार मतीत घेवपाक अपेस. g. खर्च आड लाव: खर्च आड लाव हाचेर अभ्यास करूंक ना. आधारभूत डेटा वा खर्च आनी प्रकल्पाचे लाव हांचे प्रमाण थारावपाचो यत्न करूंक ना. i. प्रस्तावकांनी ईआयए मार्गदर्शन पुस्तीके कडेन आडनदर केल्या आनी MoEF च्या ToR मार्गदर्शक तत्वांचे उल्लंघन केलां: बंदर आनी हार्बरावेली 2010 पुस्तीकेत दिल्ल्या जायत्या सुचोवण्यांक पाळो दिवपाक सल्लागारांक अपेस आयला. तशेच, ईआयए अभ्यास, MoEF न ToR खातीर ऑगस्ट 2009 त जारी केल्ल्या मार्गदर्शक तत्वांचे पुरायपणान उल्लंघन करता.	जैवीक मापदंडा, खातीर केला आनी ताचे तपशील प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्ज्यात दिल्यात. प्रकल्पाच्या वाठाराची जवसंख्यांकी रुपरेशा जनगणना अहवाल, 2011 चेर आधारीत आसा. ह्या प्रकरणात दिल्ली म्हायती मुखेलपणान मुळावो जनगणना गोशावरा 2011 तल्यान घेतल्या. सामाजिक -अर्थीक अभ्यासा खातीर मुळावो आधारभूत डेटा एकठांय करूंक ना कारण प्रस्तावीत प्रकल्पाचो थळाव्या रहिवाशींचेर कसलोच प्रत्यक्ष आनी उल्लेखनीय न्हयकारी परिणाम जायना, कारण क्षमताय वाड प्रकल्पात भुंय संपादनाचो प्रस्ताव ना. आमच्या क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना. e. उपकार करुन वयर दिल्ल्या मुद्द्याक आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात. f. साबार दुय्यम डेटा स्रोतांचेर आधारुन ईआयए तयार केला, जांका ईआयए अहवालाच्या वेगवेगळ्या प्रकरणात योग्य श्रेय दिलां. g. उपकार करुन वयर दिल्ल्या मुद्द्याक आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात. h. आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो ड्रेजींग भाग ना. i. प्रकरण 5, पर्यावरणीय वेवस्थापन आराखडो, विभाग 5., पान क्र. 5-1 त केल्ले वक्तव्य हे प्रकल्प वावराकडले न्हयकारी परिणाम ताब्यात दवरपा खातीर /सुधारपा खातीर योग्य आनी अनुरूप EMPs घालुन दिवपाच्या आधाराच्या संदर्भात केल्ले. सद्याचे ऑपरेशन्स वा प्रस्तावीत क्षमताय वाडीच्या बाबतीत खंयचेय पर्यावरणीय मापदंड तांच्या वहन क्षमताये मेरेन पाविल्ल्याचे ईआयए अहवालात दाखयना. j. 2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्या. टर्मिनल सुवीधेचे हे आधुनीकीकरण. म्हणुन पर्यायांचो अभ्यास करपाची गरज ना. k. ईआयए अधिसुचोवणी 2006 (दुरुस्त), परिशिष्ट III, Sr. 9 प्रमाण MoEFCC न जारी केल्याधि अतिरीक्त ToR चो भाग म्हण आस्पावीत केल्यारुच खर्चाच्याचो लावाचे मुल्यांकन करप गरजेचे आसा.
--	--

		1. बंदर आनी हार्बरा खातीरच्या विशिश्ट क्षेत्र ईआयए मार्गदर्शन पुस्तीकेचेर आधारून ईआयए अहवाल तयार केला.
xiii.	स्थीरताय आनी जतनायेची तत्वां मतीत घेवक ना: ईआयएत खंयच 'स्थीरताय' वा जतनायेचे तत्व' हे शब्द नमुद करूंक ना. आमी ईआयए अभ्यास न्हयकारतात कारण ते पुरायपणान फटींग आसात आनी ईआयए अधिसूचवणेचे उल्लंघन करतात. आमी ह्या प्रकल्पाक विरोध करतात कारण तो फक्त गोंयच्या नुस्तेकारांच्या, वास्को द गामा, मुरगाव आनी हेर मार बशील्ल्या गावांच्या रहिवाश्यांच्या, आनी समुद्र आनी गोंयच्या न्हंयाच्या जल जिवांच्या हीताच्याच आड न्हय, जाल्यार राष्ट्रीय आनी संसारीक हिताच्या आड आसा.	प्रस्न विचारूंक ना म्हणुन जांप दिंवक ना.
87. फेडरेशन ऑफ रेनबो वॉरीयर्स, मडगांव		
i.	बेकायदेशीर आनी अवैध भोवशीक सुनावणी: भोवशीक सुनावणी सकयल्या मुद्द्यांक लागुन बेकायदेशीर आसा; a. याचिका 10/2016 तलो NGT चो निकाल मतीत घेवपाक MoEF क अपेस आयला - NGT च्या निकाला प्रमाण, प्रकल्प आनी संबंधीत ट्रेजिंग आनी रेल्वे आनी रस्तो जोडणी एका प्रकल्पाचो वांटो आसात कांय कीते हे MoEFCC न मतीत घेवपाक जाय आसले, मात MoEFCC न नियाळ घेवक ना आनी ईआयए अभ्यास आनी PH हे NGT च्या निर्णयाचे पुराय उल्लंघन करुन घेतला. b. ईआयए अहवाल पंचायतींत उपलब्ध ना - ईआयए अहवाल प्रकल्पाचो मार बशील्ल्या कांय पंचायतीक उपलब्ध करुन दिला, मात हेर जशे की चीखली, चिकोळणा, सीरीदाव-पाले, ताळगांव आनी कुडका बांबोळी पंचायतीक दस्तावेज दिंवक ना. अहवालाचो नियाळ घेवन PH त वाटेंकार जावपाचो गांवातल्या नागरीकांचो हक्क हिरावन घेतला. c. फॉर्म I संकेतस्थळाचेर उपलब्ध ना - फॉर्म I पंचायत आनी GSPCB च्या संकेतस्थळार लेगीत उपलब्ध ना.	a. टिप्पणी PP खातीर ना. b. उपकार करुन 7(i) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात c. फॉर्म I हे ईआयए अहवालाचो भाग आशिल्ले, भोवशीक वाठाराचेर प्रदर्शित केल्ले आनी GSPCB च्या संकेतस्थळारय घाल्ले.
ii.	मार्गदर्शन पुस्तीकेक पाळो दिंवपाक अपेस: MoEFCC न बंदर आनी हार्बरा खातीर तयार केल्ल्या ईआयए मार्गदर्शन पुस्तीकेचे अनुपालन करूंक अभ्यासात अपेस आयला अशे ईआयए अहवालात सकयल्या मुद्द्यावेल्यान दिसता; a. मार्गदर्शन पुस्तीके प्रमाण सदयाच्या प्रकल्पाच्या पर्यावरणीय अनुपालन विधानाचे दिंवक ना (पॅरा: 1.9, (5) b. रेल्वे जोडणी खातीर रेल्वे रुळाच्या दुपदरीकरणाची गरज आसा आनी NH 17B आनी NH 4a तल्यान रस्तो जोडणी खातीर रानां (संवर्धन) कायदो, 1980 आनी रानांजीव (राखण) कायदो 1972 खाला मान्यताय घेवपाक जांय, मात पुस्तेकेच्या पॅरा 1.9 प्रमाण हे सत लिपयिल्ले.	a. RO MoEFCC बंगळुरु आवश्यकताये प्रमाण अनुपालन निवेदन जारी करपाच्या प्रक्रीयेत आसा. b. उपकार करुन 85(vi) आनी 85(vii) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.

c. आवश्यक नकाशे उपलब्ध करूंक जाय, जशे की हायड्रोग्राफीक चार्ट (पुस्तीकेचो पॅरा 2.1) मात कांयच उपलब्ध करूंक ना. d. बेथीमॅट्रीक डेटा उपलब्ध करूंक जाय (पुस्तीकेचो पॅरा 2.2) मात उपलब्ध करूंक ना. e. ईआयए अहवालात, रेल्वे रुळाच्या दुपदरीकरणाचो आराखडो आस्पावीत करूंक ना, "सदयाची जोडणी अशे तरेन वाडोवपाची गरज आसा की साधनसुविधेत गर्दी जावची ना" अशे ईआयए अहवालात मान्य केला (पुस्तीकेच्या पॅरा 2.8 प्रमाण) f. पुस्तीकेच्या प्रकरण 3 कडेन आडनदर केल्या. पर्याय ह्या आदीच उपलब्ध आसात जशे की उदेंतेक बंदर, बरे तरेन सज्ज आसपा खातीर जाचो अहवालात आस्पाव केला आनी कसल्याच विस्ताराची गरज ना. म्हणुन पर्याय मतीत घेतल्यार ह्या विस्ताराची गरज ना. g. IA अहवालात चडश्या गुणधर्मांचेर मुळावो डेटा दिवपाक पुरायपणान अपेस आयला, जाल्यार फक्त 10 किमी खातीर डेटा एकठांय केला जो पुरायपणान अपुरो आनी अपूर्ण आसा. पुस्तीकेच्या पॅरा 4.1 प्रमाण, मुळावो आधारभूत डेटा (वायु, उदक, आवाज, माती, आदी) प्रकल्पाच्या शीमे कडल्यान 5 किमी आनी दुय्यम डेटा 15 किमी हवाई अंतराचेर अशे, ईआयए अधिसूचोवणेच्या फॉर्म I खातीर, भाग 9 (III) त नमुद केला. h. जमनीचो आधारभूत डेटा, वाठाराची वळेरी, जमीन आनी जनसांख्यीकी रुपरेखा अनुपालना खातीर उपलब्ध केला जाचे कडेन आडनदर केल्या (पुस्तीकेच्या पॅरा 4.2.1 प्रमाण). i. प्रदेशाची रचना आनी राज्यां कडेन संबंधीत पुस्तीकेच्या पॅरा 4.2.2, प्रदेश रचनेचो आवश्यक आधारभूत डेटा दिंवक ना. j. भूगोल आनी राज्यां कडेन संबंधीत पुस्तीकेच्या पॅरा 4.2.3 प्रमाण, भौगोलीक स्थिती आनी मुखेलपणान किनारी भागाचो आधारभूत डेटा दिंवक ना. k. माती आनी राज्यां कडेन संबंधीत पुस्तीकेच्या पॅरा 4.2.4 प्रमाण, जंय ड्रेजींगाचो आस्पाव आसा थंय प्रस्तावीत ड्रे खोलायेच्या 10 मी पोंदा मेरेनच्या मातयेची भू तंत्रीक वैशिष्ट्यांचो आस्पाव अहवालात करूंक ना. l. किनारी उदका खातीर (पुस्तीकेचो पॅरा 4.3) 'नेमुन दिल्ल्या उत्तम वापराचे' जल दर्जो मानक मतीत घेवपाक अहवालात अपेस आयला, खासा करून चिखले, सांकवाळे आदी सुवातांच्या लागसार शेल फीशिंग आनी जैव-संवेदनशील क्षेत्र आशिल्ल्यान. m. पुस्तीकेचो पॅरा 4.4.1 किनारी हायड्रोलोजी / भू आकृती विज्ञाना कडेन संबंधीत आसा आनी बांधा-यांचे बांधकाम आनी केपीटल ड्रेजींग करतले जाल्यार समुद्र विज्ञान डेटा एकठांय करपाची गरज आसा, मात, प्रस्तावीत वाड प्रकल्पा खातीर ड्रेजींगाची गरज आसुनय अशे तरेचो अभ्यास करूंक ना. n. पुस्तीकेच्या पॅरा 4.4.2 प्रमाण वेगवेगळ्या मापदंडांची मेजणी करून तळातल्या गाळाची घाण पळोवच्या खातीर प्रकल्पाचे सुवातेर आधारभूत डेटा एकाठांय करूंक जाय, मात अशे तरेचो डेटा अहवालात आस्पावीत करूंक ना.	c. CRZ नकाशे ईआयए अहवालाच्या मसुद्याचो भाग आशिल्ले. d. आवश्यकता ना, कारण ह्या आधुनिकीकरण प्रकल्पात समुद्री वाठार विस्ताराचो आस्पाव ना. e. उपकार करून 85(vi) आनी 85(vii) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात. f. 2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्ल्या टर्मीनल सुविधेचे हे आधुनिकीकरण. म्हणुन पर्यायांची गरज ना. g. ईआयए मार्गदर्शक तत्वां प्रमाण आनी मान्यतायप्राप्त ToR प्रमाण, वायु, उदक, आवाज, पर्यावरण आनी भुंय पर्यावरणाचो तपशीलवार आधारभूत दर्जो (5 किमी कडेन मुळावो आधारभूत डेटा आनी 10 किमी कडेन दुय्यम) ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्ज्यात दिला. h. भुंय वापर नमुन्याचो तपशील ईआयए अहवालाच्या प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.13, पान क्र. 3-14 आनी विभाग 3.20.1, पान क्र. 3-77 त जनसांख्यीकी रुपरेशा हांतुत दिला. i. भुंय वापर नमुन्याचे भौगोलीक तपशील ईआयए अहवाल प्रकरण 3, विभाग 3.13, पान क्र. 3-14 हांगा दिल्यात. j. कसल्याच अतिरीक्त भुंय वाठार उदरगती बगर हे सध्याच्या बंदर सुविधेचे आधुनिकीकरण, म्हणुन वाठाराच्या भूगर्भशास्त्राचो अभ्यास करपाची गरज ना. k. आधुनिकीकरण प्रकल्पाचो ड्रेजींग भाग ना. l. विश्लेशण केल्ले उदकाच्या दर्ज्याचे मापदंड हे बंदर आनी हार्बर खातीरच्या उदकाच्या "वर्ग IV" च्या मान्यतायप्राप्त मर्यादेत आसात. m. प्रकल्पात अतिरीक्त सागरी वाठार उदरगत जशे की बांधा-यांचे बांधकाम, ड्रेजींग आदींचो आस्पाव ना. n. विखारी अवजड धातुं खातीर तळातल्या गाळाचे विश्लेशण ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.17.3, पान क्र. 3-41 हांगा दिला.
--	---

	o. पैरा 4.4.3 प्रमाण सामान्यपणान वेगवेगळ्या खोलायेचेर नमुनो घेवपाची गरज आसा, मात असे तरेचे नमुने घेवूंक ना. p. उदकाच्या जैवीक पर्यावरणा खातीरच्या आधारभूत दर्ज्या कडेन संबंधीत पुस्तीकेच्या पैरा 4.5 प्रमाण जमीन, किनारी आनी सागरी हॅबीटेट अभ्यासात एकठांय करूंक ना. q. पैरा 4.5.1 त सागरी/किनारी पर्यावरणाची म्हायती दिल्या, जांतुत बॅक्टेरीया, phyto, zoo, बॅथोस, प्रवाळी, समुद्री तण, शेलफीश, नुस्ते आनी हेर जलीय जीव हांच्यो प्रजाती, जमनीवेली वनस्पत जशे की चौपांची झाडां, आनी आर्द्रभूंय हांचो आस्पाव आसा. मात, सागरी/किनारी पर्यावरण वा प्रस्तावीत ड्रेजींगाचो वनस्पत आनी प्रण्यांचेर परिणाम हांचो अभ्यास करूंक ना. r. पुस्तीकेच्या 4.5.2 पैरात लागसारचो वाठार आनी राज्यांतल्या वनस्पत आनी प्राण्या वीशी आसा. मात, पुस्तीकेत दिल्ल्या प्रमाण दुय्यम डेटा एकठांय करूंक ना. s. पैरा 4.6 वायु पर्यावरणा कडेन संबंधीत आसा आनी तपशीलवार हवामानसांश्रीय डेटा एकठांय करपाची गरज आसा जो अहवालात एकठांय करूंक ना. CPCB नेमां प्रमाण प्रकल्पा शीमे कडल्यान 5 किमी वाठारा मेरेन वायु दर्जो मापदंडाचो आधारभूत डेटा मान्सुन सोडुन एका मोसमा खातीर एकठांय करूंक जाय. मात तो एकठांय करूंक ना. t. सामाजिक-अर्थीक आनी वेवसायीक भलायकी पर्यावरणाच्या संबंधान, पुस्तीकेत जांय आशिल्लो सामाजीक-अर्थीक डेटा दिवपाक अहवालात अपेस आयला. u. पुस्तीकेचो पैरा 4.10 भोवशीक उपयुक्तताय जशे की रस्तो, रेल्वे आनी अंतर्गत उदका मार्गाचो आस्पाव आसा. मात, वेगवेगळ्या भोवशीक उपयुक्ततायेचेर जावपी थेट परिणाम मतीत घेवपाक अहवालात अपेस आयला, जशे की दाबोळी विमानतळ, जो बंद जावपाचो भंय आसा कारण NH 17B आनी NH 4A कार्यान्वीत जाल्या उपरांत ताच्या प्रवेश मार्गार कोळसो ट्रकांची येरादारी जातली. v. पुस्तीकेच्या प्रकरण 5 त पर्यावरणाच्या वेगवेगळ्या घटकांचेर जावपी परिणामांच्या मुल्यांकना खातीर तपशीलान मार्गदर्शक तत्वां दिल्यात. धक्क्याच्या क्षमताय वाडी खातीर आवश्यक ड्रेजींगाक लागुन सागरी आनी किनारी पर्यावरण, वनस्पत प्राणी, नुस्तेमारी, नुस्तेमार समुदाय आनी गोंयच्या लोकांचेर जावपी परिणाम मतीत घेवपाक अहवालात अपेस आयला.	o. समुद्री पर्यावरण नमुने पृष्ठभाग आनी पोंदातल्या उदकाचे घेतल्यात. p. समुद्री आनी भूंय पर्यावरण डेटा ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.17, पान क्र. 3-28 आनी विभाग 3.18 पान क्र. 3.63 हांगा क्रमान दिला. q. तपशीलवार सागरी पर्यावरण डेटा ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.17, पान क्र. 3-28 हांगा दिला. r. तपशीलवार सागरी पर्यावरण डेटा ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.17, पान क्र. 3-28 हांगा दिला . s. 16.09.009 तारखेच्या CPCB मार्गदर्शक तत्वां प्रमाण एकठांय केल्लो 5 किमी प्रकल्प क्षेत्रातलो वायु दर्जो डेटा ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, विभाग 3.15, पान क्र. 3-17 हांगा दिला. t. सामाजिक अर्थीक डेटा ईआयए अहवाल प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत डेटा, विभाग 3.20.1, पान क्र. 3-77 हांगा दिला. u. उपकार करुन 85(vi) आनी 85(vii) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात. v. आधुनिकीकरण प्रकल्पाचो ड्रेजींग भाग ना, म्हणुन उल्लेखनीय ना. w. उपकार करुन 93(xii.l) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
iii.	फॉर्म I- पुराय फटींगपणा आनी लिपयला: सादर केल्ल्या फॉर्म I त, बंदराचे ड्रेजींग, रेल्वे जोडणी आनी रस्तो जोडणी क्षमताय वाडी खातीर आवश्यक आसुनय, धक्क्याच्या क्षमतायेची वाड ही एकोडी आसा अशे चित्र तयार केला. फॉर्म I खंडन करता की कलम II, 9, 9.1 खाला म्हणता की, प्रकल्पाची काळजी घेवच्या खातीर सद्याच्या साधनसुविधेचो विस्तार करतले. फॉर्म I त फटींग सांगला की, अशे परिणामांचे सद्याचे आनी येवजण केल्ले हेर प्रकल्प ना, जेन्ना अदानीचे कोळसो हाताळणी 7 धक्के, हे 5a, 6A धक्क्याक तेंकुन आसात.	2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्ल्या सद्याच्या बंदर टर्मिनलाचे हे आधुनिकीकरण. प्रकल्पात अतिरीक्त भूंय संपादन, रेल्वे साधनसुविधेत वाड, खंयच्या जल/सागरी वटेनचे बदल वा मुखेल नागरी बांधकामाचो आस्पाव ना. आरोप केल्ले प्रमाण, प्रकल्पाच्या वावरात कसलेय सत वा म्हायती EAC, MoEFCC वा हेर खंयच्याय वैधानीक यंत्रणेकडल्यान लिपोवपाचो यत्न करूंक ना.
iv.	लोकांचो सहभाग – संविधानाचे उल्लंघन:	

	भारतीय संविधानाच्या, 74 वे दुरुस्ती प्रमाण, वास्को सारख्या लागीच्या शेजारा कोळसो हाताळणी वाडोवपा सारख्या महत्वाच्या निर्णय प्रक्रियेत लोकांच्या सहभागाची गरज आसा. निर्णय प्रक्रियेत वास्कोच्या लोकांचो संविधानीक सहभाग जाल्या उपरांतच हो प्रकल्प आनी ईआयए अभ्यास मतीत घेवचो.	ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 प्रमाण भोवशीक सल्लोमसलत हो ईसीचो भाग, जो लोकांच्या मागणे प्रमाण आयोजित करतात..
v.	MPT जमीन आनी उदक बेकायदेशीरपणान वापरता: MPT न बेकायदेशीरपणान मुरगाव कोमुनीदादीच्या मालकीची जमीन आनी नुस्तेमार समुदायाच्या हार्बर आनी समुद्रातल्या उदकाचेर आपलो ताबो दवरला. जमीन वा थळाव्या समुदायाच्या हक्कांचे कसलेच प्रकारचे हस्तांतरण केन्नाच जाले ना. जमनीची मालकी तपासून पळयनास्तना EAC/MoEF न ToR जारी करून आपली जापसालदारकी पुराय करपाक अपेक्षी थारल्यात. मुंबय उच्च न्यायालयाच्या गोंय खंडपीठा मुखार प्रकरण सुरु आसा.	टिप्पणी प्रकल्प प्रस्तावकां खातीर करूंक ना.
vi.	खासगी बंदरा खातीर MPT हो एक मोर्चा: हो प्रकल्प भोवशीक हीताच्या आड आसा. SWPL आनी अदानी हांका प्रचंड फायदो जावच्या खातीर फक्त आसा आनी ह्या खासगी म्हामंडळांच्या मालकीच्या फॅक्ट-यांखातीर हाची येवजण आसा. - हाका लागुन ग्लॉबल वॉर्मिंग वाडतले -सगल्या मनीसकुळाक घातक. - हाका लागुन पुराय गोंयातलो वायु, उदक आनी जमीन प्रदूशीत जातली जाका लागुन लाखानी नागरीक ल्हवुल्हवु मरतले. - हार्बर, न्हंयो, समुद्र, खाडी आनी खाजन जमनीतले समुद्री जीवन ते मारुन वडयतले. - इंजीगाक लागुन हार्बर आनी वास्को खाडी भोवतणची नाजूक आनी पर्यावरणीय-संवेदनशील देंवती कोसळतली, जाका लागुन धा हजार नागरीक विस्थापीत जातले आनी व्हडा प्रमाणात सामाजिक-अर्थीक आनी पर्यावरणीय विध्वंस जातलो.	उपकार करुन 1(i), 4(i.d), आनी 85(i.a) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
vii.	JSW चे आदले रॅकोर्ड: कोळसो खंडात दुबावीत अनियमीततायेचो आरोप JSW चेर जाला. JSW आड 07.02.2017 दिसा, PEN, महाराष्ट्रात जेटी बांधच्या खातीर पर्यावरणीय मान्यताय घेयनास्तना चीपाची झाडां कापील्ल्या खातीर एफआयआर नोंद केल्ली.	निरीक्षण समा आनी आनी ते प्रकल्पा कडेन संबंधीत ना.
viii.	गोंया वरवी कोळश्याची आयात वाडोवपाची येवजण मुद्दाम लिपयल्या: हो प्रकल्प MPT चेर कितल्याश्याच पटींनी कोळश्याची हाताळणी वाडोवपा खातीर आसा जाची फुडे कर्नाटक, महाराष्ट्र आनी आंध्र प्रदेशांत वशील्ल्या आनी प्रस्तावीत उर्जा आनी स्टील प्रकल्पा कडेन येरादारी जातली. हाका लागुन, पर्यावरणीय आनी सामाजिक-अर्थीक परिणाम अभ्यासा खातीर कामाच्या प्रत्यक्ष व्याप्तीचो आस्पाव करूंक जाय आशिल्लो; - समुद्र, न्हंय आनी खाडीचे इंजीग - बंदराचे धक्क्यांचे बांधकाम आनी विस्तार - बंदर न्यासा कडेन कोळश्याची हाताळणी - वाडिल्ल्या कोळश्याची कर्नाटकात येरादारी करच्या खातीर रेल्वे आनी रस्तो जोडणीचे बांधकाम	- आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो इंजीग भाग ना. प्रस्तावीत आधुनीकीकरणात इंजीग आसा वा ना, ताचो सध्याच्या उदरगती कडेन संबंध ना. - ह्या आधुनीकीकरणाच्या प्रकल्पा खातीर अतिरिक्त धक्को आनी अतिरिक्त वॉटरफ्रंटची गरज ना. - प्रस्न विचारूंक ना म्हणुन जांप दिंवक ना. - सद्या आनी फुडारातय म्हालाची रस्त्यावावेल्यान येरादारी ना. SWPL कडल्यान रेल्वे रुळाच्या विस्ताराचो प्रस्ताव ना. म्हालातली वाड सध्याच्या रेल्वे साधनसुविधेत आस्पावन

	• कर्नाटक आनी हेर राज्यांतले प्रस्तावीत स्टील आनी उर्जा प्रकल्प. • PP न MoEF कडल्यान कामाचे प्रत्यक्ष स्वरूप लिपोवन पुराय फटींगपणा केल्यात. • MoEF न हेर प्रकल्पांवीशी म्हायती उपलब्ध आसूनय पुराय प्रकल्प मतीत घेयनास्तना आनी ToR जारी करुन पुरायपणान चूक केल्या. • सरकारान गोंयाक अदानी, JSW आनी हेरां खातीर कोळसो हबात रुपांतरीत करपाची येवजण केल्या हे सत मुद्दाम लिपोवन दवरला. • सगली येवजण लोकां वांगडा सल्लोमसलत करुन करची अशी भारतीय संबिधानात आवश्यकताय आसा	घेवपाक जाता. • प्रस्न विचारुंक ना म्हणुन जांप दिंवक ना. • 2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्ल्या सद्याच्या बंदर टर्मिनलाचे हे आधुनिकीकरण. प्रकल्पात अतिरिक्त भुंय संपादन, रेल्वे साधनसुविधेत वाड, खंयच्या जल/सागरी वटेनचे बदल वा मुखेल नागरी बांधकामाचो आस्पाव ना. आरोप केल्ले प्रमाण, प्रकल्पाच्या वावरात कसलेय सत वा म्हायती EAC, MoEFCC वा हेर खंयच्याय वैधानीक यंत्रणेकडल्यान लिपोवपाचो यत्न करुंक ना. • उपकरा करुन 1(i) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात. • प्रस्न विचारुंक ना म्हणुन जांप दिंवक ना. • ईआयए अधिसुचोवणी 2006 प्रमाण भोवशीक सल्लोमसलत हो EC प्रक्रियेचो भाग आसा आनी लोकांच्या मागणे प्रमाण घेतल्या.
ix.	पर्यावरणीय कायद्याचे उल्लंघन करच्या खातीर कामाच्या व्याप्तीचे तुकडे: प्रकल्पाच्या प्रत्यक्ष व्याप्तीत, सद्या मुरगांव हार्बराचे ड्रेजींग (आनी फुडाराक गोंयातल्या 6 न्हंयातले), मुरगाव, साश्ट आनी तिसवाडी तालुक्यातल्यो कितल्योश्योच नुस्तेमारी सुविधा हातासप, कोळसो हाताळणी खातीर धक्को आनी जेटी तयार करप, सद्याच्या धक्क्याचो विस्तार/उदरगत, 4 पदरी म्हामार्गाचे बांधकाम आनी आमचे गांव आनी अस्तंत घाटातल्यान सावथ-वेस्टर्न रेल्वेचे दुपदरीकरण हांचो आस्पाव आसा. अशे दिसून आयला की PP अभ्यासात धक्को 5A आनी 6A सोडुन सगल्या हेर संबंधीत कामां कडेन मुद्दाम आडनदर केल्या, आनी म्हणुन ईआयए अधिसुचोवणेचे उल्लंघन केलां. प्रकल्प ल्हान भागांत विभागला, जे फक्त एकोडे अर्थशून्य आसात. पर्यावरण, अर्थकारण आनी गोंयाच्या समाजावेलो गंभीर परिणाम लिपोवपाचो हो कुटील यत्न आनी ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 चे उल्लंघन.	उपकार करुन 1(iii), 84(iv.c), आनी 85(i.a) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
x.	उदकाचे प्रदुशण: कोळश्यातल्यान व्हंवपी उदक, धुल्ल दमन यंत्रणा, उदकाचेर बशील्लो कोळश्याचो धुल्ल, कोळश्याचो फैलाव, जहाजांतल्यान प्रदुशण, जावपी जल प्रदुशण आनी खासा करुन बेन्थीक समुदाय, प्रवाळी आदींचेर जावपी प्रदुशण मतीत घेवपाक ईआयए अभ्यासात अपेस आयला.	उपकार करुन 27(ii) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
xi.	गोंयच्या नुस्तेमारीचो विध्वंस: गोंया वरवी कोळसो आयातींत वाड करपाची प्रस्तावीत येवजण सागरमाला खातीरच्या निमाण्या अहवालात (खंड V) दिल्या. हया अहवालातल्यान हे स्पश्ट जाता की मुरगांव तालुको आनी बेतुल नुस्तेमारी गांवांतलो नुस्तेकार समुदाय हया प्रकल्पाक लागुन पुरायपणान विस्थापीत जातलो. मुरगांव बंदरावेले प्रस्तावीत ड्रेजींग मुरगांव हार्बर आनी वास्को खाडी, चिखली आनी सांकवाळे सारख्या सरभोवतणच्या वाठारातल्या नुस्तेमारीचो पुरायपणान विध्वंस जातलो. रस्ते जाळे, कार्यशाळा आनी CFS सुविधांक लागुन बायणांतले नुस्तेमार पुरायपणान विस्थापीत जावपाचो प्रस्ताव आसा.	6 न्हंयांचे ड्रेजींग हे आमच्या आधुनिकीकरण प्रकल्पाच्या व्याप्तींत ना. ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बँकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनिकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना. तशेच उपकार करुन 85(i.a) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.

	गोंयातल्या अंतर्गत भागात कोळसो हाताळणी व्हरपाक, न्हंयो, जमनी आनी गोंयातल्या अंतर्गत वाठारातल्या गांवांत विध्वंस पातळोवच्या खातीर, 6 न्हंयाचे राष्ट्रीयकरण आनी ड्रेजींग करतात. हयो विध्वंसक येवजणो गोंयच्या नुस्तेमारी उद्देगाची पुरायपणान वाट लायतल्यो, वेगळ्या सागरी जीवीताची जैवविविधतायेचो विध्वंस करतल्यो आनी गोंय राज्याच्या सामाजिक अर्थीक वाठाराक हानी करतल्यो.	
xii.	नुस्तेमार समुदायाचे विस्थापन: गोंयातलो नुस्तेकार समुदायाक नुस्त्याच्या साठ्याचे लुकसाण, आनी शारीकरणाची वाड, पर्यटन उद्देग आनी मायनींग सारख्या गोश्टींक लागुन तयार जाल्ल्या हेर ह्या सारख्या समस्यांनी ह्या आदीच रेंवाडो घाला, जाका लागुन नुस्तेमारीचो, नुस्तेमारी साधनसुविधा आनी नर्सरीचो विध्वंस आनी प्रदूषण जाला. कोळश्याच्या आयातीतली प्रस्तावीत वाड, ड्रेजींग आनी आवश्यक साधनसुविधांक लागुन गोंयातल्या नुस्तेमार समुदायाचे पुरायपणान विस्थापन जातले. प्रकल्पाचो आवश्यक भाग, ड्रेजींगाक लागुन आनी ह्या आदीच सुरु जाल्ल्या रस्तो बांधकामाक लागुन थेट मार बशिल्ले खारीवाडो, बायणा आनी देस्तेरोतल्या नुस्तेमार समुदायाचे जावपी विस्थापन आनी हानी हाचे प्रमाण दिवपाचो यत्न ईआयए अधिसूचोवणेन करुंक ना. बायणा, देस्तेरो आनी खारीवाड्यावेल्या शंभरेक नुस्तेमार कुटुंबाच्या विस्थापनाची नोंद करुंक EIA अभ्यासात अपेस आयला.	ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बॅकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनिकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना. आधुनिकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो ड्रेजींग भाग ना.
xiii.	वायु प्रदूषण: वास्को शार, मुरगांव, दाबोळी, चिखली, सांकवाळे, कुडाळी आनी दोना पावला मेरेन झुवारी न्हंयेचो उत्तरे कडलो किनारो ह्या आदीच गंभीर कोळसो प्रदूषणाचो त्रास सोसता आनी हे सत GSPCB न जारी केल्ल्या जायत्या कारणां दाखय नोटीस आनी काम थांबय आदेशावेल्यान मान्य जाता. जायत्यो नोटीसी आनी आदेश जारी करुनय MPT, अदानी, SWPL हांका प्रदूषण आडावप जमले ना. कोळसो आयातीतली प्रस्तावीत वाड ह्या सगल्या अती प्रदूशीत वाठारा खातीर भलायकी आनी पर्यावरणीय आपत्ती थारतली. थळाव्या लोकसंख्येच्या भलायकेचेर आनी पर्यावरणाचेर जावपी परिणाम खबर आसूनय अशे तरेच्या अती प्रदूशीत वाठारात, कोळसो हाताळणी वाडुंक जायना. सद्याच्या कोळसो हाताळणी सुविधांतल्यान जावपी वायु प्रदूषण आडावपाक कितल्याश्याच तेंपाचे अपेस आनी नाईलाजाचे सत PP न मुद्दाम जावन लिपयला. ईआयए अभ्यासात GSPCB न जारी केल्ल्यो नोटीसो, राहिवेश्यांनी कितलोसोच तेंप सोशील्ले धुल्लाचे प्रदूषण आनी ह्यो गंभीर समस्या सुटायच्यो करपाक PP क आयिल्ले अपेस ह्यो गोश्टी मतीत घेवपाक पुरायपणान अपेस आयला.	GSPCB न दिल्ल्या आदेशांचे योग्य आनी बेगोबेग पालन केल्ले आनी योग्य प्रक्रीयेक पाळो दिवन प्रकरणीचे निराकरण केल्ले. भारत सरकारान अधिसूचित केल्ले वायु उत्सर्जन मानकांक (NAAQS, 2009) आमी पाळो दितात. क्षमताय वाड पांवड्यार, योग्य APCMs स्थापीत करुन आमी उत्सर्जन मानकांक पाळो दीतले. प्रस्तावीत उत्सर्जन नियंत्रण उपाय प्रकरण 4, परिणामांचे मुल्यांकन आनी शमन उपाय, विभाग 4.3.4, पान क्र. 4.14 चेर दिल्यात. प्रस्तावीत क्षमताय वाडीक लागुन वायु पर्यावरणाचेर उल्लेखनीय परिणाम जावपाची शक्यताय ना.
xiv.	कोळश्याक लागुन मरण:	उपकार करुन 1(iii) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.

	विज्ञानीक अहवालात अशे म्हळां की संसारभरात 8 तलो एक मनीस कोळसो आनी हेर तरेच्या वायु प्रदुशणाक लागुन मरता. कोळसो वापरांत वाड आनी ह्या प्रकल्पाक लागुन वाडिल्ल्या वायु प्रदुशणाक लागुन हजारांनी लोकांक मरण येतले.	
xv.	रेल्वेक लागून लोकांचे विस्थापन; - कोळश्याच्या प्रस्तावीत आयातीच्या येरादारी खातीरच सावथ वेस्टर्न रेल्वेचे दुपदरीकरण प्रस्तावीत आसा. - सद्याचो रेल्वे रुळ गोंयातल्या उच्च लोकसंख्या आशिल्ल्या गांवातल्यान वता आनी थळाव्या समुदायाचे व्हडा प्रमाणात विस्थापन करुन रुळाचे दुपदरीकरण शक्य ना. - रेल्वे रुळा लागसरच्या थळाव्या लोकसंख्येवेलो भलायकी आनी आवाजाच्या प्रदुशणाचो परिणाम व्हडा प्रमाणात वाडतलो. - रेल्वे रुळा लागसरच्या शाश्वत अर्थवेवस्थेची हानी आनी पर्यावरणाचो विध्वंस तीतलोच भयानक आसतलो. - रेल्वे रुळाच्या दुपदरीकरणाक लागुन अस्तंत घाटाचो (WGs) विध्वंस आनी विखंडन हे WG तले वन्य जीवन आनी खासा करुन उत्तर गोंयातल्या वाठारा खातीर भंय आसा.	रेल्वे वरवीं म्हालाचे स्थलांतर ही चालू आशिल्ली प्रक्रीया. क्षमताय वाड प्रकल्पाचो भाग म्हण हाताळपाच्या प्रस्तावीत अतिरीक्त म्हालाक आस्पावन घेवपाक भारतीय रेल्वे वरवीं, रेल्वे रुळाच्या विस्ताराची गरज ना, कारण सद्याची रेल्वे साधनसुवीधा अतिरीक्त म्हाल हाताळपाक फावो तीतली आसा
xvi.	NH17B आनी NH 4A लागुन लोकांचे विस्थापन; - NH 17B आनी NH4A च्या वेगवेगळ्या विभागात सद्या चालू आशिल्ले काम हे फक्त अतिरीक्त कोळश्याच्या आयाती खातीर आसा, जें जनते कडल्यान लिपयला. - ही कामां पर्यावरणीय संवेदनशील, CRZ वाठार, मुखेल कृशी जमीन, जल भरणा आनी थळाव्या समुदायाचो विध्वंस करतली. - NH 4A च्या विभागाचो विस्तार, महावीर राष्ट्रीय उद्यान/WLS कडेन WGs दुभाजीत करता हो ह्या कामांचोच भाग आसा. ही रानां आनी व्हडल्या देंवणशे मदल्यान रस्त्यांचो विस्तार पर्यावरणीय आपत्ती थारतली. - प्रकल्पाच्या परिणामाचीं चूकीची म्हायती दिवच्या खातीर प्रस्तावीत कोळसो आयातींतल्या वाडी खातीरच्या रस्तो विस्ताराची म्हायती जाणून बुजून लिपयल्या.	सद्या आनी फुडारातय म्हालाची रस्त्यावेल्यान येरादारी जावची ना. ह्या आधुनीकीकरणाच्या प्रस्तावाक लागुन SWPL न खंयच्याय रस्तो विस्ताराचो प्रस्ताव दवरुंक ना.
xvii.	झीज आनी पालसणां कोसळपाचो गंभीर भंय: ह्या प्रकल्पात ड्रेजींगाचो आस्पाव आसा. खाडीचे हे आदीच धक्को 8, 9, आनी 11 खातीर ड्रेजींग केला, जाका लागुन खारी वाडा किना-यार हाली तेंपार खर झीज जाल्या. ड्रेजींगात वाड जाल्यार किनारो पुरायपणान पुसुन वतलो. मुखार, सडाचो दोगुल्ले कडलो वाठार जंय भरपूर लोकसंख्या आसा, तो देंवतेच्या पोंदा ड्रेजींग केल्ल्यान कोसळतलो.	आधुनीकीकरण आनी क्षमताय वाड प्रकल्पाचो भाग म्हण ड्रेजींगाचो प्रस्ताव ना.
xviii.	ईआयए अधिसूचोवणी 2006 खाला कार्योत्तर मान्यताय घेवपाची तजवीज ना: PP न ह्या आदीच ड्रेजींगाच्या कामांचो कांय भाग पुराय केला, देस्तेरो, बायणा आनी	आधुनीकीकरण आनी क्षमताय वाड प्रकल्पाचो भाग म्हण ड्रेजींगाचो प्रस्ताव ना.

	खारीवाड्यावेल्या शंभरेक नुस्तेमार कुटुंबाचे विस्थापन, बायणा किना-यावेल्या रेंवेच्या ढिगा-यांचो विध्वंस आनी MPT गेट 9 वेल्यान NH 17B खातीर उड्डाण पुलाच्या बांधकामा खातीर (जें NH4A क बेलगांवा जोडता) झीज प्रवण देस्तेरो दोंगुल्ली भरप, NH 17B च्या मीसींग लीका खातीर लोटलींतल्यो खाजन जमनी भरप आनी खांडेपारा NH4A च्या विभागात दोंगुल्लेची कापणी आनी झाडां तोडप आदी. ही सगली कामां कोळसो विस्तारा खातीर आसात आनी काम सुरु करच्या आदी हाचो अभ्यास करूंक जाय आशिल्लो. - राज्य सरकार, MPT आनी केंद्र सरकारान मुद्दाम हे सत लोकांकडल्यान लिपयला आनी ईओए अधिसूचोवणे खाला दिल्ल्या प्रमाण पुराय प्रकल्पा खातीर ईआयए अभ्यास करीनास्तना हे काम फुडे व्हेला. - ईआयए अधिसूचोवणे खाला कार्यात्तर मान्यताय घेवपाची तजवीज ना म्हणुन, हो प्रस्ताव न्हयकारूंक जाय आनी जमीन आनी न्हंयांचो तळ परत आशिल्लो तसो करूंक जाय	ईआयए अहवाल आनी हेर वैधानीक सादरीकरणांत स्पश्टपणान नमुद केला की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदराच्या बँकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्सांच्या आधुनीकीकरणाचो आसा. धक्को/सागरी वटेन कसलोच बदल प्रस्तावीत ना.
XIX.	हवामान बदल, ग्लॉबल वॉर्मींग: - भारताची संसारीक समुदाया कडेन बांधीलकी, जी ताच्या INDC त घोशीत केल्ली, त्या प्रमाण जीवाश्म इंधनाच्या वापरात 2030 मेरेन 40% उणाव हाडूंक जाय. कोळसो साधनसुविधेत वाड ही भारताच्या जीवाश्म इंधन उणा करपाच्या बांधीलकेत फुडे वचपी वाट न्हय. - NASA आनी हेर संशोधनात्मक संस्थांच्या संकेतस्थळार प्रदर्शित केलां त्या प्रमाण संसारीक सरासरी तापमान वाडीचो दर भयानक आसा आनी आमी बेगोबेग काळसो साधनसुविधा उणी करपाक जांय. कोळश्याच्या वापराच्या वाडी खातीर हो आसा, मात हवामान बदल वा ग्लॉबल वॉर्मींगा वीशी ईआयए अहवालात उल्लेख ना, हांतुंतल्या अशे दिसुन येता की प्रकल्पाचे अती महत्वाचे पैलू मुद्दाम लिपयल्यात.	प्रस्तावीत प्रकल्प हो बंदर टर्मिनलाचेर कोळसो हाताळणी खातीर आसा. आधुनीकीकरण आनी सद्याच्या क्षमतायेचो बरो वापर करच्या खातीर प्रस्तावीत ब-या कार्यक्षमतायेचो परिणाम म्हळ्यार क्षमतायेत वाड. संसारीक हवामान बदल मुद्द्याचेर उपाय करप हे ईआयए व्याप्तीच्या भायर आसा.
XX.	एकठांय परिणाम मतीत घेवपाक अपेस: - झुवारी न्हंय आनी तीचे मुख, मुरगांव आनी सांकवाळे खाडीतले आनी चिखलीतले किनारी उदक प्रदूशणाक लागुन आनी मनश्याचो वावर जशे की मायनींग, बंदरावेलो वावर, जहाज आनी बार्जीची बांधणी आनी दुरुस्ती, लोकवस्ती, शारीकरण, पर्यटन आनी उद्देग हाका लागुन परिणाम जाला. ईआयए अहवालात ह्या वावराचो आनी तांच्या एकठांय परिणामाचो कसलोच उल्लेख ना.. - ईआयए अभ्यासात ह्या वाठाराच्या किना-याची व्हडा प्रमाणातली झीज मतीत घेतली ना. सल्लागारांच्या मर्यादीत दृश्टीकोनाक लागुन चुकील्ले कांय महत्वाचे मुद्दे आसात; m. मायनींगाची परतुन सुरवात - माननीय उच्च न्यायालयान गोंयात नव्यान लोह खनीजाच्या खणकामाक परवानगी दिल्या. व्हडा प्रमाणांत खणकाम सुरु जाल्ल्यान समुद्र आनी न्हंयांचे व्हडा प्रमाणात प्रदूशण जातले आनी नुस्तेमारी, सागरी जिवीत आनी मार बशिल्ले नुस्तेकार हांचेर व्हडा प्रमाणात परिणाम जातलो.	EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला. आधारभूत पर्यावरणीय देखरेख MPT वाठारातल्या हेर सद्याच्या उद्देग /ऑपरेशन्सातल्यान जावपी प्रदूशण मतीत घेता. मापदंडाची देखरेख सुवातों अशे तरेन वेंचल्यात की ते वाठारातल्या वेगवेगळ्या स्त्रोतांकडल्यान जावपी प्रदूशणय दाखोवन दीता. वेगवेगळ्या पर्यावरणीय मापदंडाच्या नमुनो सुवातांचो तपशील पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, प्रकरण 3 हांगा दिला. ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बँकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्सांच्या आधुनीकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना. निरीक्षण समा ना. प्रकल्प वाठाराचो किनारीरेशा दर्जो प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो,

	n. पर्यटन- पर्याटन हो गोंयच्या अर्थवेवस्थेचो कणो आसा आनी हरीत आनी नितळ प्रतीमेक लागुन पर्यटक भेट दितात. कोळसो हाताळणीक वाड केल्यार डॉल्फीन्स पळोवप, कोरल रीफ डायवींग आदी, तशेच दर्या देंगो, वास्को शार आनी विमानतळ वाठाराचेर जाल्ल्या परिणामांक लागुनय गोंयच्या पर्यटन संकल्पनेत भरपुर उणाव येतलो. o. नुस्तेमारी- मानवनिर्मित वावराक लागुन गोंयची नुस्तेमारी नुस्त्याच्या साठ्याच्या उणावाची खर हानी सोसता. ते उणावाच्या गंभीर पांवड्यार पावला. ईआयए अहवालात गोंयची नुस्तेमारीची भलायकी मतीत घेना. p. किनारी झीज - गोंयच्यो रेंवाळ दर्यादेगो खर झीज सोसतात आनी ताचो दस्ताएवज तयार केला. ड्रेजींग आनी व्हडा प्रमाणातलो वावर आनी जहाजांचो आकार झीज आनीक वाडयतले आनी अभ्यासात हे सत मतीत घेतले ना. q. रियल इस्टेट आनी शारीकरण - शारीकरण आनी रियल इस्टेटाक लागुन न्हंयो, समुद्र आनी जमनी सयत अभ्यास क्षेत्रात गंभीर परिणाम जाल्यात, जाका लागुनसागरी आनी जमनीच्या पर्यावरणाचेर तशेच अर्थवेवस्था आनी गोंयच्या समाजाचेर खर प्रदूशन, झीज, गाळ साचप आनी हेर न्हयकारी परिणाम जातात. ईआयए अहवालात ह्या परिणामांचो संदर्भ ना. r. गोंयची वहन क्षमताय - गोंयची ल्हान जमीन आनी उदका मार्ग पारंपारीक रितीन वापरतात आनी ताका लागुन शाश्वत अर्थीक आनी सामाजिक उदरगत जाल्या. आयज तीच जमीन आनी उदक खाजगी लावाखातीर जशे की जशे की अदानी आनी JSW, 5 तारांकीत हॉटेलां, क्रुज जहाज पर्याटन, कसीनो, मरीना, उद्देगीक वाड, शैक्षणिक आनी वैजकीय संस्था, रीयल इस्टेट, मायनींग आनी साधनसुवीधा प्रकल्पां हांच्या खातीर वळयला, जाका लागुन गंभीर संघर्श जाल्यात. हे आवश्यक आसा की, गोंयचो सदयाचो अर्थीक वावर आनी तांचो एकठांय परिणाम मतीत घेवन राज्याची वहन क्षमताय आदी पळोवची.	विभाग 3.14, पान क्र. 3-16 दिलां. a. टिप्पणी PP कडेन संबंधीत ना. b. टिप्पणी PP कडेन संबंधीत ना. c. ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, कोश्टक 3.14, पान क्र. 3-75 हांगा दिल्ले म्हायतीत 2011ते 2015 काळांत सागरी नुस्ते उत्पादनात वाड जाल्ल्याचे दाखयता. (स्त्रोत- नुस्तेमारी संचालनालय, गोंय सरकार). d. आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना. e. टिप्पणी PP कडेन संबंधीत ना. f. टिप्पणी PP कडेन संबंधीत ना.
xxi.	अपुरो आनी उथळ ईआयए अभ्यासः प्रकल्पा खातीर केल्लो ईआयए अभ्यास सकयल दिला त्या प्रमाण पुरायपणान दोशपूर्ण, अपुरो आनी ईआयए अधिसूचोवणेचे पुर्ण उल्लंघन करता; a. फॉर्म I त सत पुरायपणान लिपयला : - फॉर्म I ची प्रत उपलब्ध ना. PP न फटीचे फॉर्म I सादर केला. प्रकल्पात बंदर आनी प्रवेश कालव्याचे ड्रेजींग, कोळसो हाताळणीत वाड आनी ताचो परिणाम म्हण प्रदूशन, सावथ वेस्टर्न रेल्वेचे दुपदरीकरण आनी NH 17B आनी 4A चे बेळगाव मेरेन चार पदरीकरण हे सत तांतुत लिपयिल्ल्यान ते अपुरे आसा. - अभ्यास क्षेत्रातल्या असंख्य अनुसूचीत I प्रजाती आनी प्रवाळी आनी गोंयच्या पारंपारीक नुस्तेमारी खाडीचे सामाजिक-अर्थीक महत्व फॉर्म I त सुचीत करूंक जाय आशिल्ले. b. तीनूय अभ्यास वयले वयले आसात आनी अहवालात डेटा कॉपी पेस्ट केला.: तीनय अभ्यास एकाच	निरीक्षण समा ना. ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्ती)त दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण ईआयए करचे खातीर SWPL न संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन MoEFCC, नवी दिल्ली कडल्यान मेळयल्यात. EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला. a. भोवशीक सल्लोमसलती खातीर प्रसारीत केल्ल्या ईआयए अहवालाच्या मसुद्याचो फॉर्म I भाग आशिल्लो. 2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्ल्या सदयाच्या बंदर टर्मिनलाचे हे आधुनिकीकरण. प्रकल्पात अतिरीक्त भुंय संपादन, रेल्वे साधनसुविधेत वाड, खंयच्या जल/सागरी वटेनचे बदल वा मुखेल नागरी बांधकामाचो आस्पाव ना. आरोप केल्ले प्रमाण, प्रकल्पाच्या

वेळार एकच सल्लागार WAPCOS हांणी केलां. तीनय अभ्यासात पुराय वळख आनी कांय भाग कॉपी पेस्ट केला. ईआयए अभ्यासात अभ्यास क्षेत्राच्या सामाजिक -अर्थीक आनी पर्यावरणीय वास्तवाकडेन आडनदर केल्या. c. अपुरो आनी अपूर्ण ToR: ToR लेगीत उपलब्ध ना, मात सहाजीकच तो पुरायपणान अपुरो आसा कारण न्हंयाचे ड्रेजींग, येरादारी साधनमुविधा, वाडिल्ले कोळसो हाताळणी ऑपरेशन्स आनी ताचो परिणाम म्हण लोक आनी पर्यावरणाचेर पडपी प्रभाव हे प्रकल्पाचे भाग मतीत घेवपाचे निर्देश सल्लागाराक दिंवक ना. कोरल रीफ, अनुसूची I तल्यो प्रजाती आनी नुस्तेमार समुदायाचो उल्लेख करपाक आयिल्ले अपेस हाका लागून ToR अदीक असंबद्ध आनी अपुरो जाता. d. साहित्याक अभ्यास आनी दुय्यम डेटाचो संदर्भ घेवपाक आयिल्ले अपेसईआयए सल्लागारांक भोवशीक क्षेत्रात उपलब्ध आशिल्ले दस्तावेज आनी WWF, NIO आदींनी अभ्यास क्षेत्रातल्या समृद्ध वनस्पत आनी प्राणी जैवविविधतायेचेर (डॉल्फिन्स, व्हेल, समृद्ध कोरल रीफ आनी अनुसूची I तली स्थळाच्या मूळाची वनस्पत आनी प्राणी) केल्ल्या अभ्यासाचो संदर्भ घेवपाक अपेस आयला. अभ्यास क्षेत्रातली व्हडा प्रमाणातली पारंपारीक नुस्तेमारी आनी समृद्ध नुस्तेमारी आनी तांचे अर्थीक महत्व. वास्कोतल्या थळाव्यांक तोंड दिवचे पडता ती जुनाट कोळसो प्रदुशणाची समस्या आनी GSPCB कडल्यान जायत्यो नोटीशी मेळूनय ह्यो समस्या सुटायो करपाक कंपनीक आयिल्ले अपेस. e. मुळावो अभ्यास करूंक आयिल्ले अपेस: अभ्यास क्षेत्राच्या 10 किमी परिघातल्या पर्यावरणीय आनी सामाजीक अर्थीक विशयाचेर कसलोच मुळावो अभ्यास करूंक ईआयए सल्लागारांक अपेस आयला. कोळसो प्रदुशणाचो मुद्दो अधोरेखीत केल्ल्यान रहीवाश्यांक तोंड दिवचे पडतात त्या वायु प्रदुशणा कडेन संबंधीत भलायकेच्या मुद्द्याचेर प्रस्तावकान तपशीलवार अभ्यास करपाची गरज आसा. f. पुरायपणान चूकीचो आधारभूत डेटा: अर्थपूर्ण आधारभूत डेटा नाशिल्ल्यान ईआयए अभ्यास फटीचो आनी असंबद्ध जाता. देखीक, अभ्यास क्षेत्रात डॉल्फिन, व्हेल, कोरल रीफ, नर्सरी आदी ना अशे म्हणून, अभ्यास क्षेत्राच्या जैवविविधताये कडेन ईआयए अभ्यासात पुरायपणान आडनदर केल्या. अभ्यास क्षेत्रात रावपी नुस्तेमार आनी तांचेर निंबून आशिल्ल्यांचो आकडो जो दिला ताचे परस खुप अदीक आसा. ड्रेजींग आनी कोळसो हाताळणीक लागून जावपी नुस्तेमा-यांच्या अर्थीक आनी सामाजीक विस्थापनाचे प्रमाण दिवपाचो यत्न करूंक ना. g. ईआयए अहवालात निराधार वक्तव्यां: ईआयए अहवालात संदर्भ दीयनास्तना वक्तव्यां केल्यात. h. गंभीर विध्वंसक परिणाम मुद्दाम लीपयल्यात: सल्लागारान अभ्यास क्षेत्राच्या पर्यावरणीय, अर्थीक आनी सामाजाचे प्रत्यक्ष स्वरूप फटींग दिला आनी लिपयला. पर्यावरण आनी सामाजिक -अर्थवेवस्थेचेर परिणाम खुप कमी जातलो अशे फटींग चित्र निर्माण करच्या खातीर आधारभूत डेटात फटींगपणा करप. i. अपुरे तज्ञ आनी अभ्यास: कोळसो आयातीतली वाड, रेंव न्हंयेचे ड्रेजींग हाका लागून लाखांनी	वावरात कसलेय सत वा म्हायती EAC, MoEFCC वा हेर खंयच्याय वैधानीक यंत्रणेकडल्यान लिपोवपाचो यत्न करूंक ना. प्रकल्पाच्या अंदाजे केंद्राकडल्यान 10 किमी परिघाच्या परिणाम शीमेतल्या संवेदनशील घटकांची तपशिलवार वळेरी EAC, MoEFCC आनी हेर वैधानीक यंत्रणांच्या योग्य अवलोकना खातीर निमाण्या ईआयए अहवालात आस्पावीत करतले. फॉर्म 1 हे ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्त) प्रमाण ईआयए पूर्व सादरीकरण. पर्यावरणीय घटकांचो तपशील ईआयए अभ्या उपरांत सादर करूंक शकतात. b. आमचो प्रकल्प हो MPT न प्रस्तावीत केल्ल्या हेर दोन प्रकल्पांच्या परिणाम वाठाराचो भाग आसा (जशे की, 1. कॅपीटल ड्रेजींग आनी 2. धक्को 8 आनी 9 आनी बार्ज धक्क्याची सुधारणा), हे खुप तर्कशुद्ध आसा की ईआयए अहवालातले कांय घटक समान आसतले. M/s WAPCOS लि., भारत सरकार हांका ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्त) वा हेर खंयचेय परिपत्रक/ OMs /नोटीसी वा MoEFCC ची हेर कळोवणी वा हेर खंयच्याय वैधानीक मंडळाच्या चौकटे खाला खंयचेय सुवातेर प्रकल्प घेवपाक निर्बंध ना. c. ToR हो भोवशीक सल्लोमसलती खातीर फीरयील्ल्या ईआयए अहवालाच्या मसुद्याचो वाटो आशिल्लो. न्हंयांचे ड्रेजींग हे अधुनीकीकरणाचो भाग ना. d. वेगवेगळ्या सरकारी संघटनां कडल्यान प्रकल्प वाठारा खातीर संबंधीत साहित्यीक सर्वेक्षण आनी दुय्यम डेटा एकठांय करपाचो वावर केला आनी ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्ज्यात नोंद केला. p. मुळावो आधारभूत अभ्यास सरभोवतणची हवा, आवाज, उदक (भूजल, पृष्ठभाग - समुद्री उदका सयत), माती (सागरी गाळा सयत), सागरी आनी जमनीच्या पर्यावरणीय आनी जैवीक मापदंड, खातीर केला आनी ताचे तपशील प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्ज्यात दिल्यात. प्रकल्पाच्या वाठाराची जवसंख्यांकी रुपरेशा जनगणना अहवाल, 2011 चेर आधारीत आसा. ह्या प्रकरणात दिल्ली म्हायती मुखेलपणान मुळावो जनगणना गोशावरा 2011 तल्यान घेतल्या.
--	--

	रहीवाश्यांचेर गंभीर परिणाम जातले, कारण ताच्या परिणामांचो ह्या आदीच अणभव घेतला. मात, सद्याच्यो भलायकेच्यो समस्या आनी ताची सभाव्य वाड हाचेर अभ्यास करुंक ना. ड्रेजींग, जहाजांचो वाडील्लो आकडो आनी आकार आनी कोळसो हाताळणीचो सागरी जिवीत, जैवविविधताय, नुस्तेमारी आनी नुस्तेकारांची उपजिवीका हांचेर परिणाम ह्या वीशी योग्य अभ्यास करुंक ना. j. सुधारणा मतीत घेवक ना: ईआयए अहवालात पैरा 3.7 त म्हळां, "आवश्यक बॅकअप वाठाराची गरज पुराय करुंक हॅडलॅड देंवती आनी प्रवेश कालव्या मदल्या जमनीची सुधारणा करुंक जाय." मात, ही म्हायती फॉर्म I त दिसुंक ना आनी अहवालात मतीत घेवक ना. k. तयार केल्ले परिक्षण परिणाम: 3.10 त वायु परिक्षण निकाल पुरायपणान तयार केल्ले आसात, जे नोंद केल्ल्या उण्या रीडिंगा वेल्यान दिसता, जे समस्ये बगरच्या शारातय अशक्य आसात. सगल्यो PM10 नोंदी फटीच्यो आसात आनी वास्कोत प्रदुशण ना हे दाखोवपाचो यत्न करतात. l. मनमानीपणान हेत सांगला, विचारात लेगीत घेवुंक ना: EMP कडेन संबंधीत प्रकरण 5.1 त म्हळां "ईआयए अभ्यासात EMP चे महत्व म्हळ्यार पर्यावरणावेलो ताण/भार हो वहन क्षमताये भीतर आशिल्ल्याची खात्री करप. मात पर्यावरणाची वाहन क्षमताय आनी पर्यावरणावेलो ताण हाचे प्रमाण दिंवक ना. m. पर्याय: प्रस्तावीत प्रकल्पाक खंयचोय पर्याय विचारात घेवपाचो यत्न सल्लागारांनी करुंक ना. पर्यावरणीय आनी सामाजिक-अर्थीक विद्वंस मतीत घेयनास्तना गोंया वरवी कोळसो आयात वाडोवपाचो पयलीच विचार केल्लो निर्णय हांतुत दिसता. आयात केल्ल्या कोळश्या परस देशी कोळसो वापरपाचो विचार मतीत घेवपाक अपेस. n. खर्च आड लाव: खर्च आड लाव हाचेर अभ्यास करुंक ना. आधारभूत डेटा वा खर्च आनी प्रकल्पाचे लाव हांचे प्रमाण थारावपाचो यत्न करुंक ना.	सामाजिक -अर्थीक अभ्यासा खातीर मुळावो आधारभूत डेटा एकठांय करुंक ना कारण प्रस्तावीत प्रकल्पाचो थळाव्या रहिवाशींचेर कसलोच प्रत्यक्ष आनी उल्लेखनीय न्हयकारी परिणाम जायना, कारण क्षमताय वाड प्रकल्पात भुंय संपादनाचो प्रस्ताव ना. आमच्या क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना. e. उपकार करुन वयर दिल्ल्या मुद्द्याक आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात. f. साबार दुय्यम डेटा स्त्रोतांचेर आधारुन ईआयए तयार केला, जांका ईआयए अहवालाच्या वेगवेगळ्या प्रकरणात योग्य श्रेय दिलां. g. उपकार करुन वयर दिल्ल्या मुद्द्याक आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात. h. आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो ड्रेजींग भाग ना. i. सागरी वाठार विस्तार हो आधुनीकीकरण प्रकल्पाचो भाग ना, म्हणुन समुद्रात सुधारणा हो प्रकल्पाचो भाग ना. j. निरीक्षण समा ना. k. प्रकरण 5, पर्यावरणीय वेवस्थापन आराखडो, विभाग 5., पान क्र. 5-1 त केल्ले वक्तव्य हे प्रकल्प वावराकडले न्हयकारी परिणाम ताब्यात दवरपा खातीर /सुधारपा खातीर योग्य आनी अनुरूप EMPs घालुन दिवपाच्या आधाराच्या संदर्भात केल्ले. सद्याचे ऑपरेशन्स वा प्रस्तावीत क्षमताय वाडीच्या बाबतीत खंयचेय पर्यावरणीय मापदंड तांच्या वहन क्षमताये मेरेन पाविल्ल्याचे ईआयए अहवालात दाखयना. l. 2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्या. टर्मिनल सुवीधेचे हे आधुनीकीकरण. म्हणुन पर्यायांचो अभ्यास करपाची गरज ना. m. ईआयए अधिसुचोवणी 2006 (दुरुस्त), परिशिष्ट III, Sr. 9 प्रमाण MoEFCC न जारी केल्याधि अतिरीक्त ToR चो भाग म्हण आस्पावीत केल्यारुच खर्चाच्याचो लावाचे मुल्यांकन करप गरजेचे आसा.
xxii.	स्थीरताय आनी जतनायेची तत्वां मतीत घेवक ना: ईआयएत खंयच 'स्थीरताय' वा जतनायेचे तत्व' हे शब्द नमुद करुंक ना. आमी ईआयए अभ्यास न्हयकारतात, कारण ते पुरायपणान फटीचे आनी ईआयए अधिसुचोवणेचे	प्रस्न विचारुंक ना, म्हणुन जाप दिवूंक ना.

	उल्लंघन करतात. आमी ह्या प्रकल्पात विरोध करतात कारण तो गोंयचे नुस्तेमार, वास्को द गामा, मुरगावचे रहिवाशी आनी मार बशील्ले हेर नागरीक, गोंयच्या हेर वाठारातले रहिवाशी आनी गोंयतल्या समुद्री आनी न्हंयातल्या सागरी जीवोताच्या हीता आड आसाच, सांगात राष्ट्रीय आनी संसारीक हिताच्या आड आसा.	
88. एल्वीस गोम्स, आप गोंय राज्य निमंत्रक, वास्को 89. गोंयच्या रापोणकारांचो एकवट, मुरगांव 90. ओल्ड क्रॉस नुस्तेमारी बोट धनी सहकारी सोसायटी ली, वास्को 91. बायणा रापोणकार आनी नुस्तेमारी बोट धनी सोसायटी, वास्को 92. कुस्तेदीयो डिसोझा, गोवा अगेन्स्ट कोल, वास्को		
i.	बेकायदेशीर भोवशीक सुनावणी: सकयल्या मुद्द्यांक लागुन भोवशीक सुनावणी बेकायदेशीर आसा; a. याचिका 10/2016 तलो NGT चो निकाल मतीत घेवपाक MoEF क अपेस आयला - NGT च्या निकाला प्रमाण, प्रकल्प आनी संबंधीत ड्रेजिंग आनी रेल्वे आनी रस्तो जोडणी एका प्रकल्पाचो वांटो आसात कांय कीते हे MoEFCC न मतीत घेवपाक जाय आसले, मात MoEFCC न नियाळ घेवक ना आनी ईआयए अभ्यास आनी PH हे NGT च्या निर्णयाचे पुराय उल्लंघन करुन घेतला. b. ईआयए अहवाल पंचायतीत उपलब्ध ना - ईआयए अहवाल प्रकल्पाचो मार बशिल्ल्या कांय पंचायतीक उपलब्ध करुन दिला, मात हेर जशे की चीखली, चिकोळणा, सीरीदाव-पाले, ताळगांव आनी कुडका बांबोळी पंचायतीक दस्तावेज दिंवक ना. अहवालाचो नियाळ घेवन PH त वाटेंकार जावपाचो गांवातल्या नागरीकांचो हक्क हिरावन घेतला. c. फॉर्म I संकेतस्थळाचेर उपलब्ध ना - फॉर्म I पंचायत आनी GSPCB च्या संकेतस्थळार लेगीत उपलब्ध ना	a. टिप्पणी पीपी खातीर करुंक ना. b. उपकार करुन 7(i) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात. c. फॉर्म I ईआयए अहवालाचो भाग आशिल्लो जे भोवशीक सुवातांनी प्रदर्शित केल्ले आनी GSPCB च्या संकेतस्थार घाल्ले.
ii.	मार्गदर्शन पुस्तीकेक पाळो दिंवपाक अपेस: MoEFCC न बंदर आनी हार्बरा खातीर तयार केल्ल्या ईआयए मार्गदर्शन पुस्तीकेचे अनुपालन करुंक अभ्यासात अपेस आयला अशे ईआयए अहवालात सकयल्या मुद्द्यावेल्यान दिसता; a. मार्गदर्शन पुस्तीके प्रमाण सद्याच्या प्रकल्पाच्या पर्यावरणीय अनुपालन विधानाचे दिंवक ना (पॅरा: 1.9, (5)) b. रेल्वे जोडणी खातीर रेल्वे रुळाच्या दुपदरीकरणाची गरज आसा आनी NH 17B आनी NH 4a तल्यान रस्तो जोडणी खातीर रानां (संवर्धन) कायदो, 1980 आनी रानांजीव (राखण) कायदो	a. RO MoEFCC बंगळुरु आवश्यकताये प्रमाण अनुपालन निवेदन जारी करपाच्या प्रक्रीयेत आसा. b. उपकार करुन 85(vi) and 85(vii) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात

1972 खाला मान्यताय घेवपाक जांय, मात पुस्तेकेच्या पॅरा 1.9 प्रमाण हे सत लिपयिल्ले. c. आवश्यक नकाशे उपलब्ध करूंक जांय, जशे की हायड्रोग्राफीक चार्ट (पुस्तीकेचो पॅरा 2.1) मात कांयच उपलब्ध करूंक ना. d. बेथीमैट्रीक डेटा उपलब्ध करूंक जाय (पुस्तीकेचो पॅरा 2.2) मात उपलब्ध करूंक ना. e. ईआयए अहवालात, रेल्वे रुळाच्या दुपदरीकरणाचो आराखडो आस्पावीत करूंक ना, "सदयाची जोडणी अशे तरेन वाडोवपाची गरज आसा की साधनसुविधेत गर्दी जावची ना" अशे ईआयए अहवालात मान्य केला (पुस्तीकेच्या पॅरा 2.8 प्रमाण) f. पुस्तीकेच्या प्रकरण 3 कडेन आडनदर केल्या. पर्याय ह्या आदीच उपलब्ध आसात जशे की उदेंतेक बंदर, बरे तरेन सज्ज आसपा खातीर जाचो अहवालात आस्पाव केला आनी कसल्याच विस्ताराची गरज ना. म्हणुन पर्याय मतीत घेतल्यार ह्या विस्ताराची गरज ना.. g. IA अहवालात चडश्या गुणधर्मांचेर मुळावो डेटा दिवपाक पुरायपणान अपेस आयला, जाल्यार फक्त 10 किमी खातीर डेटा एकठांय केला जो पुरायपणान अपुरो आनी अपूर्ण आसा. पुस्तीकेच्या पॅरा 4.1 प्रमाण, मुळावो आधारभूत डेटा (वायु, उदक, आवाज, माती, आदी) प्रकल्पाच्या शीमे कडल्यान 5 किमी आनी दुय्यम डेटा 15 किमी हवाई अंतराचेर अशे, ईआयए अधिसूचोवणेच्या फॉर्म I खातीर, भाग 9 (III) त नमुद केला. h. जमनीचो आधारभूत डेटा, वाठाराची वळेरी, जमीन आनी जनसांख्यीकी रुपरेखा अनुपालना खातीर उपलब्ध केला जाचे कडेन आडनदर केल्या (पुस्तीकेच्या पॅरा 4.2.1 प्रमाण). i. प्रदेशाची रचना आनी राज्यां कडेन संबधीत पुस्तीकेच्या पॅरा 4.2.2, प्रदेश रचनेचो आवश्यक आधारभूत डेटा दिवक ना. j. भूगोल आनी राज्यां कडेन संबधीत पुस्तीकेच्या पॅरा 4.2.3 प्रमाण, भौगोलीक स्थिती आनी मुखेलपणान किनारी भागाचो आधारभूत डेटा दिवक ना. k. माती आनी राज्यां कडेन संबधीत पुस्तीकेच्या पॅरा 4.2.4 प्रमाण, जंय ड्रेजींगाचो आस्पाव आसा थंय प्रस्तावीत ड्रे खोलायेच्या 10 मी पोंदा मेरेनच्या मातयेची भू तंत्रीक वैशिष्ट्यांचो आस्पाव अहवालात करूंक ना. l. किनारी उदका खातीर (पुस्तीकेचो पॅरा 4.3) 'नेमुन दिल्ल्या उत्तम वापराचे' जल दर्जो मानक मतीत घेवपाक अहवालात अपेस आयला, खासा करून चिखले, सांकवाळे आदी सुवातांच्या लागसार शेल फीशिंग आनी जैव-संवेदनशील क्षेत्र आशिल्ल्यान. m. पुस्तीकेचो पॅरा 4.4.1 किनारी हायड्रोलोजी / भू आकृती विज्ञाना कडेन संबधीत आसा आनी बांधा-यांचे बांधकाम आनी केपीटल ड्रेजींग करतले जाल्यार समुद्र विज्ञान डेटा एकठांय करपाची गरज आसा, मात, प्रस्तावीत वाड प्रकल्पा खातीर ड्रेजींगाची गरज आसुनय अशे तरेचो अभ्यास करूंक ना. n. पुस्तीकेच्या पॅरा 4.4.2 प्रमाण वेगवेगळ्या मापदंडांची मेजणी करून तळातल्या गाळाची घाण पळोवच्या खातीर प्रकल्पाचे सुवातेर आधारभूत डेटा एकाठांय करूंक जाय, मात अशे तरेचो डेटा	c. CRZ नकाशे ईआयए अहवालाच्या मसुद्याचो भाग आशिल्ले. d. आवश्यकता ना, कारण ह्या आधुनिकीकरण प्रकल्पात समुद्री वाठार विस्ताराचो आस्पाव ना. e. उपकार करून 85(vi) आनी 85(vii) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात f. 2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्ल्या टर्मीनल सुविधेचे हे आधुनीकीकरण. म्हणुन पर्यायांची गरज ना. g. ईआयए मार्गदर्शक तत्वां प्रमाण आनी मान्यतायप्राप्त ToR प्रमाण, वायु, उदक, आवाज, पर्यावरण आनी भुंय पर्यावरणाचो तपशीलवार आधारभूत दर्जो (5 किमी कडेन मुळावो आधारभूत डेटा आनी 10 किमी कडेन दुय्यम) ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्ज्यात दिला. h. भुंय वापर नमुन्याचो तपशील ईआयए अहवालाच्या प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.13, पान क्र. 3-14 आनी विभाग 3.20.1, पान क्र. 3-77 त जनसांख्यीकी रुपरेशा हांतुत दिला. i. भुंय वापर नमुन्याचे भौगोलीक तपशील ईआयए अहवाल प्रकरण 3, विभाग 3.13, पान क्र. 3-14 हांगा दिल्यात. j. कसल्याच अतिरीक्त भुंय वाठार उदरगती बगर हे सध्याच्या बंदर सुविधेचे आधुनिकीकरण, म्हणुन वाठाराच्या भूगर्भाशास्त्रात चो अभ्यास करपाची गरज ना. k. आधुनिकीकरण प्रकल्पाचो ड्रेजींग भाग ना. l. विश्लेशण केल्ले उदकाच्या दर्या ाचे मापदंड हे बंदर आनी हार्बर खातीरच्या उदकाच्या "वर्ग IV" च्या मान्यतायप्राप्त मर्यादेत आसात. m. प्रकल्पात अतिरीक्त सागरी वाठार उदरगत जशे की बांधा-यांचे बांधकाम, ड्रेजींग आदींचो आस्पाव ना. n. विखारी अवजड धातुं खातीर तळातल्या गाळाचे विश्लेशण ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.17.3, पान क्र. 3-41 हांगा दिला
--	--

	अहवालात आस्पावीत करूंक ना.. o. पैरा 4.4.3 प्रमाण सामान्यपणान वेगवेगळ्या खोलायेचेर नमुनो घेवपाची गरज आसा, मात असे तरेचे नमुने घेवूंक ना. p. उदकाच्या जैविक पर्यावरणा खातीरच्या आधारभूत दर्ज्या कडेन संबंधीत पुस्तीकेच्या पैरा 4.5 प्रमाण जमीन, किनारी आनी सागरी हॅबीटेट अभ्यासात एकठांय करूंक ना. q. पैरा 4.5.1 त सागरी/किनारी पर्यावरणाची म्हायती दिल्या, जांतुंत बॅक्टेरीया, phyto, zoo, बॅथोस, प्रवाळी, समुद्री तण, शेलफीश, नुस्ते आनी हेर जलीय जीव हांच्यो प्रजाती, जमनीवेली वनस्पत जशे की चीपांची झाडां, आनी आर्द्रभूंय हांचो आस्पाव आसा. मात, सागरी/किनारी पर्यावरण वा प्रस्तावीत ड्रेजींगाचो वनस्पत आनी प्रण्यांचेर परिणाम हांचो अभ्यास करूंक ना. r. पुस्तीकेच्या 4.5.2 पैरात लागसारचो वाठार आनी राज्यांतल्या वनस्पत आनी प्राण्या वीशी आसा. मात, पुस्तीकेत दिल्ल्या प्रमाण दुय्यम डेटा एकठांय करूंक ना. s. पैरा 4.6 वायु पर्यावरणा कडेन संबंधीत आसा आनी तपशीलवार हवामानसांशत्रीय डेटा एकठांय करपाची गरज आसा जो अहवालात एकठांय करूंक ना. CPCB नेमां प्रमाण प्रकल्पा शीमे कडल्यान 5 किमी वाठारा मेरेन वायु दर्जो मापदंडाचो आधारभूत डेटा मान्सुन सोडुन एका मोसमा खातीर एकठांय करूंक जाय. मात तो एकठांय करूंक ना. t. सामाजिक-अर्थीक आनी वेवसायीक भलायकी पर्यावरणाच्या संबंधान, पुस्तीकेत जांय आशिल्लो सामाजीक-अर्थीक डेटा दिवपाक अहवालात अपेस आयला. u. पुस्तीकेचो पैरा 4.10 भोवशीक उपयुक्तताय जशे की रस्तो, रेल्वे आनी अंतर्गत उदका मार्गाचो आस्पाव आसा. मात, वेगवेगळ्या भोवशीक उपयुक्ततायेचेर जावपी थेट परिणाम मतीत घेवपाक अहवालात अपेस आयला, जशे की दाबोळी विमानतळ, जो बंद जावपाचो भंय आसा कारण NH 17B आनी NH 4A कार्यान्वीत जाल्या उपरांत ताच्या प्रवेश मार्गार कोळसो ट्रकांची येरादारी जातली. v. पुस्तीकेच्या प्रकरण 5 त पर्यावरणाच्या वेगवेगळ्या घटकांचेर जावपी परिणामांच्या मुल्यांकना खातीर तपशीलान मार्गदर्शक तत्वां दिल्यात. धक्क्याच्या क्षमताय वाडी खातीर आवश्यक ड्रेजींगाक लागुन सागरी आनी किनारी पर्यावरण, वनस्पत प्राणी, नुस्तेमारी, नुस्तेमार समुदाय आनी गोंयच्या लोकांचेर जावपी परिणाम मतीत घेवपाक अहवालात अपेस आयला w. प्रकल्पाचे फायदे आनी खर्चाच्या फायद्याचे विश्लेशण अहवालाच्या प्रकरण 8, 9 त आस्पावीत करूंक जांय.	o. समुद्री पर्यावरण नमुने पृष्ठभाग आनी पोंदातल्या उदकाचे घेतल्यात. p. समुद्री आनी भूंय पर्यावरण डेटा ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.17, पान क्र. 3-28 आनी विभाग 3.18 पान क्र. 3.63 हांगा क्रमान दिला. q. सागरी पर्यावरण डेटा ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.17, पान क्र. 3-28 हांगा तपशीलान दिला. r. सागरी पर्यावरण डेटा ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.17, पान क्र. 3-28 हांगा तपशीलान दिला. s. 16.09.009 तारखेच्या CPCB मार्गदर्शक तत्वां प्रमाण एकठांय केल्लो 5 किमी प्रकल्प क्षेत्रातलो वायु दर्जो डेटा ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, विभाग 3.15, पान क्र. 3-17 हांगा दिला. t. सामाजिक अर्थीक डेटा ईआयए अहवाल प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत डेटा, विभाग 3.20.1, पान क्र. 3-77 हांगा दिला. u. उपकार करुन 85(vi) आनी 85(vii) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात v. आधुनिकीकरण प्रकल्पाचो ड्रेजींग भाग ना, म्हणुन उल्लेखनीय ना. w. उपकार करुन 93(xii.l) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
iii.	फॉर्म I- पुराय फटींगपणा आनी लिपयला: सादर केल्ल्या फॉर्म I त, बंदराचे ड्रेजींग, रेल्वे जोडणी आनी रस्तो जोडणी क्षमताय वाडी खातीर आवश्यक आसुनय, धक्क्याच्या क्षमतायेची वाड ही एकोडी आसा अशे चित्र तयार केला. फॉर्म I खंडन करता की कलम II, 9, 9.1 खाला म्हणता की, प्रकल्पाची काळजी घेवच्या खातीर सद्याच्या साधनसुविधेचो विस्तार करतले.	2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्ल्या सद्याच्या बंदर टर्मिनलाचे हे आधुनिकीकरण. प्रकल्पात अतिरिक्त भूंय संपादन, रेल्वे साधनसुविधेत वाड, खंयच्या जल/सागरी वटेनचे बदल वा मुखेल नागरी बांधकामाचो आस्पाव ना. आरोप केल्ले प्रमाण, प्रकल्पाच्या वावरात कसलेय सत वा म्हायती EAC, MoEFCC वा हेर खंयच्याय वैधानिक यंत्रणेकडल्यान लिपोवपाचो यत्न करूंक ना.

	फॉर्म I त फटींग सांगला की, अशे परिणामांचे सदस्याचे आनी येवजण केल्ले हेर प्रकल्प ना, जेन्ना अदानीचे कोळसो हाताळणी 7 धक्के, हे 5a, 6A धक्क्याक तेंकुन आसात.	
iv.	लोकांचो सहभाग – संविधानाचे उल्लंघन: भारतीय संविधानाच्या, 74 वे दुरुस्ती प्रमाण, वास्को सारख्या लागींच्या शेजारा कोळसो हाताळणी वाडोवपा सारख्या महत्वाच्या निर्णय प्रक्रियेत लोकांच्या सहभागाची गरज आसा. निर्णय प्रक्रियेत वास्कोच्या लोकांचो संविधानीक सहभाग जाल्या उपरांतच हो प्रकल्प आनी ईआयए अभ्यास मतीत घेवचो.	भोवशीक सल्लोमसलत ही ईआयए अधिसूचोवणी 2006 प्रमाण ईसी प्रक्रीया, जी लोकांच्या मागणे प्रमाण आयोजित करतात.
v.	MPT जमीन आनी उदक बेकायदेशीरपणान वापरता: MPT न बेकायदेशीरपणान मुरगाव कोमुनीदादीच्या मालकीची जमीन आनी नुस्तेमार समुदायाच्या हार्बर आनी समुद्रातल्या उदकाचेर आपलो ताबो दवरला. जमीन वा थळाव्या समुदायाच्या हक्कांचे कसलेच प्रकारचे हस्तांतरण केन्नाच जाले ना. जमनीची मालकी तपासून पळयनास्तना EAC/MoEF न ToR जारी करून आपली जापसालदारकी पुराय करपाक अपेशी थारल्यात. मुंबय उच्च न्यायालयाच्या गोंय खंडपीठा मुखार प्रकरण सुरु आसा.	टिप्पणी प्रकल्प प्रस्तावकाक खातीर करुंक ना.
vi.	खासगी बंदरा खातीर MPT हो एक मोर्चा: हो प्रकल्प भोवशीक हीताच्या आड आसा. SWPL आनी अदानी हांका प्रचंड फायदो जावच्या खातीर फक्त आसा आनी ह्या खासगी म्हामंडळांच्या मालकीच्या फॅक्ट-यांखातीर हाची येवजण आसा. - हाका लागुन ग्लोबल वॉर्मिंग वाडतले -सगल्या मनीसकुळाक घातक. - हाका लागुन पुराय गोंयातलो वायु, उदक आनी जमीन प्रदूशीत जातली जाका लागुन लाखानी नागरीक ल्हवुल्हवु मरतले. - हार्बर, न्हंयो, समुद्र, खाडी आनी खाजन जमनीतले समुद्री जीवन ते मारुन वडयतले. - ड्रेजींगाक लागुन हार्बर आनी वास्को खाडी भोवतणची नाजुक आनी पर्यावरणीय-संवेदनशील देंवती कोसळतली, जाका लागुन धा हजार नागरीक विस्थापीत जातले आनी व्हडा प्रमाणात सामाजिक-अर्थीक आनी पर्यावरणीय विध्वंस जातलो.	उपकार करुन 1(iii), 4(i.d), आनी 85(i.a) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
vii.	JSW चे आदले रॅकोर्ड: कोळसो खंडात दुबावीत अनियमीततायेचो आरोप JSW चेर जाला. JSW आड 07.02.2017 दिसा, PEN, महाराष्ट्रात जेटी बांधच्या खातीर पर्यावरणीय मान्यताय घेयनास्तना चीपाची झाडां कापील्ल्या खातीर एफआयआर नोंद केल्ली.	निरीक्षण समा ना आनी प्रकल्पा कडेन संबंधीत ना
viii.	गोंया वरवी कोळश्याची आयात वाडोवपाची येवजण मुद्दाम लिपयल्या:	आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो ड्रेजींग भाग ना.

	हो प्रकल्प MPT चेर कितल्याश्याच पर्तींनी कोळश्याची हाताळणी वाडोवपा खातीर आसा जाची फुडे कर्नाटक, महाराष्ट्र आनी आंध्र प्रदेशांत वशील्ल्या आनी प्रस्तावीत उर्जा आनी स्टील प्रकल्पा कडेन येरादारी जातली. हाका लागुन, पर्यावरणीय आनी सामाजिक-अर्थीक परिणाम अभ्यासा खातीर कामाच्या प्रत्यक्ष व्याप्तीचो आस्पाव करुंक जाय आशिल्लो; - समुद्र, न्हंय आनी खाडीचे ड्रेजींग - बंदराचे धक्क्यांचे बांधकाम आनी विस्तार - बंदर न्यासा कडेन कोळश्याची हाताळणी - वाडिल्ल्या कोळश्याची कर्नाटकात येरादारी करच्या खातीर रेल्वे आनी रस्तो जोडणीचे बांधकाम - कर्नाटक आनी हेर राज्यांतले प्रस्तावीत स्टील आनी उर्जा प्रकल्प. - PP न MoEF कडल्यान कामाचे प्रत्यक्ष स्वरुप लिपोवन पुराय फटींगपणा केल्यात. - MoEF न हेर प्रकल्पांवीशी म्हायती उपलब्ध आसूनय पुराय प्रकल्प मतीत घेयनास्तना आनी ToR जारी करुन पुरायपणान चूक केल्या. - सरकारान गोंयाक अदानी, JSW आनी हेरां खातीर कोळसो हबात रुपांतरीत करपाची येवजण केल्या हे सत मुद्दाम लिपोवन दवरला. - सगली येवजण लोकां वांगडा सल्लोमसलत करुन करची अशी भारतीय संबोधनात आवश्यकताय आसा.	प्रस्तावीत आधुनीकीकरणात ड्रेजींग आसा वा ना, ताचो सध्याच्या उदरगती कडेन संबंद ना. - हया आधुनीकीकरणाच्या प्रकल्पा खातीर अतिरीक्त धक्को आनी अतीरिक्त वॉटरफ्रंटची गरज ना. - प्रस्न विचारुंक ना म्हणुन जांप दिंवक ना. - सद्या आनी फुडारातय म्हालाची रस्यायावेल्यान येरादारी ना. SWPL कडल्यान रेल्वे रुळाच्या विस्ताराचो प्रस्ताव ना. म्हालातली वाड सध्याच्या रेल्वे साधनसुविधेत आस्पावन घेवपाक जाता. - प्रस्न विचारुंक ना म्हणुन जांप दिंवक ना 2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्ल्या सद्याच्या बंदर टर्मिनलाचे हे आधुनीकीकरण. प्रकल्पात अतिरीक्त भुंय संपादन, रेल्वे साधनसुविधेत वाड, खंयच्या जल/सागरी वटेनचे बदल वा मुखेल नागरी बांधकामाचो आस्पाव ना. आरोप केल्ले प्रमाण, प्रकल्पाच्या वावरात कसलेय सत वा म्हायती EAC, MoEFCC वा हेर खंयच्याय वैधानीक यंत्रणेकडल्यान लिपोवपाचो यत्न करुंक ना. - उपकार करुन 1(i) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात. - प्रस्न विचारुंक ना म्हणुन जांप दिंवक ना. - ईआयए अधिसुचोवणी 2006 प्रमाण भोवशीक सल्लोमसलत हो EC प्रक्रियेचो भाग आसा आनी लोकांच्या मागणे प्रमाण घेतल्या.
ix.	पर्यावरणीय कायद्याचे उल्लंघन करच्या खातीर कामाच्या व्याप्तीचे तुकडे: प्रकल्पाच्या प्रत्यक्ष व्याप्तीत, सद्या मुरगांव हार्बराचे ड्रेजींग (आनी फुडाराक गोंयातल्या 6 न्हंयातले), मुरगांव, साश्ट आनी तिसवाडी तालुक्यातल्यो कितल्योश्योच नुस्तेमारी सुविधा हातासप, कोळसो हाताळणी खातीर धक्को आनी जेटी तयार करप, सद्याच्या धक्क्याचो विस्तार/उदरगत, 4 पदरी म्हामार्गाचे बांधकाम आनी आमचे गांव आनी अस्तंत घाटातल्यान सावथ-वेस्टर्न रेल्वेचे दुपदरीकरण हांचो आस्पाव आसा. अशे दिसून आयला की PP अभ्यासात धक्को 5A आनी 6A सोडुन सगल्या हेर संबधीत कामां कडेन मुद्दाम आडनदर केल्या, आनी म्हणुन ईआयए अधिसुचोवणेचे उल्लंघन केलां. प्रकल्प ल्हान भागांत विभागला, जे फक्त एकोडे अर्थशून्य आसात. पर्यावरण, अर्थकारण आनी गोंयाच्या समाजावेलो गंभीर परिणाम लिपोवपाचो हो कुटील यत्न आनी ईआयए अधिसुचोवणी, 2006 चे उल्लंघन.	उपकार करुन 1(i), 84(iv.c), आनी 85(i.a) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
x.	गोंयच्या नुस्तेमारीचो विध्वंस: गोंया वरवी कोळसो आयातींत वाड करपाची प्रस्तावीत येवजण सागरमाला खातीरच्या निमाण्या अहवालात (खंड V) दिल्या. हया अहवालातल्यान हे स्पश्ट जाता की मुरगांव तालुको आनी बेतुल नुस्तेमारी गांवांतलो नुस्तेकार समुदाय हया प्रकल्पाक लागुन पुरायपणान विस्थापीत जातलो. मुरगांव बंदरावेले प्रस्तावीत ड्रेजींग मुरगांव हार्बर आनी वास्को खाडी, चिखली आनी सांकवाळे सारख्या	6 न्हंयांचे ड्रेजींग हे आमच्या आधुनीकीकरण प्रकल्पाच्या व्याप्तीत ना. ईआयए अहवाल आनी हेर वैधानीक सादरीकरणांत स्पश्टपणान नमुद केला की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदराच्या बँकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्सांच्या आधुनीकीकरणाचो आसा. धक्को/सागरी वटेन कसलोच बदल प्रस्तावीत ना.

	सरभोवतणच्या वाठारातल्या नुस्तेमारीचो पुरायपणान विध्वंस जातलो. रस्ते जाळे, कार्यशाळा आनी CFS सुविधांक लागुन बायणांतले नुस्तेमार पुरायपणान विस्थापीत जावपाचो प्रस्ताव आसा. गोंयातल्या अंतर्गत भागात कोळसो हाताळणी व्हरपाक, न्हंयो, जमनी आनी गोंयातल्या अंतर्गत वाठारातल्या गांवांत विध्वंस पातळोवच्या खातीर, 6 न्हंयाचे राष्ट्रीयकरण आनी ड्रेजींग करतात. हयो विध्वंसक येवजणों गोंयच्या नुस्तेमारी उद्देगाची पुरायपणान वाट लायतल्यो, वेगळ्या सागरी जीवीताची जैवविविधतायेचो विध्वंस करतल्यो आनी गोंय राज्याच्या सामाजिक अर्थीक वाठाराक हानी करतल्यो.	तशेच उपकार करुन 85(i.a) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
xi.	नुस्तेमार समुदायाचे विस्थापन: गोंयातलो नुस्तेमार समुदायाक नुस्त्याच्या साठ्याचे लुकसाण, आनी शारीकरणाची वाड, पर्यटन उद्देग आनी मायनींग सारख्या गोश्टींक लागुन तयार जाल्ल्या हेर ह्या सारख्या समस्यांनी ह्या आदीच रेंवाडो घाला, जाका लागुन नुस्तेमारीचो, नुस्तेमारी साधनसुविधा आनी नर्सरीचो विध्वंस आनी प्रदूषण जाला. कोळश्याच्या आयातीतली प्रस्तावीत वाड, ड्रेजींग आनी आवश्यक साधनसुविधांक लागुन गोंयातल्या नुस्तेमार समुदायाचे पुरायपणान विस्थापन जातले. प्रकल्पाचो आवश्यक भाग, ड्रेजींगाक लागुन आनी ह्या आदीच सुरु जाल्ल्या रस्तो बांधकामाक लागुन थेट मार बशिल्ले खारीवाडो, बायणा आनी देस्तेरोतल्या नुस्तेमार समुदायाचे जावपी विस्थापन आनी हानी हाचे प्रमाण दिवपाचो यत्न ईआयए अधिसूचोवणेन करुंक ना. बायणा, देस्तेरो आनी खारीवाड्यावेल्या शंभरेक नुस्तेमार कुटुंबाच्या विस्थापनाची नोंद करुंक EIA अभ्यासात अपेस आयला.	ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानिक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बँकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनिकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना. आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो ड्रेजींग भाग ना.
xii.	कोळश्याचे प्रदुशण: वास्को शार, मुरगांव, दाबोळी, चिखली, सांकवाळे, कुट्टाळी आनी दोना पावला मेरेन झुवारी न्हंयेचो उत्तरे कडलो किनारो ह्या आदीच गंभीर कोळसो प्रदुशणाचो त्रास सोसता आनी हे सत GSPCB न जारी केल्ल्या जायत्या कारणां दाखय नोटीस आनी काम थांबय आदेशावेल्यान मान्य जाता. जायत्यो नोटीसी आनी आदेश जारी करुनय MPT, अदानी, SWPL हांका प्रदूषण आडावप जमले ना. कोळसो आयातीतली प्रस्तावीत वाड ह्या सगल्या अती प्रदुशीत वाठारा खातीर भलायकी आनी पर्यावरणीय आपत्ती थारतली. थळाव्या लोकसंख्येच्या भलायकेचेर आनी पर्यावरणाचेर जावपी परिणाम खबर आसूनय अशे तरेच्या अती प्रदूशीत वाठारात, कोळसो हाताळणी वाडुंक जायना. सद्याच्या कोळसो हाताळणी सुविधांतल्यान जावपी वायु प्रदुशण आडावपाक कितल्याश्याच तेंपाचे अपेस आनी नाईलाजाचे सत PP न मुद्दाम जावन लिपयला. ईआयए अभ्यासात GSPCB न जारी केल्ल्यो नोटीसो, राहिवाश्यांनी कितलोसोच तेंप सोशील्ले धुल्लाचे प्रदूषण आनी ह्यो गंभीर समस्या सुटाव्यो करपाक PP क आयिल्ले अपेस ह्यो गोश्टी मतीत घेवपाक	GSPCB न दिल्ल्या आदेशांचे योग्य आनी बेगोबेग पालन केल्ले आनी योग्य प्रक्रीयेक पाळो दिवन प्रकरणीचे निराकरण केल्ले. भारत सरकारान अधिसूचीत केल्ले वायु उत्सर्जन मानकांक (NAAQS, 2009) आमी पाळो दितात. क्षमताय वाड पांवड्यार, योग्य APCMs स्थापीत करुन आमी उत्सर्जन मानकांक पाळो दीतले. प्रस्तावीत उत्सर्जन नियंत्रण उपाय प्रकरण 4, परिणामांचे मुल्यांकन आनी शमन उपाय, विभाग 4.3.4, पान क्र. 4.14 चेर दिल्यात. प्रस्तावीत क्षमताय वाडीक लागुन वायु पर्यावरणाचेर उल्लेखनीय परिणाम जावपाची शक्यताय ना.

	पुरायपणान अपेस आयला.	
xiii.	रेल्वेक लागून लोकांचे विस्थापन; - कोळश्याच्या प्रस्तावीत आयातीच्या येरादारी खातीरच सावथ वेस्टर्न रेल्वेचे दुपदरीकरण प्रस्तावीत आसा. - सद्याचो रेल्वे रुळ गोंयातल्या उच्च लोकसंख्या आशिल्ल्या गांवातल्यान वता आनी थळाव्या समुदायाचे व्हडा प्रमाणात विस्थापन करून रुळाचे दुपदरीकरण शक्य ना. - रेल्वे रुळा लागसरच्या थळाव्या लोकसंख्येवेलो भलायकी आनी आवाजाच्या प्रदुशणाचो परिणाम व्हडा प्रमाणात वाडतलो. - रेल्वे रुळा लागसरच्या शाश्वत अर्थवेवस्थेची हानी आनी पर्यावरणाचो विध्वंस तीतलोच भयानक आसतलो. - रेल्वे रुळाच्या दुपदरीकरणाक लागुन अस्तंत घाटाचो (WGs) विध्वंस आनी विखंडन (WGs) हे WG तले वन्य जीवन आनी खासा करुन उत्तर गोंयातल्या वाठारा खातीर भंय आसा.	रेल्वे वरवीं म्हालाचे स्थलांतर ही चालू आशिल्ली प्रक्रीया. क्षमताय वाड प्रकल्पाचो भाग म्हण हाताळपाच्या प्रस्तावीत अतिरीक्त म्हालाक आस्पावन घेवपाक भारतीय रेल्वे वरवीं, रेल्वे रुळाच्या विस्ताराची गरज ना, कारण सद्याची रेल्वे साधनसुवीधा अतिरीक्त म्हाल हाताळपाक फावो तीतली आसा
xiv.	NH17B आनी NH 4A लागुन लोकांचे विस्थापन; - NH 17B आनी NH4A च्या वेगवेगळ्या विभागात सद्या चालू आशिल्ले काम हे फक्त अतिरीक्त कोळश्याच्या आयाती खातीर आसा, जें जनते कडल्यान लिपयला. - ही कामां पर्यावरणीय संवेदनशील, CRZ वाठार, मुखेल कृशी जमीन, जल भरणा आनी थळाव्या समुदायाचो विध्वंस करतली. - NH 4A च्या विभागाचो विस्तार, महावीर राष्ट्रीय उद्यान/WLS कडेन WGs दुभाजीत करता हो ह्या कामांचोच भाग आसा. ही रानां आनी व्हडल्या देंवणशे मदल्यान रस्त्यांचो विस्तार पर्यावरणीय आपत्ती थारतली. - प्रकल्पाच्या परिणामाचीं चूकीची म्हायती दिवच्या खातीर प्रस्तावीत कोळसो आयातींतल्या वाडी खातीरच्या रस्तो विस्ताराची म्हायती जाणून बुजून लिपयल्या.	सद्या आनी फुडारातय म्हालाची रस्त्यावेल्यान येरादारी जावची ना. ह्या आधुनीकीकरणाच्या प्रस्तावाक लागुन SWPL न खंयच्याय रस्तो विस्ताराचो प्रस्ताव दवरुंक ना.
xv.	ईआयए अधिसुचोवणी 2006 खाला कार्योत्तर मान्यताय घेवपाची तजवीज ना: - PP न ह्या आदींच ड्रेजिंगाच्या कामांचो कांय भाग पुराय केला, देस्तेरो, बायणा आनी खारीवाड्यावेल्या शंभरेक नुस्तेमार कुटुंबाचे विस्थापन, बायणा किना-यावेल्या रेंवेच्या ढिगा-यांचो विध्वंस आनी MPT गेट 9 वेल्यान NH 17B खातीर उड्डाण पुलाच्या बांधकामा खातीर (जें NH4A क बेळगांवा जोडता) झीज प्रवण देस्तेरो दोंगुल्ली भरप, NH 17B च्या मीसींग लोंका खातीर लोटलींतल्यो खाजन जमनी भरप आनी खांडेपारा NH4A च्या विभागात दोंगुल्लेची कापणी आनी झाडां तोडप आदी. ही सगली कामां कोळसो विस्तारा खातीर आसात आनी काम सुरु करच्या आदी हाचो अभ्यास करुंक जाय आशिल्लो. - राज्य सरकार, MPT आनी केंद्र सरकारान मुद्दाम हे सत लोकांकडल्यान लिपयला आनी ईओए अधिसुचोवणे खाला दिल्ल्या प्रमाण पुराय प्रकल्पा खातीर ईआयए अभ्यास करीनास्तना हे काम फुडे	उपकार करुन 85(vii), आनी 85(i.a) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.

	व्हेला. ईआयए अधिसूचवणे खाला कार्यात्तर मान्यताय घेवपाची तजवीज ना म्हणुन, हो प्रस्ताव न्हयकारुंक जाय आनी जमीन आनी न्हंयांचो तळ परत आशिल्लो तसो करुंक जाय	
xvi.	हवामान बदल, ग्लॉबल वॉर्मिंग: - भारताची संसारीक समुदाया कडेन बांधीलकी, जी ताच्या INDC त घोशीत केल्ली, त्या प्रमाण जीवाश्म इंधनाच्या वापरात 2030 मेरेन 40% उणाव हाडुंक जाय. कोळसो साधनसुविधेत वाड ही भारताच्या जीवाश्म इंधन उणो करपाच्या बांधीलकेत फुडे वचपी वाट न्हय. - NASA आनी हेर संशोधनात्मक संस्थांच्या संकेतस्थळार प्रदर्शित केलां त्या प्रमाण संसारीक सरासरी तापमान वाडीचो दर भयानक आसा आनी आमी बेगोबेग काळसो साधनसुविधा उणी करपाक जांय. कोळश्याच्या वापराच्या वाडी खातीर हो आसा, मात हवामान बदल वा ग्लॉबल वॉर्मिंगा वीशी ईआयए अहवालात उल्लेख ना, हांतुतल्या अशे दिसुन येता की प्रकल्पाचे अती महत्वाचे पैलू मुद्दाम लिपयल्यात.	प्रस्तावीत प्रकल्प हो बंदर टर्मिनलाचेर कोळसो हाताळणी खातीर आसा. आधुनीकीकरण आनी सद्याच्या क्षमतायेचो बरो वापर करच्या खातीर प्रस्तावीत ब-या कार्यक्षमतायेचो परिणाम म्हळ्यार क्षमतायेत वाड. संसारीक हवामान बदल मुद्द्याचेर उपाय करप हे ईआयए व्याप्तीच्या भायर आसा.
xvii.	एकठाय परिणाम मतीत घेवपाक अपेस: - झुवारी न्हंय आनी तीचे मुख, मुरगांव आनी सांकवाळे खाडीतले आनी चिखलीतले किनारी उदक प्रदुशणाक लागुन आनी मनश्याचो वावर जशे की मायनींग, बंदरावेलो वावर, जहाज आनी बाजींची बांधणी आनी दुरुस्ती, लोकवस्ती, शारीकरण, पर्यटन आनी उद्देग हाका लागुन परिणाम जाला. ईआयए अहवालात ह्या वावराचो आनी तांच्या एकठाय परिणामाचो कसलोच उल्लेख ना.. - ईआयए अभ्यासात ह्या वाठाराच्या किना-याची व्हडा प्रमाणातली झीज मतीत घेतली ना. सल्लागारांच्या मर्यादीत दृष्टीकोनाक लागुन चुकील्ले कांय महत्वाचे मुद्दे आसात; - मायनींगाची परतुन सुरवात - माननीय उच्च न्यायालयान गोंयात नव्यान लोह खनीजाच्या खणकामाक परवानगी दिल्या. व्हडा प्रमाणांत खणकाम सुरु जाल्ल्यान समुद्र आनी न्हंयाचे व्हडा प्रमाणात प्रदुशन जातले आनी नुस्तेमारी, सागरी जिवीत आनी मार बशिल्ले नुस्तेकार हांचेर व्हडा प्रमाणात परिणाम जातलो. - पर्यटन- पर्यटन हो गोंयच्या अर्थवेवस्थेचो कणो आसा आनी हरीत आनी नितळ प्रतीमेक लागुन पर्यटक भेट दितात. कोळसो हाताळणीक वाड केल्यार डॉल्फीन्स पळोवप, कोरल रीफ डायवींग आदी, तशेच दर्या देंगो, वास्को शार आनी विमानतळ वाठाराचेर जाल्ल्या परिणामांक लागुनय गोंयच्या पर्यटन संकल्पनेत भरपुर उणाव येतलो - नुस्तेमारी- मानवनिर्मीत वावराक लागुन गोंयची नुस्तेमारी नुस्त्याच्या साठ्याच्या उणावाची खर हानी सोसता. ते उणावाच्या गंभीर पांवड्यार पावला. ईआयए अहवालात गोंयची नुस्तेमारीची भलायकी मतीत घेना. - किनारी झीज - गोंयच्यो रेंवाळ दर्यादेगो खर झीज सोसतात आनी ताचो दस्ताएवज तयार केला.	EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला. आधारभूत पर्यावरणीय देखरेख MPT वाठारातल्या हेर सद्याच्या उद्देग /ऑपरेशन्सातल्यान जावपी प्रदूशन मतीत घेता. मापदंड ची देखरेख सुवातों अशे तरेन वेंचल्यात की ते वाठारातल्या वेगवेगळ्या स्त्रोतांकडल्यान जावपी प्रदूशणय दाखोवन दीता. वेगवेगळ्या पर्यावरणीय मापदंड च्या नमुनो सुवातांचो तपशील पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, प्रकरण 3 हांगा दिला. ईआयए अहवाल आनी तांचे वैधानीक सादरीकरणात स्पश्टपणान नमुद केलां की प्रस्ताव हो पुरायपणान बंदर बॅकअप/जमनीच्या वटेन सद्याच्या ऑपरेशन्साच्या आधुनिकीकरणाचो आसा. धक्को /समुद्री वटेन बदल करपाचो प्रस्ताव ना. निरीक्षण समा ना. प्रकल्प वाठाराचो किनारी रेशा दर्जो प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.14, पान क्र. 3-16 दिलां. - टिप्पणी PP कडेन संबंधीत ना. - टिप्पणी PP कडेन संबंधीत ना. - ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, कोश्टक 3.14, पान क्र. 3-75 हांगा दिल्ले म्हायतीत 2011ते 2015 काळांत सागरी नुस्ते उत्पादनात वाड जाल्ल्याचे दाखयता. (स्त्रोत- नुस्तेमारी संचालनालय, गोंय सरकार).

	ड्रेजींग आनी व्हडा प्रमाणातलो वावर आनी जहाजांचो आकार झीज आनीक वाडयतले आनी अभ्यासात हे सत मतीत घेतले ना. e. रियल इस्टेट आनी शारीकरण - शारीकरण आनी रियल इस्टेटाक लागुन न्हंयो, समुद्र आनी जमनी सयत अभ्यास क्षेत्रात गंभीर परिणाम जाल्यात, जाका लागुनसागरी आनी जमनीच्या पर्यावरणाचेर तशेच अर्थवेवस्था आनी गोंयच्या समाजाचेर खर प्रदूषण, झीज, गाळ साचप आनी हेर न्हयकारी परिणाम जातात. ईआयए अहवालात ह्या परिणामांचो संदर्भ ना. f. गोंयची वहन क्षमताय - गोंयची ल्हान जमीन आनी उदका मार्ग पारंपारीक रितीन वापरतात आनी ताका लागुन शाश्वत अर्थीक आनी सामाजिक उदरगत जाल्या. आयज तीच जमीन आनी उदक खाजगी लावाखातीर जशे की जशे की अदानी आनी JSW, 5 तारांकीत हॉटेलां, क्रुज जहाज पर्याटन, कसीनो, मरीना, उद्देगीक वाड, शीक्षणीक आनी वैजकीय संस्था, रीयल इस्टेट, मायनींग आनी साधनसुवीधा प्रकल्पां हांच्या खातीर वळयला, जाका लागुन गंभीर संघर्श जाल्यात. हे आवश्यक आसा की, गोंयचो सदयाचो अर्थीक वावर आनी तांचो एकठांय परिणाम मतीत घेवन राज्याची वहन क्षमताय आदी पळोवची.	d. आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना. e. टिप्पणी PP कडेन संबंधीत ना. f. टिप्पणी PP कडेन संबंधीत ना.
xviii.	अपुरो आनी उथळ ईआयए अभ्यासः प्रकल्पा खातीर केल्लो ईआयए अभ्यास सकयल दिला त्या प्रमाण पुरायपणान दोशपूर्ण, अपुरो आनी ईआयए अधिसूचोवणेचे पुर्ण उल्लंघन करता; a. फॉर्म I त सत पुरायपणान लिपयलाः - फॉर्म I ची प्रत उपलब्ध ना. PP न फटीचे फॉर्म I सादर केला. प्रकल्पात बंदर आनी प्रवेश कालव्याचे ड्रेजींग, कोळसो हाताळणीत वाड आनी ताचो परिणाम म्हण प्रदूषण, सावथ वेस्टर्न रेल्वेचे दुपदरीकरण आनी NH 17B आनी 4A चे बेळगाव मेरेन चार पदरीकरण हे सत तांतुत लिपयिल्ल्यान ते अपुरे आसा. - अभ्यास क्षेत्रातल्या असंख्य अनुसूचीत I प्रजाती आनी प्रवाळी आनी गोंयच्या पारंपारीक नुस्तेमारी खाडीचे सामाजिक-अर्थीक महत्व फॉर्म I त सुचीत करुंक जाय आशिल्ले. b. तीनूय अभ्यास वयले वयले आसात आनी अहवालात डेटा कॉपी पेस्ट केला. तीनय अभ्यास एकाच वेळार एकच सल्लागार WAPCOS हांणी केलां. तीनय अभ्यासात पुराय वळख आनी कांय भाग कॉपी पेस्ट केला. ईआयए अभ्यासात अभ्यास क्षेत्राच्या सामाजिक -अर्थीक आनी पर्यावरणीय वास्तवकडेन आडनदर केल्या. c. अपुरो आनी अपूर्ण ToR: ToR लेगीत उपलब्ध ना, मात सहाजीकच तो पुरायपणान अपुरो आसा कारण न्हंयाचे ड्रेजींग, येरादारी साधनसुविधा, वाडिल्ले कोळसो हाताळणी ऑपरेशन्स आनी ताचो परिणाम म्हण लोक आनी पर्यावरणाचेर पडपी प्रभाव हे प्रकल्पाचे भाग मतीत घेवपाचे निर्देश सल्लागाराक दिंवक ना. कोरल रीफ, अनुसूची I तल्यो प्रजाती आनी नुस्तेमार समुदायाचो उल्लेख	निरीक्षण समा ना. ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्ती)त दिल्ले प्रक्रिये प्रमाण ईआयए करचे खातीर SWPL न संदर्भ अटी (ToR) योग्य रितीन MoEFCC, नवी दिल्ली कडल्यान मेळयल्यात. EIA/EMP अहवाल MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ल्या ToR प्रमाण तयार केला. a. भोवशीक सल्लोमसलती खातीर प्रसारीत केल्ल्या ईआयए अहवालाच्या मसुद्याचो फॉर्म I भाग आशिल्लो. 2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्ल्या सदयाच्या बंदर टर्मिनलाचे हे आधुनीकीकरण. प्रकल्पात अतिरीक्त भुंय संपादन, रेल्वे साधनसुविधेत वाड, खंयच्या जल/सागरी वटेनचे बदल वा मुखेल नागरी बांधकामाचो आस्पाव ना. आरोप केल्ले प्रमाण, प्रकल्पाच्या वावरात कसलेय सत वा म्हायती EAC, MoEFCC वा हेर खंयच्याय वैधानीक यंत्रणेकडल्यान लिपोवपाचो यत्न करुंक ना. प्रकल्पाच्या अंदाजे केंद्राकडल्यान 10 किमी परिघाच्या परिणाम शीमेतल्या संवेदनशील घटकांची तपशिलवार वळेरी EAC, MoEFCC आनी हेर वैधानीक यंत्रणांच्या योग्य अवलोकना खातीर निमाण्या ईआयए अहवालात आस्पावीत करतले. फॉर्म 1 हे ईआयए अधिसूचोवणी, 2006 (दुरुस्त) प्रमाण ईआयए पूर्व सादरीकरण.

करपाक आयिल्ले अपेस हाका लागुन ToR अदीक असंबद्ध आनी अपुरो जाता. d. साहित्याक अभ्यास आनी दुय्यम डेटाचो संदर्भ घेवपाक आयिल्ले अपेस: ईआयए सल्लागारांक भोवशीक क्षेत्रात उपलब्ध आशिल्ले दस्तावेज आनी WWF, NIO आदींनी अभ्यास क्षेत्रातल्या समृद्ध वनस्पत आनी प्राणी जैवविविधतायेचेर (डॉल्फिन्स, व्हेल, समृद्ध कोरल रीफ आनी अनुसूची I तली स्थळाच्या मूळाची वनस्पत आनी प्राणी) केल्ल्या अभ्यासाचो संदर्भ घेवपाक अपेस आयला. अभ्यास क्षेत्रातली व्हडा प्रमाणातली पारंपारीक नुस्तेमारी आनी समृद्ध नुस्तेमारी आनी तांचे अर्थीक महत्व. वास्कोतल्या थळाव्यांक तोंड दिवचे पडता ती जुनाट कोळसो प्रदुशणाची समस्या आनी GSPCB कडल्यान जायत्यो नोटीशी मेळुनय ह्यो समस्या सुटाव्यो करपाक कंपनीक आयिल्ले अपेस. e. मुळावो अभ्यास करूंक आयिल्ले अपेस: अभ्यास क्षेत्राच्या 10 किमी परिघातल्या पर्यावरणीय आनी सामाजीक अर्थीक विशयाचेर कसलोच मुळावो अभ्यास करूंक ईआयए सल्लागारांक अपेस आयला. कोळसो प्रदुशणाचो मुद्दो अधोरेखीत केल्ल्यान र्हीवाश्यांक तोंड दिवचे पडतात त्या वायु प्रदुशणा कडेन संबंधीत भलायकेच्या मुद्द्याचेर प्रस्तावकान तपशीलवार अभ्यास करपाची गरज आसा. f. पुरायपणान चूकीचो आधारभूत डेटा: अर्थपूर्ण आधारभूत डेटा नाशिल्ल्यान ईआयए अभ्यास फटीचो आनी असंबद्ध जाता. देखीक, अभ्यास क्षेत्रात डॉल्फिन, व्हेल, कोरल रीफ, नर्सरी आदी ना अशे म्हणून, अभ्यास क्षेत्राच्या जैवविविधताये कडेन ईआयए अभ्यासात पुरायपणान आडनदर केल्या. अभ्यास क्षेत्रात रावपी नुस्तेमार आनी तांचेर निंबून आशिल्ल्यांचो आकडो जो दिला ताचे परस खुप अदीक आसा. ड्रेजींग आनी कोळसो हाताळणीक लागुन जावपी नुस्तेमा-यांच्या अर्थीक आनी सामाजीक विस्थापनाचे प्रमाण दिवपाचो यत्न करूंक ना. g. ईआयए अहवालात निराधार वक्तव्यां: ईआयए अहवालात संदर्भ दीयनास्तना वक्तव्यां केल्यात. h. गंभीर विध्वंसक परिणाम मुद्दाम लीपयल्यात: सल्लागारान अभ्यास क्षेत्राच्या पर्यावरणीय, अर्थीक आनी सामाजाचे प्रत्यक्ष स्वरूप फटींग दिला आनी लिपयला. पर्यावरण आनी सामाजिक -अर्थवेवस्थेचेर परिणाम खुप कमी जातलो अशे फटींग चित्र निर्माण करच्या खातीर आधारभूत डेटात फटींगपणा करप. i. अपुरे तज्ञ आनी अभ्यास: कोळसो आयातीतली वाड, रेंव न्हयेचे ड्रेजींग हाका लागुन लाखांनी र्हीवाश्यांचेर गंभीर परिणाम जातले, कारण ताच्या परिणामांचो हया आदीच अणभव घेतला. मात, सद्याच्यो भलायकेच्यो समस्या आनी ताची संभाव्य वाड हाचेर अभ्यास करूंक ना. ड्रेजींग, जहाजांचो वाडील्लो आकडो आनी आकार आनी कोळसो हाताळणीचो सागरी जिवीत, जैवविविधताय, नुस्तेमारी आनी नुस्तेकारांची उपजिवीका हांचेर परिणाम हया वीशी योग्य अभ्यास करूंक ना. j. सुधारणा मतीत घेवंक ना: ईआयए अहवालात पॅरा 3.7 त म्हळां, "आवश्यक बॅकअप वाठाराची गरज पुराय करूंक हॅडलॅंड देंवती आनी प्रवेश कालव्या मदल्या जमनीची सुधारणा करूंक जाय." मात, ही	पर्यावरणीय घटकांचो तपशील ईआयए अभ्यास उपरांत सादर करूंक शकतात. b. आमचो प्रकल्प हो MPT न प्रस्तावीत केल्ल्या हेर दोन प्रकल्पांच्या परिणाम वाठाराचो भाग आसा (जशे की, 1. कॅपीटल ड्रेजींग आनी 2. धक्को 8 आनी 9 आनी बार्ज धक्क्याची सुधारणा), हे खुप तर्कशुद्ध आसा की ईआयए अहवालातले कांय घटक समान आसतले. M/s WAPCOS लि., भारत सरकार हांका ईआयए अधुसुचोवणी, 2006 (दुरुस्त) वा हेर खंयचेय परिपत्रक/ OMs /नोटीसी वा MoEFCC ची हेर कळोवणी वा हेर खंयच्याय वैधनीक मंडळाच्या चौकटे खाला खंयचेय सुवातेर प्रकल्प घेवपाक निर्बंध ना. ToR हो भोवशीक सल्लोमसलती खातीर फीरयिल्ल्या ईआयए अहवालाच्या मसुद्याचो वाटो आशिल्लो. न्हंयांचे ड्रेजींग हे अधुनीकीकरणाचो भाग ना. c. वेगवेगळ्या सरकारी संघटनां कडल्यान प्रकल्प वाठारा खातीर संबंधीत साहित्यीक सर्वेक्षण आनी दुय्यम डेटा एकठांय करपाचो वावर केला आनी ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्ज्यात नोंद केला. q. मुळावो आधारभूत अभ्यास सरभोवतणची हवा, आवाज, उदक (भूजल, पृष्ठभाग - समुद्री उदका सयत), माती (सागरी गाळा सयत), सागरी आनी जमनीच्या पर्यावरणीय आनी जैवीक मापदंड, खातीर केला आनी ताचे तपशील प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्ज्यात दिल्यात. प्रकल्पाच्या वाठाराची जवसंख्यांकी रुपरेशा जनगणना अहवाल, 2011 चेर आधारित आसा. हया प्रकरणात दिल्ली म्हायती मुखेलपणान मुळावो जनगणना गोशावरा 2011 तल्यान घेतल्या. सामाजिक -अर्थीक अभ्यासा खातीर मुळावो आधारभूत डेटा एकठांय करूंक ना कारण प्रस्तावीत प्रकल्पाचो थळाव्या रहिवाशींचेर कसलोच प्रत्यक्ष आनी उल्लेखनीय न्हयकारी परिणाम जायना, कारण क्षमताय वाड प्रकल्पात भुंय संपादनाचो प्रस्ताव ना. आमच्या क्षमताय वाड प्रकल्पाचो वाटो म्हण ड्रेजींग करपाचो प्रस्ताव ना. d. उपकार करुन वयर दिल्ल्या मुद्द्याक आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात. e. साबार दुय्यम डेटा स्रोतांचेर आधारुन ईआयए तयार केला, जांका ईआयए अहवालाच्या
--	--

	म्हायती फॉर्म I त दिसुंक ना आनी अहवालात मतीत घेंवक ना. k. तयार केल्ले परिक्षण परिणाम: 3.10 त वायु परिक्षण निकाल पुरायपणान तयार केल्ले आसात, जे नोंद केल्ल्या उण्या रीडींगा वेल्यान दिसता, जे समस्ये बगरच्या शारातय अशक्य आसात. सगल्यो PM10 नोंदी फटीच्यो आसात आनी वास्कोत प्रदुशण ना हे दाखोवपाचो यत्न करतात. l. मनमानीपणान हेत सांगला, विचारात लेगीत घेवुंक ना: EMP कडेन संबंधीत प्रकरण 5.1 त म्हळां "ईआयए अभ्यासात EMP चे महत्व म्हळ्यार पर्यावरणावेलो ताण/भार हो वहन क्षमताये भीतर आशिल्ल्याची खात्री करप. मात पर्यावरणाची वाहन क्षमताय आनी पर्यावरणावेलो ताण हाचे प्रमाण दिंवक ना. m. पर्याय: प्रस्तावीत प्रकल्पाक खंयचोय पर्याय विचारात घेवपाचो यत्न सल्लागारांनी करुंक ना. पर्यावरणीय आनी सामाजिक-अर्थीक विद्वंस मतीत घेयनास्तना गोंया वरवी कोळसो आयात वाडोवपाचो पयलीच विचार केल्लो निर्णय हांतुत दिसता. आयात केल्ल्या कोळश्या परस देशी कोळसो वापरपाचो विचार मतीत घेवपाक अपेस. n. खर्च आड लाव: खर्च आड लाव हाचेर अभ्यास करुंक ना. आधारभूत डेटा वा खर्च आनी प्रकल्पाचे लाव हांचे प्रमाण थारावपाचो यत्न करुंक ना.	वेगवेगळ्या प्रकरणात योग्य श्रेय दिलां. f. उपकार करुन वयर दिल्ल्या मुद्द्याक आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात. g. आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो ट्रेजिंग भाग ना. h. समुद्री वाठाराचो विस्तार हो आधुनीकीकरण प्रकल्पाचो भाग ना, म्हणुन समुद्रात सुधारणा ह्या प्रकल्पाचो भाग ना. i. निरीक्षण समा ना. j. प्रकरण 5, पर्यावरणीय वेवस्थापन आराखडो, विभाग 5., पान क्र. 5-1 त केल्ले वक्तव्य हे प्रकल्प वावराकडले न्हयकारी परिणाम ताब्यात दवरपा खातीर /सुधारपा खातीर योग्य आनी अनुरूप EMPs घालुन दिवपाच्या आधाराच्या संदर्भात केल्ले. सद्याचे ऑपरेशन्स वा प्रस्तावीत क्षमताय वाडीच्या बाबतीत खंयचेय पर्यावरणीय मापदंड तांच्या वहन क्षमताये मेरेन पाविल्ल्याचे ईआयए अहवालात दाखयना. k. 2004 वर्सा सावन कार्यरत आशिल्या. टर्मिनल सुवीधेचे हे आधुनीकीकरण. म्हणुन पर्यायांचो अभ्यास करपाची गरज ना. l. ईआयए अधिसूचोवणी 2006 (दुरुस्त), परिशिष्ट III, Sr. 9 प्रमाण MoEFCC न जारी केल्याधि अतिरीक्त ToR चो भाग म्हण आस्पावीत केल्यारुच खर्चाच्याचो लावाचे मुल्यांकन करप गरजेचे आसा.
xix.	स्थीरताय आनी जतनायेची तत्वां मतीत घेंवक ना: ईआयएत खंयच 'स्थीरताय' वा जतनायेचे तत्व' हे शब्द नमुद करुंक ना. आमी ईआयए अभ्यास न्हयकारतात, कारण तो पुरायपणान फटीचे आनी ईआयए अधिसूचोवणेचे उल्लंघन करतात. आमी ह्या प्रकल्पाक विरोध करतात कारण तो गोंयचे नुस्तेमार, वास्को द गामा, मुरगावचे रहिवाशी आनी मार बशील्ले हेर नागरीक, गोंयच्या हेर वाठारातले रहिवाशी आनी गोंयांतल्या समुद्री आनी न्हंयातल्या सागरी जीवीताच्या हीताच्या आड आसाच, सांगात राष्ट्रीय आनी संसारीक हिताच्या आड आसा	प्रस्न विचारुंक ना म्हणुन जांप दिंवक ना.
93. अविनाश तावारीस, फातोर्डा, मडगांव		
i.	अपु-यो परिक्षण सुवातों	प्रकल्पाची सुवात सडा हेडलॅंडाच्या उत्तरेवटेन तोंडार खाशेले सुवातेर आनी समुद्रान वेडिल्ली (उत्तर

	ईआयए अहवाल दोशपूर्ण आसा कारण, फक्त 4 किमी परस उण्या ल्हान वाठारात अभ्यास केला आनी पुराय 10 किमी वाठारात न्हय.	आनी दक्षीणेक). वायु प्रदुशणाचे संभाव्य स्रोत हे बंदराच्या टर्मिनल वावरा कडल्यान, क्षणीक तयार जावपी कण आसा, जे सुवातेर अंमलबजावणी केल्ल्या प्रदुशण उपायान व्हडा प्रमाणात नियंत्रीत जाता. फुडे, हे खुप उणे उत्सर्जन, आसले जाल्यार, सामान्य हवामान परिस्थितीत व्हडा अंतराचेर वचपाची शक्यताय ना. त्याप्रमाण, उण्या तीव्रतायेचे प्रदूशण, आसले जाल्यार, हवा प्रदुशण फाफसोवच्या आदी धरपाक AAQ आधारभूत स्थानकां, 5 किमी परिघा भीतर वा प्रकल्प सुवातेच्या लागसर स्थीत आसात.
ii.	सरभोवतणच्या हवेचो दर्जो गरमेच्या दिसांनी मेजला आनी वा-याची म्हायती ना: गरमेच्या म्हयन्यांत हवा विखारी उत्सर्जना वांगडा वयर वता. उत्सर्जनाची मेजणी करपाचो सारखो वेळ म्हळ्यार शींयाचे दिस जेन्ना किमान वा-या वांगडा थंड हवा जमनीच्या पातळीत आसता. धुके आनी हवेतल्या प्रदुशणाक लागुन ह्या वेळार लोक दुयेंत जातात. वा-याच्या दिशेचो अभ्यास मुद्दाम करुंक ना आनी तो ईआयए अहवालात ना. WAPCOS हांणी मुद्दाम हे म्हयने वेंचल्यात आनी शक्य तीतल्यो उण्यो नोंदी एकठांय करच्या खातीर वा-याच्या नमुन्याचेर अभ्यास करुंक ना.	ईआयए अभ्यास पर्यावरण, रानां आनी हवामान बदल मंत्रालयान (MoEFCC) जारी केल्ल्या ToR प्रमाण केला.
iii.	दिशाभूल करपी सरभोवतणची मार्गदर्शक तत्वां: (ईआयए अहवालाचे कोशठक 3.1) सरासरी नोंदीची तुळा भारतीय मानकाच्या दिसपट्ट्या मर्यादे कडेन केल्या आनी सरभोवतणच्या हवेच्या भारतीय मानकाच्या वर्सुकी सरासरी कडेन करुंक ना. कोश्टक 3.1 तल्या कण आनी NO2 च्या नोंदी प्रमाण ते वर्सुकी सरासरी सरभोवतणच्या हवा दर्ज्या परस अदीक आसात. हाचे वेल्यान दिसुन येता की WAPCOS न 24 वरांच्या मान्यताय प्राप्त मर्यादे कडेन तुळा करुन डेटाचो चुकीचो अर्थ लावपाचो यत्न केला.	अभ्यास तीन म्हयन्याच्या काळा खातीर आशील्लो, म्हणुन NAAQS वर्सुकी मीन वांगडा तुळा करुंक ना, जे मानक प्रथे प्रमाण आसा.
iv.	WAPCOS दावो करता की उच्च आर्द्रता आशिल्ल्या कोळश्याची आयात केल्ल्यान धुल्लाचे प्रदुशण उणे आसतले. हे फट आसा कारण, ते सवाय आशिल्लो तो उच्च राख आनी उण्या आर्द्रतेचो कोळश्याचो कचो म्हाल हाडतात (ईआयए अहवालाचे पान 4.16 आनी 5.6) अश्या प्रकारच्या कोळश्याच्या हाताळणीक लागुन धुल्लाचे प्रदुशण जाता.	वक्तव्य चुकीच्या पद्धतीन सांगला. ईआयए अहवालात केल्ल्या वक्तव्या वांगडा आमी आसात.
v.	प्रस्तावीत प्रकल्पाचो जल पर्यावरणावेलो परिणाम ईआयए अभ्यासात नमुद करुंक ना. देखीक, ईआयए अहवालातले शीश्याचे प्रमाण दाखयता की बंदरातले उदक समुद्रातल्या उदकाच्या पातळी परस 260% उच्च आसा. उदकातल्या अवजड धातु दूशीतकरणाचो सुरक्षीत मापदंड अहवालात दिंवक ना.	अहवालात उदका पर्यावरण मतीत घेतला आनी MoEF न जारी केल्ल्या ToR त दिल्ल्या मापदंडा प्रमाण आसा. SWPL चे उदका वटेनच्या वावराचेर आनी अवजड धातूंचेर, नियंत्रणात नाशिल्ल्यान, ते आसले जाल्यार बंदर सुरु जाल्ल्या काळा सावन हाताळिल्ल्या सगल्या म्हालाचे एकठांय आसतले, हाची जाप दिवपाचे स्थितीत SWPL आसचे ना.
vi.	मातयेचे परिक्षण फक्त बंदराच्या वाठारा भोवतणी केलां आनी 10 किमी परिघाच्या प्रभावीत वाठारात करुंक ना. पारो आनी आर्सेनीक सारख्या अवजड धातुंच्या हाजेरे खातीर मातयेचे परिक्षण करुंक ना.	प्रस्तावीत प्रकल्पातल्या वावराचे स्वरुप सद्याच्या चालू प्रक्रिये सारखे आसा, आनी हाताळणीच्या कार्यक्षमतायेच्या वाडी बगर वावरात हेर कसलोच बदल प्रस्तावीत ना, जाचो परिणाम म्हण वर्सुकी उलाढालीत वाड जातली. म्हणुन, प्रक्रियेत बदल नाशिल्ल्यान, हाचो वाठाराच्या मातयेचेर कलसोच परिणाम जावपाची शक्यताय ना. मातयेच्या दर्ज्याची आदारभूत रेशा स्थापीत करच्या खातीर मातयेचे परिक्षण केला.
vii.	a. प्रस्तावीत प्रकल्प कार्यान्वीत जाल्या उपरांत तयार जावपी कोळश्याच्या धुल्लाच्या परिणामाचे	उपकार करुन 1(iii) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात

	मुल्यमापन करूंक ना.	
	b. अकार्यक्षम उदकाची फवारणी P10 आनी P2.5 कणांचे नियंत्रण करतात.	क्षणीक उत्सर्जन उणे करच्या खातीर आधुनीक उपकरणांचो वापर करुन उदकाची फवारणी करतात.
	c. 10 मायक्रोन (PM10) परस उणे धाकले कण साबार दिस मेरेन हवेत रावपाक शकतात आनी वा-याक लागुन सरभोंवतणी वा मुळ स्रोता कडल्यान पयसुल्ल्या अंतरा मेरेन फाफसोवपाक शकतात. बारीक कण (<2.5 मायक्रोन) वातावरणात कायम रावपाक शकतात. 5-10 किमी मजगती सेन्सर नाशिल्ल्यान आनी परिक्षणाचो काळ उणो आशिल्ल्यान, धुल्ल खुप अंतरामेरेन वचपाक शकना हाची खात्री दिवपाक ईआयए अहवालात अपेस आयला.	सरभोंवतणच्या हवा दर्ज्याचे विश्लेशण NAAQS, 2009 च्या मार्गदर्शक तत्वां प्रमाण केला.
viii.	ईआयए अहवाल म्हणता की स्थायीक टाकये कडल्यान तयार जाल्लो गाळ, जाका इंधनाचे मोल आसा, तो गांवा-या मदी वितरीत करूंक जाता. तो अशेय म्हणता की हो गाळ खुप धोकादायक आसा कारण तो आम्लधर्मी, विखारी आनी अवजण धातून् भरिल्लो आसा. गाळाचे इंधन म्हणुन ज्वलन गावक-यांक आनी खासा करुन भुरग्यां खातीर खुप धोकादायक आसा. हातुतल्यान कोळश्याचो कोयर हाताळपाचो MPT चो निश्काळजी दृष्टीकोन दिसुन येता. कोळसो स्थायीक जावपाची टक्केवारी लेगीत प्रकल्प प्रस्तावकांन करूंक ना.	कोळश्याचेर फवारणी केल्ले उदक चडशे कोळश्यात शोशून घेतात आनी व्हांवप जवळजवळ ना. कोळश्याचे साठे सेगीत धापुन दवरतात; पावसाचे उदक कोळश्याच्या साठ्याच्या संपर्कात येना. हाका लागुन, व्हांवपी उदकाचे प्रमाण खुप उणे आसा. केन्ना केन्ना व्हांवपी उदक डंप तळ्यात व्हांवता जंय कोळश्याचे कण बसतात. तयार जाल्लो गाळ नेमान नितळ करतात आनी नेमाप्रमाण ताचे विलो लायतात. आमच्या सुवीधेत लगद्याच्या कुडक्यांचे वितरण करूंक ना. खंयच्या प्रकरणात ईआयएत फक्त दिल्ल्या सल्ल्याची नोंद करता आनी सक्तीच्या अंमलबजावणी खातीर न्हंय.
ix.	ऑस्ट्रेलियेतल्या अबोट्र पॉयंट कोळसो बंदराचेर हालीच जाल्ल्या आपत्ती सारखो जर उटंगराचो पावस पडलो जाल्यार आपत्ती वेवस्थापन आराखडो.	मान्सून काळा सयत म्हाल पुरायपणान वॉटरप्रुफ धापण्या खाला आसता. साठयिल्ले परिस्थितीत पावसाचे उदक म्हालाच्या संपर्कात येवपाची शक्यताय ना. म्हणून, म्हालातल्यान व्हांवपी म्हेळे उदक शक्य ना.
x.	आपत्ती वेवस्थापन आराखडो, जर बुडपी बोटी खातीर (जशे की मुंबय किना-या लागी बुडिल्ली अदानीची बोट) जाग्यार नासलो जाल्यार.	समुद्री उदकांतल्या वावराचे नियंत्रण MPT करता, कारण बंदराच्या संरक्षणाचो वावर तांच्या कडेन आसा. सुचालन, जहाजांची सुवात बदलप आनी हेर संबंधीत वावर SWPL च्या नियंत्रणात ना.
xi.	बंदराचेर वाडिल्ले ट्रक आनी ट्रेनींतल्यान जावपी वाडिल्ल्या उत्सर्जनाचो परिणाम ईआयएत मतीत घेवक ना.	प्रकल्पात सद्या म्हालाची रस्त्यावेल्यान येरादारी जायना आनी प्रस्तावीत आधुनीकीकरण पांवड्यारय ताचो प्रस्ताव ना. लोडींग वावरा उपरांत, पुराय पणान दोरखंडान बंद करुन, इन मोशन वॅगोन यंत्रणा वापरुन ट्रेनीच्या म्हालाचे डबे बेगोबेग आनी आपचलीतपणान धांपतात, हाका लागुन कसलोच म्हाल भायर सरपाची शक्यताय नासता. हो शून्य आडवाद आनी शून्य चूक वावर, जो प्रकल्प प्रस्तावक पुराय कडकपणान न करतात.
xii.	त्या भायर बंदराचेर स्थीर जल वेवस्थापन मार्गदर्शक तत्वां जाग्यार ना आनी ईआयए अहवालातल्यो सुचोवण्यो (बलास्ट केल्ल्या उदकाचे डंपींग करपाक मान्यताय दिवचे ना) मुरगाव बंदर नेम 1966 वांगडा परस्पर विरोधी आसात, जांतुत म्हळा की बलास्ट उदक फक्त अश्या धक्क्यांचेर सोडप जंय पालवी संरक्षक निर्देश दितलो तशेच प्रकल्प प्रस्तावकान उत्सर्जन नियंत्रण पातळी पुरायपणान समजायली नासल्यार.	बलास्ट उदकाची मार्गदर्शक तत्वां, MPT जहाजांक कळयता आनी आमका खबर आसा त्या प्रमाण तांका खरपणान पाळो दितात.
xiii.	वास्को खाडी पर्यावरण संवेदनशील आशिल्ल्या कारणान, जो मेरेन क्षेत्र हे उत्सर्जन नियंत्रण वाठार म्हण जाहीर जायना वा सल्फराची पातळी, SOx, NOx आदी नियंत्रीत करूंक ईसीए ना तो मेरेन MPT न	टिप्पणी प्रकल्प प्रस्तावकाक निर्देशीत ना.

	बंदराचो विस्तार करुंक जायना.	
xiv.	JSW वा MPT न अशे बरोवन दिंवक ना की ते फुडारात CSR वावराची अंमलबजावणी करतले.	PH वेळार उतर दिल्ल्या CSR ची हयकारीपणान अंमलबजावणी जातली.
xv.	नुस्तेमारी वावरावेलो परिणाम मतीत घेवक ना, कारण MPT न आपल्या विश्वस्थ मंडळाच्या 24 व्या बसकेच्या कार्यवाहीत, 08/09/2010 तारखेच्या 4 थे बसकेत, पान 33 पैरा 7.21 हांगा MPT च्या अध्यक्षांन म्हळा की, खारीवाडा जेटी एक ते देड वर्स मेरेन काडून वडयतले. तांणी अशेंय म्हणील्ले की आस्त आसा की झुवारीत नुस्तेमारी जलमार्ग नासतलो.	टिप्पणी प्रकल्प प्रस्तावकाक निर्देशीत ना.
xvi.	आपत्ती वेवस्थापन आराखड्यात, अमोनीया/ नाफ्टा टाक्यांक लागुन आशिल्ल्या धोक्याची परिस्थिती दाखयना.	टिप्पणी प्रकल्प प्रस्तावकाक निर्देशीत ना.
xvii.	हाका लागुन WAPCOS न केल्लो जलद ईआयए अपुरो आसा कारण प्रकल्प वर्सभर कार्यान्वीत आसतलो. हे स्पश्ट आसा की प्रकल्प खुप धोकादायक आनी पर्यावरणीय नदरेन अव्यवहार्य आसा आनी म्हणुन तो रद्द करुंक जाय.	WAPCOS हे NABET चे मान्यताप्राप्त सल्लागार, जांका वेगवेगळ्या प्रकल्पांचो अणभव आसा. ईआयए जतनाय घेवन ToR च्या चौकटीत केलां. .
xviii.	WAPCOS न तयार केल्ल्या ईआयए अहवालात तांणी नदरेक हाडल्यात त्यो जायत्यो विसंगती आसात (लेखी सादरीकरण पळयात). हे सुचोवप चूकीचे थारचे ना की, अहवाल पीपी कडेन पक्षपाती आसा, तांतुत कांय गोश्टी वगळपाचे आनी कांय कृती केल्ल्याचे पातक आसा ज्या सगल्यांक लागुन WAPCOS आड दक्षता चवकशी करपाची गरज आसा.	योग्य आनी प्रकल्प विशीश्ट स्कोपींग, MoEFCC न ईआयए खातीर जारी केल्ले अतिरीक्त ToR, वाठाराच्या विशीश्ट ईआयए मार्गदर्शक पुस्तीका आनी MoEFCC न प्रकाशित केल्ले वाठाराचे विशीश्ट मानक ToRs हांचेर आदारुन ईआयए तयार केला.
94. सेबी मास्कारेन्डस, वास्को, गोंय		
i.	मुरगाव बंदरावेल्या धक्को 5 आनी 6 चेर कोळसो हाताळणी थांबोवची म्हण आमी खर विरोध करतात. वास्कोचे नागरीक कोळश्याच्या धुल्लाच्यो भलायकेच्या धोक्याचो समस्या सोसतात. संबंधीत अधीकारणीक विनंती करता की रस्त्याची, कोळसो हाताळणी सुवातेची पळोवणी करची आनी बंदराच्या शेजारच्या वाठारातल्या दुर्यंत लोकांचे सर्वेक्षण करचे.	प्रतीसाद दिंवक ना.
95. गांधी हेन्रीक्स, वास्को		
i.	ही भोवशीक सुनावणी 2 सप्टेंबर 2016 दिसा NGT न दिल्ल्या आदेश/निर्णयाक लागुन आसा.	निरीक्षण समा ना.
ii.	PP "मुरगाव पत्तन न्यास" "A" विभाग प्रकल्पा खातीर ईसी मेळयली मात भोवशीक सुनावणी घेवुंक नाशील्ल्यान ही मान्यताय रद्द केल्ली.	टिप्पणी प्रकल्प प्रस्तावकाक निर्देशीत ना.
iii.	निमाण्या पांवड्यार जेन्ना NGT मुखार केस चालु आशिल्ली, आदेशाच्या पान 31 चेर तांणी म्हळा, MPT न प्रकल्पाचे 60 % काम पुराय केलां.	टिप्पणी प्रकल्प प्रस्तावकाक निर्देशीत ना.

iv.	आयज PH त तेच 3 भागात 3 दिसांत फुडे वता जो गंभीर मुद्दो आसा कारण प्रकल्प एक आसा आनी EC एका खातीरच घेतील्लो. a. NGT क आदेशाच्या तारखेच्या आदी म्हायती दिल्ली की प्रकल्पाचे 60% टक्के पुराय जाला, हाका लागुन हाव जाणुन घेवपाक सोदता, आयज 60 % कामातलो कीतलो टक्के पांवडो पुराय जाला. b. खर्च कीतलो जाला आनी जर प्रकल्प न्हयकारलो जाल्यार आदल्या स्थीतीत हाडपाक खर्च कितलो जातलो.	टिप्पणी प्रकल्प प्रस्तावकाक निर्देशीत ना.
v.	PP न पान 17 चेर धक्को 5 आनी 6 19.8 मी आनी धक्को 7 16.5 मी खोल करपाचो प्रस्ताव दवरला अशे दिसता. MPT न लोकांक सांगपाक जाय की धक्को क्र. 7 खोल करपाचे रद्द केला कांय हया आदीच केल्ल्या 60% कामात हया आदीच पुराय केला. 15 दशलक्ष cum ड्रेज म्हालातले पुराय जाल्ले प्रमाण आनी ते डंप केला ती सुवात हया वीशी लोकांक स्पश्टीकरण दिवप गरजेचे आसा.	टिप्पणी प्रकल्प प्रस्तावकाक निर्देशीत ना.
vi.	कॅपीटल ड्रेजींग हे बंदराच्या म्हाल हाताळणी क्षमताये परस वेगळे मानतले कांय कीते हया युक्तीवादात NGT क योग्यताय दिशील्ली. a. प्रकल्प मतीत घेतना धक्को 5 आनी 6 खातीर ब्रेकप कीते आसतले. b. धक्को 5 आनी 6 चेर कीतल्या प्रमाणात म्हाल उपशीयला. धक्को 5 आनी 6 चेर वाडिल्ल्या उदकाचे प्रमाण कितले आनी धक्को 5 आनी 6 चेर म्हाल हाताळणी क्षमताय कितली वाडल्या. c. क्षमताय वाडीक नाराजी उक्तायील्ल्यान जेन्ना लोकांचे मत विचारतात, तेन्ना वाडीखातीर खंयचो म्हाल हाताळतले हे दाखोवपाक जाय आशिल्ले. d. अशे दिसता तो कोळसो आसा. जर कोळसो आसा जाल्यार पुराय केल्ल्या 60% कामात, घुमटीच्या प्रकारची कोळसो हाताळणी बांधल्या कांय कीते. फाटली कितलीशीच वर्सा कोळश्याचो पावडर आनी कोळसो रस्त्यार पडिल्ल्यान आनी वा-या वांगडा व्हावन गेल्ल्यान गोंयच्या लोकांक खुप त्रास जाल्यात. कसलीय वाड आमचे पर्यावरण, नुस्तेमारांच्या उपजिवीकेचो विध्वंस करतली आनी गोंयच्या लोकांक नुस्ते मेळचे ना. e. कोळसो आनी लाकडाच्या तुकड्यांक लागुन वास्को शाराची खुप हानी जाल्या. म्हजे नमळायेचे सांगणे आसा की हो प्रकल्प गोंय राज्य आनी ताच्या लोकांच्या हिताचो ना. f. गोंयच्या हिता खातीर हो प्रकल्प न्हयकारुंक जाय.	ड्रेजींग आधुनीकीकरण प्रकल्पाचो वाटो ना. प्रस्तावीत प्रकल्प हो कॅपीटल ड्रेजींग प्रकल्पा सयत वा ड्रेजींगा बगर आसा, जाचो सद्याच्या उदरगतीचेर परिणाम जावचो ना आनी नीबुन ना.
96. वसुधा सावयकार, फोंडा, गोंय		

i.	USA तल्या JSW च्या उपकंपनीक तीन वेगवेगळ्या वेळार USA तल्या कायदो अधिकारणीन दंड घाला. डिसेंबर 2015 त, USA तल्या जिल्लो न्यायाधीशान, JSW स्टील उपकंपनीक न्यास - विरोधी कायदयाचे उल्लंघन केल्ल्या खातीर 156 दशलक्ष दंड फारीक करपाक सांगिल्ले.	टिप्पणी प्रकल्पा कडेन संबंधीत ना.
ii.	उत्तर अस्तंत मोझॅबीकाच्या टेटे क्षेत्रात, जिंदाल मोझॅबीक मिनरल्स चिरोझी कोळसो प्रकल्प चलयताले. तांच्या आगमना सावन सामाजिक हक्कांचे उल्लंघन, उक्त्या पीट मायनींगा वरवी पर्यावरणाक हानी आनी मोझॅबीकन कामाची चुकिची वागणुक केल्ले खातीर जिंदाल जापसालदार आसा.	निरीक्षण समा ना..
iii.	भारतात, जिंदाल ग्रुपाचेर वेगवेगळ्या उल्लंघनाचे आरोप जाल्यात आनी दिल्ली उच्च न्यायालयान दंड घाला. वेगवेगळ्या प्रकारची उल्लंघना आसात; a. कोल गेट घोटाळो: नवीन जिंदाल आनी हेरांचेर भ्रष्टाचार आनी गुन्यावकारी कारस्थानाचे आरोप आसात. b. जानेवारी 2017 त, कोळसो खंड वितरणा उपरांत, दिल्ली उच्च न्यायालयान छत्तीसगड खणीत फ्लाय डंप करपा खातीरची जिंदाल स्टीलाची याचिका रद्द केल्ली आनी 1 कोटी रुपयांचो दंड घाल्लो. c. फेब्रुवारी 2017 त, जिंदाल स्टील आनी हेर अधिका-यांचेर, पर्यावरणीय राखण नेमांचे उल्लंघन केल्ले खातीर FIR नोंद केल्ली. फेब्रुवारी 2017 पुलीसांनी गुन्यावकारी कागाळ नोंद केल्ली जांतुत आरोप केला की अंबा न्हंयच्या लागसार सरकारी जमनीचेर चिपांची झाडां कापल्यात आनी पर्यावरणीय मान्यताय घेयनास्तना न्हंयेत जेटी बांदल्या. d. कंपनीची अर्थीक परिस्थिती प्रस्नार्थक आसा. "डिफॉल्ट" क्रिसील ली. न JSPL's न रु. 32,638 कोटी इतले रीण फारीक करुंक ना आनी दुबळ्या रोख रक्कमीक लागुन मुजतीच्या रीणांवेले कळंतर फारीक करपाक कळाव जाला अशे म्हळां. जानेवारी 2017 त, SBI आनी हेर 8 बँकांनी जिंदाल स्टिल आनी उर्जा लिमिटेड कडल्यान रीण वसुल करपा खातीर सर्वोच्च न्यायालयात धाव घेतली. आमच्या स्रोतांवेल्या आमच्या हक्कांचो वापर वा मालकी वा हस्तक्षेप करपाक जिंदाल ग्रुप राष्ट्रीय आनी आंतरराष्ट्रीय पांवड्यार खंयच्या विश्वासाक पात्र ना आनी म्हणुन प्रस्ताव रद्द आनी न्हंयकारुंक जाय.	टिप्पणी प्रकल्पा कडेन संबंधीत ना.
97. ज्युडीथ कुतिन्हो, गोंय		
i.	Change.org चेर 900+ लोकांनी ऑनलायन याचिकेचेर सय केल्या "कोळश्याक ना म्हणात"	-
98. परशुराम यु सोनुरलेकर आनी हेर, मुरगांव गोंय		

i.	वेपार आनी उद्देगाची उदरगत जाता जो शंभरेक लोकांक रोजगार निर्माण करता, हांव MPT वेल्या धक्क्यांच्या वाडिक विरोध करीना मात MPT च्या धक्क्याचेर कोळसो हाताळपाक म्हजो खर विरोध आसा.	-
ii.	बंदराचेर केल्ल्या खंयच्याय प्रकारच्या वावराचो पर्यावरण, येरादारीची कॅनल आनी प्रदुशणाचेर थेट परिणाम करता. बंदर शाराक सद्या येरादारी आनी पर्यावरणीय प्रदुशणाच्यो खुपश्यो समस्या आसात. धक्को 5A, 6A, 8 आनी 9 चो विस्तार वास्को आनी शाराच्या हेर वाठाराच्या उदरगतीक गंभीर समस्या निर्माण करतलो. गंभीर प्रदुशणाक लागुन शाराचो विध्वंस जातलो आनी प्रदुशणाक लागुन जावपी भलायकेच्या धोक्याक लागुन वास्कोच्या नागरीकांक जबरदस्तीन शार सोडचे पडतले.	उपकार करुन 1(iii) दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
iii.	वास्को आनी शेजारचो वाठार गंभीर कोळसो प्रदुशणाचो त्रास सोसता आनी अस्थिमा, नवजात अर्भकांक गंभीर श्वसनाच्यो समस्याचो उपचार हांचो त्रास सोसतात आनी बेगोबेग पर्यावरणीय मुल्यांकन करपाक जाय.	उपकार करुन 1(iv) दिल्लो प्रतीसाद पळयात..
iv.	अशे दिसुन आयला की कोळसो धांपपाक कसलेच उपाय घेतले ना. व्हडा प्रमाणात कोळसो हवेत उडता आनी वास्को आनी दाबोळी, चिखली आनी सांकवाळे वाठारा सयत लागसरच्या 8 किमी वाठारात फाफसता. वाणिज्यीक आनी निवासी वाठारात कोळसो बशिल्लो उक्त्या दोळ्यांनी पळोवपाक मेळता.	टर्मिनलावेलो कोळसो सदाच ताडपत्रीन धांपुन दवरतात आनी हवेक लागुन तयार जावपी कण लांब अंतराचेर वचचे न्हंय ह्या खातीर आडावपा खातीर वीड शील्डान संरक्षीत आसतात. उपकार करुन 105 (ii & iii) दिल्लो प्रतीसाद पळयात..
v.	GPCB न अदानी, SWPL आनी MPT क जायत्यो नोटीसी जारी केल्यात, मात प्रदुशण आडावपाक आनी बंद करपाक तांका अपेस आयला आनी प्रदुशण दिसपट्टे वाडतच आसा आनी प्रस्तावीत वाड लाखांनी नागरीकांच्या जिवीताचो विध्वंस करतली.	GSPCB न दिल्ल्या आदेशांचे योग्य आनी बेगोबेग पालन केल्ले आनी योग्य प्रक्रीयेक पाळो दिवन प्रकरणीचे निराकरण केल्ले. उपकार करुन 105 (ii & iii) दिल्लो प्रतीसाद पळयात..
99. पिटर सीरील आंद्राद, वास्को, गोंय		
i.	प्रकल्पाच्या प्रस्तावकां कडल्यान कसलोय कोयर घेवपाक मुरगाव नगरपालीका मंडळान (MMC) संमती दिल्या. प्रकल्पाच्या प्रस्तावकां कडल्यान कोळश्याच्या धुल्लान दुशीत कोयर घेवपाक मुरगाव नगरपालीका मंडळान (MMC) संमती दिल्या.	टर्मिनलाचेर तयार जावपी घन कोयर खुप उणो आसा आनी फुडे वीलो लावच्या खातीर MMC क दितात, आनी फुडारातय तशेच करतले.
ii.	तुमी SWPL, अदानी पोर्ट्स हांका तांचो कोळश्याचो म्हाल 25% उणे करपाचो आदेश दिला, तुमी ह्या आदेशाक कडकपणान पाळो दिला.	GSPCB न दिल्ल्या आदेशांचे योग्य आनी बेगोबेग पालन केल्ले आनी योग्य प्रक्रीयेक पाळो दिवन प्रकरणीचे निराकरण केल्ले.
iii.	प्रस्तावात केपसायज जहाजां हाडपाची येवजण आसा, अश्या तरेच्या केपसायझ जहाजातल्यान सोडपी म्हेळे तेल आनी जहाजाचे तेल हाताळपाचे नियंत्रण करपाक तुमी सक्षम आसात.	प्रस्तावीत प्रकल्प हो केप सायझ जहाजां सयत वा बगर आसा, जाचो सद्याच्या उदरगतीचेर परिणाम जावचो ना आनी नींबुन ना. तशेच समुद्री वटेनच्या वावराचे नियंत्रण MPT करता.
iv.	श्री दामोदर दिवेकर हांची 23.01.2017 तारखेची क्र. 19020 खाला कागाळ आसा की म्हेळे तेल	टिप्पणी प्रकल्प प्रस्तावका कडेन निर्देशीत ना.

	बेकायदेशीरपणान हाताळतात, ह्या कागाळीचेर कारवाय कित्याक करूंक ना?	
v.	इतीवृत्तात तुमी उलोवपी हे प्रकल्पाक आक्षेप घेवपी असे नमुद केला, तुमी आमका सांगुंक शकतात की कितल्या जाणांनी प्रतीनिधीत्व करुन वा हेर प्रकारान ह्या प्रकल्पाक तेंको दिला?	प्रस्तावीत प्रकल्पाच्या फावरान लेखी संमती दिल्ले 250 वयर प्रतीनीधी आसात.
vi.	GSPCB न सोनशी गावांतल्या वाठारातल्या 12 मायनींग लीजांक दिल्ली संमती फाटी घेतल्या, जाल्यार सुमार सप्तका आदी तुमी मुरगाव बंदरावेल्या कोळसो आयातदारांक तांची कोळश्याची आयात 25 % नी उणी करपाचो आदेश दिला. एका प्रकरणात तुमी बेगोबेग बंद करतात आनी दुस-या प्रकरणात तुमच्या आदेशाचे आनी संमती दितना तुमी घाल्ल्या अटीचे उल्लंघन करुनय तुमी हाताळणी उणी करतात, हो दुट्टप्पीपण न्हय	टिप्पणी प्रकल्प प्रस्तावका कडेन निर्देशीत ना.
100. चिखली, दाबोळी, गोंयातले रहिवाशी, 70 सयो करपी		
i.	MPT तल्या धक्को 5A, 6a वेले SWPL च्या 7.5 MTPA क्षमतायेच्या सद्याच्या वावराक लागुन, सागरी पर्यावरण, भुंय पर्यावरण, सरभोवतणच्या हवेचो दर्जो, जमिन आनी अभ्यास क्षेत्रात रावपी लोकसंख्येच्या सामाजिक-अर्थीक पैलुंचो -हास केला, जाचो उल्लेख करूंक आनी आधारभूत डेटाचो विस्तार करूंक अहवालात अपेस आयला.	वायु, उदक, पर्यावरण (सागरी नी जमीन) आनी भुंय पर्यावरणाचो तपशीलान आधारभूत दर्जो ईआयए अहवाल, प्रकरण 3 त दिला. देखरेख केल्लो पर्यावरणीय डेटा वायु दर्ज्याच्या नेमांत आसात आनी तशेच बंदर आनी हार्बरा खातीर MoEFCC न निश्चित केल्ल्या वर्ग IV जल दर्जो मानकांत आसात, आडवाद म्हळ्यार कांय अवजड धातू मापदंड जे मानवनिर्मित उत्पत्ती आसात.
ii.	सद्याच्या वावराक लागुन वायु प्रदुशणाचो आधारभूत पांवडो अधोरेखीत करूंक ईआयए अभ्यासात अपेस आयला. जो मेरेन सद्याच्या प्रदुशणाचो पांवडो कळना आनी सद्या स्थापीत केल्ल्या म्हाल हाताळणी यंत्रणा, धुल्ल बंद करपाची यंत्रणा आनी आडखळी हांचे अपेस स्थापीत जायना, तोमेरेन 15 MTP कोळसो, चुनखडी आदी हाताळणीच्या प्रस्तावाच्या फुडल्या पांवड्यार अहवाल वचूंक शकना.	उपकार करुन 1(iii) दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
iii.	थळाव्या लोकांमदी श्वसन आनी फुफुसांची दुयेंसा व्हडा प्रमाणात जाल्यात आनी खासा करुन भुरगी आनी वरिश्ठ नागरीकांक दिस रात वा-याचेर उफेंवपी कोळश्याच्या धुल्लाक लागुन मार बसला, जे MPT च्या धक्को 5a, 6a चेर कोळसो हाताळणी सुरु जाल्ल्या सावन चालु आसा. सागरी जिवीत, वनस्पत, प्राणी हांच्यो कांय प्रजाती नामशेश जांवक ना तरी खुप कमी जाल्यात.	उपकार करुन 1(iii) and 107(i) वयर दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
iv.	फेब्रुवारी 2010 त NIO न केल्लो अहवाल सकयले प्रमाण निश्कर्श काडता. - चिखले खाडीत समृद्ध सागरी जैवविविधताय - 200 वयर वनस्पत आनी प्राण्यांच्यो प्रजाती उदकांत आसात. कांय प्रजाती जशे की, polychaetes, ज्यो वाठारात ह्या आदी नोंद जावंक नाशिल्ल्यो त्यो प्रजाती गोंयातल्या उदकांत प्रवेश करतात. - चिखले खाडीच्या मोव, मेसी थरात वीडोपॅन ऑयस्टरांचो सैमीक साठो आसा. जरी तांचो आकडो बरे परिस्थितीत आसलो तरीय तांका अती वापर, प्रदूशण, गाळ साचप आनी हेर मनीस निर्मीत वावराक लागुन भंय आसा. - दिश्टी पडिल्ली मुखेल समस्या म्हळ्यार अती वापर आनी धातूचे प्रदुशण जाका लागुन ही महत्वाची शीपल्यांच्यो प्रजाती नश्ट जावपाक शकता.	उपकार करुन 5(viii.c) उपकार करुन.

	'उक्तो प्रवेश' नुस्तेमारी आनी विध्वंसक तशेच उधळपट्टीच्या नुस्तेमारी प्रथांक लागुन सैमीक स्रोतांचो अती वापर जाता आनी ते नश्ट जातात. - तापमानात वाड जाल्ल्यान ऑयस्टरांची अवजड धातुंची संवेदनशीलताय वाडता, कारण तापमान जनावरांतल्या अवजड धातू विखारीपणाच्या सहनशीलतायेचेर परिणाम करता. हाका लागुन ऑयस्टरांचो अती वापर, त्याच वांगडा वाडिल्ले तापमान आनी प्रदूशणाचो पांवडो, खासा करुन अवजड धातू, P. Placenta ची लोकसंख्या थळाव्या वाठारात नश्ट जावपाक पावला.	
101. रुई एम. डा कोश्टा आरावजो, चिखली जैवविविधताय वेवस्थापन समिती, चिखली, मुरगांव, गोंय		
i.	कोळश्याच्या हाताळणी वेळार कोळसो कांय प्रमाण उदकां स्रोत वा न्हंयेत पडता हे सत आसा. कोळसो जैवविविधतायेचेर परिणाम करचो ना हाची खात्री करच्या खातीर किते उपाय घेतल्यात.	कोळशो, लोह खनीज सारखो बल्क म्हाल बंद ग्रेब अनलोडरान हाताळतले.
ii.	ताचो न्हंयेतल्या जैवविविधतायेचेर परिणाम जायना ह्या खातीर किते अभ्यास केला.	उपकार करुन 107(i) उपकार करुन.
iii.	वास्को नगरपालीकेच्या BMC सयत थळाव्या जैवविविधताय वेवस्थापन समितीची (BMC) भूमीका आसपाक जाय.	प्रतीसाद दिंवक ना
iv.	NIO न केल्लो अभ्यास पळयला आनी तांतुत शिफारस केल्या की चिखली खाडी संरक्षीत वाठार म्हण जाहिर करच्या खातीर प्रक्रिया सुरु करची.	प्रतीसाद दिंवक ना
v.	चिखली खाडी ही वीडोपेन ऑयस्टरां खातीर (Placuna Placenta) प्रजनन सुवात आसा आनी रानां जीव संरक्षण कायदो 1972 खाला ती अनुसूचीत IV प्रजाती आसा.	उपकार करुन 5(viii.c) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात
102. मॅगी सिल्वेरा, भारत मुक्ती मोर्चा, दिवाडी, गोंय.		
i.	MPT त कोळसो हाताळणीक लागुन जावपी प्रदुशणाक लागुन फाटले दसकभर लोकांचो बोवाळ चालू आसा.	उपकार करुन 1(iii) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात
ii.	लोकांच्या सहभागा बगर, MoEFCC न MPT क कॅपीटल ड्रेजिंग आनी केपसायज जहाजां खातीर सुचालन कालवो खोल करपाक मान्यताय दिवपाक आक्षेप.	टिप्पणी प्रकल्प प्रस्तावकाक निर्देशीत ना.
iii.	कर्नाटकांतल्या अंतर्गत वाठारांतल्या JSW उर्जा प्रकल्प आनी स्टील फॅक्टरीक कोळश्याची पुरवण करच्या खातीर आनी फेरयेच्या लावाखातीर कालवो खोल करतात.	प्रस्तावीत प्रकल्प हो कालव्याच्या डिपनींगा सयत वा बगर आसा, जाचो सदयाच्या उदरगतीचेर परिणाम जावचो ना आनी नींबुन ना.
iv.	जेन्ना उदकाचो उणाव आसा, तेन्ना कोळश्याचो उजो पालोवच्या खातीर JSW क दर दिसा 5 लाख लिटर उदक उपलब्ध करुन दिवप शक्य आसा.	उपकार करुन 23(xii) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात
v.	कोळश्याची आयात वाडोवप म्हळ्यार मांडवी झुवारी न्हंयात बाजीची येरादारी वाडप. न्हंयात नुस्तेमारी वावराक लागुन बाजीची येरादारी गती उणी केल्ल्या खातीर वेदांता सारख्या मायनींग कंपन्यांनी नुस्तेमार खात्यावरवी नुस्तेकारांचेर कागाळ नोंद केल्या. बाजीच्या येरादारीत वाड जाल्ल्यान नुस्तेमा-यांची उपजिवीका ना जातली.	टिप्पणी प्रकल्प प्रस्तावकाक निर्देशीत ना.
vi.	ईआयए अहवाल झुवारी न्हंयेच्या देगेवेल्या काणका आनी ओशेल सारख्या नुस्तेमारी गावांचो उल्लेख ना.	उपकार करुन 23(viii) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.

vii.	केपसायज जहाजां खातीर कालवो खोल केल्यार पर्यावरण आनी भोवशीक भलायकेचेर परिणाम जातलो, जाचे मोल गोंयकारांक परवडचे ना.	उपकार करुन 109(iii) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
viii.	मार्गार बार्जी धुंवप आनी बाकी उरिल्लो कोळसो आनी खनीज मांडवी आनी झुवारी न्हंयांत वडवप हाका लागुन न्हंयेचे प्रदूषण वाडतले जाका लागुन पर्यावरण आनी उपजिवीकेचेर अदमास करपाक जायना अशे आनी उरफाटो करपाक जायना अशे परिणाम जातले.	SWPL कोळसो हाताळणी खातीर सद्या बार्जी वापरना आनी फुडारातय शक्यताय ना.
103. डेबी गोयंका, संवर्धन कृती ट्रस्ट, मुंबय		
i.	सद्याच्या बंदरा खातीर मेळयिल्ल्यो पर्यावरणीय, रानां आनी CRZ मान्यतायेच्यो प्रती दियात.	मुरगाव बंदरात दोन भोवउद्देशी म्हाल धक्क्यांच्या (5A & 6A) बांधकामाक GoI, शिपींग मंत्रालयान, (बंदर विभाग) पत्र क्रमांक PD-26018/2/2000-PDZ(CRZ) तारीख 24.01.2001 वरवी, MoEF अधिसूचोवणी क्र. H-11011/6/97-IA.III तारीख 9 जुलै, 1997 (SO क्र. 494 (E) खाला पर्यावरणीय मान्यताय दिल्या.
ii.	उपकार करुन त्या खातीरच्या अनुपालन आनी देखरेख अहवालाच्यो प्रती दियात. ह्या संबंदान दाखल जाल्ल्यो कागाळी आनी केल्ली कारवाय, आसल्यार तांची प्रत दियात.	अनुपालन आनी देखरेखीचे अहवाल, नेमां प्रमाण MoEFCC, RO कार्यालय बेंगलोर हांगा नेमाक सादर केल्याक.
iii.	प्रस्तावीत प्रकल्पाचो कितलो वाठार CRZ वाठारात येता? उपकार करुन CRZ विभागा खाला येवपी दर एका वाठाराचे तपशीलवार वर्णन, नकाशे आनी गुगल चित्रां वांगडा दियात.	CRZ अधिसूचोवणी 1991 आनी 2011 खाला बंदर वावर मान्यतायप्राप्त आसा. धक्को 5A, 6A चेर बंदर वावरा खातीर CRZ NOC विज्ञान, तंत्रज्ञान आनी पर्यावरण खाते, गोंय हांच्या कडल्यान पत्र क्र. 7/13/90/STE/DIR/140 तारीख 27.09.2000 वरवी मेळयल्या.
iv.	प्रस्तावीत प्रकल्प वाठार आनी अभ्यास वाठारात येवपी चीपांची झाडां, चिखल, प्रवाळी, मीठाची दलदल, रेंव, फातरट वाठार हांचो तपशील दियात.	किनारी सागरी प्रजाती जशे की प्रवाळी, कासव, डुगॉन्स, समुद्री तण, चीपांची झाडां आदी हांचेर ईआयए अहवाल, प्रकरण 3: पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.17.9, पान क्र. 3-61 उपरांत त्या त्या विभागात योग्य तरेन भासभास केल्या.
v.	MoEF न मान्यताय दिल्ल्या CZMP चेर प्रकल्पाच्या प्रस्तावकांन CRZ वाठार आनी HTL - LTL रेशा, बफर वाठार तशेच चिखल, रेवेची टेकडी आनी प्रवाळ्यांचे 1:4000 मापकाचेर प्रतीचित्रण केला? हय जाल्यार, दियात.	MoEFCC ची अधिकृत यंत्रणा, इन्स्टीट्यूट ऑफ रिमोट सेन्सींग, अन्ना विज्ञापीठान CRZ वाठार आनी HTL LTL रेशेचे मॅपींग CRZ अधिसूचोवणी, 2011 प्रमाण 1:4000 ह्या मापकाचेर केला.
vi.	वाठारातल्या सागरी येरादारीत कितली वाड जावपाची शक्यताय आसा? वाडिल्ल्या सागरी येरादारीक लागुन प्रदुशणात कितली वाड जातली?	सागरी उदकांतलो वावर MPT नियंत्रीत करता, कारण बंदराचे संरक्षण तांची जबाबदारी आसा. SWPL चे सुचालन, जहाजांची हालचाल आनी हेर संबंधित वावराचेर नियंत्रण ना आनी आमी ताचो अचूकपणान अदमास बांधूंक शतनात. 5A आनी 6A धक्क्याचेर येरादारीत उल्लेखनीय वाड आसची ना.
vii.	उदकाच्या दर्ज्याच्या अपेक्षीत अधोगतीचो तपशील उपकार करुन दियात.	विस्तार वावराक लागुन उदकाच्या दर्ज्यात कसलोच उणाव येवचो ना, कारण; a. समुद्रा वटेनच्या वावरात वाड ना. b. कोळश्याचो म्हाल वर्सभर पुरायपणान वॉटरप्रूफ धांपण्या खाला आसा. पावसाच्या दिसानी जालेच जाल्यार म्हालातल्यान व्हांवपी उदक स्थायीक तळ्यात एकठांय करतात आनी

		प्रक्रिया करतात. c. थेट भायर सोडपाक परवानगी ना d. धक्को धुवपाची शक्यताय ना.
viii.	अभ्यास क्षेत्रात कासवांची तांतया घालपाच्यो सुवातो आसात? उपकार करुन सगलो तपशील दियात.	प्रकल्प सुवातेच्या 10 किमी परिघात कासवाच्यो तांती घालपाच्यो सुवातो ना. उपकार करुन, ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.17.11, पान क्र. 3-62 पळयात.
ix.	निरीक्षण क्षेत्रात हेर खंयचेय धोक्यातले सस्तन प्राणी हाजीर आसात?	अभ्यास वाठारात धोक्यातले सस्तन प्राणी ना. उपकार करुन, ईआयए अहवाल, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.17.11, पान क्र. 3-62 पळयात.
x.	जहाज आनी बाजांच्या हालचालीचो वाठाराच्या सागरी पर्यावरणाचेर किते परिणाम जातलो?	टर्मिनल 2004 वर्सा सावन कार्यान्वीत आसा आनी अधिसूचीत मुरगाव बंदर वाठारात आसा. सागरी उदका वटेनच्या वावराचे नियंत्रण MPT करता, कारण बंदराचे संरक्षण तांच्या अधिकारात आसा. सुचालन, जहाजांची हालचाल आनी हेर संबंधीत वावरात SWPL चे नियंत्रण ना.
xi.	हाचो सागरी जिवीत आनी पक्ष्यांचे जिवीत आनी थळाव्या नुस्तेमार समुदायाच्या उपजिवीकेचेर किते परिणाम जातलो?	प्रस्तावीत क्षमताय वाडीचो भाग म्हण प्रकल्प प्रस्तावकान कसलोच ड्रेजींग वा सुधारणाचो प्रस्ताव दवरुंक ना. सागरी जिवीत वा पक्षी जिवीत वा हेर वसाहतीत व्यत्यय येवचो ना कारण प्रस्तावीत प्रकल्पा खातीर नवी/अतिरीक्त जमीन वा वॉटरफ्रंटची गरज ना. सुरक्षेच्या कारणांक लागुन बंदर वाठार आनी कालव्याच्या लागसर नुस्तेमारीक मान्यताय ना कारण बंदर ISPS चे पालन करपी आसा.
xii.	प्रस्तावीत प्रकल्पाक लागुन नुस्ते धरप आनी नुस्तेमा-यांच्या उपजिवीकेचेर विपरीत परिणाम जातलो. विपरीत परिणाम उणे करपाक आनी नुस्तेमा-यांक तांच्या अर्थीक लुकसाणेची भरपाय दिवपाक किते पावलां उबारल्यात?	सुरक्षेच्या कारणांक लागुन बंदर वाठार आनी कालव्याच्या लागसर नुस्तेमारीक मान्यताय ना कारण बंदर ISPS चे पालन करपी आसा. प्रकल्प 2004 सावन कार्यान्वीत आसा. क्षमतायेतली वाड ही फक्त सुविधेच्या आधुनीकीकरणाचो परिणाम आसा आनी अतिरीक्त वॉटरफ्रंट वा जमनीचो वापर जावचो ना. हाका लागुन प्रकल्पाचो नुस्तेमा-यांच्या उपजिवीकेचेर परिणाम जावचो ना. खरे म्हळ्यार, SWPL CSR वावरा वरवी नुस्तेमा-यांचो सामाजिक अर्थीक दर्जो वाडोवपाक बांधिल्ले आसा.
xiii.	त्या खातीर प्रस्तावीत शमन उपाय खंयचे?	वावराचे आधुनीकीकरणा वांगडा अदीक प्रभावी, एकवटीत आनी कार्यक्षम वायु प्रदुशण नियंत्रण उपाय (APCMs) येतले. संवेदनशील घटकां वांगडा पर्यावरणाचेर विपरीत परिणामात वाड जावपीची शक्यताय ना. शमन उपाय प्रकरण 4, परिणाम मुल्यांकन आनी शमन उपाय, पान 4-1 हांगा प्रस्तावीत आसात.
xiv.	कितल्या प्रमाणात म्हालाचे ड्रेजींग जातले?	आमचे आधुनीकीकरण आनी ताचो परिणाम म्हण क्षमताय वाड प्रकल्पाचो भाग म्हण ड्रेजींग प्रस्तावीत ना.
xv.	ते खंय वडयतले?	उपकार करुन 110(xiv) हाका वयर दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
xvi.	प्रस्तावीत प्रकल्पाचो भूंय वापर तपशील आनी भूंय वापर नकाशो आनी हरीत पट्टो आराखड्याचो	प्रकल्पाचो ईआयए अहवाल GSPCB च्या संकेतस्थळार प्रदर्शीत केला. ईआयए अहवालात, प्रकरण

	तपशील दियात.	3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.13 हांगा वाठाराच्या भुंय वापर नमुन्याचो तपशील दिला. भुंय वापरात बदल आसचो ना. प्रकल्पाच्या वाठारात 1400 m ² (अंदाजे) जांतुत 700 झाडा रोयिल्लो हरीत पट्टो उबारला. हरित पट्ट्याच्या उदरगतीची आवश्यकताय सामान्यपणान, पुराय बंदर सुवाते खातीर हातात घेतात. कार्यान्वीत अनिवार्यतायेक लागुन प्रत्येक धक्क्या खातीर विस्कटावप करतात खुपश्या वेळार शक्य जायना. मात, वाठार हरीत करुंक आनी क्षणीक उत्सर्जन आडावपाक सगले यत्न करतात. झुडपां आनी लांब केनोपी झाडा रोवन, पानांची घनता वाडोवपाचो प्रस्ताव आसा.
xvii.	म्हालाच्या अतिरीक्त येरादारीक लागुन रस्तो आनी रेल्वे साधनसुविधेचेर किते परिणाम जातलो?	प्रकल्पात सद्या म्हालाची रस्त्यावेल्यान येरादारी जायना आनी आधुनिकीकरण प्रकल्पात ती प्रस्तावीत ना. रेल्वे रुळाच्या विस्ताराचो SWPL कडल्यान प्रस्ताव ना. म्हालातली वाड सद्याच्या रेल्वे साधनसुवीधेत आस्पावन घेवपाक जाता.
xviii.	येरादारीच्या केल्ल्या अभ्यासाच्यो प्रती दियात.	उपकार करुन 110(xvii) दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
xix.	प्रस्तावीत प्रकल्पाक लागुन नव्या रस्तो आनी रेल्वे रुळाच्या बांधकामाचो आनी रुंदीकरण करपाचो पुराय तपशील तशेच नव्या रस्त्याचे आनी रेल्वे रुळाचे बांधकाम वा रस्तो रुंदीकरणाक लागुन परिणाम जावपी रानां जमीन CRZ वाठार, ESZs आदी हांचो तपशील दियात.	उपकार करुन 110(xvii) दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
xx.	अभ्यास वाठारात चीपांची झाडां सापडल्यात. जहाज, बार्ज आनी रस्तो येरादारीत वाड जाल्ल्यान चीपांच्या वाठाराचेर भरपुर परिणाम जातलो.	आधुनिकीकरणा खातीर प्रस्तावीत सद्याचे टर्मिनल झुवारी न्हंयेतल्या चीपांच्या धाडां कडल्यान पयस आसा. टर्मिनलाचे वावर हो 2004 सावन चालू प्रक्रिया आसा. रस्तो येरादारीची शक्यताय ना.
xxi.	तेलाचो फैलाव वा हेर कसलोय रासायनीक फैलाव, तशेच कोळश्याचो धुल्ल, हाका लागुन चीपांच्या झाडांचेर परिणाम जातलो. ह्या अनिश्चीत घडणुकेक कडल्यान चीपांच्या झाडांची राखण करपाक किते पावला उबारपाचो प्रस्ताव आसा?	सद्या तेलाच्या म्हालाची हाताळणी जायना, क्षमताय वाडाचो भाग म्हण ते हाताळपाचो प्रस्ताव ना. SWPL चो उदका वटेनच्या वावरात आस्पाव ना आनी बंदराचे संरक्षण ही बंदर न्यासाची जापसालदारकी आसा. म्हणुन तेलाच्या फैलावाची अकस्मीतता SWPL च्या जापसालदारकीचो भाग ना.
xxii.	प्रस्तावीत प्रकल्पाक लागुन किनारी रेशा alter जातली जाचो परिणाम चीपांच्या झाडांचो वाठार आनी निस्तेमारी वाठाराचेर जातलो. हानी उणी करपाक किते पावलां प्रस्तावीत आसात.	नवे बांधकाम वा सद्याच्या कार्यान्वीत धक्क्याच्या परिमाणांत बदल धक्क्यांच्या आधुनिकीकरणाचो भाग म्हण प्रस्तावीत ना. म्हणून, किनारी रेशेत बदल जावपाची शक्यताय ना. म्हणून चीपांची झाडां आनी नुस्तेमारीचेर परिणाम जावपाची शक्यताय ना.
xxiii.	उपकार करुन अभ्यास क्षेत्रात सापडिल्ल्या चीपांच्या झाडांची पुराय वळेरी फोटोसयत दियात.	प्रकल्पाचो ईआयए अहवाल GSPCB च्या संकेतस्थळार प्रदर्शित केला. ईआयए अहवालात, प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.17.12 हांगा अभ्यास क्षेत्रातल्या चीपांच्या झाडांच्या वितरणाचो तपशील दिला.
xxiv.	प्रस्तावीत वाठाराच्या सरभोवतणी कीतले नुस्तेमार पारंपारीक नुस्तेमारीचेर नींबुन आसात? आनी तांच्या उपजिवीकेच्या जाल्ल्या हानी खातीर तांका कशी भरपाय दितले?	उपकार करुन 110(xii) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.

xxv.	उपकार करून प्रकल्पा खातीरच्या सामाजिक परिणाम मुल्यांकन अभ्यास अहवालाची प्रत दियात.	सामाजिक अर्थीक परिणाम प्रकरण 4, परिणाम मुल्यांकन आनी शमन उपाय, विभाग 4.4, पान क्र. 4-17 हांगा दिल्यात.
xxvi.	जांच्या उपजिवीकेचेर परिणाम जातलो त्या लोकां खातीर लुकसाण भरपाय/ परतफेड आराखडो आसा? उपकार करून पुराय तपशील दियात	उपकार करून 110(xii) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
	बांधकाम आनी कार्यरत पांवड्यार उदकाचो स्रोत कितें? म्हळे आनी दूशीत उदकाचेर कशी प्रक्रीया जातली?	प्रस्तावात मुखेल नागरी बांधकामाची शक्यताय ना, आनी म्हणुन बांधकामाच्या वावरा खातीर उदकाचो वापर किमान आसतलो. उदकाच्या फवारणी खातीर SWPL सद्या MPT च्या STP कडल्यान प्रक्रीया केल्ले म्हळे दक वापरता. धुल्लाच्या दमना खातीर अतीरिक्त उदक PWD चलयता त्या बायणातल्या सद्या कार्यान्वीत आशिल्ल्या CETP तल्यान घेवपाचो प्रस्ताव आसा. उपकार करून ईआयए अहवालात प्रकरण 5, पर्यावरणीय वेवस्थापन आसारडो, विभाग 5.3.2, पान क्र. 5-15 हांगा जल संतुळन आकृती पळयात.
xxvii.	उपकार करून, पर्यावरणीय अभ्यास करच्या खातीर केल्ल्या फिल्ड भेटयेचो पुराय तपशील तशेच फिल्ड नोटाचो तपशील दियात. उपकार करून पंगडाचे वांगडी, तांची शीक्षणीक पात्रताय आनी पर्यावरणीय डेटा एकठांय करच्या खातीर घालयिल्ले कार्य दिसाचो आकडो हांचो तपशील दियात.	ईआयए अहवालाच्या प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.18, पान क्र. 3-63 हांगा अभ्यास क्षेत्राच्या भुंय पर्यावरणाचो तपशील दिला. विभागात दिल्ली दुय्यम म्हायती, गोंयच्या राज्य रानां अहवाल, 2011 तल्यान घेतल्या.
xxviii.	सागरी पर्यावरणशास्त्र आनी उदकाशास्त्राचो अभ्यास करपा खातीर केल्ल्या फिल्ड भेटीचो पुराय तपशील तशेच फिल्ड टीपां दियात. उपकार करून पंगडाचे वांगडी, तांची शीक्षणीक पात्रताय आनी पर्यावरणशास्त्र आनी उदकाशास्त्राचो डेटा एकठांय करच्या खातीर घालयिल्ले कार्य दिसाचो आकडो हांचो तपशील दियात.	ईआयए अहवालाच्या प्रकरण 3, पर्यावरणीय आधारभूत दर्जो, विभाग 3.17, पान क्र. 3-17 हांगा सागरी पर्यावरणीय अभ्यासाचो तपशील दिला. ईआयए अभ्यास अहवाल WAPCOS ली. हांणी तयार केला, जो भारत सरकाराचो उपक्रम आसा आनी NABET मान्यतायप्राप्त सल्लागार, जाका MoEFCC ची स्वीकृती आसा, आनी तांका तरेकवार प्रकल्पांचो अणभव आसा.
xxix.	प्रस्तावीत प्रकल्पात कितल्या रानां जमनीचो आस्पाव आसा? उपकार करून तपशीलान म्हायती दियात. हो वाठार रानां खात्याकडल्यान हस्तांतरित केला?	प्रकल्पात रानां जमनीचो आस्पाव ना.
xxx.	प्रस्तावीत प्रकल्पा खातीर कितल्या वाठाराची सुधारणा जातली? उपकार करून हाचे भुंय आच्छादन आनी भुंय वापर तपशील तशेच नकाशे आनी गुगल अर्थ चित्रां दियात.	प्रकल्पात सुधारणेचो आस्पाव ना
xxxi.	सुधारणेचो भारती सुकती आनी ल्हारांच्या नमुन्याचेर किते परिणाम जातलो? सुधारणेक लागुन खंयच्या वाठारात झीज जातली?	प्रकल्पात सुधारणेचो आस्पाव ना
xxxii.	ड्रेजींगा खातीर कसल्या प्रकारची पद्दत वापरतले? कितल्या वाठाराचे ड्रेजींग करतले?	प्रकल्पात ड्रेजींगाचो आस्पाव ना.
xxxiii.	उपकार करून केपीटल ड्रेजींग आनी सांबाळ ड्रेजींगाचो तपशील दियात.	प्रकल्पात ड्रेजींगाचो आस्पाव ना.
xxxiv.	TORs क पुरायपणान पाळो दिला?	ईआयए अभ्यास, MoEFCC न जारी केल्ल्या ToR प्रमाण केला.
xxxv.	बंदर आनी हार्वरावेल्या MoEF च्या मार्गदर्शक तत्वां प्रमाण ईआयए तयार केला?	बंदर आनी हार्बरा खातीरच्या विशिश्ट क्षेत्र ईआयए मार्गदर्शन पुस्तीकेचेर आदारुन ईआयए अहवाल तयार केला.
xxxvi.	बलास्ट उदकाचो सागरी जैवविविधतायेचेर परिणाम कितें? बलास्ट उदक, जहाजातले उदक आदी हाताळपाक प्रकल्पात किते तजवीज केल्या?	सागरी/उदका वटेनच्या वावराचे नियंत्रण MPT करता, कारण बंदराचे संवर्धनाचो वावर तांच्या कडेन आसा. सुचालन, जहाजांची सुवात बदलप आनी हेर संबधीत वावराचेर आमचे नियंत्रण ना. बलास्ट उदकाची मार्गदर्शक तत्वां, MPT जहाजांक कळयता आनी आमका खबर आसा त्या प्रमाण

		तांका खरपणान पाळो दितात.
xxxvii.	प्रकल्प पांवड्यांनी प्रस्तावीत आसा. प्रकल्पाचो जावपी पुराय परिणाम समजुवपाक पुराय चित्राची गरज आसा. प्रकल्पाचे तुकडे केल्ल्यान पुराय परिणाम समजना, आनी प्रकल्पाचे सगले घटक पुरायपणान मुल्यमापन करप महत्वाचे आसा.	प्रस्न स्पश्ट ना, म्हणुन प्रतीसाद दिंवक ना.
xxxviii.	कोळसो कसो साठयतले आनी ताची येरादारी जातली?	कोळश्याचो साठो सदाच ताडपत्रीन धांपुन दवरील्लो आसता, आडवाद फक्त कोळश्याचो साठो करच्या वेळार आनी काडच्या वेळार, जे करतना उदकाची फवारणी जाता. प्रकल्पात सद्या म्हालाची रस्त्यावेल्यान येरादारी जायना आनी प्रस्तावीत आधुनीकीकरण पांवड्यारय ताचो प्रस्ताव ना. म्हालाची येरादारी रेल्वे वरवी जाता. लोडींग वावरा उपरांत, पुराय पणान दोरखंडान बंद करुन, इन मोशन वॅगोन यंत्रणा वापरुन ट्रेनीच्या म्हालाचे डबे बेगोबेग आनी आपचलीतपणान धांपतात, हाका लागुन कसलोच म्हाल भायर सरपाची शक्यताय नासता. हो शून्य आडवाद आनी शून्य चूक वावर, जो प्रकल्प प्रस्तावक पुराय कडकपणान करतात.
xxxix.	सद्याचे आनी प्रस्तावीत प्रदुशण उणे करपाक किते पांवला प्रस्तावीत आसात?	उपकार करुन 1(iii) दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
xl.	ट्रक आनी अवजड उपकरणांचे पार्कीक, धुंवप आनी सांबाळ हांच्या खातीर सद्याच्यो सुविधा किते आसात?	ट्रक वा रस्त्यावेल्यान सद्या येरादारी जायना आनी तेच फुडे चालू दवरतले.
xli.	चालक आनी क्लीनरां खातीर कसल्यो सुवीधा उपलब्ध आसतल्यो?	ट्रक वा रस्त्यावेल्यान सद्या येरादारी जायना आनी तेच फुडे चालू दवरतले.
xlii.	रस्ते, रेल्वे, कालवे, पायपलायनी, वितरण वाहिनी आदी खातीर भुंयसंपादन केल्ल्यान जमनीचे कुडके जातले आनी वाठारातल्या जमनीचो वापर आनी भुंय आच्छादन हांतुत बदल जातले. परिणाम किमान करच्या खातीर किते पावला उबारल्यात?	प्रकल्पात भुंय संपादनाचो आस्पाव ना.
xliii.	खंयच्या वेळार किमान ट्रक आनी कंटेनर हाताळतले ताच्या मुल्यांकनाचेर आधारुन बंदराच्या भीतर आनी भायर ट्रकांचे पार्कीक आनी कंटेनरांचो साठो हांच्या खातीर वाटुन घाल्ल्या सुवातांचो पुराय तपशील दियात आनी नकाश्याचेर दाखयात.	ट्रक वा रस्त्यावेल्यान सद्या येरादारी जायना आनी तेच फुडे चालू दवरतले.
xliv.	उपकार करुन, बंदरा भीतर आनी भायर बंदरा कडेन संबधीत वावरात आस्पावीत गिरायक, GSPCB आनी हेर यंत्रणांक उपसब्ध करुन दिल्ल्या सुविधांचो तपशील दियात. .	हि सुवीधा अबकारी, GSPCB आनी हेर यंत्रणांक MPT सवलत म्हण दितात.
xliv.	प्रकल्प सुवातेच्या सरभेवतणी कितली सेगीत वायु देखरेख स्थानकां उबारल्यात? SO ₂ , NO _x , CO, ओझोन आनी PM ₁₀ चे तुमच्या देखरेख यंत्रणेन नोंद केल्ले कमाल आनी किमान रिडींग कीतले आसा? वायु देखरेख स्थानकाचेर केल्ल्या सांबाळ वावराचो तपशील आनी उपकरणांचो सांबाळ आनी दुरुस्तीचेर कितलो खर्च आयला ताचो तपशील दियात.	GSPCB न सुचयिल्ल्या धोरणीक सुवातेर एक सेगीत वायु देखरेख स्थानक स्थापीत केला. पुरवणदार CAAQM ची नेमान तपासणी आनी राखण करता.
xlvi.	वायु प्रदुशणाची देखरेख करपाक नियुक्त केल्ले कर्मचारी आनी तांच्या तंत्रीक पात्रतायेचो तपशील दियात.	देखरेखी खातीर SWPL चे कुशळ कर्मचारी तशेच MoEFCC मान्यतायप्राप्त प्रयोगशाळा नेमल्या.
xlvi.	लोकां खातीर वायु देखरेख डेटा ऑनलायन उपलब्ध कित्याक ना.	चिखले हवा दर्ज्याचे सेगीत प्रदर्शन जाता. डेटा नेमान GSPCB क सादर करतात.
xlviii.	उपकार करुन एकठांय ईआयए अहवालाची एक प्रत दियात.	GSPCB च्या संकेतस्थळार ईआयए अहवाल प्रदर्शित केला.

xlix.	विविधतायेचो सांबाळ करच्या खातीर खंयचेय उपाय सद्या हातात घेतील्ले? उपकार करुन तांचो तपशील दियात.	उपकार करुन 110(xiii) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात. तशेच, ह्या प्रकल्पाक लागुन सागरी वटेनच्या वावरात वाड जावची ना.
i.	उपकार करुन वनस्पत आनी प्राण्यांची राखण करपाक सद्याच्या आनी प्रस्तावीत शमन उपायांची म्हायती दियात.	उपकार करुन 110(xiii) आमी दिल्लो प्रतीसाद पळयात.
ii.	ह्या वाठारात खंयचेय भंय आशिल्ले, भेदनीय, धोक्यात आशिल्ले, गंभीर पणान धोक्यात आशिल्ल्या वनस्पत आनी प्रण्याच्यो प्रजाती सापडल्या? उपकार करुन तांचो तपशील दियात.	धोक्यातल्यो, भेदनीय, हुस्क्याच्यो, गंभीर हुस्क्याच्यो वनस्पत आनी प्रण्यांच्यो प्रजाती वाठारात सापडुंक ना.
iii.	ह्या वाठारात रानां जीव राखण कायद्या अनुसूची (1972) I आनी II खालाच्यो कसल्योय प्रजाती दिसून आयल्यात? तांचो तपशील उपकार करुन दियात.	रानां जीव राखण कायदो (1972) च्या अनिसूची I आनी II खाला दिल्ल्यो प्रजाती वाठारात दिसून आयल्यो ना.
liii.	उपकार करुन प्रस्तावीत प्रकल्पाच्या कार्यवाही पांवड्यार जावपी आवाजाच्या बदलांचो तपशील दियात. उपकार करुन तांच्या शमन उपायांची म्हायतीय दियात.	वावरा वेळार किमान आवाजाच्या पांवड्याची SWPL जतनाय घेता. अदययावत तंत्रगिन्याना वांगडा नवी उपकरणां स्थापीत केल्ल्या उपरांत आवाजाचो पांवडो आनीकय उणो जातलो.
liv.	उपकार करुन प्रस्तावीत विस्तार आराखड्याक लागुन जावपी अतिरीक्त म्हालाच्या साठ्याखातीर सुरक्षा उपायांची प्रत दियात	आधुनिकीकरण प्रकल्पाक लागुन अतिरीक्त म्हालाचो साठो करपाची शक्यताय ना.
lv.	उपकार करुन आपत्ती वेवस्थापन आराखड्याची प्रत आनी कमान विश्वसनीय अपघात परिस्थितीची प्रत दियात.	ईआयए अहवाल, प्रकरण 6: धोको विश्लेशण आनी आपत्ती वेवस्थापन आराखड्यात, सैमीक आनी मानव निर्मीत आपत्ती आनी त्या खातीरची तयारी आनी प्रतीसाद आराखड्याची म्हायती आसा. प्रकरणात अपघाताची वेगवेगळी परिस्थितीय दिल्या.